

PHARMACOPOEIA
MEDICO-CHYMICÆ,
LIBER III.

DE
MACROCOSMOLOGIA,
SEV MINERALOGIA.

C A P . I.

De Mineralogia in genere.

LIBRIS superioribus medicamentorum tractationes generaliores fuerunt cum subjunctionis compositis, quæ non passa sunt speciali alicui certe nativo accenserit, quâ ratione Pharmacopeia generalis dici posset: specialior sequitur, quâ nativa singula cum annexis præparatis perstringuntur.

Pharmacologiæ specialis partes sunt, *Macrocsmologia, Phytologia & Zoologia*. Tot enim numerantur Mundi universi regna: macrocosmicum scil. vegetable & animale, eaque inter se suminâ cognatione conjuncta.

N. R. gna hac vocat Hippocrates, lib.

i. de Diæta,) tres concentuum harmonias, similitudine ex musicis desumptæ. Nimirum sunt inßar trium sonorum, perfectam & absolutam universitatis harmoniam constituentia. Basin *Macrocosmus* perhibet, qui reliquis duobus substernitur eeu fundamentalum, sine quo ea nec concordare invicem, nec subsistere queunt. Regnum vegetabile refert tertiam in musicis dictam, videlicet, ut latitudo huius semitono inter tertiam maiorem & minorem circumscr̄bitur: ita & in regno vegetabili latitudo deprehenditur, quâ alia ad naturam macrocosmiam propriiss accedunt, alia longius ab eadem recedunt. Latitudo hac vegetabilium iuxta Mosen triplici terminatur classe. Prima continet germen pumilum, spome nascens (N.W.) Secunda herbam.

A.a.a.

2 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Seminificam (בְּטַע) Tertia, plantam lignosam (בְּשָׁר). Regnum porro animale, quoniam & sextam exhibet. Haec enim uti longius à basi recedunt, ambitumque integrum continent: ita & regnum animale non modo longè à natura macrocosmi distat, sed & latitudine majori circumscriptur. Sunt nimirum in hoc regno animalia aquae, (גַּתְּתֵה הַמִּים) i.e. anima, seu spiraculum vivens aquarum.) Sunt & terreni (גַּתְּתֵה הַאֲרֹן) i.e. anima seu spiraculum vivens terra.) Est & Homo אָדָם ex Adamo, i.e. terrae & aquae exaltatus creatus, qui praterquam quod est cum reliquis animalibus (גַּתְּתֵה הַחַיִּים) i.e. anima vivens, inspiratum habet insuper מִזְבֵּחַ הַמִּשְׁבֵּךְ spiraculum vitarum, adeoque reliqua omnia antecellit.

Macrocosmologia est rerum macrocosmatarum enodatio.

Res macrocosmicas voco; quæ cunque extra familiam vegetabilium & animalium collocantur, sive primariae ex sint, i.e. macrocosmi membra, sive secundariae, i.e. ex perittate macrocosmico productæ.

Constitutionem rerum macrocosmatarum generaliter hic persitanda veniunt vires, ut & modus utendi.

In usurpatione generaliter hinc persitanda veniunt vires, ut & modus utendi.

Vires, mineralibus fortiores, ac magis radicales inesse quam reliquias, ex eo convincitur, quod prima originis sint pro-

piora, idcirco & unitiora, & consequenter fortiora. Virtus enim unica fortior.

N. I. Fortitudo hac secundum latitudinem dimetienda est, quæ à primo illo principio distant. Sunt enim è mineralibus, que vel ad naturam vegetabilium progressa sunt. Horum virtus ut magis est explicata & extensa, ita minus fortis. Sic sunt bitumina.

Sunt econtra, quæ à natura Universalis haud ita longe recesserunt. Horum igitur virtus ut unitior, ita & fortior. Sic sunt Salia, Metalla, & sim.

N. 2. Habent & vires mineralia superficiariæ, que facile in actum deducuntur, e.g. sal viæ habet, quæ exercet in substantia, interna enim. His vires non apparent, nisi sal sit inversum, e.g. in spiritum redactum.

Modus utendi mineralibus, tam internus, quam externus esse potest.

N. Vsum internum mineralium principiæ mercurialium, metallicorum & salinorum, sunt qui ex medicina deturbant. 1. Quia sunt venenata. 2. Quia sunt acria & corrosiva. 3. Quia diaclisis perniciosem post se relinquent.

¶. Ad 1. Non adhibentur quatenus venenata, sed quatenus saluti conferentia, sive hoc sit acquisitum veneni ablitione, sive correctione, &c. Constat nimirum rem, quod nobilior primitus fuit creata, eò detrectorem postmodum vi corruptionis eandem esse factam: Corruptione autem quia accidentarium est, essentiam

C A P V T II.

3

tiam & radicem prorsus non abstulit, sed occultat ac detinēt sub suo dominio. Exemplo sit serpens venenatus, qui sub veneno salutarem circumfert antidotum: adde quod nec omnia qua veneni accusantur, venena reverā sint.

Ad 2. Non adhibentur quatenus acrimonia illa noxia est, sed quatenus reliquis mixta intentioni Medici convenit, vel etiam quatenus mitigata est eadem & emendata: Sic ingreditur Theriacam chalcitis, sic ornat allium culinam, &c.

Ad 3. Particulariter concluditur, tanta seu semimetalla, metallica ex & non nisi adversus ea, de quibus clementia, Salia, Sulphura.

constat, quod perniciosa dispositionem introducant. In his autem constituendis uti iniquum esse duco limites transcendere: ita temperarium reputo, mineralibus vel solis, vel circa necessitatem velle inhære.

Res macrocosmicae seu minerales sunt tum primariae, i. e. ad naturam Elementorum ceu macrocosmi membrorum propriis accedentes, ut Terræ & Aquæ: tum secundariae, i. e. è peritomate macrocosmi prognatae, ut: Lapidès, Metallæ, Metallis fini-

C A P . II.

De Terris.

DE Terra incipimus, non quatenus Elementum audit simplex, foloque conceptu comprehensibile, sed quatenus macrocosmico semine imprægnata. Mortua enim rectè à Paracelso prohibetur, vivere autem Elemento invisibili, i. e. vapore seu spiritu universali infuso: quippe hujus virtute, terra aliás mortua vivificatur, sterilis fecundatur, vegetatur, inque naturam variam, tum mineralium, tum vegetabilium, tum animalium facessit. Ex mineralibus sunt, quæ terræ faciem adhuc quidem retinentes, à communi tamē terræ quodammodo recedunt, atque medicarum terrarum classes subeunt. Hæ-

pro diversitate matricum, colorum, proprietatum, regionum, vel aliarum etiam circumstantiarum, diversa nomina sortiuntur. Sic dicitur 1. Ratione soli natalis; Terra Lemnia, Turcica, Armenia, Chia, Melitea, Strigensis, Brundusiaca seu Bohemica, Labacensis sive VVetteravica. 2. Ratione proprietatum & colorum: Terra, Oris, Cetis, Cœrea, Cœalis, Iunina, & 3. ratione signi impressi; Terra sigillata, &c. Nos reliquis Terrarum speciebus omissis, Officinalium nostratium terras solummodo enodabimus.

N. Dicitur Arabicè Teri, Graecè Tia vel Tū, German. Erd.

Aaa 2

4 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Vites. Terram in genere frigidam
communis statuit opinio, nixa Elemento-
rum quadruplici combinatione, quippe
quā terra per frigiditatem ad aquam ac-
cedit, aqua per humiditatem ad aērem,
aēr per calorem ad ignem, ignis per sicc-
itatem ad terram. Verum, licet hac de
Terra dici queant, quatenus ut Elementum
simplex illa consideratur, id est, qua-
tenus cum reliquis Elementis, Elementa-
torum generationem ingreditur; Attamen
quatenus nobis terra offertur, minime ta-
lis censeri poterit, quippe (teste Hippo-
crate libro τριταρπνων, ποιησεις τεχνης)
multum calidi (spiritus illius, de quo su-
pra) terra inest, cuius vigore fecunda
ipsa redditur. Fecunditas enim non nisi
a principio spirituosa procedit, eoque ca-
lido, licet in caliditate eā, maximas cili-
cer latitudine ac diversitas deprehendatur.
Quoad qualitates reliquas abstringentis
censetur natura ac putrediniresistentis.

solutio sabulosa ac lapidosa substantia, utpote qua terrâ utili ponderosior est, subsidet. Hinc aquam terrâ turbidam decantant, exhalandisque exiccat: verum lotio hæc, meo quidem judicio, citra aliquale m, imò magnam virium jaæturam fieri vix poterit; Nimirum pars quædam subtilis, (quæ magna ex parte terræ perfusæ sunt) lotione illâ decedit: Volatilis itidem terræ pars (quæ imprægnatæ terræ sunt) exhalando evanescit. In Præparationibus itaque præstat terram crudam non lotam recipere.

N. Non improbamus imbibitionem seu impragationem, quâ terra succo aliquo medicamentoso iteratis vicibus humellantur, rursum exiccantur, atque ita viribus confortantur novis.

P R A E P A R .

Præparationes quibus Terræ subjici possunt, & inde Medicamenta producta sunt.

1. Purificatio seu Lotio : unde Terra lota.
  2. Præparatio officinarum : unde præparata.
  3. Præcipitatio : unde Magisterium.
  4. Destillatio : unde Spiritus, &c.

I. De Lotione.

Quia Terræ, ut plurimùm sabulo
ac calculis scatent, lavari communi-
ter solent, id est, in aqua dissolvi, quâ

2. *Præparatio.*
Præparandi modus non est diversus à modo præparandi generali, c. 76. Lævigantur nimirum terræ, subindéqué irrorantur aquâ appropria-tâ (v. g. Tormentillæ.) rediguntur-que in pulparam per se exiccandam.

3. Precipitatio : unde Magisterium.
Solvitur Terra in Spiritu aliquo
acido, e.g. Spiritu $\ominus$, vel simili; so-
lutio decantatur, præcipitatürque
cum oleo $\boxminus$ per del. vel cum ∇
communi largiter affusa; præcipita-
tum edulcoratur aquâ fontanâ.

4. Destillatio ac Sublimatio,
undē

1. *Spiritus simplex.*

stillæ igne nudo ex Retorta. Vide infra de Terra sigillata.

2. *Spiritus cum Vino.*

¶. Terræ, e. g. Strigenſis, (de minera, antequam lavetur,) q. v. affunde aquam destillatam: inde Retortæ, ac destilla lentè, ut aliquantulum appetriatur corpus. Hinc superfunde **V**, digere & destilla.

3. *Spiritus Alcalifatus, seu Balsamus.*

¶. Terræ Strigenſis, (crudæ non lotæ,) q. v. affunde aquam tonitrualem, macera aliquot septimanas ad putrescendum. Hinc destilla per **X**. Ex materia superstite extrahe **Θ**, id que destillato liquori junge, circula per mensem. Postea destilla iterum. Sic liquor secum rapiet Sal, nanciscetisque subtilem Balsamum.

Aliter.

¶. Terræ crudæ vel lotæ, e. g. lib. iv. destilla per cucurbitam vitream locicatam ad latus inclinantem, (vel per Retortam) calore sat forti gradatim adhibito. Primum extillat aqua, hinc Spiritus; Spiritibus animadversis augeatur iugis, & sublimabitur Sal: Conjunge salem hunc aquæ destillatæ, ac destilla denuo semel ac iterum, ut post destillatum liquorem Sal sublimetur: vel digere simul; sic Balsamum habes premium. *Cunrad. Kunrabi, in Medulla de-*

I. TERRÆ ARGILLACEÆ,
SEV SIGILLATAE.

Omnibus Terrarum generibus laudem meritò præcipit argilla, quæ à sigillo quo ferè notata venditur, sigillata dici solet, Arabice Terimachitum. Germ. Siegel Erd. Hanc varii generis Officinae exhibent.

Sunt enim Terræ sigillatae, 1. Turcicæ (Turcicis Characteribus insignitæ) quas pro Lemniis terris communiter venditant, cùm veræ terræ Lemniæ Galeni minimè respondeant: Vetum enimverò si sint qui Terram sigillatam in placentulis cinericei coloris Constantinopoli advectam, pro verâ Terrâ Lemniâ usurpare ve- lint, utpote quæ inter modernas præstantissima sit, ipsius bellum propterea non indicam.

2. Est Terra Melitea, sic dicta, à Melita seu Maltha insula, in qua eruitur; alias Terra sigillata Sancti Pauli.

3. Est & officinalis, terra sigillata Germanica, cæque duplex: una dicitur Strigenſis lutei coloris, quæ in Scapenſula auri Svvenicensi reperi- tur, dicitur Officinis Terra sigillata Strigenſis, à Striga Silesiae Oppido, ubi præparari ac sigillari coepit: di- citur & Medulla vel axungia Olis, et quod Δ re Solis imprægnata creditur. Altera Lignicensis vocatur, estque triplex, coloris scil. rubei, albi & ci- nerei. Hanc vocant axungiam Lu- næ, quippe quæ Δ et ζ sit perfusa; Item Unicornu minerale, quod virtu-

6 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

bus vero Vnicornu respondeat.

N. Similiter & in reliquorum metallorum cuniculis inveniuntur terra. Sic & in VVetteravia, haud longe à Labaco oppido, species quædam terra datur, quæ ad axungiam Oliis accedere videtur.

Deletius; Præstantissima omnium, quæ modernis in usu sunt, censetur Lemnia, rubri, hinc cineritii coloris, quæ Constantinopoli ad nos pervenit. Huic succedere potest axungia Solis, in affectibus cordis; vel axungia Lunæ, in capitis & Epatis morbis; Ex Lunari autem antecellit ea, quæ cineritii coloris est.

Nota bonitatis in terris est, 1. si lingua adhærent, 2. si salivâ aut humore humectata, in bullam se ferent, vel in vnam conjecta bullas excitant.

Vires. Exiccat, astringit, resistit putredini venenöque, resolvit sanguinem grumosum, confortat cor caputque, sanguinem dilatat, adeoque ciet sudorem. Usus præcipui in peste, febribus malignis, Diarrhæa, Dysenteria, in morsibus animalium venenatorum. ExИНsecus in vulneribus malignis mundificans, in Ictu venato.

N. 1. Terra Labacensis, Terra sigillata vires emulari videtur: sudores largiter movet, nec vi adstringendi reliquis cedit.

N. 2. De axungiâ Solis experientia comprobavit, 1. Quod cruda, (qualis scil. ex minera eruitur) sapissime Epi-lepsiam curaverit. 2. Quod in Philtiris maximè profuerit.

Dosis à 3 fl. ad 3 y.

PRÆPARATIONES ET PRÆPARATA TERRARVM ARGILLACEARVM, AC INPRIMIS SIGILLATÆ.

1. Terra sigillata preparata.

N. Ut plurimum terra sigillata sine preparatione vulgari in usum venit.

2. Magisterium.

¶ Solve in Spirit. 1. præcipita ol. 2. p. d. vel v. comm. ita Magisterium sub colore terræ nativo nancisceris. Dosis à 3 fl. ad 3 y. & ultrà.

3. Spiritus √ & sigillata simplex.

Destillatur terra, per se ex Retorta: Nimirum.

4. Terra Silesiacæ flavæ (optima est, quæ duobus monticulis insignitur (ib. j. frange in particulas duas, ac destilla per Retortam, igne nudo, hor. 6. vel plures, (ad 1. integrum,) in Receptaculum capax. Primum extillat Phlegma, dein Spiritus albicanter in parva quidem copia, sed grati acoris ac saporis,

N. Terra restans, ejudem etiamnum figura extrahitur, sed que non ampliæ lingua adharet, nec salivâ humectata in bullas exurgit.

Usus: Non opus habet rectificatione, sed in ulum venit vna cum Phlegmate. Dosis 3 fl. Vide Horstium in Problematis.

4. Spiritus √ & sigillata cum Vino.

Fit macerando √ am. cum v., & destillando. Hinc digerendo eandem cum v., atque destillando. Vide fūgrā.

¶ Spiritus.

C A P V T I I .

7

3. Spiritus ∇ & alcalisatus , seu
balsamus ∇ .

1. Fit si cum ∇ . maceretur ac de-
stilletur , & postea cum sale alca-
lisetur. Vide suprà.

2. Destillatur sine ∇ , florésque
forti calore propulsi , cum liquore
destillato conjungantur.

Vires. Vires ex terra viribus judica-
ri poterunt , preter quas vim quoque ha-
bet arthriticos dolores summe mitigan-
di , malignitatem scabiei corrigendi , &c.
N. Solvit quoque $\odot$.

II. BOLVS.

Bolus terræ genus est , ex pallido
eubrum , vaporibus & aliis impris-
mis imprægnatum.

Dicitur Medicis Bolus Armena , vel
Orientalis , eod quodd ex Armenia fini-
timumque locis , præcipue advehatur.
Præcipue dico , ne excludam & alia
loca in quibus ea foditur , & ad nos
transportatur , quibus nec Germania
nostra caret , unde nobis VVirteber-
gica usualis est.

Delectus. Præstat pura , (non are
nosa) quæ in lævorem calcis instar
affuso humore , promptissimè sol-
vitur , ac commanducata butyri mo-
do liquefcere videtur. Reliquis ta-
men præstantior censetur , quæ ex
Armenia vel locis finitimis appor-
tatur.

Vires. Valde siccator , astringit , robo-
rat. Hinc usus eius saluberrimus est in
fluxu sistendo , in humorc inßipidando ;
in putredine arcendâ , veneno obtwidendo ,
&c. quâ ratione convenit in Diar-

rhœa , Dysenteria , fluxu menstruo , Catar-
ho , spuitione sanguinis , Hemorrhagiâ
narium & vulnerum , &c. Externus eius
usus creber est in Cataplasmatis , pulve-
ribus astringentibus , &c.

P R A E P A R .

1. Bolus Armena præparata , fit mo-
do generali.

N. Ut de Terra sigillata monuum ,
cruda potius quam præparata terra Ar-
menia in usu est.

2. Magisterium : fit ut Magiste-
rium terræ sigillatæ.

III. C R E T A .

Creta , Kreyd , à Creta Insula sic
dicta , ubi in copia invenitur , (licet
& alia regiones quâmplurimæ cä-
scanteant) terræ species nobilissima
est , durior & candida.

N. Renodus triplicem hujus facit spe-
ciem , candidam , virescentem & nigri-
cantem ; Verum , nobis non nisi candida
in usu medico est , eoque rariſſimo.

Vires. Siccator , abſtergit , emplastica
est.

Uſus eius interpus nonnunquam
in ardore Stomachi est , externus in
vulneribus , ulceribus , &c. siccandis.

I V. M A R G A .

Marga , est portio quædam pin-
guis & quasi medulla , in faxis non-
nullis , dum franguntur reperta , un-
de & Medulla Saxorum dici solet.
Germ. Steinmarck.

Vires. Siccator , astringit , consolidat ,
ſarcotica est , tartarum ſanguinemque
coagulatum reſolvit . (in tunc exhibita .)

V. O C H R A .

Ochra terræ species est durior co-
loris

3 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

loris flavi seu lutei. Germ. *Ochergeel*.
Vires. *Siccans, astringit, discutit, excrescensias reprimit.*

Vsus eius rarissimus est, & non nisi externus, ac præcipue in vibicibus & collisis, tum quoquo in tumoribus duris discutiendis (Emplastr.)

VI. R V B R I C A .

Rubrica terræ species est lapidosa, rubea, &c. dicitur & rubrica fabrilis, quod fabris lignariis crebrè inserviat, in duendis lincis, German. *rothe Kreide, Røtelstein*.

Vires. *Siccans, astringit.*

Vsus eius medicus est in Emplastris vulnerariis & siccantibus.

VII. T R I P O L I S .

Tripolis terra est coloris Citrini

intensè, speciésque videtur Ochræ.

Vires. *Vsus eius in Pharmacopæia vel nullus, vel rarus est, nisi quod pro destillandis Spiritibus salinis, salibus admiscetur, quæ minus ea fluant.*

Est & genus Terræ exoticæ, colore purpureum, punctulis albis intertextum, ac si situm contraxisset, sapore austriuscum, masticatum liqueficans, subdulcēmque post se relinquēs saporem, CATECHY vocant, seu TERRAM JAPPONICAM. Hujus usum perhibent celebrem in exiccandis catarrhis, capiteque roborando, si in ore detineatur.

Particulam hujus obtinui à Pharmacopœo nostrâto curiosissimo, Dn. Matthæo Panſa.

C A P. III.

De Aquis.

A Quæ nativæ, quæ usui Pharmaceutico inserviunt, tum simpliores sunt, tum minerales.

Præparationes utrarumque sunt:

1. Purificatio. 2. Destillatio. 3. Inspissatio. Hinc aquæ depuratae, destillatae & salia.

1. Purificatio.

Scatent nonnunquam aquæ crassis & heterogeneis fecibus, unde depuratione opus habent. Depurationis huius modi sunt. 1. Filtratio per chartam bibulam. 2. Digestio, quæ partes crassiores ad fundum secedunt.

2. Destillatio.

Destillatio aquarum in genere,

pro variante volatilitate, fixitatè eliciendi liquoris, erit instituenda in VB, MB, cinere, tum quoque in arena, convenientiora autem huc sunt destillatoria vitrea.

3. Inspissatio.

Inspissatio partem fixiorem reddit conspicuam, quæ si salinæ naturæ fuerit, elixiviari potest, l. a.

Vires. *Aqua quatenus aqua seu liquor est, summiè humida censetur, frigidæ remisè. Verum, quatenus alii rebus immixtæ vehiculum est, etenim pro harum diversitate qualitatibus prædicta judicatur.*

AQVAE

AQVÆ SIMPLICIORES.

Aquæ simpliciores sunt aqua 1. fontana, 2. putealis, 3. fluvialis, 4. palustris, 5. pluvialis, 6. nivea. Ex his usitator fontana & pluvia, quibus quoque 7. ros majalis addi poterit.

1. *Aqua fontana* est omnium purissima & usitatissima. Purissima est, quia per terram ceu colatorium colatur. Usitatissima est, quia ad omnia recipitur, ad quæ aqua sine peculiari mentione alterius, e. g. pluviae, &c. recipi iubetur.

N. Preferitur inter fontanas qua fluit ab Oriente ad Occidentem, qua decurrit à montanis locis altioribus, item qua Vi-
su, Gustu & Olfactu, pura, clara, tenuis,
levis, ac sincera deprabenditur, ut & que
cito incalescit, & cito refrigeratur, que
Hyeme calidior, Aestate frigidior. A-
quam hanc injecto pane tosto corrigere,
agrotisque, loco potus sat grati concedere
nostrates consueverunt.

2. *Putealis* fontanæ vilior & crudior utplurimum habetur, è quod ponderosior plerunque ac linguam magis feriens (Germ. *ein hart VVaffer*.) Verum si ex vivis scaturiat scaturiginibus, reliquisque bonitatis signis abundet; illius vices subire haud incepta est.

3. *Fluvialis*; quod radiis Solaribus exposita fuit, magis habetur digesta quidem quam putealis: Verumtamen in usurpatione eius, non erit inutile, spectare unde originem trahat, quoque perlabatur.

4. *Palustris* pessima omnium censetur, adeoque è Medicina eliminanda.

5. *Pluvialis*, est aqua levís, lingua minùs feriens, (Germ. *ein weich VVaffer*) fontanæ vicaria, utimur eā ut plurimum destillatā. Sunt qui præferunt imbræ à Meridie advo- lantes, vel ab Oriente, utpote quas radiis Solaribus magis imprægnatas & digestas arbitrantur.

6. *Nivea*, pluviali affinis est magisque penetrans, adeoque & ad sudorem movendum non inefficax, quas vites, nature saline acceptas refert, quæ præ reliquis abundat, vi frigoris condensata.

N. Preferitur collecta circa solsticium Hybernum & Aequinoctium.

7. *Ros*, reliquias omnes subtilitate, adeoque & penetratione antecellit: Constat liquore volatilioti, salique actioni, præfertur majalis.

P R A E P A R A T A.

Aquæ fontanæ plerunque crudæ in usum accersuntur: Meteoricæ autem plerumque destillatæ. Præter has sunt qui & Essentiam seu Spiritum alcalisatum inde parant, idque mediante destillatione & salificatione.

Destillatio.

¶. Aquæ pluvial. vel niveæ bonam quantitatem, destilla ex cucurbita vi- trea, leni M̄ calore, ut solummodo pars spirituosa colligatur, hinc subliste. Alij, ut è felicius pars spirituo-

B b b

10 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

sior à reliqua sequestretur, præmittere solent digestionem seu putrefactionem, (per mensem i. aut 1.) in vase Herm. clauso, quā fit ut non modō feces subsideant, sed & liquor quodammodo ad sequestrationem disponatur.

Hinc paratur

Spiritus alcalisatus, seu Essentia.

¶. Spiritum iam elaboratum; adde $\ominus$, circula simul vase Herm. clauso, per mensem.

Salificatio.

¶. Aquæ quantitatem maximam (mensur. 10. 30.) exhalet aliquantulum, (si opus sit interpositâ filtratione,) hinc reponatur, evaporatque ad siccitatem: sic nanciseris feces falsedine imprægnatas. Elixivia creibris solutionibus, filtrationibus & coagulationibus, habebis sal purum.

N. Sunt qui feces calcinant, sed metuone quid pereat.

Aqua mineralis.

Sub aquis mineralibus comprehendimus acidulas & thermas, qua-

nihil aliud sunt, quām aquæ mineralibus essentiis in terræ abyssō imprægnatae.

Duo ergo & his insunt; Mineralis scil. substantia, seu pars potior, & Phlegmaticus liquor, seu aqua, substantiæ Minerali vehiculum præbens.

Mineralis illa essentia nihil esse videtur aliud, quām Spiritus mundi in terræ gremio conceptus, inibi pro varietate matricis vel locorum in hanc vel illam naturam mineralem, prout illa à naturā naturante naturata fuerit, transplancatus, aqueoque liquori ceu vehiculo commixtus.

Estque substantia hæc mineralis varij generis, metallina, salina, bituminosa, terrestris, &c. tum ratione volatilitatis; fixior, volatilior, &c.

Vires. *Vires aquarum mineralium, pro diversitate commixtorum mineralium decernende, in quibus tamen, cum impossibile sit, in accuratam earum devovere mixtionem, experientie potiores partes danda sunt.*

C A P. IV.

De Lapidibus in genere.

LApides sunt corpora terrea, duras, inductilia, vi lapidificâ ex materia lapidescente, id est, viscosâ terrestrii seu tartareâ, coagulata.

N. Generantur lapides ex perittomate saline-terrestri, quod in nutritione rerum redundant, rique suâ lapidificâ in durissimam lapideam coagulatur.

Suntque vel pretiosiores, vel minus pretiosi: Illi gemmæ nomen adsciscunt, præcipue si diaphanæ fuerint; hi nomen lapidis retinent.

PRAEPARATA.

Præparationes seu operationes, quibus lapides in usum Medicum vniunt, præcipuae sunt. 1. Pulverisatio

C A P V T I V .

II

tio & præparatio in specie sic dicta.
2. Calcinatio, cui subjunguntur, 3.
Solutio, Coagulatio, & Purificatio
seu Edulcoratio. 4. Liquatio seu De-
liquum. 5. Destillatio seu Volatili-
satio. His accedit interdum 6. Syru-
pisatio.

N. *Integrum & insignem tractatum de lapidibus conscripsit Nobiliss. Anselmus Boëtius de Boodt, Medicus Rudolphi Secundi, quem in describendo lapidibus potissimum sum scutus. Præter hunc inseruit Conradus Kunrath, medulla sua destillatoria, integrum ferè Tractatum de Lapidibus pretiosis ac minus pretiosis, utrorumque præparationibus ac facultatibus. Part. 1. tr. 10.*

I. Pulverisatio & Præparatio.

Pulverisatio lapidum commodissima fit primò triturā, quam dein suscipit lævigatio. Præparatio fit & inter lævigandum conveniens stillatitia aspergitur, inque pulpam redigitur, in umbra exiccandam.

II. Calcinatio.

Calcinatio cui lapides subjiciuntur, vel ministra est, vel principalis. Ministra est, quā lapides ad principalem illam suscipiendam, disponuntur, diciturque strietè loquendo calcinatio. Principalis est, quā lapides propriis in usum medicum veniunt, dicitur solutio potius quam calcinatio, adjunctamque habet coa-

gulationem, cum annexâ edulcoratione.

Calcinatio quā lapides ad solutionem disponuntur, perficitur vel ignitione tum simplici, tum restinctoriā, vel corrosione, eaque aut cum ⊖, aut cum ♀, &c.

Ignitio simplex fit, si lapis vi ignis nudi, tum liberi, tum reverberio inclusi comburitur, donec in calcem redigi queat. Exemplo sit calcinatio illa vulgaris lapidum calcinariorum, vnde calx viva murariis expectata.

Ignitio restinctoria, quando lapis ignitus in liquore aquo extinguitur, idque vicibus repetitis, donec in calcem redigatur.

N. Est & alius modus calcinandi : *Nimirum pulverisati miscetur cum duplo carbonum pulverisatorum, (præstant fagini). inque fornace figurina ♂ 24. Fūculo cooperculo cremantur.*

Corroso 1. cum ⊖: Lapis grossè (saltum) ad minimum contusus, miscetur cum ⊖ i portione æquali, duplo, triplo, plus minus, ignique committitur fortissimo, vt ⊖ fundatur & concretetur.

N. Peragitur & hoc modo : Nitrum funditur primum, hinc fusō superinjicitur paularim lapis calcinandus pulverisatus.

Corroso 2. cum ♀: Lapis cum ♀ is duplo, triplo, ter, quater, pluriſeve in Fūculo aperto ad ♀ is exhalationem virut.

N. Præstat ♀ r vivum, vel flores ♀ is adhibere.

Bbb. 2.

12. PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

De Calcinationibus hic notandum
in genere.

1. Si quidem calcinationes id finis pre-
se ferum, ut lapides siant solubiles, parum
interest, utrum uno pluribusve calcina-
tionum modis finem dictum consequaris.
Sic perficiunt calcinationem aly uno cal-
cinationis genere (v.g. Basilius ignitione
sola Corallia calcinat:) aliq duobus, (sic
calcinat Crollius gemmas, &c. 1. Cum
A. e. 2. Cum Θ. Kunrath è contra. 1.
Cum Π. 2. Cum Φ. aly premitunt
quoque calcinationem ignitioni, & præ-
cipue restinctioriam.

2. Si quid indissolutum remanserit,
denuò calcinandum est, idque vicibus to-
ties repetitis, donec tota substantia, reje-
ctis fecibus sit dissoluta.

III. Solutio.

Solutio Lapidum tam pretiosorum,
quam vulgarium variis potest
administrari menstruis, quibus lapi-
des ut plurimum calcinati injiciun-
tur locoq tepido reponuntur, ac
subinde f. a. id est, toties repetitis no-
vi menstrui affusionibus & decupe-
lationibus, donec opus fuerit, & ni-
hil amplius solvatur.

Menstrua idonea solutioni vide-
sis in solutione Coralliorum, præci-
pua tamen sunt ☀ vulgare, ac inpri-
mis alcalisatum, terebinthinatum,
☒ mells, Spiritus Θ-i, Π-is, Ol. ♫
per C. &c.

Coagulatio.

Coagulatio solutorum lapidum
fieri potest, vel menstrui abstractio-

ne, vel solutionis præcipitatione.

Abstrahitur menstruum, tum eva-
porando, tum destillando.

Præcipitatio fit initillatione ⊖ fu-
si, Ol. ♫ p. d. &c.

Edulcoratio fit iteratis solutioni-
bus, ac coagulationibus, vel abluti-
nibus.

N. Purificatio, quò sapius iteratur, eò
sal præstantius ac purius evadit.

IV. Liquatio.

Liquatio seu dissolutio per deli-
quium fit, quando Sal lapidum in vi-
treā marmoreā patinā, vel simili,
in locum humidum exponitur, ut in
liquorem dissolvatur.

V. Volatilisatio.

Volatilisatio fit, si salia sepe sol-
vantur coagulentürque; atque tan-
dem cum V (vel V. dest. appropria-
ta, seu quod melius cum Spir. herbæ
appropiatæ) ♂ 14. in fimo equi-
no digerantur, multoq[ue] per cu-
curbitam humilem vel retortam de-
stillentur, quippe post quamlibet pu-
trefactionem aliquid Π-is cum men-
struo ascendit.

N. 1. Destillatum hoc constans ex
menstruo ac Essentiā lapidis, (id est, ex
sali lapidis volatilisato) dicitur Elixir:
verum si menstruum calore (leni) abstra-
ctum fuerit remaneat Essentia in fundo.

N. 2. Praefat Vini Essentiam cum sa-
lis liquore conjunctam, sine separatione
asseruare, quippe utraque se mutuo per-
ficiunt, adeoque vis salis resolutiva, quā
calculū seu ☐ n resolvit, Essentia illius
vinose

vinoſa viribus exaltatur ; quin & Vini Spiritus fit magis penetratius, & ad calculi resolutionem operativus.

V I . Syrupisatio.

Syrupisatio fieri potest, si solutionem (factam cum succo assumptioni internæ idoneo, v. g. succo citr. berber.) cum saccharo in syrupum redigeris, affusā si libet aquā stillat. convenienter.

Operationibus hisce fiunt ex Gemmis.

I . Gemma Preparata.

Præparantur modo dicto; lævigando, subindéque irrorando, cum V. cordiali (rosarium, buglossæ, & sim.)

2 . Sal.

Gemmae calcinatae solvuntur interveniente digestione in X vulgaris (vel terebinthinato :) solutiones filtrantur : hinc abstrahitur menstruum, sâlique relictum purificatur eluen- do cum V destillatâ. Croll.

N. 1. Sunt qui malunt X à sexta parte cineris herba Kali ternis cohobitis de- stillatum. Nimirum hoc subdulce nec adeò mordax est. Hartm. in Croll.

N. 2. Calcinatio hic sit, vel sola igni- tione, scilicet ustione; vel corrosione. Pla- cetur hic modum Crollij inserere, qui est: Gemma lævigata cum ♀ an. (flor. ♀) ter- quaiero comburantur, idque igne rota. ~~¶~~ buloque operculato: ultimo tegitur totum crucibulum carbonibus. Calx gem- marum lotione à ♀ re repurgata miſce- tur cum Ⓛ ana, & calcinatur denudio in rigillo clauso igne rote ut fluant. Tandem

abluitur optimè Ⓛ, & alioque gemmarum exiccatur. Sic parata est ad solutionem.

N. 3. Si quid indissolutum manserit, id novâ calcinatione comburendum & solvendum, idque tories, donec tota ferè gemmarum substantia dissoluta sit.

3 . Magisterium.

Præcipita solutionem dictam cum Ol. ♀ p. d. vel Spir. Ⓛ.

N. Fiant quoque Magisteria gemma- rum, solvendo eas in spiritu Ⓛ, vel Salis Natura, & precipitando cum Ol. ♀ i. Vide Quercet. in Pharmacop. rest. cap. 24. & 26.

4 . Oleum gemmarum seu liquor.

Sal Gemmarum optimè solutio- nibus ac coagulationibus purifica- tum reponitur in cellam supra mar- moream tabulam, ut liquefaciat.

N. Felicius fit mensibus Iulio & Au- gusteo, Croll.

5 . Tinctoria seu Essentia: Sal gemma- rum exaltatum.

Liquori sive Oleo (Magisteriove) gemmarum affunditur V alcolisatu. F. Extractio s. a. separatur solu- tio, abstrahiturque menstruum ad formam usque crassiorem : Hartm. Quercetan. in Pharmacop. rest. c. 24.

6 . Oleum per destillationem : Effen- tia elaboratoria.

A liquore gemmarum evoca V, cùmque recentis V atque X tere- binthinati, ana. destilla denuò per re- tortam : post evocatum menstruum prodeunt sales in formâ Olci. Hart-

14 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

man. in Croll: secl. de liquoribus gemma-
ruin.

7. Syrupus.

Fit dicto modo ex solutione &

Saccharo. Vide Syr. corall.

Et haec de Lapidibus in genere, se-
quantur iam Gemmæ.

C A P. V.

De Gemmis.

I. Chrysolithos.

Chrysolithos (veterum,) Topasius
(Gemmariorum modernorum) est
gemma aurei coloris.

Duo ipsius sunt genera, Ori-
entalis & Europaeus; ille ut colore ita
duritie Europeum superat: hic enim
instar Crystalli mollis est, & cum au-
reo colore vel multum vel parum
nigricat.

Inveniuntur in Bohemiâ passim.

Vires. *Natura Solaris ex signatu* indicatur. Proinde creditur timores no-
cturnos & melancholiā minuere, intelle-
ctum confortare, molestisque insomniis
adversari, (sinistro scil. brachio alligatus,
aut collo suspensus auroque inclusus:) alij
commendant eius assumptionem ad mor-
bum comitialem.

II. Granatus.

Granatus est Gemma pellucida,
ex flavedine rubens, ignis instar, mi-
niique nativi vel factitij colorem fe-
rè referens. Germ. *Granat*.

N. Sunt diversa genera Gemmarum
qua colorem ignis amulantur, adeoque sub
Carbunculis, (quo nomine à Carbonibus
sumpto, Gemmas illas in genere vocant;)
comprehenduntur v.g. Granatus, Hyacin-
thus, Rubinus, &c. Hinc sunt, qui Gra-

natum faciunt Rubinum colore obscurio-
re; expositus enim luci aut soli carbonis
imaginem ostendit dilucidissimam, quam ipse-
met Rubinus.

Sunt Granati alij (vel alia) Ori-
entales, alij Occidentales. Orientales,
ut meliores ita & pretiosiores, pro-
inde provinciam officinalem solis
Occidentalibus linquunt. Hi sunt
tum Hispanici, tum Bohemici, tum
Silesiaci. E quibus Bohemici reliquos
antecellunt.

Vires. Exiccant, corroborant, meden-
tur cordis palpitationes, melancholia rest-
abunt & veneno, sputacionem sanguinis si-
stunt, in corpore resolvunt, collo si-
spensi iisdem virtutibus vulgo celebratur.

PRÆPARATA.

1. *Granatus preparat. Fit l. com.*

2. *M agisterium.*

Igniuntur Granati, & in Spir. Os.
aliquoties extinguntur, donec sol-
vantur. Soluti, oleo in laetis cre-
morem coagulantur, atque in ca-
lidâ dulcorati postmodum usui ad-
hibentur.

N. Fieri quoque inde possum & alie-
præparatorum formulæ, ad modum gene-
raliter datum.

III. *Hyacinthus.*

Hya-

Hyacinthus est Gemma pellucida, ex flavedine rubens, ignisque flamas imitans. Germ. *Hiacint.*

Sunt alij (vel alia) Orientales, alij Europæi. Hi inveniuntur ad Iseram fluvium, in confinibus Silesiae & Bohemiae, suntque Orientalibus ignorabiles. Quoad colorem, referunt alij colorem minij nativi, aut sanguinis admodum biliosi: & hi sunt præstantissimi; alij rubedine Croci flavescunt; alij exactè ostendunt succini colorem, & hi viiores; alij albi pellucidi succini colorem referunt; & hi omnium vilissimi habentur.

Vices. Vim habet cor corroborandi, & à peste tuendi. Singulare quoque est speciicum contra spasmum & contraheras. Amuletum quoque antipestiferum habetur collo appensum, aut anulo inclusus. Quercet. in Ph. Rest. cap. 26. B. de B.

PRÆPARATA.

1. *Hyacinthus* preparat.

2. Sal & Magisterium.

N. Hartm. in Praet. Calcinat cum aqua parte $\frac{1}{2}$ vixi (minera adhuc conjuncti, non in magdaleones redatti,) in $\frac{1}{2}$ bulo forti, cum operculo tetto, (non lucato) Δ circulari: 1. lento. 2. fortiori, tandem 3. fortissimo, donec $\frac{1}{2}$ omne exhalet, nec amplius $\frac{1}{2}$ is odore spiret. Hinc eluit optimè, & denuo cum ana $\textcircled{1}$ calcinat Δ circulari, donec in massam abeat in Δ . metalli instar rubescentem. Hinc injicitur in ∇m calidam, eluiturque optimè donec non amplius $\textcircled{1}$ sapiat. Huic pulvri af-

fundi $\textcircled{2}$ terebinthinatum, solvitque s. a. donec hyacinthi sini soluti, relictus exiguis fecibus in fundo. Solutionem filtratam exhalare permittit ad siccitatem, pulvremque optimè edulcoratum exhibet, ($\textcircled{3}$ hyacinthi) aut cum Oleo $\textcircled{4}$ precipitat (Magisterium.) Dossi Æb. vel Æj.

IV. Lapis Nephriticus.

Lapis Nephriticus est lapis opacus, variegatus, ex colore vitidi, aliisque permistus. Germ. *Grießstein*.

Raro hic Lapis in se duos colores habet, semperque viriditatem refert; aliud scil. viriditatem ex albedine; aliud viriditatem subslavam, interdum subcaruleam, plerunque ex viridi albo, flavo caruleo nigrove colore mixtio est. Poliro exactè non potest, semper enim ipsius superficies pinguis appetet, quasi Oleo inuncta esset.

Adfertur ex nova Hispania. In nonnullis etiam Hispaniae locis, & in Bohemia reperitur. Tantù invenitur mole, ut pocula inde fieri possint. Quinimò frustum hic Francofurti conspicere licuit, ultra it. 50. pendens.

Vites. Commendatur adversus nephritis aut stomachi dolores, sed eius principalia est ad nephriticos dolores, calculumque, & arenulas expellendas. Medetur his affectibus brachio vel corpori alligatus, aut de collo suspensus. Cuius rei gratia armillas inde factas gestare consueverunt.

V. Rubinus.

Rubi

16 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Rubinus est Gemma diaphana rutilans, rubensque, (exiguâ portiuncula cærulei coloris) ac limam respuens. Græcè Αὐθεαξ, Arabice Iacut, Latinè Carbunculus, καὶ ζεχλοῦ Germanicè Rubin.

N. Rubedo ipsum est instar sanguinis, laca Indica, aut coloris coccinei, Germ. Kermesin.

Nobiliores rubini in Insula Zeilan nascuntur, alij (aliae) qui minores, in Coria, Calecut, Cambia, & Bisnagar. Optimi in flumine Pegu. Exploratur bonitas ore & lingua. Nam frigidiores & duriores meliores reputantur. Nascuntur in lapideâ matrice rosei coloris, primûmque candicant, deinde paulatim matuscenes tes ruborem contrahunt. Hinc albi immaturi. Nascuntur plerunque in eâdem fodinâ, ubi Sapphiri reperiuntur.

Vires. Tradunt Rubinum gestatum, vel ebibitum venenis resistere, ac à peste preservare, tristitiam arcere, libidinem coercere, malas cogitationes, & terrentia somnia avertere, animum exhilarare, corpus incolume conservare, ac si homini infornitia instant, ea mutatione coloris in obscuriorem significare, iisque præritis iterum pristinum colorem recuperare.

P R A E P A R A T A.
Rubinus preparat. more communi.

VII. Sapphirus.

Sapphirus est Gemma cæruleo colore, pellucida & diaphana, Germanicè Sapphir. Suntque aliquæ colore

cæruleo albido, aliae cæruleo saturo: hæ mares, illæ foemelle appellantur, aliae omni colore carent, albæque vocantur.

Orientales inveniuntur in Calecut, Cananor, Bisnagar, Zeilan, & præstantissimæ in regno Pegu.

Occidentales, variis in locis reperiuntur. Confinia Bohemiae, & Silesiae satis præstantes ferunt. Præstantiores tamen sunt Orientales.

N. Color igne facilè aufertur.

Vires. Est frigida & secca, adstringens, consolidans, alexipharmacæ, cordialis, ophthalmitica. Proinde oculorum humiditates exiccat, inflammationem aracet & extinguit (in collyriis adhibita, aut butyro loto excepta, palpebrisque obliterata superioribus,) valet ad omnia alvi profluvia, dysenteriam, fluxum hepaticum, hamorrhoidum, sanguinisque refectiones (assumpta cum ∇ plantag. tormentill. &c.) Vlceræ internæ & vulnera sanat, cor corroborat, & levificat, pesti omniq[ue] veneno, febribusque malignis adversatur: cardiacos ac melancholicos affectus quosvis lenit, tollitque, (intus exhibita.) Integra Sapphirus frōi adhibita, hamorrhagiam sistit, ac inflammationibus applicata eas extinguit. In orbiculum redacta pisi magnitudine ac perpolita oculis imposita, pulvere, culices, & quicquid in oculum deciderit, aufert, oculos à variolis & morbillis tutatur, &c.

P R A E P A R A T A.

1. Sapphirus prep. fit modo comm. lavigando cum ∇ cordiali.

2. Sal.

2. Sal.

3. Liquor seu oleum.

N. 1. Sapphirum duplo pondere is commixtam, calcina, calcem ∇ a stillatia sapientia ablue, rursusque exicca. Postea spiritu $Vini$ perfunde ac macera, tum rursus extilla, quodque in fundo remanet, iterum calcina, distillaque toties, donec in $Vino$ liquefacat, nivis instar, tandem abstrahere. Et provenit sal, quod in loco humido in liquorē solvitur. Boët. de B.

N. 2. Atq; solvunt $Sapphirum$ pollinem in X & succo limonum, solutionemque cum alio cordiali exhibent mixtam.

4. Essentia seu Tinctura.

Calcinatur $Sapphirus$ bis, ac postea oleo $\oplus$ -i solvitur; abstracto de in oleo $\oplus$ -i, cum V Essentia extracta est. B. de B.

VII. Sardius Lapis.

Sarda, Sardius Lapis est Gemma semiperspicua, loturæ carnis, seu carni sanguinolentæ similis, vnde & Carneolus, vel corruptè Corneolus vocatur, Germanicè, Carneol.

Non omnes uniusmodi inveniuntur coloris, alij enim sunt rubri, alij exiguae sanguinis rubedine tincti, alij subflavescentes ex rubedine.

Laudatissimus Carneolus in Sardinia invenitur, hinc in Epiro & Ägypto, sed Babylonius cæteris præferatur. Indici & Arabici etiam non contemendi, ut nec Europæi. Nam in Bohemia, Silesia, aliisque Regionibus præstantes inveniuntur.

Vires. Pulvis ad omnem sanguinis flu-

xum propinatur. Gestatus fertur animum exhilarare, timorem pellere, audaciam præstare, fascinationes prohibere, ac corpus contra venena quævis tueri. In primis autem sanguinem undecunque fluentem peculiari proprietate fistere ventri que alligatus partu conservare.

P R A E P A R A T A.

Sardius preparat. modo communis.

VIII. Smaragdus.

Smaragdus est Gemma pellucida & diaphana, grato suo viore pulcherrima, omnium gemmarum fragilima. Arabicè Zamatrut, nonnullis Prasinus, Germanicè, Smaragd.

Sunt alij (aliae) Orientales, alij Occidentales.

Orientales, uti sunt virore amoenissimi, ita & præstantissimi.

Occidentales sunt, tum Peruviani, tum Europæi. Hi reperiuntur in Cipro, Britannia, aliisque in locis, sed reliquis sunt ignobiliores.

Vires. Onnum alvi sanguinisque fluxum, & præcipue dysenteriam ebitus fistit, nec refert utrum à mordaci humor, an à veneno ortum ea habuerit, venenatis item morsibus, pesti, febribus pestilentibus medetur.

Dosis gran. 6. 8. 10.

Inter amuleta præcipue commendatur ad Epilepsiam, parum accelerat, (alligatus coxa) tundem retinet, (impositus ventri) Hemorrhagiam fistit, (ore conditus) dysenterias omnes, ac hemorrhoidum fluxum indubitate compescit, (ventri adhibitus, teste Guainerio.) Timores

Ccc

18 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

ac Terriculamenta arcere sugaréque, ac hemitritam febrem tollere creditur, (è collo pendulus,) &c.

N. Frangi Smar. in coitu quandoque experimento comprehensum dicunt. Card.

P R A P A R A T.

1. Smaragdus preparat.

2. Sal. & Tinctura Smaragdi.

Smaragdus pulverisatur, ac per linteum trajicitur, hinc superfunditur Spirit. Vrinæ, qui aliquid phlegmatis adjunctum habet, ut colorem extraheat; spiritu dein iterum destillatione abstracto, in fundo remanet Extractum (sal) gryseum, è quo tandem (citra edulcorationem) vi V extrahit color seu Tinctura summe viridis: abstrahere igitur ad aliquam consistentiam, & serva.

Dosis, gran. 10.

B. de B. Hartm. in Practic. de Dysent. Tentzel. in Exegesi suâ, Finck. in Enchirid.

Vires. Dysenterie & fluxibus aliis quibuscumque mirificè prodest, ne e minus utilis est in cordis & capitis affectibus, Palpitatione, Melancholiâ, Paraphrenitide, Syncope, &c.

N. 1. Vrina quicquid potest, vi sui salis facit: hinc non errabis, si V stillatiam convenientem ⊖ urinæ acutam loco menstrui adhibueris. In primis quoque, quia Vrina simpliciter stillat, nisi sale suo acuata sit, laborem irritum facie reddere potest.

N. 2. Tinctura hac nihil aliud esse videtur, quam Elixyr, constans partim ex Smaragdi substantiâ, partim quoque ex sale Vrina, dicta substantia commixto.

C A P. VI.

De Corallis.

Lapidibus pretiosis subiungimus Corallia & Margaritas, utpote quæ non modò substantiâ & viribus, sed & præparationibus, & inde resulantibus præparatis, Gemmis adsimilantur.

Corallium est frutex sub aquâ marinâ generatus, Græcè κοράλλιον, & arabicè Bassad, Mergen five Morgia, Besd. Latinè, Corallium, Coralium, Corallum. Germanice Corallen.

N. Corallia generari ex succo lapidescente certum est: utrum autem succus algifieri statuunt simulac Corallij fructus ille per se in fruticem lapideum prorum- extra aquas esse incipit, alij etiam in ipsa

Co

pat, vel an prius ligneam suscipiat figuram, subindeque in lapideam vergat, vel denique an plantam (mortuam) sub marinâ aquâ repertam, penetrat, transmutet, adeoque huius figuram retineat, dubium. Dubitandi occasionem præberet, quod fructus Coralliorum dentur, qui ex parte ligni adhuc referunt substantiam, partim Coralliorum. Nos posthabitis eiusce farina dubitationibus, qualis præter hanc, & illa est quam habent de fructibus Coralliorum granularis, quos alij negant, alij perhibent: Item de induratione, quam

Corallia indurari volunt: utpote quas
scire parum est emolumenti, ignorare pa-
rum detrimenti, pergitus ad ea, quorum
Medici interest, differentias scilicet, vi-
res & preparationes.

Differentia.

Corallij variae sunt ratione colo-
rum differentiae: aliud enim rubrum
est, aliud nigrum, viride, subflavum,
cinereum, fuscum, aliòve mixto colo-
re ornatum. Cæteris omnibus præ-
fertur rubrum minij nativi colore,
quod masculi nomen obtinet: & hoc
recipiendum quoties simpliciter co-
ralliu præscribitur sine coloris men-
tione. Pallescens feminæ nomen ha-
bet. Huiç succedit corallium album,
deinde nigrum, (Antipathes olim di-
ctum.) Nam quod alio colore est, ne-
que in usum adhibetur, neque pro
corallio vulgo habetur.

Rubrum, in India & Syene, teste
Plinio, reperitur, nunc in Mari Tyr-
reno & Siculo passim invenitur,
Neapolimque adfertur, ubi politur.
Hoc antequam rubescat, & quodam-
modo maturum fiat, videtur variis
coloribus tingi. Nigrum reperitur in
Gallicia Hispaniæ. Album reperitur
raro, solidumque est, & cavitatibus
caret, quibus signis distinguitur à
specie quadam, Hispanis Polo dictâ,
que in Catalonia ab iis qui corallium
rubrum querunt, inventa pro coral-
lio albo pretio viliori divenditur. Ca-
ret hoc cortice, crescitque in fundo
maris, non in faxis, ut rubrum coral-
lium.

Vires. Corallium omne exiccat, refri-
gerat, adstringit, cor precipue, deinde
ventriculum & iecur roborat, sanguini-
nem purificat, ac proinde pesti, venenis,
febribusque malignis adversatur, bila-
rem hominem efficit, (nigrum tamen Co-
rallium homines melancholicos reddere
perhibetur,) si sit fluxus quoque alvi,
uteri, penis, (Gonorrhœam, Epilepsiam
infantum præcavet, (si recens nato ante
omnem cibum in latte materno gran. 10.
exhibeantur.) Exrinsecus commendatur
ad ulcera, qua carne expler; ad cicatri-
ces, quas extenuat; ad oculos quorum
etiam lacrymas si sit, visumque recreas
in collyriis.

Dosis à 3j. ad 3j.

Rutilantia Corallia ex commentatio-
ne Paracelsi, amuletum exhibent celebre
contra terriculamenta, fascinationes,
incantationes, venena, Epilepsiam, Me-
lancholiæ, Dæmonum insultus, fulmi-
na. Album appensum, ut pectus contin-
gat, hemorrhagiam si sit mulierum.

P R A E P A R A T I O N E S.

Operationes, quibus Corallia elab-
orantur, sunt 1. *Preparatio.* 2. *Calci-
natio.* 3. *Solutio.* 4. *Coagulatio.* 5. *Liqua-
tio.* 6. *Sublimatio.*

I. *Preparatio.*

Præparatio nihil à regula commu-
ni diversum habet.

II. *Calcinatio.*

Calcinatio Coralliorum est vel
Ignitionis, vel Corrosionis,

Calcinatio Ignitionis est tum mi-
tior, tum violentior, tum restinctoria.

20 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Calcinatio mitior.

Fit igne reverberij, dando tamen calorem secundi gradus, ne tintura seu color ipsorum ignis violentia exhaleret. *Quercetan. de preparat. Medicament. Spagyric.*

Ignitio violentior.

R. Corall. integror. q. v. calcina Δ reverberij primum lento, ut saltem viva flamma corallia in furno reverberij posita, superficienū lambat. Corallia hoc modo, primo gradu albescientia, tamdiu Δ gradatim aucto fatiganda sunt, donec ex albedine in flavedinem, ex flavedine in rubedinem summam reducantur, corpore toto reddito spongioso ac levi, id quod plerunque biduo vel triduo absolvitur.

Sic Corallia facta sunt habilia ad deponendam in V tinturam. *Harum in Croll. Senn. in Inst.*

N. Si $\ominus$ Coralliorum propriè sic di-
ctum desideras, vehementi uōtione eadem
in cinerem redige, morēque solito, lixi-
vium inde faciendo, salem elixiviando
extrahe.

*Calcinatio Ignitionis extin-
ctoria.*

R. Corall. grossè trit. candescent
igne, extinguantürque multoties
in $\mathbb{X}$ ut solvantur. Filtra dein abstra-
héque $\mathbb{X}$ & consequenter sal corallo-
rum per deliq. resolubile. *Med. de-
still. part. I.*

Calcinatio Corrosonis.

I. Cum $\ominus$.

R. Corallior. tritor. atque $\ominus$ ana,
crema, ut duodecim horis fusa, li-
quoris modo fluant: vel combure ad
consumptionem $\ominus$ i, deinde duas
horas candardia in igne consistant.
Kefl. I. c. 8.

Aliter.

R. Corall. subtiliter trit. ac $\ominus$ an.
M. injice per vices in retortam tubu-
latam candefactam cum Excipulo
apposito. Tubulum ab iniectione sta-
tion obtura, & cum penitus materia
injecta fuerit, continuo Δ e, hor. 18.
corallia probè calcina.

*Hac adscribitur Hartmanno, unde
Tinturam fecisse dicitur.*

Cum Δ re.

R. Corall. trit. p. iii. Δ p. 1. (alij
an.) calcina Δ circulari per hor. 2.
Postea ignita adhuc infunde in $\mathbb{X}$
(ad corall. 3j. $\mathbb{X}$ lb. 1.) vas mox o-
percule claudendo. Hinc digere per
σ 14. abstrahere, &c. *Sennert. Instit.*

Cum pumice.

R. Corallia grossè contusa, F. cum
pumice usq; S. S. cementaque in
vase clauso, Δ reverberij, spatio
σ 3. Quo opere finito pumex, re-
lictio corpore albo, coralliorum tin-
turam imbibisse creditur. *Gans de
Corall. Verum impugnat id ipsum Tent-
zel. in exegesi, p. m. 512.*

III. Solutio.

Liquores, quorum beneficio cor-
allia solvi possunt, varij occurunt.
Præcipui tamen sunt $\mathbb{X}$ commune
& radicatum: succus berber. melon.
citr:

C A P V T I V.

21

citri: ros majalis,) spiritus eiusdem
cum suo $\ominus$ acuatus: liquor betulae:
spiritus mellis, terebinthinæ, ligni
guajaci, buxi, juniperi, quercus, sum-
mitatum alni, sorbi sylvestris, spir-
 $\ominus$, spir. $\oplus$, spir. $\square$, ut & ∇ iisdem
acuatus, spir. corallior. ardens, Phle-
gma H_1 , &c.

Quinimò corallia cum $\triangle$ e calcina-
tata, simplex solvit ∇ .

Modus solvendi nihil peculiare ha-
bet: Nimirum corallia in liquoris
f. q. solvuntur f.a. donec penitus fere
soluta sint.

Purificatio & Edulcoratio salis &
Magisterij sit plerunque ∇ destillatio-
ne vel si placet, adhibere poteris rorem
maialem è tritico collectum & de-
stillatum, aut aquam aliquam cor-
dialem: coagulanur dein vel liquoris
abstractione, (tum destillatoriâ, tum
evaporatoriâ) vel præcipitatione.

Præcipitatio perficitur instillatio-
ne Ol. $\square$. p. d. spir. $\ominus$ -i, vel ∇ de-
stillatae, vel Ol. $\triangle$. p. c.

Relique operationes ex sequentibus
facile innoteantur.

P R E P A R A T A .

I. Corallia preparata.

Fiunt cum ∇ cordiali (rosatum)
l. a.

N. In usu sunt preparata rubra ac
alba.

II. Sal Corallorum.

Fit ex rubr. corall. l. Visitatiūs
per $\otimes$ ut moris: vide suprà.

2. Per succum berber. & limon.
Querc. in Pharm. rest.

N. Nonnulli $\oplus$. Succi limonum expre-
ſe & depurati lib. liquoris betulae mense
Aprilii collecti lib. vij. coquunt ad casum
lib. vij. cui denuo addendo succi Limon.
lib. i. destillant aliquoties rectificando. In
hoc solvunt corallia, perlas, & simil. solu-
tionemque propinant. Hartm. in Croll.
de perlis.

3. Per spiritum seu liquorem aci-
dum Guajaci. Sic purgat optimè san-
guinem in luce venerea. Hartm. in præl.

4. Per spiritum $\ominus$ -i.

5. Per spiritum $\ominus$ -is.

N. i. Solutiones cum spir. $\ominus$ -i aut
 $\ominus$ -is factas, si citra menstrui separatio-
nem in usum vocare volueris, circula ali-
quandiu, & magnam acrimonie partem
amittent, præcipue si quoque ∇ m affude-
ris.

Vires. Ex superioribus repete.

Dosis à gran. 6. ad 20.

N. 2. Paracelsus calcinat primò cor-
allia leviter in reverberio, cum $\ominus$ ana:
hinc solvit digerendo cum ∇ . Postea ∇
abstrahit, salque relictum per deliquum
solvit, idque vocat Magisterium, lib. 6.
Archid.

III. Magisterium.

1. Magisterium Officinarum.

Instilletur in solutionem corall.
(cum $\otimes$ factam) Ol. $\square$ per d. Præ-
cipitatus pulvis edulcoretur ∇ à de-
stillatâ.

N. Alij præcipitant cum spir. $\ominus$ -i.

Vires. Ut Magisterium à sale non dif-
fert substantiam ita nec viribus, nec dosi.

C c c 3

22 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

II. Magisterium butyraceum.

Solve corallia in spiritu magico, (id est, spiritu roris majalis, vel quod idem in ~~X~~) præcipita cum Ol. $\frac{1}{2}$ per C. præcipitatum edulcora ac digere aliquamdiu cum V_i , quo iterum abstracto habes magisterium, in ore instar butyri liquecens.

III. Magisterium plumaceum.

Solve s.a. corall. in spiritu non dephlegmato, destillato ex $\ominus$ O. ana fibj. formatis sc. cum argillæ fibj. vel iij. in globulos, videlicet vel per vices injiciendo corallia in spiritum; vel econtra corallis spiritum eundem per vices superfundendo: decanta solutionem, filtra, [affundendo, ut cō commodius filtrari possit, ∇ de- stillatam rosatam, si placet:] præcipita cum Ol. $\frac{1}{2}$ p. C. vel spirit. $\oplus$ i, edulcora ∇ cordiali, & exicca.

N. Cum corallia velut ascendere desinunt, menstruum debilitati incipit; subsistit igitur, & inspissa aliquantulum.

Aliter.

Solve s. a. corall. in spit. $\oplus$. filtraque [affundendo ∇ pluv. destillatam,] hinc præcipita cum Ol. $\frac{1}{2}$ p. C. edulcora & exicca,

N. Hoc modo in magisteria praestantia redigi possunt & perlæ, ossa, cornua, (e. g. C.C.) unguia, necnon crustacea.

En, candide Chymiae cultor, insignes plumaceorum magisteriorum processus gratis tecum communico, magni alias emptos, quos cum plurimis aliis ex communicatione obti-

nui Viri solertiissimi Dn. Iohannis Salzvedelij, Pharmacopei apud Mœno-Francofurtenses celeberrimi.

N. Quero. solvit in spirit. salis Natur. Pharm. ref. c. 24.

IV. Oleum seu liquor corallorum.

N. Oleum Corallorum propriè oleum non est, sed liquor, vel per deliquium factus, vel per distillationem prolectus: de priori hic agimus; de posteriori paulò post, in spiritu.

V. Fit liquor ex Sale.

N. Sal corallorum, reponit ut liquefcat per deliquium.

N. 1. Liquefcat felicius mensibus Iulio & Augusto.

N. 2. Liquefcat promptius, si solutio aliquandiu (c. 14.) digeratur, (ut rubescat) ac dein (~~X~~ abstracto) optimè dulcorata, defecata & purgata fuerit, (solutionibus ac coagulationibus iteratis, ut moris) imò si ulterius cum V_i circuletur. Verum hoc Oleum potius Essentia dicendum est, de quo vide Cunrad. Kunrath, in Medull. destill. p. 1. p. 215, 218.

N. 3. Alij ϱ . Coral. trit. fibj. Lapid. prunell. fibj. vel tb 1. calcinant fundendo X 3. materiam illam tritam ponunt in cella ad liquefandum.

Dosis gran. v.

Vires. Prater vires corallorum supra descriptas, confert & in calculo.

Dosis à gran. 4. ad 15.

V. Essentia seu Tinctura Corallorum.

ϱ . Salem corallorum, spurificatum optimè per iteratas solutiones ac coa

ac coagulationes, vel magist.] volatilis, nimirum cum V digerendo, ac destillando, [vide volatilisationem lapidum in genere.] Postea abstrahē leni MB calore Vi , ac remanet Essentia corallorum, quam si placet ex arena per retortam propelle.

Vide Quercetan. in Pharmac. restit. cap. 24.

N. 1. Nihil interest, utrum sal receperis per X factum, vel per spirit. $\ominus$, vel per spir. phlogiston X .

N. 2. Vi felicius essentiam corallorum secum per X transferes, si addideris aliquid camphora, e. g. ad Vi , mensur. 1. camphor. $\frac{3}{5}\text{B}$.

N. 3. Curad. Kunrath, solvit & digerit 1. cum X , quo iterum abstracto, solvit & digerit 2. cum V . pluv. destillata [NB.] recentissima, 3. cum spir. Vini .

Vires. Ut preparatio Tinctoriarum operosior est quam salis ac magisterij; ita & virtus earundem fortior.

Dosis, gutta aliquot: vj. ad xv. & ultrā.

2. Tinctoria Basilij.

g. Salis corall. (per spir $\ominus$) edulcoratissimi $\frac{3}{5}\text{viiij}$. cum A is $\frac{3}{5}\text{B}$. mixta: leniter comburantur, donec A r consumptum sit: Postea contere tattillum camphora cum corallis, idque accenso Δ e absumes: hinc edulcora, & extrahe tinctoriam l. a. cum V , abstrahē V ad consistentiam Olei.

N. Maniaci & Melancholici bac Tinctoria curati sunt. Dn. D. Gans.

3. Tinctoria Quercetani.

Extrahe tinctoriam s. a. ex coralliis calcinatis, (e. g. ignitione mitori,) digerendo vase H , cl. cum menstruo cœlesti, destillato scil. cum proprio suo saccharo, (id est cum rore maiali, qui cum melle aëreo destillatur,) ad eminentiam digitor. 8. affuso. Menstruo demum abstracto, remanet Tinctoria in fundo. Quercet.lib. de preparat. Medic. Spagyr.

4. Aliter.

g. Magister. Corall. extrahe cum A bezoardico ex re vegetabili prolecto, (id est, cum Vi retificatissimo) in vase H . cl. ad ignem cinerum. Postea separa & in perfectam Tinctoriam decoque. Quercet. Pharmac. cap. 24.

5. Tinctoria Hartmanni, 1.

g. Sal corall. (per X) purificatum, imprægnata X tantisper, donec nihil istius spiritus amplius retinere velit. Sal ita imprægnatum digeratur, (& 20.) in MB . Postea distilletur per Ret. in Reverberio clauso, vel Balneo sicco, ita tamens, ut prius Phlegma inutile evaporet: Postea prodeentes spiritus albicantes seorsim capaci recipiente excipiantur, continuando distillationem, donec omnes spiritus cum oleo rubro instar sanguinis prodierint: separetur spiritus (qui ardens instar V) per Retortam ab oleo rubro, quod in Retorta manebit.

Hoc menstruum (spiritus scilicet hic

24 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

hic partim ab $\mathbb{X}$, partim à coralis productus) extrahit ex recentibus coralliis impositis tincturam rubicundissimam, que si rursus ab hoc spiritu per destillationem liberata, & tandem cum $\mathbb{V}$, vel aliā aliquā ∇ cordiali appropriatā digesta pérque cohobia volatilis facta fuerit, elegantissima evadit corallorum Tinctura, suavissimi saporis, fragrantissimique odoris.

N. Impregnatio illa fit hoc modo:

¶ Corall. lib. i. $\mathbb{X}$ opt. $\mathbb{Zij}$. destilla leviter, ut extillet solum Phlegma insipidum; secundā vice affunde $\mathbb{X} \mathbb{Zij}$. iterumque destilla, atque ita perge singulis vicibus $\mathbb{X} \mathbb{Zj}$. plūsve affundendo, donec tam acre $\mathbb{X}$ inde prodierit, perinde ac affusum fuerit. Harim. in Croll.

6. Tinctura Hartmanni, 2.

¶. Corall. calcinat. (ignitione violentiori,) q. p. injice in $\mathbb{V}$, vel in alcohol spiritus toris majalis, ac paulo post extrahitur tinctura, fecibus, (sine vllā virtute) in fundo remanentibus: Tinctura hæc aliquantulum coagulata, fit rubicundissima, cum quadam dulcedine.

Vires. Est tantarum virium, ut post eius usum aliquoties repetitum, impossibile sit ullam impunitatem in sanguine totius corporis superficiem esse posse. Exhibetur in vehiculis convenientibus, à gut. 3. ad 10.

N. Hec sanè tinctura Medico commendatissima esse debet, ob stupendas eius vires, ut que cum spiritibus hominum magnam convenientiam habeat. Harim. in Croll.

7. Alia Tinctura, per acerum Coralliorum.

¶. Corall. contus. libij. eliciatur per retortam acerum, id est, liquor acidulus, quo prolecto urantur corallia vehementer, donec reddantur albissima: Exempta dein redigantur in pulverem, ex quo s. a. cum aceto illo, digestione leni, extrahe T. donec $\mathbb{X}$ nihil amplius solvete valeat, universisque coralliis dissolutis, nihil præter terram inutilem remaneat. Decantatos liquores destilla in arenā ad siccitatem, ut separetur phlegma: Dein recipiente mutato, fac ut igne auctiori & spiritus sublimis per $\mathbb{X}$ propellatur, qui diligenter colligendus. Tandem relictum pulverem album spiritu $\oplus$ penitus solve, eundem spiritum $\oplus$ igne forti abstrahe; corallia relicta fortissimo igne ure, donec colorem ferè nativum recipient. His affusus proprius ipsorum spiritus tincturam producere dicitur.

N. $\mathbb{X}$ ex corall. libij. dest. vix salutini dicta sufficiet.

8. Tinctura per spiritum coralliorum ardente.

¶. Corall. trit. q. v. extrahe tincturam s. a. digerendo cum spiritu corall. ardente, [vide infrā] abstrahe menstruum, atque extrahe denuò cum $\mathbb{V}$. Gans.

9. Alia, per spiritum seu ∇ mellis.

¶. Co-

C A P V T VI.

25

v. Corall. cum $\bigcirc$ calcin. extrahe f. a. cum spiritu mellis, (vide de melle,) decanta & abstrahe in M_3 , donec in fundo spissus relinquitur succus, huic edulcorato, extrahe tinturam cum V , habes Tincturam coralliorum vetam. *Harim. in Croll.*

Dosis à gran. 4. ad 10. vel 12.

19. Alia per Aquam Temperatam.

v. Sal corall. (per spiritum $\oplus$ -i) extrahe f. a. cum ∇ temperata, (ex Vi & spirit. $\oplus$ -i, vide l. 4. in Vino.) decanta, filtra & abstrahe.

11. Alia, per Phlegma Ni.

v. Corallia calcinata, superfunde Phlegma Ni, cum spiritu acuto Ni, digerantur vase cl. & rubescet menstruum: abstrahe in B , affundéque V , digeréque denuò, ac pelle per retortam: sic extillabit essentia corallorum rubicunda; abstrahe V ad consistentiam. *Iob. Agricola.*

Vires. *Insigne est cordiale, balsamumque nativum summè exaltat. Vfusque præcipui est in terrore infantum, Epilepsia, & simil.*

Dosis gran. 3. 4. 5.

N. Eodem modo possunt solvi corallia cruda, sed tardius.

12. Per oleum citri.

His iam addi poterit tinctura per oleum citri, quod è corallis rubris, crudis etiam tinturam elicit. Huic si dempto oleo vehiculum aliud præbere poteris, tinturam coralliorum non contemnendam habebis.

VI. Flores.

Flores coralliorum parantur ad modum, quo perlarum flores parati dicemus.

N. Fieri quoque possunt flores corallorum, sublimatione cum $\ast$ institutâ.

VII. Spiritus seu Olem.

1. *Spiritus corallorum ardens, suprà in quinta Tinctura Hartmanni descriptus est, videturque compositum quid esse ex H_2 & corallis, arderéque ratione spiritus H_2 -vinoſi.*

2. *Oleum itidem d. l. descriptum est.*

3. Spiritus Corallatus, Spiritus terra Corallatus.

Fit ad modum quo perlatus spiritus cum terra sigillata. *Vide ibidem.*

4. Oleum Corallorum succinatum.

v. Corall. rubr. pulverisat. $\text{lb. 1. succin. lb. M.}$ & destilla per retortam, vel cucurbitam: sic succinum Tincturam corall. per XX attrahet, in forma coloris sanguinei. In fundo vasis resister pulvis corallorum colore albus.

Vires. *Oleum illud valet in Epilepsia & Apoplexia.*

Dosis gur. 4. ad 8.

N. *Huic similis est modus quo Corallia sale subdulci salita, pinguedinéque aromaticâ saginata, distillationi subjiciuntur, atque ita tinturam suam dittis comitibus commitunt, cum iisdem per Retortam pelli aptam.*

VIII. Syrupus Corallorum.

v. Corall. rubr. grossè contus. q. vi

D d d

26 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

solve in succo Berberorum vel Limonum optimè depurato, cotalliis ad eminentiam digitorum, 3. 4. 5. superfuso. Hinc

3. Succi illius Essentiâ corallinâ imprægnati part. ij. Sacchar. cand. (vel commun.) part. 1. coque ad consistentiam.

N. 1. Colorem dilutiorem si expetis, affusa V destillata convenientia, pro lubitu conciliare poteris.

N. 2. Poterit similiter fieri solutio cum liquoribus acidis distillatis, Juniperis scilicet Guaiaci.

N. 3. Quercetanus monet solutionem instituere, 1. In vitro suberè vel cerâ Hispanicâ occluso, ne Essentia Corallina separetur. 2. In VB.

N. 4. Siquid restiterit nondum solutum, huic recens succus affunditur, donec penitus solutum fuerit.

N. 5. Similiter fieri possunt & Syrupi margaritarum & lapidum pretiosorum.

Vires. Ex viribus Coralliorum supra allatis & succo Berberorum, vires censenda sunt. Lauda:ur valde in Diarrhœa, Dysenteria, fluxu hepatico, ad restauracionem facultatum naturalium, &c.

C A P. VII.

De Margaritis.

M Argaritæ, Perlæ, (Vniones, si magnæ sint) Arabicæ Lulu, sunt lapides rotundi, in conchis nonnullis ex peritomate eodem quo testæ gerantur, producti. Germanicæ Perlen.

Duplices censentur, Orientales, & Occidentales: Illæ splendidiores sunt, adeoque cæteris præferuntur, & præsertim Persicæ. Hæ lactescunt, minùsque sunt splendidae. Inveniuntur etiam in Europæ locis multis, ut in Scotia, Silesia, Bohemia, Frisia, locisque maritimis aliis, sed vilioris ex sunt notæ. Majores itidem & quæ perforatæ sunt, censentur minoribus, & non perforatis maturiores & præstantiores.

Vires. Cordiale præbent nobilissimum, quo balsamus vita oppressus, virésque

exolute insigniter recreantur ac confor-tantur, proinde venenis, & purificati resistunt, animum exhilarant. Et huius rei gratiâ in tantum ascenderunt honorem, ut vel agonisantium extrema recreatio communiter inde expectatur.

P R A E P A R A T A.

Perlaturum præparations iisdem fiunt operationibus, quibus corallia; calcinatione autem ignitionis hand indigent. Supervacanea igitur illarum extincio in V vita ardentissimâ, quam vult Quercetanus in Pharmac. rest. c. 26.

Solutio Perlaturum iisdem perfici potest liquoribus quibus corallia;

Purificatio quoque & Edulcoratio nihil à coralliorum purificatione peculiare habent.

Præcipitatio, iisdem cedit liquoribus

C A P V T VII.

27

tibus, quibus coralliorum præcipi-
tatio.

Hinc

I. Præparata Perla.

Præparantur more vulgari super
porphyrio lapide lævigando, subin-
déque ∇ cordialem, (verbi gratiâ,
rosarum, melissæ, & sunil.) asper-
gendo.

II. Sal Perlarium.

Fit, vt in corallis dictum : Solven-
do perlas, vel[quod usitatus] in ace-
to, vel in succo Berber. & Limon. &c.
solutionem filtratam ad remanen-
tiam salis inspissando, inspissatám-
que ablutione, ut dictum, vel etiam
solutione iteratâ purificando ac dul-
corando.

N. 1. Non opus habent triturâ, quippe
vel integrâ, atque citra digestionem ~~XX~~
obedient.

N. 2. Solutionem in succo Limonum
ac Betula Destill. vide de Coraliis.

N. 3. Fit quoque Sal Corallorum, in
quovis liquore dissolubile, beneficio succi
citri mali, digestione depurati. Nimi-
sum perla lota & si placet contusa, in eo-
dem illo succo ad eminentiam 4. digito-
rum affuso, digestione interveniente sol-
vuntur, solutioni affundituros maialis
destillatus, vel ∇ Melisse, decantatur
que solutio: hinc affunditur novus succus
citri depuratus, digeritur, affunditur
que iterum ros destillat. vel ∇ Meliss.
aque decantatur, &c. Et hic labor to-
tius repetitur, donec perla penè tota solu-
ta sint, relictis perpaucis fecibue. De-

mum solutio lento igne inspissatur, ad re-
manentiam pulveris.

Dosis à gran. 6. ad 9. Ex aquâ ro-
ris majalis cum manna destillata, vel ex
aqua. Cinam. cum ∇ ros. &c. Hartm. in
practic.

N. Paracelsus, Sali perlarium, ut &
reliquis inde paratis, maximas vires at-
tribuit. Processus, inquit, horum eis sim-
plices, tamen, crede experto, mirifica op-
ratio ipsarum (perlarum) est. Non ta-
men sit per artem hæc virtutum actio, sed
in natura ipsarum est, que in grossa sub-
stantia occultatur, & non potest operari
sicut mortuum corpus, sed resolutione fa-
ciliâ, vivificatur corpus eius, lib. 6. Ar-
chid.

Huic finitimum est Sal, sive Magiste-
rium Perlarium Riveri.

¶. Perla, subtiliss. tritar. q. v. im-
pasta cum succo citri vel aurant. &
relinque aliquandiu. Postea solve
cum ~~XX~~ l. a. donec perla ex toto ferè
fuerint soluta. Collectum acetum
misce cum tertia parte ∇ fluvialis,
destilla in arena igne primum lento,
dein fortiori. Destillatum recaffunde
capiti mortuo restitanti, & denud
solve, postea filtra, evaporâque ad
modum lentè, & reses erit perlarium
Magisterium.

Vires. Prater vires supra allatas,
summum est preservativum Arribri-
tidis.

Dosis 9j. ad summum. Hartmann. in
practic.

III. Magisterium Perlarium.

D d d 2

28 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

1. Commune fit solvendo cum **X** & præcipitando cum ol. **P**.

2. Butyraceum eodem modo fieri potest, quo Magister. butyraceum corallorum.

3. Plumaceorum præparatio itidem ex corallis reperenda.

Vires. Vires ex viribus perlarum de scriptis facile colligi possunt.

Dosis à gran. 6. ad 15.

IV. Oleum seu liquor Perlarum.

Fit per deliquium: modum ex superioribus repeate.

V. Essentia, Tinctoria, Arcanum Perlarum.

¶. Perlas q. v. solve cum **X**. & para sal: sal ita paratum iteratis in **X** solutionibus ac coagulationibus [reje]ctis semper fecibus.] purifica, donec nullæ amplius feces ab ultimis solutionibus restiterint, atque adeò ipsæ perlæ ab omni immundicie libertatae sint. Hinc solve cum **V** pluviali, vel rore majali, destillandóque abstrahere humiditatem, idque toties repeate, donec interveniente destillatione perlæ sint edulcoratae, si d quod ostendit aquæ postremè destillatae dulcedo.] Hoc sal ita defecatum, dige vase clauso in **M**. (σ ρ 8. vel 10.) cum **Vi** rectificatis, ad eminentiam 2. digit. affuso. Sic Perlæ cum tempore essentiam suam instar olei spissi ad superficiem **Vi** remittent, quam cautæ separa, novumque **Vi** affundendo, laborem repeate, quoties visum fuerit. Convertitur enim to-

tum ferè sal, relictis paucissimis fe culis in Essentiam. Hanc de novo cum **V** aliquandiu circula, postea leni destillatione **M**, **V** separa & serva.

N. Eadem perlarum Essentia cum **Vi** per Retortam, vel per **M**, seu reverberatorum siccum institutis cohobis tandem omnis transit.

Vires: De usu constat ex viribus marginarum, fortissimarum autem virium est propter summam subtilitatem.

Dosis à gran. 6. ad 14. Hartman. in Croll.

Arcanum per spiritum Guajaci.

¶. Perlar. subtiliss. trit. q. v. extra he s. a. tinctoriam rubicundissimam cum spiritu Guajaci rectificato, residem pulverem calcina leniter, atque extrahe iterum bis aut ter cum novo spiritu Guajaci. Postremè calcina fortius, atque iterum extrahe. Extraeta coagula in **M**. ad apparentiam cuticulae versicoloris, quippe quæ signum est, abstracto phlegmate, solum arcum seu essentiam perlaturum cum spiritu Guajaci in forma coagulata restare.

N. 1. Hec essentia ac spiritus vix à se invicem separari poterunt.

N. 2. Eadem Essentia seu Arcanum perlarum, cum **V** melissa, & similibus q.s. subito solvitur, inque rubentem pellucidum colorem vertitur saporis elegantis.

Vires. Optime sanguinem mundificat, magnarumque virium est in lue venerea. Dosis à gut. 6. ad 14. Hartm. in Croll.

Alia

C A P V T VIII.

29

Alia Tinctura.

Perlar. 3*b.* spir. $\ominus$ is, q. f. solve
f. a. decantata abstrahit ut fiat pulticula,
quam elue ∇ stillat. Circula cum
V Septimanas 6. tandem **V** abstrahe,
leni **M**. calore. *Libav. in Syntagma.*

VI. Flores Perlarum.

Solvuntur perlæ cum $\mathbb{X}$, solutio
digeritur aliquandiu (per mensem)
dein abstrahitur $\mathbb{X}$, & tandem for-
tiori igne elevantur flores. *Libav. in*
Syntagm. lib. 2. c. 25.

N. Sublimari possunt quoque *Marga-*

rita & *Corallia beneficio **.

VII. Spiritus perlatus, seu spiritus
terra perlatus.

B. Sal vel Magisterium perlatum
3vj. Terra sigillata fibj. M. ac imbibit
cum f. q. olei perlatur, & fac glo-
bulos, quos exiccatis destilla per re-
tortam, uti destillatur spirit. $\ominus$ is.
Rectifica, & serva pro usu.

Vires. *Summum est secretum in Po-*
dagra.

N. *Eodem modo fieri potest & spiritus*
Corallatus.

C A P . VIII.

*De Lapidibus minus pretiosis: qui sunt***I. AETITES.**

A Etites Lapis est veluti prægnas.
cum quatitur, alio in utero so-
nante: huius genera pro diversitate
superficiei, (scabre, scil. vel lavis,) colorum, tum materiæ inibi conten-
ta, constituantur quatuor.

1. Est exteriùs scabrum, colore va-
rio, plerunque nigticante: continet
in se lapidem Collimum dictum.

2. Cinerei coloris est, ac in se ar-
gillam vel margam continet:

3. Terram in se concludit.

4. Præter hos addit Plinius Ta-
phusium nomine, qui nostratibus in-
cognitus.

N. 1. Dicitur lapis Aquila, quod in
aquile nido reperiatur, ad promovendum
partum, ab aquila eò deportatus. Germ.
Adlerstein, Klapperstein.

N. 2. Primus Orientalis est, varoque
pruni magnitudinem superat.

Secundus & **T**ertius etiam in Germa-
niareperiuntur, pugnique magnitudinem
sape equant.

Vires. Partum promovet, si fæmini-
bus alligetur; sin brachio, eundem retinet:
observe autem expedit, statim à parti-
eum esse removendum, ne & uterum ad
se trahat.

II. ALABASTRITES.

Alabastrites, *Αλαβαστήν.* Ala-
bastrum, Onyx, lapis candidus notis-
simusque est, Germanicè *Alabaster-*
stein.

Species statui potest marmoris,
verum accuratè pensatus, ipso mol-
lior est; proinde marmor incoctum
& imperfectum si ita vis appellare
poteris. Hic si ita mollis sit, vt cultro

D d d 3

30 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

scindi possit, gypsum rectius dixeris, est id lapidis è quo varia torno funguntur vasa.

Vsūs ratioris Officinis est, nec ingreditur usualia, nisi solum unguentum alabastrinum.

Vires. *Combustus resina aut pice exceptus durities discutit, stomachi dolores cum cerato levat, gingivas comprimit.* *Dioscorid.*

III. AMIANTVS.

Amiantus (*a'lesòs*) alumen plumbosum, est lapis alumini scissili non absimilis, adeò ut nonnullis inter se cōfundantur, Germanicè, *Federvveis*, *Steinflachs*, (quippe sunt qui telas ex eo conficere norunt,) *Steindach*, quod elychnia ex eodem fiant incombustilia.

Difert ab alumine scissili, quod hoc combustile sit, saporisque adstringentis; illud non item.

Vires. *Veneficiis resistere creditur omnibus, præcipue tamen veneficarum. Praterea abstergit, & scabiem sanat. Si cum vita & saccharo solvatur, mixturaque eius exigua porio quotidie manéatur, album fluxum mulieris mox irisanum aient.*

PRÆPARATA.

Præparata Officinalia, quæ amiantus ingrediatur, præter unguentum citrinum, nulla sunt. Commendant tamen nonnulli supra modum Linimentum ad tineam puerorum, & ad ulcera tibiarum, quod vide lib. 2.

IV. LAPIS ARMENVS.

Lapis Armenus est lapis maculis viridibus, cæruleis & subnigris relucens, sicut lapis lazuli punctis aureis, adeoque non differant inter se, nisi solâ maturitate; uterque enim in unis iisdemque scapulensis reperitur. Lazuli tamen lapis ceu maturior, crebrius invenitur in fodinis aureis; Armenus in argenteis.

Dicitur lapis Armenus seu Armenius, *λίθος ἀρμενίου*, quod olim ex Armenia solum ad nos translatus sit, hodie tamen & in Germania producitur, verbi gratiâ, in Comitatu Tyrolensi sub nomine Melochites. Dicitur Arabie Hager seu Hagiar, Germanicè *Armenierstein*, *Bergblau*.

N. Prefertur colorato cæruleus.

Vires. *Desiccat mediocriter, extergit cum levicula acrimoniam & levissimam astrictionem. Internè propinatus purgat sine noxa humorem Melancholicum, & vno regi catto. Verum si multiores, (12. aliis 50.) lotus fuerit, purgat solum per inferiora. Hinc conductus in Mania, Melancholia, Epilepsia, & similib.*

*Dosis in substantia 3j. ad 3iiij. Extrinsecus miscentur Medicamentis ocularibus, vti & *Psilothris* palpebrarum.*

PRÆPARATA.

1. *Lapis creberimè lotus*, quem præparatum vocant.

2. *Pilulae de l. armeno*, vide Disp.

3. *Magisterium fit l. commun.* Lapis calcinatur per fl. *As*, hinc solvitur

C A P V T   V I I I .

31

vitur calcinatus in aceto fortissimo
alkalifato aut mellito. *Querc. Ph.*
restit.

N. Mallem equidem lotum adhibe-
re lapidem, vel solutionem cum V perfis-
cere, quippe vis purgatrix aciditate in-
fringi apta est.

V. L A P I S C A L C A R I V S .

Lapis Calcarius est lapis ille gry-
eus, ex quo violentia ignis confici-
tur calx muraria, Germanicè, *Kalch-
stein*.

Officinalis non est, nisi in P R A E P A-
R A T I S , quæ sunt.

1. *Calx viva*, Græccè *asbestos*. Ara-
bicè Herach, Nure, Nura.

Vires. Est ignea, mordax, adurens,
cumque progressu temporis crustam gi-
gnens.

2. *Calx lata*, (èqua sal optimè s. a.
elixiviatum.) Exiccat sine mordaci-
tate, adeoque valet ad contumacia
ulcera, (verbi gratiâ, venerea,) vti &
ad ambusta & alia, quæ non facile
curationem admittunt.

3. *Lixivium*, quod conductit ad vul-
nера putrida cluenda. Quinimò ex
eodem fit V ophthalmica insignis,
quam vide lib. 2.

4. *Spiritus re*. Ψ q v. laviga minu-
tissime, imbibéque cum V i alcolisa-
to, (qui ab omni Phlegmate purus
sit, alias incassum laboratur,) quan-
tum scil. imbibere illa potest, (non
ad eminentiam) abstrahit V leniss.
MB calore, cum cohobis (8. vel 10.
repetitis) sic fortificatur vis ignea Ψ .

¶. Huius Ψ lavigatae, 3x.

$\ominus$ F i puris. 3j.

G F i probè prius igniti

3xi.

Misc. ac destilla ex Retortâ lutatâ,
infra medietatem repletâ, in excipu-
la duo, quotum unum (in quo sit pa-
rum V rectificatis.) destinatum sit
suscipiendo spiritui, adeoque capa-
cius, alterum (quod vacuum) extil-
lanti phlegmati.

Excipulum prius connexum sit
cum canali ex alterius illius exci-
puli collo deducto; posterius sit col-
locatum, ut phlegma rectâ delabit
possit. Accenso igne stillat primum
phlegma, quod delabitur in excipu-
lum vacuum; dein auctiori igne pro-
dit spiritus albicans, qui per cana-
lem in alterum illud excipulum ad
V rectâ tendit, eique sese commiscet,
ut separati ab se invicem difficulter
possint.

Rectifica aliquoties, & sepa-
leniss. calore V in phiolâ, vel accen-
de V qui efflagrit remanente spi-
ritu Ψ in fundo.

N. 1. Nisi Ψ initio cum V, ad
modum dictum fuerit impragnata, adeo-
que exaltata, incassum laborabitur, quip-
pe defluit in excipulum minus, vique
phlegmatie commixti, nullius evadit va-
loris.

N. 2. Spir. primo flavus est, vo-
rum leniter in cin. rectificatis, clare-
scit.

Vires. Summum est arcanum in at-
terendo, radicibusque pollendo calculo,
cinis

32 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

cuiuscunque speciei, aut loci. Confert &
Podagricis.

In usu Pharmacopœico solvit Cry-
stallos, oculos $\textcircled{D}$, lapidesque durissimos.
Kesler. l. 1. c. 80. spiritus minerales vo-
latiles figit. Basil. in rep. L. P.

N. Alij miscent $\textcircled{P}$ cum bismutho, ac
destillant ex $\textcircled{G}$ in receptaculum capaciss.
aliquot (sex) mensuris ∇ & adimylectum.

.5 Hinc spiritus $\textcircled{P}$ alcalifatus.

¶. Sal $\textcircled{P}$, solue in spiritu $\textcircled{P}$, ac
forma globulos cum argilla, vel mi-
scie cum pulvere laterum, destillaque
per retortam.

VI. LAPIS CALAMINARIS.

Cadmia lapidosa, cadmia metalli
expers, est lapis fossilis, subflavus,
non admodum durus, luteum dum
accenditur fumum eructans, Germ.
Galney, Galneystein.

Reperitur saepius in metallorum
fodinis.

Vires. Siccat leniter, extergit, ad-
stringit, ulcera carne replet, cicaricem
inducit. Adhibetur solum externe, cre-
berrimoque usu infantum excoriationi-
bus exiccationis ergo inspergitur.

N. Vtuntur eo & arari ad conficien-
dum aurichalcum, cuprum enim pallere
facit.

PRÆPARAT.

1. Emplastr. è lapide calaminari, vul-
go Zeltenpflaster, Augst.

2. Empl. Gryseum de lapide calami-
nari, Augst.

Vtrumque vires cum lapide calami-
nari communes haberet.

VII. CALCULVS HV-
MANVS.

Calculus humanus est, qui in ho-
minum corpore generatur, hoc etsi
variis accidat in locis, tamen maxi-
mè in renibus & vesica, è qua eximi-
tur saepe lapis, lapidi Bezoar figuræ
non absimilis. Dicitur & Ludus.

Vires. Summè valet ad tartarum in
omnibus corporis partibus, imò ad calcu-
los etiam grandiores resolvendos, expel-
lendos, adeoque ad obstrunctiones inde or-
tas referandas.

PRÆPARAT.

1. Sal Ludicrystallinum.

Ludus cum carbone calcinatus
ebulliat in ∇ fervente: quod indis-
solutum manet, calcinetur iterum
ebulliatque, idque toties repetitis vi-
cibus, donec ludus penitus sit solu-
tus. Solutiones filtratas coagula, &
habebis Sal.

Hoc Sal, quia sulphure scatet im-
puro, denuò cum carbonibus (anat.)
calcinatum solve ut prius, filtraque:
hinc per evaporationem coagula,
vel si lubet aliquot solutionibus &
coagulationibus purificatum atque
in crystallos redactum, serva.

N. Kesleris solutioni adhibet $\textcircled{X}$ l. 4.
c. 26.

Calcinatio.

Calculum pulverisatum primò le-
niter Δ circulari, postea reverberij
per gradus calcina, donec planè vi-
deatur in calcem abiisse.

Vcl.

Vel, misce ludum cum duplo carbonum, (principiè faginorum,) buloque tegulà operto in fornace fuliginà calcina, hor. 24. Hartm. in præf. Sennert. Institut.

Alier.

Ludum calcina, hor. (sex)cum Θ , extrahe Θ cum V . Vini spiritum interum abstrahere, remanetque sal in fundo.

2. Oleum, s. Liquor : per deliquium Θ is.

3. Elixyr ac Essentia.

Elixyr ac Essentia Ludi ex Θ pari possunt, ad modum qui in genere de lapidibus descriptus est. Videlicet interveniente volatilisatione cù V , cum quo Θ illud optimè calcinatum digeritur, pérque 6 tot co-hobiis destillatur, donec penitus Θ cum V transierit. Sic habes Elixyr à quo si V m in Mbleni separaveris, Essentiam in fundo reperies.

Dosis huius Essentie gran. 5. 6. ad 12. singulis diebus in liquore convenienti. Hartman. in præf. Senn. Instit.

VIII. CRYSTAL LVS.

Crystallus, lapis transparens est, aquam in glaciem congelatam omnino referens. Dicitur Crystallus à κρύσταλλῳ, id est, gelu, & στελλω, id est, contraho, Germanice, Crystall.

N. Gemmam, si vocare libet, licet, modò omnium molifissimam dixeris, vel à similitudine coloris, quâ gemmas cotorata Crystallus refert, pseudo-gemmam verbi gratiâ, pseudo-berillum, pseudo-

topasium, pseudo-saphirum, pseudo-smaragdum ; que veris gemmis moliores sunt. Sic & Iris vocata gemma à colore quem fronti applicata exhibet, Crystalli species est.

Invenitur variis in locis, etiam in Germania, Bohemia, Vngaria, Cypro & Lusitania, & nonnunquam in agris.

Delectus.

Quanquam coloratæ minimè negligendæ sint, ac principiè pseudo-adamas, quæ aliis nobilior, attamen in præparationibus Chymicis recipitur Crystallus propriè sic dicta, quæ eligenda est purissima, pellucidissima, ac eximiè intensa.

Vires. Facultatis est adstrictoria, adeoque confert dysenterie, diarrhœa, cœliaca, cholera, fluxui uterino : præbet laetis abundantiam, atterit calculum totius corporis; hinc prodest & podagricis.

Si pulveris Θ y. vel 3j. pondere cum Θ amygdal. dulcium exhibetur, curat eos qui Θ m hauserunt. Boët. de Boedt Matthiol.

N. Sunt qui Crystallum radiis solariis obiiciunt, hisque concentratis cunctem inurunt, loco cauterij.

PRÆPARAT.

1. Preparata, in specie sic dicta, sit leg. commun.

2. Sal Crystallorum.

Crystallus calcinata solvitur in vulgari, vel Terebinthinato, s. a. solutio filtratur, abstrahiturque ad siccitatem. Materia remanens, Θ , Eee.

34 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Crystallorum, purificatur ut moris.

N. 1. Alij calcinant Crystallos primò cum $\frac{1}{2}$ re, dein cum ①. Alij è contra, priorem calcinationem cum ① peragunt, posteriorem cum $\frac{1}{2}$ re. Alij alterutra saltem calcinatione Crystallum solubilem reddunt. [Exempli gr. Quercetanus, & Boëtius de Boodt, cum $\frac{1}{2}$ re.] Quidam premitum ignitionem, vel simplicem, vel restinctoriam. Quae diversitas neminem moveat, modò Crystallus solubilis fiat. Vnde Notas de Calcinatione Lapidum in genero.

N. 2. Si Salis huius usum sine mora expeteris. ②. Crystallos grosse contus. candefac ac extingue in ∇ . Raphani, Ononid. Petroselin. & simil. acutatè spir. ③, vel $\circ\circ$ $\frac{1}{2}$ is, idque multoties (decies) repetatur: filtratura si libet adde sacchari q. pl. ac habes ∇ ononis, & simil. Crystallisatam. Boëtius de Boodt.

N. 3. Alij loco $\frac{1}{2}$: adhibent ∇ de- stillatam Urtica minoris. Boëtius de Boodt.

N. 4. Neque confertim, neque continuò Sal Crystallis exhibere licet, præser- tim ubi Natura languidior extiterit. Hartman. in Croll.

Dosis Salis à gran. 6. ad 16.

3. Magisterium Crystalli.

Solutioni [cum ∇ urtic. factæ, &c.] instilla ① fusi aliquid, & præci- pitabitur, decanta, elue, exicca.

4. Oleum, seu Liquor Crystal- lorum.

Solvitur Sal Crystallorum per de-

liquum, ut motis. Sennert. Institut. lib. 5. par. 3. s. 3. cap. 6. Medull. de- stillat.

Dosis gran. xv. ad xx.

5. Elixyr Crystalli.

Eit volatilisatione Salis Crystal- lorum. Nunitum.

②. Salis Crystall. optimè [iteratis solutionibus ac coagulationibus] purificati, q. v. digere in fimo equino, vel eius vicario MB, cum ∇ , vel cum ∇ urtica, [vel potius cum ∇ supra urticam destillato,] $\text{S}\rho$ 14. Dein destilla per cucurbitam humi- lem, retortamve; sic menstruum se- cum aliquid ① transferet: remanenti materiæ affunde recens men- struum, vel idem in MB leni ab Es- sentiâ quæ iam ascendit abstractum, idque toties, donec ① ferè totum ascenderit. Serva pro usu.

Boëtius de Boodt, Beguin.

Essentia Crystalli.

Destilla Elixyr Crystalli, & abstra- he menstruum lento MB calore, ad consistentiam mellis, vel si placet inspissa.

N. Kestnerus Elixyr Crystallorum parat hoc modo.

1. Crystallos calcinat ignitione re- stinctoria in $\frac{1}{2}$.

2. Calcem hanc comburit cum ①, horis duodecim.

3. Hujus massa $\frac{2}{3}$ iiii, affundit $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{3}$ x. digerit $\text{S}\rho$ 2. vel 3. in MB. abstra- hit ad siccitatem $\frac{1}{2}$ remanenti im resol- vit per deliquium, oculumque rubrum scori-

seorsim colligit, (neglecto albo quod à ①) rubrum illud digerit & ② 3. cum vino, fecesque subsidentes reiicit. Claram solutionem cum liquore, e. gr. cum vino exhibet, idque quotidie ter. Kesler. lib. 3. cent. 44.

IX. Hematites.

Allo- diuālīns. Lapis est, vel terra duriuscula, sanguinem colore æmulans, Arabicè Scedenigi. Germanicè Blutstein.

N. 1. *Lapis Hematites nostratis* Officinis usitatus, differt à veterum hematite.

N. 2. Interdum niger est, interdum flavus, interdum ferri colorem habet.

Reperitur Lapis Hematites Officinarum in variis Germaniæ locis. Sæpè inter rubricas & ferri fodinas, quales propè Ioachimicam vallem Bohemiæ, item circa Breslam, aliquando ex Ostracite nascitur, ut propè Hildesheimium contingit. Excoquitur in ferrum lapis hic, adeoque ferri materia existit. Fit etiam hematites ex magnete usto.

Optimus habetur friabilis, saturato colore niger, qui per se durus est & æqualis, nullâ sorde admistâ, aut septo intermedio, habetque cinnabari similem colorem sed saturationem: Loci natalis ratione, Hispanicus præstat.

Vires. *Refrigerat, exiccat, adstringit, glutinat, adeoque convenit ulceribus oculorum & pulmonum, oculis lasrymanib; sanguinis expiutioni medetur,*

profusia, v. gr. hemorrhagiam uteri, alvi, &c. compescit.

Datur pollen internè à ③ j. ad 3iiij. Externè modis variis adhiberi potest.

P R A E P A R A T.

Hæmatites præparatus fit leg. e. cum V adstringente, verbi gratiâ, Plantaginis vel Tormentillæ.

X. *Lapis Iudaicus.*

Lapis Iudaicus olivæ specie subrotundus, tener & friabilis est, striis secundum longitudinem discurrentibus & æquidistantibus, ac si arte (torno) factæ essent, colore est albo & subcinereo.

Reperitur in Iudea, unde Isæus dicitur; hinc & in Silesia.

Dicitur Aëtio Lapis Syriacus, aliis Phœnicites, Tæcolithos, Arabicè Hager aliendi, seu Agiar aliend. Germanicè Iudenstein.

Aliqui sexum distinguunt, minoresque foeminas vocatas, ad velicæ lapidem commendant: majores masculos, inter quos aliqui sunt longiores minimi digiti quantitate, ad rem lapidem expellendum.

Vires. *Medetur difficultati wine, calculos vesicae, precipueque renum rumpit. (tritus exhibitus.)*

P R A E P A R A T.

1. *Præparatus fit lege c.*

2. *Sal &*

3. *Magisterium*

Calcina cum Are, solvèque in Mellito, vel spirit. ④, hinc astrahere, habes sal, vel præcipita cum

Ecc 2

36 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Ol. $\frac{1}{2}$ i, habes magisterium, edulcoranda.

Dosis gram. aliquot. Quercetan. P.
restitut. cap. 26.

4. Oleum seu Liquor : fit per deliquium.

XI. Lapis Lazuli.

Lapis Lazuli est lapis opacus Sapienti colore, aut florum Cyani, aureis punctulis aut flammulis exornatus, Armenio durior.

Dicitur $\Delta\delta\Theta$ -kward, Lapis cæruleus. Arabicè Hager-Azul.

N. Ex hoc fit color ille cyaneus, quem ultramarinum vocant; asirum vero ex lapide Armenio, vel cyano Germanico faciunt.

Genere tantum duo sunt, fixus, id est, colorem in igne non mutans, qui ferè ex Oriente assertur; & non fixus, qui in Germania reperitur, ac vulgo Läserstein vocatur, unde color dictus Asirblau.

Vires. Viribus convenient cum lapide Armenio, sed imbecilliùs easdem exercet. Purgandi facultate præditus est, præcipue contra Melancholicos omnes affectus, quartanam, apoplexiā, morbum comitiale, liens vitia, aliisque complures, à melancholico succo originantes.

Dosis 3j. in polline subtilissimo.

N. Pro amuleto etiam de collo gestatur, ut puerorum terriculamenta arceat, oculorum aciem roboret, syncopen & prægnantium abortum præcaveat. Venerum partu appropinquante, ne fætum

retineat, auferendus est. Boëtius de Boot.

PRÆPARAT.

1. Lapis multoties, (in ∇) lotus, quem præparatum dicunt. Lavatur autem ut actimonia, usque exurendi loturā auferatur.

2. Magisterium.

Quercetanus Ph. R. calcinat cum $\frac{1}{2}$ e, & solvit cum $\frac{1}{2}$ Vini optimo; hinc præcipitat cum Ol. $\frac{1}{2}$ i.

3. Elixyr.

Calcinatur Lapis Lazuli in fornace laterum, deinde Aq. vitæ solvitur calcinatus.

Fioravantus bac solutione multos morbos & febres malignas se curasse scribit, & ulceræ etiam pessima in optimum statum ad miraculum usque redigisse.

4. Oleum seu liquor, qui illitus dolores podagricos, inflammationesque levat.

5. Essentia s. extractum.

¶. Lapis Lazuli q. pl. igniatur 6. vel 7. extinguiturque in ∇ , tandem in pulverem redigatur, & cum ∇ melissæ ipsius recrementa terrea eluantur, (abschleichen) redigantur in pulverem tenuissimum, & cum ∇ , digerantur in calore, septim. 3. vel 4. dein abstrahatur ∇ , & remenantiam serva.

Dosis à $\varnothing$. ad $\varnothing$. Harimannus in præct.

XII. Lapis Lyncis.

Lapis Lyncis, Belemnites, (sive terebellum, à sagitta, cuius effigiem refert,)

C A P V T VIII.

37

refert,) seu da^ctylus Idaeus, (à figura da^ctyli, & Ida monte Creta Insulae, ubi invenitur,) est lapis teres, pyramidalis, sub variis coloribus reperitus: Germanicè *Albschoß*, *Schoßstein*, *Luchsstein*, *Tappenstein*, (si niger sit.)

Inveniuntur albi, nigri, cinerei, pellucidi, vini Falerni instar. Et hic forsitan est quem veteres Lyncurium appellauunt, quem succini speciem fecerunt, ob colorem quo succinum refert, quemque ex urina Lyncis, simulac ea excernitur, coagulari, nonnulli fabulantur.

N. *Vetus* hic lapis gravè olet, & ne usus quidem odorem deponit.

Reperiuntur multis in locis Germaniae, in Borussia, Pomerania, Episcopatu Hildesiensi, Helvetia, Ducatu VVürtembergensi, (Gœppingæ)

Vires. Adhibetur ad calculos frangendos, non aliter quam lapis Iudaicus. Curat vulnera. Putatur etiam ad plenitudinem (quia mucronem habet,) valere.

N. Putant lapidem hunc potum contra Ephialtis suppressiones, noctisque ludibria valere, ac fascinationibus succurrere.

XIII. *Magnes*.

Magnes est lapis, qui ferrum vel alium magnetem ad se trahit, ac plaga mundi ostendit. Græcè Λίθος μαγνήτις. L. Heracleus, Ἡράκλειος. Lat. Herculeus, sideritis, s. magnethis. Germ. *Magnetstein*.

Reperitur circa ferrifodinas in di-

versis locis Germaniae, Norvegiae, Sueciae, Italiae.

Deleclus.

Vegetior plerunque cæteris esse solet, qui ferrari colorem habet.

Vires. *Vires* habet hamaitis, teste Galeno, adeoque adstringit sanguinemque fissit, (usus) crassos & melancholicos humores educit, sed nūs est rarius.

P R A E P A R A T.

Vnguentum Magneticum, seu *Sympaticum*, vide lib. 2.

N. 1. Sunt qui ex magnete usso & cera Emplastrum conficiunt, idque summe ad podagricos dolores leniendos commendant.

N. 2. Corroborationis magnetis insitui potest, si cum $\frac{1}{2}$ V mediori cimentetur, ac postmodum in solutione vel oleo & extinguitur.

XIV. *Marmor & Ophites*.

Marmor lapis est insigniter durus, ac ad splendorem suscipendum, si poliatur, ita aptus, ut statu $\ddot{\text{x}}$ vel columnæ egregiè nitentes inde sculpi possint, Græcè Μάρμαρος (à splendore) Germanicè *Marmelstein*.

Genera multa sunt, cum nulla certa illis figura, neque color certus sit. Alia sunt alba, v. gr. Alabastrites. Alia rubra. Alia nigra, vt Lydius Lapis. Alia variis coloribus, ut Porphyrites, Ophites, de quo hinc.

Ophites est marmor instar porphyritæ durissimus, colore viridi saturato, dilutis eiusdem coloris maculis respersus. Græcè οφίτης. Latinus

38 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

nè Serpenitus. Germanicè Serpentstein.

N. 1. Boëtius de Boodt, cinerem quoque constituit Ophiten, cùmque durissimum, tum & nigriusculis maculis aut punctulis variegatum, cùmque mollii abalastrite.

N. 2. Veteres Ophita genera fecerunt, 1. Nigricans durum. 2. Cinerem punctis distinctum. 3. Lineis quibusdam candidis intersecatum, candidum molle. Hinc apparet veterum Ophiten à nostrate esse diversum.

Foditur noster in locis vatis Italiæ & Germaniæ, v. g. in Misnia, quod tam ob mollitem, rectius Alabastris accensetur, diciturque Zeblicium.

Vires. Veterum Ophita omnes alligati contra capitis dolores, & serpentum scilicet (ex signatura) profundunt, teste Diocoride, Qui Lineas habent, Lethargo & capitum doloribus auxiliari dicuntur, arcerèque pestem petechiale, (ex signatura) Galeno lithontripticus est intro assumptus.

Ophita nostrati multa vulgus tribuit, videlicet, poculum inde factum, si venenum suscepit, id sudore prodere. Conducere colica, pleuritidi, tortminibus, ac ventriculo refrigerato, doloribus podagrificis, nephriticis, si calfactus ophites loco affecto applicetur. Opitulari quartanis tertianis, phthisicis, hepaticis, si poculum quotidiano usui destinatur.

XV. Osteocolla.

Osteocolla lapis est albo cinereo-

ve colore, ossisque figuram emulans. Dicitur lapis Ossifragus, Lat. Sabulosus, Osteites, Osteolithus, Holosteus, Morochthus Matthiolo, Germanicè Beinbruch, Bruchstein, Beinvervelli, VValstein, Sandstein, Steinbein.

Nascitur in Palatinatu, locis arenosis, (an der Begstrasi,) item in Saxoniam, in Silesia, &c. crescit per arenam formâ Coralli.

Vires. Celebratur ad offa citò glutinanda, quippe materiam callo idoneam cistissimè suppositat, adeoque glutinationem maturat Adhiberi potest internè à 3j. ad 3i. & externe in catapl. Emplastris.

P R A E P A R A T.

Osteocolla preparat. levigando cum V geranii.

XVI. Pumex.

Pumex lapis est erosus, spongiosus, exiguisque cavernulis, seu fontanibus plenus. Græcè Kionitis. Arabicè Tanach. Germanicè Bymstein.

Invenitur ad Confluentiam Germaniæ.

Probantur, qui candore minimò que pondere, ut & qui quam maximè spongiosi, aridique sunt, terique faciles, nec arenosi in friando, &c.

Vires. Refrigerat, siccatur, extenuat, ulcera leviter purgat, cicatrices expletat, & emendat. Farina adhibetur sape medicamentis oculorum, & verendorum. Immiscetur item dentifriciis & sternulatoriis.

Præpa-

C A P V T VIII.

39

P R A E P A R A T .

Pumex ustus.

Vruntur trinā ultiōne, ita ut torcentur carbone puro, ac toties vi-

no restinguantur albo. Lavantur deinde, & siccati conduntur quām minimè uliginoso loco.

N. Quidam tertia iustione refrigeratos potius quām restinētos terere malunt ex vino. Boëtius de Boodt.

X V I I . Lapis specularis.

Lapis specularis est lapis fossilis, instar crystalli pellucidus ac in bræcas tenuissimas scissilis. Dicitur communiter Selenites, aliis alumén Scaiolæ.

Invenitur in Moscovia, copiose item in Hispania, in Saxonia, Thuringia, Marchia, Misnia, &c. Et si autem ut plurimum candidus, sit, at tamen reperitur & variis coloribus, melleus scil. niger, fuscus.

N. Veterum Seleniten, (aphroselenit) quia noctulucebat, à nostrate diuersum esse, nemo non intelligit.

Vsus est ravioris, nec adhibetur facile, nisi ad mulierum faciem dealbandam, & rugas depellantur.

P R A E P A R A T .

Calx & Liquor.

Comburitur igne in pulverem candidissimum, qui per deliquium oleum seu liquorem præbet. Vide Talcum.

X V I I I . Silex.

Silex durissimum genus faxi est, vel marmore durius, extrinsecus læ-

ve. Germanicè Kiesling, Kieselstein. Differentiae eius plurimæ sunt.

Nam alij liquabiles sunt, & plerunque foris albi & translucidi. Germanicè Flussteine, vveisse Kiesling.

Aliqui prorsus diaphani sunt.

Aliqui ita duri, ut ex ijs ignis excutiatur, unde & Pyrites dicuntur. Germanicè Ferzerstein.

Aliqui profus opaci sunt.

N. Qui moliores sunt marmore, non silices, sed lapides simpliciter appellantur.

Vires. Silicum communium usus interius esse potest, ad tartaream mucilaginem incidentam, calculum resolvendum, ac proinde ad obstrunctiones reserandas. Extrinsecus frequenti usū indentificiis adhibetur.

Pyrites vim possidet calfaciendi, siccandi, discutiendi, digerendi, adeoque Emplastris digerentibus admiscetur.

P R A E P A R A T .

1. Sal fit leg. comm. calcinatum, solvendo in .

Dosis gran. 6. ad 10. vel 20.

N. 1. Calcinatio fit eodem modo, quo Crystallos calcinari diximus.

N. 2. Si ex tempore adhibere volueris, restinguere silices ignitos in vino generoso, idque toties, donec planè in pulverem fuerint redatti. Hartm. in pract. Medull. destill.

N. 3. Quercet. solvit cum mellis, Pb. R.

2. Oleum fit per deliquium.

Dosis 3j. Medull. destillat.

XIX. Læ.

40 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

XIX. Lapis Spongia.

Lapis Spongiae est lapis porosus, friabilis, in spongiis concretus, colore candido vel gryseo.

Dicitur Cysteolithos, (ab usu,) Germanicè Schramstein.

Vires. Extenuat absque insigni caliditate, ad calculos venen venisque frangendos utilis est. Valet etiam ad strumas discutendas, si nempe omni manè fiat haustus propria urina, & postea in ultima & quadra singulis diebus sumatur in vino, cum Θ & Ξ . Vide Glückerath.

PRÆPARAT.

1. Sal.

Calcinatur cum Φ e calcinatione levi, solvitur in $\mathbb{X}$, vel spiritu Θ is, item; ignitus toties in $\mathbb{X}$ extinguius, donec in calcem resolvatur.

XX. Talcum.

Talcum Officinis lapis est, speculari lapidi similis, magis tamen tenuis, squamosus, viridiusculus, igni resistens ac fixus. Dicitur à nonnullis Stella Terræ. Germanicè Talck.

N. Invenitur & Talcum rubrum ac nigrum (Parac. in Chronic. Carinthia) verum Officini minus id usitatum est.

Electio.

Optimum censetur, quod Venetis ad nos transportatur, Muscoviticum tamen æquè bonum est: probatur autem præcipue viridiusculum.

Vires ac Usus. Potissimum eius usus est externus & cosmeticus, adhiberi ta-

men nequit, nisi vinculo suo liberatum, preparatum, ac in liquorem redactum sit.

PRÆPARAT.

E præparationibus Talcii præcipua est Calcinatio; reliquæ enim operationes, qualis est destillatio & liquatio, per se notæ sunt.

Calcinatio igitur tum est siccatum humida.

Calcinatio sicca.

1. Contunditur in pollinem tenuissimum pistillo ferreo, postea fortior committitur, operculo addito, imponiturque furno vitriatorum, figurorum vel calcariorum (in einem Kalkofen), ubi maxime flammæ sunt. Post triduum aut quatriduum eximitur, & si in calcem redactum sit, servatur; sin minùs, repetitur labor, donec perfectè calx dealbuerit.

2. $\text{g}.$ Talc. opt. q. v. contunde in mortario carenti, (sic melius teritur Talcum,) donec nullum amplius splendorem referat, pulverem trajice per cribrum setaceum, ac cum carbonum Tiliae, ana, Misc. calcinaque in fornace figurina σ 2. vel 3.

3. $\text{g}.$ Talc. subtilissimè pulveris. Ibj. Ξ i, per O calcinat. ana F. S. S. ac cementa in H clauso $\frac{1}{2}$. σ ut T candeat. Dein exime ac edulcora.

4. $\text{g}.$ Talc. opt. in laminas tenues redacti, q. v. candefac ac extingue aliquoties, (duodecies vel plures) in O Ξ , donec fiat candidum instar nivis.

nivis. Edulcora ∇ pluviali, & exsicca. Hinc impasta cum albumine ovi, ac forma globulos, quos in calce viva reconditos, atque X clauso impositos, calcina $\sigma \rho$ 3. in fornace figurina vel vitriata, & fiet Talcum instar Crystallorum: exime.

5. g . Talc. opt. part. 1. (Op. ij. Misc. & calcina per quattriduum, postea tere & ablue, pulverem exsiccatum panno involutum, obdito luto crasso, ac sepeli in L o crudo, calcinaque $\sigma \rho$ 15. tere ac solve in ∇ vitae, solutum coagula.

6. Calcinatur cum Metallis; nimurum injice Talcum argento vel cupro, ad ignem fuso horam dimidiad (hor. aliquot.)

Calcinatio humida.

g . Talc. Venetian. opt. scinde cullo in particulas subtilissimas, digne in sole ferventissimo, vel fimo equino per mensem, cum X acerimo Vini Hispanici, quotidie aliquid X superaddendo, donec acetum fiat q. mucilaginosum.

Hinc PRÆPARATA.

1. o° Talc. destillatum, Cosmetico cum Hartmanni.

g . Talcum calcinatione humidâ (cum X ,) in mucilaginem redactum, destilla per retortam lutar. Δ nudo, in excip. capacis. Primò prodit X , postea oleum album. Hæc separa.

N. Alij Talci pollinem cum cochleis elle immittunt, ut Talcum devorent, subi-

devoraverint cum testis tusas vitro imponunt, ac ab iis aquam extillant, pro mulierum mangonio.

Vires. Aceto possunt manus ablui, $\therefore$ o vero fieri inunctiones.

N. Alium, si primò facies fuerit diligenter ab omnibus sordibus purgata, sum integrum mensem durare posse. Hartm. in Croll.

2. o° Camphore Talcatum.

g . Talc. crud. (præstat calcinat.) optimè pulverisati, part. 1. o° Camphorat. p. ij. digere ut albescat $\therefore$ Vide de o° Camphora.

3. Liquor Talc., sive o° per dilutionem.

g . Talc. optimè calcinatum, (calcinatione 1. 2. vel alia,) F. Extractio cum X filtra & coagula. Edulcora ac repone postea ad liquefendum in cella.

N. Alij progrediuntur ulterius, atque $\therefore$ cum V circulant, abstrahuntque aliquot cohobiis.

4. Tinctoria Talc.

g . Talc. optimè pulverisat. q. v . digere cum Δ Θ philosophico, in fimo equino mens. 3. 4. sic solvetur Talcum, protrudetque ad superficiem nonnihil instar pinguedinis.

Huic affunde V , digere ac abstrahe cum repetitis cohobiis, & transibit tandem X .

Alia.

g . Talc. calcinat. extrahe cum Δ Θ is viridi, decanta, abstrahe, ac cohoba aliquoties, sic ascendit

Fff

42 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

tandem & tinctura, transitque alembicum sub colore rubicundo.

Vires. Preservativum est efficax in peste, quotidie sumptum.

Dosis gran. vj.

N. Praefat hic rubrū Talcum sumpsisse.

XXI. Vnicornu fossile.

Vnicornu fossile. Cornu fossile. Ebur fossile. Lapis Ceratites, est lapis colore & labore cornu referens, interdum etiam formā ipsā, Germ. graben Einhorn.

N. Sepius tam crassum ac magnum reperitur, ut à nullo unquam animali produci potuerit. Substantia lapidea tēper, & vel duravel mollis est. Exterius uplurimum dura, intrinsecus plerunque molliis, alba, levis, friabilis, compacta, absque poris, lingua firmiter adhaerens, odore nonnunquam grato. Cortex exterior interdum flavescit, cinereus, albū & subniger est.

Invenitur in variis locis Germaniae, prope Elbingerodam Oppidum Comitatū Stolbergensis, prope Heidelbergam, Hildesheimium. Item in Moravia, Silesia, Saxonia, Hassia, multisque locis aliis.

Materia huius creditur Marga, a-

quā subterraneā lapidescente irrigata & fluida reddita, quae pro diversitate maticum in quas fluit, vel etiam pro diversitate rerum, quibus se se inlinuat, scil. lignorum verustorum, cornuum, ossium subterraneorum, varias quoque suscipit figurās & odorem.

Vires. Non omnia habent eandem facultatem, aut aquæ validam, sed differunt pro diversitate originis, reique commixtæ. Dura & inodora preter vim exiccandi, vix alia pollent. Molliora, medullosa maximas habent vires. Exiccat, adstringunt, proindeque sī sunt alvi profluxiagonorrhœam, menstrua alba, hemorrhagiam narium, hemorrhoides. Quod si insuper odor medullis accedat gratus, cordi in prius gracie sunt, idque roborant, Epilepsiam arcent. Qua cum rebus aliis sunt commixta medulla, pro earum facultatibus nature mixta censemur. Extrinsecus ulcera ad cicatrices perducunt, oculorum lacrymas fistum, (in Collyriis.)

N. Frustum hujus generis Cornu non longè Marpurgi Hassia ē terra erutū oblatū mihi est, haud ita pridem, brachium crassit aquā, ebori simillimū, nisi quod corticem arboris extorsum referret (signa sua) & poro mediano destitutum esset.

C A P. IX.

DE METALLIS.

Et primum de Auro.

MEtalla sunt corpora dura, ductilia, ex succo salino, sive mercurio, vi sui sulphuris in terrā conglutato.

N. Z.

N. Libro primo diximus, res secundarias ex peritomate rerum primaria rum fieri. Peritoma ergo macrocosmi cum veniens in matricem, sive locum metallificum, id est, metallorum genera tioni aptum, si ibidem substiterit, susci tatur spiritus seu ignis illius peritomatis, subindeque vi matricis metallina in na turam metalli facebit. Duobus ergo ut omnia, ita & metalla constant; humiditate scil. que ♀ ius dicitur, & spiritu seu igne, qui ♂ r. Duo haec in sale fundata sunt vitriolato, id est, in naturam talem transmutato, qualem natura ad genera randa metalla proximè requirit. Hoc Sal alteratur ulterius paulatim, nec enim statim metallum evadit perfe ctum. Quare, cum in natura constitutum sit, ut partes diverse invicem miscentur, atque insuper mixtio & maturatio sicut successivè, particulis scil. nonnullis, citius ad maturitatem pervenientibus, aliis tardius, aliis crudis aliquantulum manentibus; & in hac metallorum generatione varie tatem quandam esse necessum est, quia particula alia maturiores, alia minus matura. Maturiores ergo partes id es se suspicor, quod Philosophi sub titulo feminis metallini elicunt. Licet enim in Metallis partes adeò compactæ & unitæ sint, ut difficulter à se invicem separari queant, unde fateri con venit plerasque elaborationes, maxi mè vulgares non separatoria, sed solum preparatoria seu exaltatoria esse, id est, quibus metalla circa separa tionem puri ab impuro, solida alterantur, ut eò melius à calore nostro superari, inque

aëlum deduci queant: attamen separa tionem illam contram multorum experien tiarum hinc inde annos atq[ue] impossibilem statuere, pertinacium potius est, quam viorum cordatorum.

De viribus Metallorum in genere nihil addo, nisi quodd tanta inibi à maioribus deprehensa sint, vt prin cipalioribus macrocosmi stellis, mi crocosmique membris principali oribus & dicārint, & nomina com munia imposuerint, uti patet partim ex sequentibus, partim ex lib. 1. cap. 9.

Metalla non inepit in classes tres collocantur, idque tam secundum conformitatem disparitatēm duritici, quā secundum convenientiam præparationum.

Prima continet Metalla nobilia ra, ☽ & ☰ m.

Secunda, ignobiliora duriora, ♂ & ♀ m.

Tertia, ignobiliora molliora, ☰ & ☷.

Preparationes Metallorum sunt.

1. Purgatio.
2. Calcinatio. 1. Immersiva. 2. Vaporosa ac illinitionis. 3. Amalgatoria. 4. Cementatoria. 5. Re verberatoria.
3. Volatilisatio: unde Metallum volatilisatum, id est, in spiritualem naturam redactum.
4. Extractio: vel potius matura tio, s. exaltatio; unde tinturæ.

44 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

5. Sublimatio : unde Flores.
6. Salificatio : unde Sal.
7. Mercurificatio : unde ♀s.

AURVM.

Aurum Metallorum cunctorum est nobilissimum, solidissimum, colore fulvum, compactum ex principiis summè digestis, adeoque fixis.

Dicitur Chymicus. 1. *Sol*, quia Soli tum macrocosmico seu cœlesti, tum microcosmico, id est, cordi sympathetice respondere creditur, unde & *Os* signo notari suevit. Germanicè *Goldt*.

2. *Rex Metallorum*, quod principatum inter Metalla sibi vendicet.

Præstantissimum censetur Arabicum, hinc Vngaricum, tandem Rhenanum.

Vires. *Balsami seu calidi nativi*, cordisque sumnum corroborans est, unde & in omnibus morbis, in quibus vires reficienda sunt, cum successu exhiberi poterit. Mundificat insuper sanguinem, noxiorum scil. humorum discussione ac diaphoresi.

N. Crudum aurum foliatum veteres multis commiscuere compositionibus. Verum, mehercule, cui bono, præterquam quod oculos pascat, non video; solidior enim & compactior eius substantia est, quam ut à calido nostro resolvi, inque actum deduci queat. Nec sufficit, quod nonnulli mutua cordis ac auri effluvia sympathica statuant, atque capropter aurum foliatum exhibeant. Etenim præterquam quod eadem facilitate id destrui possit, quæ citraranones adscritur,

applicari posset extrinsecus majori in copia, atque dubio procul majori cum utilitate, minoreque vel nullo cum dispensio.

PRÆPARATIONES.

I. *PVRGATIO.*

Purgatio *Os* fit, vel à sordibus superficienüs adhærentibus, vel à metallis imperfectioribus commixtis.

Purgationi à sordibus sufficit locatio ex *V*, præcipue quæ *Ho* vel *He* imprægnata est, vel ex *VF* minus spirituosa, id est, aquosiori.

Purgatio ab imperfectis Metallo fit.

1. *Per calcinationem immersivam:* Solvitur *Os* in *R*, quæ solum *Om* solvat, relictis reliquis intactis, hinc depletur solutio, præcipitatürque; calx illa denuò fusa, purum exhibet aurum.

2. *Per fusionem cum H:* Fiat regulus *Os* artis, modo quem habes de regulis in *H*: regulum hunc *Oarem* *Hbulo* impositum, colloca in anemium, adde *A* carbonum circularem (suppressionis quoque si vis) adhibe si opus follem, donec totum *H* effumarit, & non nisi *Os* penitus purificatum remanserit. Vocant, vor dem Balge verblasen, sic purgatur *Os* ab omnibus metallis.

3. *Cum H. fit ad eundem modum, quo Cm purgare docemus, capite sequenti.*

3. *Per cementationem.*

4. *Os laminatum. F. in olla cementatoria S. S. S. cum cemento vul-*

C A P V T VIII.

45

vulgari vel regali, committe igni gradatim horis aliquot, ut metallum imperfecta comburantur.

Cementum vulgare.

¶. Farin. laterum. 3vij.

$\ominus$ præparat. 3vij.

$\odot$ i, Ærugin. ana 3 β . M.

Cementum Regale, quod soli $\odot$ parcit.

¶. Farin. later. 3iii.

*. & . $\ominus$ præparat. an. 3j.

Misc. humectando Vrina.

Cementum optimum.

¶. $\odot$ p. i. ♀ p. ij. fundantur simul, hinc fac. lamellas tenuissimas instar papyri. Deinde per horas 40. vel 50, Δ fortia cements; stratificando sc. cum cemento mixto ex farinâ later. $\ominus$ e colchotare, virid. æris & * irrotâque cum $\mathbb{X}$ fortis: sic perficitur. Beguin.

Cementum aliud.

¶. Alumin. plumos. 3j.

$\ominus$ calcinat. 3j.

$\odot$. 3 β .

Alum. crud. 3 β .

Terr. $\oplus$ i 3i β .

Cum $\mathbb{X}$ f. pasta, cui involvatur $\odot$ laminatum.

Primum stratum fieri poterit ex $\ominus$ calcinat. & farin. later. cui $\odot$ priori cemento involutum impunitur. Tandem ultimò finiri poterit stratum cemento priori: cementsur gradatim primò Δ lento hor. tres, plus minus, dein auge igneum, ubi bulum candescat hor. 4.

N. Hac ratione probari possunt floreni, quippe qui integri manent evanescen- tibus metallis imperfectioribus.

II. CALCINATIO.

Calcinatio $\odot$ est. 1. Immersiva.

2. Vaporosa. 3. Amalgamatoria.

4. Cementatoria. 5. Reverberato- ria.

Calcinatio immersiva.

Calcinationis immersiva actus duo sunt: Solutio & Coagulatio, seu præcipitatio.

Solutio fit per $\mathbb{R}$ s. per $\odot$ $\odot$ ij. glaciale, per m $\odot$ bezoardicum, per m $\ominus$, per $\odot$ ni, Liquorem seu Balsamum i $\odot$ s, m alcali- satum $\mathbb{X}$, per V alcalifat. & simil.

Coagulatio fit, vel humiditatis discussione, vel soluti $\odot$ repercu- sione seu præcipitatione.

Præcipitatur $\odot$ instillatione $\odot$ $\odot$, p. d. injectione cinerum clavel- lator. vel salium ex vegetabilibus elixiviatorum.

Præcipitatur itidem solutio $\odot$ s per ♀ injectum.

Hinc.

 $\odot$ Selopetans seu fulminans.

¶. $\odot$ laminati & in frusta incisi, q. v. solve digerendo in $\mathbb{R}$ (ex V fb. 1. * 3vij.) solutioni, infunde guttatum bonam quantitatem $\odot$ $\odot$ i $\mathfrak{P}$ i, p. d. (vel è contra solutionem $\odot$, infunde in bonam quantitatem $\odot$ $\odot$ i $\mathfrak{P}$ i, p. d.) donec solutio clara & alba evadat, sic præcipitabitur $\odot$ in- star limi, Ole omni ex patte præci-

Fff 3

46 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

pitato, elue falsedines ∇ commun. calcémque $\ominus$ is calore hypocausti lenissimo exicca, vel sponte sua exicari permitte; sic paratus est $\ominus$ fulminans.

N. $\ominus$ hoc fulminans cuncte tractes, ne flammam scil. concipiens detrimentum inferat, concipit enim impromptissime ac deorsum vergens, quicquid substratum non sine adstantium periculo, in frustilla disjicit. Lærigatur itaque memento singulis vicibus parum sumas, vel $\sim$ u Θ is, aut $\oplus$ i^o guttatum affuso, vim exorsu ac fulminantem adimas. Figitur quoque vis fulminatoria, si calx illa in $\mathbb{X}$: l. Δ per horas aliquot (24.) continua agitatione coquatur.

Vires. Sunt qui hujus gran. iiij. vel iiiij. ad sudores ciendos exhibent.

Hinc & Diaphoreticum.

$\mathfrak{P}$. Calcis $\ominus$ [V] malvat. aliquoties irroratae; atque iterum exiccate] $\tilde{z}$ j.

Croc. ϑ j.
Ambr. Gryf. & mosch. Or. ana grā. vi.
Misc. & serva.

Vires. Cum Vino malvatico, vel alio liquore exhibitum, multos affectus dormare dicitur, præsertim ex obstruzione ortos: cordiale quoque insigne est, at hysteriis minus nile.

2. Calcinatio vaporosa.

Fit similiter vaporibus ex liquore aliquo corrodente, (uti dictum,) elevatis. Paracelsus lib. 2. de morte rer. natur. hanc habet; crocumque acquisitum $\ominus$ -m $\ominus$ is appellat.

R. $\ominus$ lamin. suspende super Vrnam pueri, mixtam cum uarum pressarum exuvijs, (mit VV entrester) in Aludele sat amplio firmiterque clauso. Hinc pone in exuvias uarum calidas $\sigma\mathcal{P}$ (14) & adhaerescet laminis crocus pede leporino abstergendus.

3. Calcinatio amalgamatoria.

R. $\ominus$ laminat. p. 1. $\mathfrak{P}$ crudi puri p. vj. F. $\ddot{a}\ddot{a}$. nimirum $\ominus$ laminatum (& si vis ignitum,) cum $\mathfrak{P}$ o ad Δ calefacto, ut fumare incipiat, misce: misturam in ∇ infunde, vt mistura ea undique ferè similis evadat.

Hinc tere cum duplo $\mathfrak{P}$ is, continuoque ad Δ lentum agitando calcina, donec $\mathfrak{P}$ & $\mathfrak{P}$ sine liquefactione ac concretione exhalatint, cálque $\ominus$ is colore calendulae remanserit. Sic calcinatur Basilio ad conficiendam Tinctorum, vide infrā.

N. 1. Felicius procedet calcinatio si [ante combustionem cum $\mathfrak{P}$] idem $\mathfrak{P}$ cum $\ominus$ roties amalgamatus, & ab eodem per retortam abstractus fuerit, donec se se invicem amplius amplecti recusent. Vide Hartmann. in practic. de Dysent.

N. 2. Beghinus separat $\mathfrak{P}$ um superfluum per corium, post separationem miscet restantem massam cum duplo $\ominus$ decrepiti, reverberatque sine fusione $\ominus$ is in $\mathfrak{P}$ bulo lutato, & non nisi parvo foramine aperto. $\mathfrak{P}$ em ita calcinatum ($\mathfrak{P}$ edulcoratum,) amalgamat denud cum $\mathfrak{P}$ io, massam trajectione in corio restan

restantem, misceret cum duplo $\frac{1}{2}$ is vivi, claudere. Ioh. Agric. de $\odot$. superfundique ∇ optimum, una cum $\frac{1}{2}$ e efflagrandum, sic relinquitur $\odot$ spongiosus valdeque attenuatus.

4. Calcinatio cementatoria.

1. Fit quando $\odot$, vel cum $\frac{1}{2}$ e, vel Θ e quopiam stratificatum mixtus, in Δ reverberij, adhibito caloris moderamine, ne $\odot$ fluat subtilissime pulveratur. Sala de $\odot$.

2. Cum C. C. usto.

ϖ . $\odot$ limat. q. v. tere diligentissime cum C. C. usto: dein reverbera (quod in furno figulino quoque fieri potest) donec colorem acquirat incarnatum.

Vires. Medicina est virib. suis efficacissima. Dosis pro proportione C. C. (qua recipitur ferè octupla) est; que grana $\odot$ 3. 4. &c. continet, Finck, in Enchir.

3. Aliter cum C. C.

crudo.

ϖ . $\odot$ laminat. & C. C. in similes laminas redactum. F. S. S. S. collecturque clausa lutataque pyxide in Δ calcinationis gradualem, tandemque horis 4. auge Δ m, ut pyxis incandescat: hinc exime, atque iterum calcinationem novo adhibito C. C. donec $\odot$ reddatur friabile. (fit vice tertia.) Tandem $\odot$ hunc calcinatum denuo cum C. C. usto tere ac reverbera Δ mediocri, ut colorem acquirat laterum. Sic optimum habes $\odot$ is pulverem.

N. Expediū fundum pyxidis arenā vel alium. plnmoſo tegere, ac ſtratum eodem

5. Calcinatio reverberatoria.

Reverberati $\odot$ dicitur, quando in pulverem purpureum seu lummē brunnum, ſubtilem ac levem redigitur, id quod fit per ſe ignitione ſolā, vel etiam flores $\frac{1}{2}$ is calci $\odot$ admifcendo & combutendo.

N. Supplere reverberationis vices poſſunt ierata $\odot$ calcinations, ſive illa per $\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$. ſine per $\mathbb{R}$ facta fuerint.

III. VOLATILISATIO.

Unde $\odot$ fpiritualifatum.

Volatileſationem voco $\odot$ is per $\mathbb{X}$ destillationem, quā $\odot$ velut in ſpiritualiem naturam redigitur, idque fit beneficio volatilis alicuius, ejusque debiti vehiculi, ſeu menſtui; nimirum, hoc ipsum à $\odot$ ſoluto toties cohobatur, donec ſecum in liquida forma eundem $\odot$ em evehat. Vehiculum autem commodum præbet, 1. $\mathbb{R}$. 2. $\mathbb{S}$ $\mathbb{S}$ $\mathbb{S}$ glaciale, (vide paulo post) $\mathbb{S}$; 3. $\mathbb{O}$ Bezoardici, (vide $\odot$ potabile per $\mathbb{S}$. m. $\mathbb{O}$ Bezoard.) $\mathbb{S}$. $\odot$ rectificat.

N. Loco Θ communis, hand ſine comodo ſubſtitui poteris $\mathbb{S}$ ex ſale alicuius vegetabilis v. gr. Cardui benedicti.

IV. EXTRACTIO.

Vnde $\odot$ potabile, Tinctoria $\odot$.

N. Tinctorias plerasque $\odot$ is ſolutions & exaltationes potius eſſe, quam extractiones, non diffiteor; attamen quia vulgariter Tinctoria nomine efferuntur, & nobis viſum fuit idem retinere. Aurum autem potabile dicitur aurum in lique

48 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

liquorem redactum, internoque usum idoneum, de quo loqui videtur Hippocrates lib. 1. de Dieta, text. 47. Qui aurum, inquit, ad opus adhibent, tundunt, lavant, blande igne liquant, (neque enim reverenti coit,) quod ubi elaboraverunt, ad omnia utuntur.

1. ♂ Potabile per V sale urina acuatum.

℞. Calcem ♂, (per R factam, reverberatione in summam porositatem & brunnitatem redactam, affunde V microcosmic. digere l. calore per mensem, vase H. clauso, donec sanguinis instar rubicunda tinctura evadat. Hinc decanta, & affunde novum menstruum, idque toties repeate, quoties opus. Solutiones collectae per octo & duodecim dies digerantur. Hinc lenissimo calore menstruum, (in similes usus reservandum,) in MB separetur. Sic remanet tinctura in fundo formam O i rubicundissimi, in quolibet liquore solubilis, quæ vicem ♂ potabilis supplere potest.

Eandem solutionem si loco MB in arena per cucurbitam vel retortam destilles, tandem ♂ tinctura simul per XX transit, rubicunda instar sanguinis, relicta in fundo terra acidâ, nigrâ, spongiosa. Tinctura è menstruo suo in MB saltem tepido liberata ulterius exaltari potest, si aliquoties in V solvatur, ac spiritus idem per destillationem à tinctura abstrahatur.

Dosis à gran. iiij. ad viij. imò vel ultimè. Hartm. in Croll. & in Pract. Senn. Inst. Kesl. 1. Cent. 2. Glücky. in Beguin. lib. 3. cap. 2.

N. Sala, Scheunemanus, & alij loco salis volatilis urina, salem naturæ recipiunt, i.e. Macrocosmi Elementorum spiritum in terra, eum Macrocosmi Generatorio, (ut inibi in factuum terrestrium nutrimentum facessat,) in corpoream substantiam transplantatum. Hunc arte spagyrica summe exaltatum, vocant Qm Philosophorum.

Consule Hartman. in Croll. pag. 399. Salam, de ♂ potabili. Tentzel. in Exeg. pag. (michi) 491. Scheunemanus Hydromantiam, &c.

2. Aliter, cum V acuato per ♂, vel R.

Alij V acuunt, vel sale volatili, seu floribus ♂, aut R, vel Crystallis salis dulcibus, vel spiritu *, aut Oi, atque ut dictum, cum hoc V acuato, ex calce ♂ summè brunna & porosa, Tincturam digerendo extrahunt: abstracto menstruo remanet tinctura in fundo, quam circuando fixare licet.

Vfiss.

℞. Huius Tinctur. 3j. V. theriac. 3j. M. pro sudorifero aliquot dies continuando.

Dosis 3j. Vide Quercetan. in lib. de Medicament. Spagyric. preparat. Salam de ♂ potabili. Kesler. lib. 3. cap. 31.

3. Aliter, cum V alcolisato, ♂ vita Quercet.

Primò

Primò calcina Solem laminatum per cementat. (cum ⊖) & reverbera. Secundò, cements per Sacchar. H̄i super hac mixtura accende aliquoties **V** alcolisatum. Relictam materiam circula (σ 14.) cum **V** alcolisat. abstrahe & affundendo novum **V** alcolisat. iterum circula & abstrahe, idque repete, donec tota ⊖ substantia per **X** efferatur. Separato menstruo remanebit ⊖ vitæ præstanssum in fundo. *Quercit. Sala.*

4. Aliud per Ol. **ʒij** glaciale.

ꝝ. Calcin. Sol. reverberat. coniunge cum Ol. **ʒij** glaciali rectificato, digerendōque per mensem, extrahe tincturam rubicundam: quod si illud oleum vicissim seu secundā vice destillet, aurum elevatur in **V** solubile, & hoc est ⊖ potabile.

Vires. validè per diaforesin movent.
Dosis gutt. iiij. iiiij. vel v.

Dosis gutt. iiij. iiiij. vel v.

N. Oleum **ʒij**, quod primā bac destillatione ab auro prodit, purgat leniter, solvitque omnes obstrunctiones, & multa alia prestat. Hartm. in Croll. p. 226.

5. Aliud per Ol. **ʒij** Saccharatum,
Basilij Magisterium ⊖ lis.

ꝝ. ⊖ volatilisat, affunde oleum **ʒij** Saccharatum, cum tantillo spirit. ⊖, & extrahetur tinctura, relicto corpore ⊖ intacto. Basili. in Triumph.

Vires. Mis̄et Basilius cum tinctura Corall. exhibetque in morbis epidemias.

6. Aliud per spirit. ⊖ Bezoardici.

ꝝ. ⊖ foliat. ac calcinat. solve in

spiritu (H) Bezoardici rubicundo, astrahēque menstruum calore lenissimo, (ne spiritus nimium prodeant,) per **X**, vel phiolam oblongioris colli, usque ad pelliculam seu oleositatem. Hinc recens rubicundum menstruum affunde, solve, abstrahe, similiter procedendo tertią vel quartā vice. Tandem hæc ipsa solutio ⊖ ex retorta Δ fottiori destillet, ut & spiritus prodeant, quos affunde iterum cohobando, donec ipsum aurum rubicundum instar rubini appetuerit.

7. Aliud ⊖ potabile per **ʒo** **hi**.

ꝝ. Calc. ⊖ (per **R**, &c.) circula per aliquot dies cum Ol. **hi** flavo; sic compagem ⊖ in liquorem solutam videbis.

Vires & Dosis. *Vsus eius est contra venena non contemnendus, imo s̄epe vi-*
sum est, gutt. iiij. ad viij. in vino exhibitis,
etiam eos, qui existimabantur morti pro-
ximi, refocillatos fuisse. Multum etiam
prestat in Caduco, Apoplexia, Paralyse,
& ceteris morbis capitus. Hartm. in Croll.
pag. 474. Kesler. lib. 4. Num. 57.

8. Aliud per spiritum ⊖ is.

ꝝ. Calcis ⊖, [solutionem] Solis in **R** Basili precipit. cum **ʒ**, q. v. affunde spirit. ⊖ is opt. rectificat. digerendo extrahe tincturam, corpore ⊖ albo remanente in fundo, [quod est reducibile in **C** am fixam] tincturam exalta cum **V** circulando totiesque cohobando, donec cum **V** per **X** Sol ducatur. Kesler. li. 4. c. 7.

Ggg

50 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

9. Aliud per Essentiam Θ is.

¶. Optinat calcinat. (per $\ddot{\alpha}\ddot{\alpha}\ddot{\alpha}$, &c.) affunde Q.E. seu Oleum (Balsamum) Θ , ac extrahe, (solve) l. a. Decantatis extractionibus, (solutionibus) affunde V opt. rectificat. sic V animalia Solis ad se trahet, reliqua Essentiā Θ in fundo, quam separa; Tincturam Θ in MB à V libera. Salade Θ potab.

10. Aliud per spir. Mammæ.

¶. Calc. Θ fulminantem redige in flores per peculiare aliquod instrumentum argenteum deauratum: Ex floribus extrahe tincturam cum spiritu mannae: abstrahe ad consistentiam pro libitu.

Vires. Sudorem elumque fastidissimum pellit felicissime, morborum quorumcunque malignorum & venenatorum semi-narium secū vehens. Cl. Helv. Dieterich.

Dosis guttae aliquot.

11. Aliud Quercetan. Θ vita dictum.

Ex calce Θ levissimā & spongiosa, elice tincturam digerendo in MB. per $\mathbb{X}$ tincturam hanc exalta circulando cum V .

Vires. Ad innumerabiles morbos ferè incredibilis videtur virtutis. Quercetan. in Selopet. Et ex hoc Salam Θ potab.

12. Aliud Laudanum ♀iale

Bayeri.

¶. Θ per Ar & ♀m optimè calcinat. ſbz. Olei ♀ alis ſbz. Digerantur calore ciner. in phiola H.C. ♂ octo, sic extrahitur tinctura Θ rubicunda,

hanc (relicto albo corpore) in phiala H. C. digerendo coagula (in Athanore) in lapidem rubrum, quem super porphyretico humido solve; rejectisque fecibus denuò coagula; tertio eandom operam repeate.

Dosis gran. 2. ad 5.

13. Aliud Billichij.

1. Calcina cum $\mathbb{R}$ ac præcipita,
2. Reverbera cum flor. ♀ & ♀, ut evadat pulvis instar boli armen.

3. Solve cum V rectificatis, digerendo ac cohobando multoties, (10.) & ultimè: dein coagula abstrahendo.

4. Solve in spirit. Θ , digere dies aliquot (3.) hinc abstrahe. Billich. in Exerc. th. 102.

14. Tinctura Fratris Basilij.

¶. Θ per $\ddot{\alpha}\ddot{\alpha}\ddot{\alpha}$ calcinat. p. i. solve digerendo in $\mathbb{R}$ *ata, (vide in $\mathbb{O}$ $\mathbb{R}$ Basilij,) vel in $\mathbb{R}$ salinā, (id est, Θ acuata) p. iiij. hinc depleatur solutio, restitantiique Θ calci denuò V illa solvens affundatur, &c. donec penitus soluta calx sit: Solutiones digere in MB, ut subsideant feces, quas separa, Solutionem defecatam digere iterum in MB ♂ (9.) Hinc abstrahe $\mathbb{R}$ ad oleitatem, abstractam aquam affunde vicissim, imprægnaque calcem cohobationibus tantisper repetitis, donec liquor ferè insipidus extillārit. Tum affunde novam $\mathbb{R}$, imprægnaque denuò ut dictum, in arena, idque tantisper donec Θ per $\mathbb{X}$ penitus transpor-tatum

tatum sit. [N. Cum singulis destillatio-
nibus ignis est augendus,] tandem ab-
strahe per MB ad oleitatem, repo-
natürque ad Crystallisandum, s. a.

Hinc

¶. Crystall. ○ p. 1. ¶ij vivi purg.
p. iij. agitato optimè, sic apparebunt
colores, subsidebitque āāā. Exhalet
¶, restabit pulvis Solis purpureus
in X solubilis; qui tingit subito in
star fanguinis.

Ex hoc pulvere extrahe s. a. tin-
eturam rubicundam cum Sp. Vini, qui
cum spirit. ⊖ mixtus & dulcifica-
tus sit, (vide spirit. ⊖ dulcem, ac △ tem-
peratam Basil. in Sp. Vini,) donec
menstruum ulterius non tingatur, &
corpus album reliquum sit.

N. 1. Menstruum nisi canē & rite
preparatum sit, pro tinturā rubicunda,
extrahit viridem, vel alterius alicuius
coloris.

N. 2. Corpus illud album in extractio-
ne tintura residuum infervit Sali &
Dio confiendo, de quibus infrā, vi-
deatur Tholdij Halographia, ubi ex testa-
mento Basili Monachi, prolixè elabo-
rations hæc describit.

15. Paulo secūs ex manuscripto testa-
mento Basili.

1. Purga ○ per ¶.
2. Calcina, i. e. solve purgatum ○
in R, coaguláque.

3. Volatilisa cum spirit. ⊖ acuato,
per spirit. draconis, (*) vide suprà.

4. Præcipita cum Ol. ¶, vel quod
melius per abstractionem lentam.

5. Reverbera cum flor. Sulphur.
vide suprà.

6. Extrahe Sulphur Solis per V
igneum, & spirit. ⊖. Vide △ tem-
peratam in V.

7. Digere extractum Sulphur, &
solve denud in ¶ Philosophorum, vel
in R dicta.

8. Volatilisa cum V.

N. Basil. in repet. lapid. Phil. volatili-
sat. ○ per spir. ¶ i. hinc coniungit extra-
ctum Sulphur cum spir. ⊖ i. rubeo (cor-
roso) per digestionem cum V dulci-
ficato solvit & digerit aliquandiu; tan-
dem cohobat, donec nihil in destillatorio
residui remaneat. Sic acquiritur liquor
solaris seu ○ potabile maximarum vi-
rium.

16. Vnicornu Solare, seu Manna
Solaris.

¶. Calcem Solis optimè reverbe-
ratam imbiibe aliquoties menstruo
Solari, id est, affunde aliquantulum
solatis menstrui (ad eminent. dimi-
dij digiti,) vasēque H. clauso digere,
i. Δ ut siccescat.

Hinc iterum affunde, ac digere, to-
tisque repepe, ut Sol in pulverem
subrubeum transmutetur.

Dosis à gran. 1. ad 5.

N. 1. Menstruum solare destillatur
per cornutam ex minera, repetitis aliquo-
ties destillationibus. Mysicht.

N. 2. Felicius forsitan processeris, si
Menstruum hoc sale suo alcolisaveris.
calcem cum alcolisato hoc menstruo cir-
culaveris, ad modum quo alias tinturas
nomine mannas fieri diximus.

52 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Hic non possum non monere, quod non nulli tinturam Solis, beneficio oleorum aromaticorum sibi imaginentur. Nimirum calcem Solis optimè elaboratam impastant cum oleo, (e.g. Garryophyllor. Cinnamomi, &c.) hinc ∇ rectificatissimum affundunt, atque intercedente digestione tinturam exirabunt.

V erium, meherele, loco tintura Solis aromaticorum oleorum tinturam nanciscuntur, qua ∇ rectificatisimo, censu suo simili, (accedit enim ad naturam oleagineam) admixta acquiritur.

V. SVBLIMATIO.

Unde Flores Solis.

R. $\odot$ optimè calcinat, (per spiritum $\ominus$,) part. 1. $\ast$ depurat. p. viij. Misc. & sublima. Sic elevabuntur flores Solis, quos eluendo ab $\ast$ libera.

Dosis gran. 6. & 9.

Fiat peculiare instrumentum argenteum aut cupreum, (pyxidis instar complicatilis) constans ex duabus partibus superiori ac inferiori, ut aperiri possit. Instrumentum hoc in latere tubulum habeat, per quem $\odot$ sclopetans injici possit, (paulatim id fieri necessum est) tubulum statim obturando. Sic elevabitur $\odot$ fornicique superiori adhærescit.

VI. SALIFICATIO.

Unde 1. Sal $\odot$.

R. $\odot$ fini p. i. φ purificat. p. $\frac{3}{4}$ v. vel vij. F. $\ddot{\text{aa}}$. abstrahaturque φ per retortam. Hinc F. iterum $\ddot{\text{aa}}$ ex relictâ scil. Solis calce, & abstracto φ , idque repetatur toties, donec $\odot$ as-

sumere φ amplius nolit. Tunc affunde $\mathbb{X}$ optimum, [vel eriam spiritum $\textcircled{D}$ aquatum,] digeréquel. Δ , decanta ac abstrahie menstruum ad siccitatem, & remanebit $\ominus$ Solis.

N. 1. Cum relicto $\odot$, eodem modo procedere potes, amalgamando nimirum ac abstrahendo, donec totus $\odot$ in $\ominus$ convertatur. Kestler lib. 1. c. 4.

N. 2. Apud idem meditantur ex $\odot$ per $\textcircled{R}$ calcinato, ac per mensum reverberato.

2. Alter.

R. $\odot$ foliat, vel quod melius calcinat. $\mathbb{Z}\beta$ $\textcircled{P}$, $\ominus$, O, ana $\mathbb{Z}\beta$. Misc. ac impone phiala cerâ Hispanicâ obturate, digeréque calore arenæ, sic solvetur $\odot$. Hinc affundendo ∇ . calidam, præcipitabitur $\odot$ in forma pulveris purpurei, [maximè si $\textcircled{O}$ $\textcircled{P}$ instilletur,] Pulveri optimè edulcorato affunde ∇ rectificatis. stentque aliquandiu, (menses aliquot, vase clauso,) ut ∇ sale Solis imprægnetur. Hinc decantetur ∇ & abstrahatur, efflagréte. Sic relinquitur Sal $\odot$ albiss. in fundo.

Vires. Insigne est Diaphoreticum.
Dosis gran. 2. 3. 4.

3. Sal Solis Basiliannum.

R. Corpus illud album, in extractione tinture $\odot$ Basiliannæ residuum, reverbera leniter per medium horam, ut aliquo modo corporale fiat. Hinc affunde ∇ mellis corrosivam, digere, extrahéque Sal s. a. (labor est dierum 10. circiter.) Aquam mellis

C A P V T

I X. & X.

53

mellis sale Solis imprægnatam subjice destillationi MB , ut abstrahatur. Sal Solis residuum edulcora, aliquoties ∇ commun. destillatam affundendo, atque destillationibus repetitis abstrahendo; - *indem cum ∇* clarifica.

Dosis gran. ij. iiij. iiiij. &c.

N. In hac extractione Salis remanet materia utilis pro Qio Solis confiando.

VII. MERCVRIFICATIO.

vz . Materiam in confectione Salis Solis Basiliani residuam, affunde spiritum. Pz , digere per mensem, ac destilla è scoriis O per retortam(vitream) in receptaculum ∇ frigidæ aliquotâ parte adimpletum, & habebis Qm Solis.

Tholdius in Halographia ex Testamento Basili Monachi.

Qm Solis Paracelsi.

Paracelsus generaliter hunc modum præscribit, quo singula Metalla in Q vivum redigi possint.

Nimirum:

Calcinat Metallum fumigando i. e. per fuliginem Q rij. *vide lib. 1. cap. 14.*

Calcem Metalli amalgamat cum Q digerit, abstrahitque; abstractum Qm iterum cum calce eadem amalgamat, digerit & abstrahit tories, scil. iterando, donec calx metalli supra candelam instar ceræ liquari possit. Hinc digerendo calcem illam in Qm convertit. *vide lib. de resuscitatione rerum natural. ut & lib. 6. Archidox.* ubi tempus amalgamandi observare monet, quo Planetæ cœlestes correspondentes conjunguntur. *De quo legi potest libri huius primi cap. 22.*

C A P . X.

De Argento.

Argentum Metallū est nobilius, candidum, Auro imperficiens. Dicitur Chymicis Luna vel Cerebrum, eò quod in Macrocosmo Luna, in Microcosmo, cerebro sympathicum sit. Germ. Silber.

Vires. Capitis corroborans perhibetur specificum, spiritusque animales confor-
tare, unde G in omnibus capitibus affectibus
peculiaris efficacia censetur, quales in pri-
mis Epilepsia, Apoplexia, & simil.

*PVRGATIO à fôrdibis
superficiariis.*

Coquatur, laveturque cum ∇ , in qua solutum Pz ac E .

*I. PVRGATIO, ab alienis
Metallis.*

1. Per calcinationem immer-
sivam.

Solve C per ∇ , quæ solummodo solvat C , reliquis Metallis intactis.

2. Per fusionem cum Hg .

Immitte plumbum in Pz bulum ignitum, ut liquefaciat, quo liquefacto, superinjice Cm , continuando

G g 3

54 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

ignem, donec cum plumbo metallum imperfecta vi ignis, partim in fumum abeant, partim quoque scoriae nomine secernantur, relicta C in fundo.

N. 1. Ignis sat fortis requiritur, unde è re erit furnum anemium adhibere.

N. 2. Luna hac purgatione in spumam cum argenti incrementis concretus, dicitur Lithargyrus, de quo infra.

3. Per nitrum.

Fluat C ad ignem, hinc superinjiciatur per vices O, & purgabitur C a.

II. CALCINATIO.

1. Immersiva.

Solve C in laminat. in liquore aliquo corrosivo, coagula inspissando vel præcipitando, ac edulcora. Præcipitatur autem C soluta, per muriam saltam, ∇ saltam, vel per particulam æris injectam.

N. Liquor ille corrosivus, vel est F [vide in O], vel spirit. O, vel his finitimus humor, [ut patebit infra in tincturis seu Luna potabili,] recipitur autem in quantitate tripla, quadrupla, sexupla, &c.

N. 2. C hac ratione soluta, si more solito ad crystallandum reponatur, crescit in Crystallos, quas vitriolum Lune vocant.

2. Calcinatio Amalgamatoria.

R. C put. ac ♀. ana, F. aaā. admisce C, vel O. i. Exhalet ♀ ad Δ, residuum eluator.

Calcinatio Cementatoria.

Fit per ☉ ⊕ lat. per ♂, per ♀, per ⊖, &c simil.

N. Calcinatio hac fieri debet sine fusione.

E. gr.

R. Lunæ laminati. p. 1. ♀ ⊕. p. ij. Misc. exhalètque ♀ ad ignem, & remanet Luna instar resinæ. Senn. Instit.

Sic cementatur quoque cum duplo ♂, vel cum quadruplo ⊖, hor. 4. 5. 6. 7. 8.

Aliter.

R. C limat. p. 1. fl. ♀ r. p. ij. ⊖ p. 5. Misc. sublimaque (septies) ut flores ♀ is sublimari solent, sublimatum restanti materiae semper addendo, ultimâ vice sublimatum abjice, restantemque materiam aquâ elue.

Calcinatio Reverberatoria.

Quia C facilius igni ac calcinacioni paret, quam O. ulterius operosâ reverberatione opus non habet, nihilominus tamen, cui ita visum fuerit, amplius C calcinatam elaborare poterit, denud illam cum ♀, vel cum ⊖, (♂) vel simul cum Sulphure & ♂, vel cum ⊖ & *, &c. aliquoties pro lubitu cementando, ac dein ablutionibus à salsedine liberando.

E. gr.

R. Calc. C (per F) 3ij. ⊖ 3ij. * 3ij. Misce & reverbera per ♂ 8.

III. SOLUTIO & EXTRACTIO
unde Luna potabiles & tintura.

N. Luna ut mollior est Sole, ita facilius quoque in potabilem formam reduci po

ci potest, adeò ut si optimè calcinata Lu-
na fuerit, soli Vij , optimè tamen rectifi-
cato obediatur. Quia tamen labor iste ali-
quo modo laboriosus ac diutinus est, loco
 V simplicis, idem ille V acutatus, vel
aliud aliquod menstruum recipi solet, ut
patet in singulis.

1. C potabilis per V simplicem.

$\text{R}.$ C m calcinat. (cum V in quo
aliquid * sit solutum) extrahe cum
 V cohobando aliquoties.

Dosis gran. 3. vel 6. Gluckrath.

Aliter.

$\text{R}.$ C calcinat, (per R , seu liquo-
tem corrosivum destillatum ex Mi-
nij p. i. * p. ii.) extrahe cum V opti-
mè rectificato. Kesler. lib. 1. cap. 1.

2. C potabilis per V sale urina acua-
tum, & simil.

$\text{R}.$ C m calcinat. (per O ,
cum cohobiis, vel per Q ,) extrahe
per V rectificatum, acutatum sale
urinae volatili, [i. e. per V micro-
cosmicum,] filtra & coagula. Vide
de O , Kesler lib. 1. cap. 7. Sennert. In-
stitut. Beguin.

Aliter.

$\text{R}.$ C calcinat. (scilicet miscendo
cum fl. A . p. ij. O . p. 1. & subliman-
do septies, vide supra cementat.) p. 1.
 V opt. p. iii. O . Vrin. p. 3. dige-
rantur in vase bene clauso per dies
aliquot.

Hinc destilla per retortam vitream
aliquoties, (8. 9. aut tantisper)
donec materia ascendat cærulei co-
loris. Si minùs hæc succederint, cal-

cinetur denuò C pluries, & proceda-
tur, ut dictum.

Dosis, gran. v. vij. viij. &c.

N. Eodem modo fieri quoque potest,
 C potabilis per V acutatum Sale Na-
ture, de quo in O .

3. Alia C per V satum.

$\text{R}.$ Calcem C & reverberatam,
(cum fl. A . r.) affunde V opt. F sa-
tum, abstrahe cum septem cohobiis,
sic solvetur C , circula per mensem
in M , & habebis liquorem caru-
leum. Kesler. lib. 4. c. 44.

4. Alia, per V O -latum.

$\text{R}.$ C calcinat. q. v. extrahe s. a.
tincturam cæruleam cum V O -la-
to (vide Vinum) decanta ac abstrahe.

N. Praefat reliquias in Epilepsia.

5. Tinctura C & Basiliana.

Habeatur in promptu.

1. O ter cum ana P & calcinatum,
vide calcinat. O is.

2. Ad manus sit calx C &

3. Paretur F ex O -i & O , ana.

Ergo.

$\text{R}.$ Calcem C & misce cum O cal-
cinato, & inde phiole vitreas, affunde
 V m, eamque abstrahe destillando,
cohobaque vice tertiam; ultimam vice
ignem augendo, ut materia in vitro
fundatur. Sic C m nanciseris pella-
cidam, ex qua cum X fortiss. extra-
hatur s. a. tinctura sub colore ultra-
marino.

N. Remanebit corpus C in extraftio-
ne hac residuum, quod Salii C a conficien-
do reservetur.

Videa

56 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Videatur Tholdius in Halographia ex
Testamento Basili.

N. Plures modos tinturiarum &c confi-
ciendi, ad imitationem modorum, qui in
ipsis tinturis descripti sunt, ipse me Le-
ctor colligere poterit.

E. g.

Tincturæ cum V acuato per Sm
naturæ, &c.

IV. SALIFICATIO.

Ca in salem O tum quomodo
convertatur, ex jam dictis innotuit.
Dabimus igitur modum salificandi
Basilianum, quem ex testamento eius

manuscripto verbotenùs cum pluri-
mis aliis transtulit Tholdius in suam
Halographiam.

Nimirum.

2. Corpus illud & in extractione
tincturæ Basilianæ residuum, affun-
de V mellis corrosivam s. a. abstrahere
& edulcorare, ut dictum in Sale Solis.

N. Supererit materia, ex qua extrahiri
potest &c.

Vires. Conducibile est morbis capitis,
& in primis Epilepsie, Hydrocephaliam a-
quam exiccat, &c.

Dosis gran. 4. 5.

C A P. XI.

De Ferro.

Chassis secunda, Metalla ignobi-
liora duriora continet, Ferrum
scil. & Cuprum.

Preparationes precipua.

1. Purgatio. 2. Calcinatio. 3. Subli-
matio. 4. Destillatio. 5. Extractio. 6.
Salificatio. 7. Liquatio.

F E R R U M .

Ferrum Metallum est ignobilium,
constans ex Mercurio & Aere minus
liquabili, crudiori, seu li mavis ex
Aere, ac Sale, qua partibus terreis cru-
dioribus immixta sunt.

Vires. Diversis & dotatum est viri-
bus; adstringendi scil. & aperiendi. Vis
aperitiva in volatiliori potissimum residet
parte, ac proinde in sale: vis adstrictoria
in fixiori, adeoque in terra latitat. De his
qui ultius eruditricupit, adest problem.
Horst. Decad. 7. q. 2.

PVRGATIO & à folidibus su-
perficiariis.

Purgatur & limatura à folidi-
bus quibus forsitan scatet, tum venti-
lando, tum abluedo V communi.

I. Purgatio & Gradatoria:
unde Chalybs.

2. & in lamellas vel virgulas,
(digiti maioris crassitudine) redacti,
p. 1. Carbonum salicis vel fagi pulver.
Rasur. cornu bovis, p. 1. stratifica, ac
in vase clauso igni committe furni
anemij fortissimo, hor. 4. aut 6.

N. Chalybs igitur nihil aliud est, quam
& optime purgatum, ideoque loco Ferri
Chalybem præstat recipere.

II. CALCINATIO:
unde Crocus.

1. Calcinatio Reverberatoria, unde Cro-
cus & obstrictivus.

Lima

C A P V T X I.

57

Limaturam ♂is igne fortis, eoque reverbera, donec in Crocum elevetur leviss. & tubicundissimum.

N. 1. *Sal commune* vim habet reverberationem hanc accelerandi. Hinc sunt, qui citioris reverberationis gratia limaturam initio aliquoties urinā puerorum (vel ∇ salsa acetō) conspergunt, iterum exiccat, postmodum reverberationi subjiciunt. Sic reverberatione unius atque alterius diei ♂ in florem surgit rubicundissimum, qui quoridie, (ne vi ignis pereat vel nigrescat,) colligatur. Hartm. in pract. Gluckrah. in Beguin.

N. 2. Si qua pars nondum satis reverberata sit, elaboratoriēque separare velis, affunde ∇ m. agitas, atque anquam penitus subsideas, ∇ m leviore scil. & magis elaborato Croco turbidam, in aliud vas effunde, parte graviore, que subsides, in priori vase reliquā: Abstrahā vel decantatā dein aqua, habes Crocum leviorē, crudioribus suis ac gravioribus portionibus spoliatum.

Alij ȝ. Limat. ♂ib. ij. $\ominus$ decrepit. ib. iij. (vel ana) mixta reverberant per diem. Hinc ♂ iterum edulcoratum subtilissime lavigant, denuōque reverberant, [dies octo vel decem] donec elevetur Crocus subtilissimus, quem quotidiē auferunt, arque ∇ . plantaginis prærant.

Vires. Obstruūtivus hic Crocus est, ac fiscarius, confert in Dysenteria, Listeria, Gonorrhœa, & similibus.

Externus eius Usus est in exiccaūtis ulceribus & vulneribus. Quercetan, in te rer. natur.

Pharmac. restitut. Senn. in Institut.
Dosis à ȝB. ad ȝj.

2. *Calcinatio fusoria: unde Crocus ♂ aperitivum.*

Laminis ♂ seu Chalybis ignitis adēd ut scintillent, admove magdalēones ♀ris: sic liqueſcit ♂ instar ceræ, deciditque granulatim in frigidam [si ita videbitur,] ſuppoſitam, teratur subtiliſſimè & ſeruetur pro uſu.

Vires. Virtutem habet referandi, aperiendi & attenuandi. Quercetan. in Pharmac. rest. Beguin.

3. *Calcinatio Cementatoria: unde ♂m ♂is.*

Lamin. (Limatur.) ♂ cementa cum ♀ pulv. igne paulatim adhibito per horam, ita ♀ re acceſſo calcinatur ♂: Materiam exempltam ac tritam calcina iterum per ſe, [non ſecūs ac calcinatur ♂ in præparatione yitri] ut ♀ penitus efflagret, diligenter movendo, donec ferro adhaerere incipiat.

4. ♂ huius calcinati ac triti
ib. i. ♀ i. ȝB. Mifc. exactè ac calcina iterum per hor. Dein tere iterum, ac adde tantundem ♀, idque repete quinquies vel pluries. Croll.

Ex hac ♂ calce fit ♂m ♂is.

2. *Aliter.*

5. ♂ laminatum cementa cum ♀ re & ♀ ana, Crocum laminis adhaerentem abſterge. Parac. l. de mor-

H h h

58 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

4. *Calcinatio Immersiva.*

Solutio $\textcircled{S}$ sit in quolibet liquore corrosivo, etiam minori acrimonij praedito. Ut sunt V vulgaris, O Vitrioli, O Sulphuris, O Siccacis. Coagulatio sit, vel insipissatione, vel precipitatione, sed tard.

E. gr. per aquam fortē.

$\text{v}.$ Limatur. $\textcircled{S}$ $\text{ij}.$ affunde sensim aqua fortis. $\text{viij}.$ digere per noctem, & abstrahē aquā fortē in arena. Sic relinquitur *Crocus rubicundissimus*, per deliquium solubilis.

Per O -m Sulphuris.

$\text{v}.$ $\textcircled{S}$ laminat. vel limat. (vel croc. $\textcircled{S}$ aperit. cum Sulphure præparat.) affunde guttatum $\textcircled{O}$ Sulphuris, (simplex vel V mixtum,) solutioni affunde $\text{v}.$ calidam, filtra, coagula aliquantulum, ac repone ad Crystallandum, s. a. Crystallos purifica solvendo, ac coagulando. *Hartman.* in *præst. Beguin. Gluckrath. & Kestler.* lib. i. cap. 13. *Tenzel.* in *Exeges.* loco de $\textcircled{O}$ Sulphur.

N. 1. Similiter fiant $\textcircled{S}$ Crystalli $\textcircled{S}$ cum O -u O , p. 1. & X p. iiij.

N. 2. Eodem modo fiant $\textcircled{S}$ Crystalli $\textcircled{S}$ cum O -u O . Et hi dicuntur *Sala Magisterium Chalybis Vitriolatum.*

Nimirum.

$\text{v}.$ $\textcircled{S}$ purgatum solve in O Vitrioli rectificatis, coagula. Sic habes *Magisterium Chalybis Vitriolatum* in forma Vitrioli viridiuscul. *Sala* in *Log. cap. 8.*

5. *Calcinatio Vaporosa.*

Laminas $\textcircled{S}$ supra aquam fortē in cucurbita clausa suspēde, cucurbitamque in arenam calidam colloca, sic vi vaporum adhærescat paulatim laminis *crocus* pede leporino abstergendus.

N. labore reperiē maior copia croci colligi poterit. Sent. Inst. Hartm. in disput. Chymiar.

6. *Calcinatio Illuviationis.*

$\text{v}.$ Laminas $\textcircled{S}$ illine $\textcircled{O}$ O -i, vel Sulphuris, (vel limaturam $\textcircled{S}$ codera liquore consperge,) & repone in ccllam. Postea ablue aquā, & subsidebit *crocus*, qui parum ad rubedinem solummodo calcinandus.

*N. Quercetanus infundit O Sulphuris, ac V ana in cochlear ferreum: omnia bullire finit ad ignem lentum usque ad consumptionem: Hinc reponit per aliquot dies, pulv. verēaque crocem abstergit, qui facilē liquefcit. Hunc verum Epatis restaurativum appellat, eūmque in *Tra-gea hepatica* seu basin recipit. Vide Pharmac. rest. cap. 26.*

Vires. Utileissimus est hic Crocus in Cachexia, insigne est aperitivum.

Dosis gran. ij. iiiij.

Eodem modo fieri quoque potest Crocus $\textcircled{S}$ beneficio O . O. *, O . Paracels. l. de mort. rer. natur. Verum hic Crocus nonnisi extinsecus adhibendus est.

Aliter.

$\text{v}.$ V (ex Vitrioli calcinat. & O ana cum argilla destillata,) infunde in cochlear ferreum ac evaporet. Sic statim

C A P V T X I.

59

statim relinquitur crocus tenerimus, qui abradendus & in vitro (quia facilè liquefit,) reservandus est. Glucky.

III. VOLATILISATIO ac DESTILLATIO.

unde 1. Aqua ♂.

¶. Limatur. ♂is, expone aéri humido in cella aliquandiu, (septimanas aliquot,) hinc destilla, vel ex humili Aludele, velex Retorta. Sic nancisceris aquam ♂is sal redolentem, sed paucam.

N. 1. Destillatio hac felicius procedit $\triangle$ a crescente, & circa plenilunium.

N. 2. Post abstractionem reponi denuò potest, ut solvatur, denuòque destilletur ut priùs.

2. ♂is.

¶. Mineram ♂ destilla per Retortam, liquorem destillatum reafunde, digere ac iterum destilla.

3. ♂ Martiale album.

¶. ♂. q. v. solve in $\triangle$ u $\ominus$, solutio destilletur per retortam, sic $\triangle$ prodit, Essentiā ♂is imprægnatus, sapore subdulcis.

Vires. Aperit obstrunctiones, preser-
tim Epatis, Lienis, venarum mesaraica-
rum, ac Vteri.

Dosis gran. aliquot.

4. ♂ Martiale rubrum.

¶. Solutio ♂ præcedens, impræ-
gnetur cum creme. $\triangle$ i, destilleturque
Δ fortissimo, ex cucurbit. virrea
humili, varios intus videbis colores
instar caudæ pavonis, extillatque

primò liquor, & igne dein fortiori,
 $\ominus$ grave cum Crystallis, quos per
del. solve, & iunge prioribus.

Vires. Leviter adstringit & roborat.
Hinc in Dysenteria & fluxibus alvi,
aliisque maximi commodi existit. Clariss.
D. D. Helevicus Dictericus, Archistar
Sereniss. Elect. Brandenburg.

Dosis gran. 3. 4. & ultrâ.

5. ♂ Sulphureum.

¶. Mannæ ♂ (tincturæ) circula-
cum ∇ rectificatis. & supernatabit
 $\ominus$, destilla per ∇ , ut transeat &
oleum.

N. Fragrantissimam hoc $\ominus$ perhi-
betur, ac pingue.

Vires. Maximas vires habere cen-
setur in obstructione ac debilitate Lie-
nis, &c. D. D. Paulus Keller.

6. Vitrioli ♂is destillatio.

Destillatio Vitrioli ex ♂ confecti
nihil peculiare à destillatione Vitrioli
vulgaris habet, iisdem enim modis
perficitur, omnésque Medicamento-
rum formas, quas ex eodem illo vul-
gati Vitriolo descripsimus, exhibit;
felicioris tamen operationis, in mor-
bis ad ♂is affinitatem accendentibus.

IV. EXTRACTIO:

unde Tinctura.

¶. Limatur. ♂ ib. β . candefiat, &
extinguatur aliquoties in vini mal-
vatic. ib. iij. sic Essentia ♂ Vitriola-
ta communicatur malvatico.

Dosis ab $\frac{3}{4}$ lb. ad $\frac{3}{4}$ j. in insculo vel han-
tu aqua cicborei, Hartm. in præst.

H h h 2

Aliter.

P. Limat. X ana lib. 1. coque in tartagine ferrea l. A. semper agitando, donec X consumptum sit, (quod sepius eò melius,) infunde postea in vino malvatico lib. 4. 5. 6. digere, quotidiè aliquoties agitando, (P 14.) postea depleto & adhibeto.

Vires. Prodest ad omnes affectus Splenis, item ad menstrua, tum provoca- canda, tum inordinata corrigenda.

Dosis $\text{Z}\beta.$ ad $\text{Z}\gamma.$

N. Potest aromatisari Garyophyll. & simil. Finck.

2. Tinctura ex C rudo

P. Limat. C , extrahe rubedinem cum X acerrimo s. a. decanta & ab- strah. Dein extrahe cum V . Quo tandem iterum abstracto, relinquitur tinctura seu essentia C in fundo.

Dosis ad $\text{D}\beta.$ vide Senn. Inst.

3. Alia ex Croco C Quercetani.

P. Croc. C [per V facti,] extra- he tincturam digerendo cum V vul- gari donec rubescat, decanta à feci- bus, & abstrah ad oleositatem.

Dosis: Præmissis universalibus, pro- pinantur manè ac vesperi gutt. 9. vel 10. in decocto juniperi. Hartman. in præ- loco de Hemorrhag. & de Hydrop.

4. Alia ex Croco C .

Sic & ex croco C per reverb. fit tinctura cum V , cuius eadem Dosis.

5. Alia, que Basily est.

P. Limat. C solve in sp. $\text{D}\beta$ i rubr. p. 1. V . fontan. p. ij. filtra calidè &

crystallisa, s. a. Crystallos exicea sub tegula continuè agitando, habebis- que crocum purpureum: affunde X & extrahe s. a. Hinc abstrah in MB X , ac elue ∇ m font. aliquoties abstrahendo. Tholdius.

N. 1. Eodem modo ex $\text{D}\beta$ C ad summan rubedinem reverberato ex tra- habitur. Tinctura seu Sulphur beneficio X s. a. Qua abstracto X in forma pulvis- culi subcundissimi affervanda.

N. 2. Ex remanente terra extrahi- tur S per ∇ m mellis corrosivam.

5. Alia ex Scoriis cœruleis.

P. Scotias C cœrul. vitrescentes, pulverisa, (alij calcinant priùs hor. 24.) extraheque tincturam rubram digerendo cum X acerrimo, filtra & abstrah, restantem tincturam e- dulcora aliquoties ∇ . pluvial. Tinctu- ra hæc liqueficit sponte in cella.

N. Efficaciorē habebis Medicina- nam si per S , tinctura solutionem ac extractionem deniù iteraveris.

Vires. Longè efficacior est, quam Crocus vulgaris reverberatione factus. Vim habet sistendi omnes fluxiū, sive sint Menstrua, sive Gonorrhœa, Dysenteria, Diarrhoea, Hemorrhagia, &c.

7. Alia ex floribus Croci C .

P. Croci C (per reverber.) subli- ma cum * , ex floribus edulcoratis extrahe tincturam cum V , abstracto iterum V , relinquitur Essentia in fundo.

N. Dicitur precipitare Qm . Kesler. lib. 2. cap. 71.

8. Alia

8. Alia ex Calce ♂.

n. ♂ Limat. à quo * sexies vel pluries sublimatum sit, extrahe cum , decanta & abstrahē aliquoties cohobando.

N. Pulvis ille ante extractionem in liquorem resolvī potest, qui ∇ elotus etiam intrinsecus exhibetur.

9. Alia.

n. Croc. ♂ probē calcinat. q. v. irora cum spir. ♂ digerēque in calidā , donec sp. ♂ exiccatus fuerit: hinc tere super marmore, affusāque ∇ fontanā macera in .. calidā per ♂ (;) postea filtra per char- tan; filtraturam inspissa, & extrahe cum V Tincturam.

Ex communicatione Affinis mei dilecti Iacobi Ger. Holtzappel Phar- macopœi nostratis laboriosissimi.

10. Alia Tinctura, Manna ♂is dicta.

n. ♂ laminat. q. v. extrahe cum aqua ♂ alcalisato, filtra & abstrahē, sic habes tincturam ♂.

V. SVBLIMATIO:

Hinc.

1. Flores ex ♂ crudo.

Sublima limaturam ♂ cum * (vide in *) & elevatur quoque por- tio ♂. hæc à * elota, habet vim sclopetantem æquæ ac ♂ fulminans.

2. Flores ♂ ex Crystallis.

n. Crystall. ♂, cum V nitrofa- fact.) sublima cum *, & habebis flores rubicundos, quos edulcora. Kesler. lib. 2. cap. 63.

Vires. Vim maximam habent in lie- nis & mesenteri obſtructione.

VI. SALIFICATIO.

Sal ♂ duplicitis videtur esse fortis, subdulce scil. & ♂ latum.

1. Sal ♂ subdulce

n. Limatur. ♂, irora X optimè, ut pasta inde fiat, quæ siccescat: siccatam tere ac irora iterum, &c. id- que repete multoties. Tandem ef- funde phlegma aceti, coque bulli- endo & filtra: humiditate in MB ab- stractâ, digere cum V, Crystallosque serva pro usu.

Vires. Vim habent incidendi & ape- riendi, obſtructions etiam contumaces, viſcerum & uteri. Vide in Epistol. Gre- gor. Horſtij, observationib. annexis, lib. I.

2. Idem Sal allequi poteris vi ∇ simplicis, loco X ac phlegmatis eiudem adhibita, sed quantitate mi- nimâ.

N. Sucicum ferrum sale abundan- tissimum est, ideoque reliquis in salis hu- jus confectione preferendum.

2. Aliter.

n. Calcem seu croc. ♂ [per V factum,] extrahe Sal cum aqua, fil- tra, coagula, ac repone ad crystalli- sandum, vel inspissa prorsus. Salem Vitriolicum quem nauctus fueris, solve denuò aliquoties & coagula, sic ha- bebis Sal ♂ subdulce.

N. Filtratio siquidem fieri nequit, quin charta vi corrorente corrodatur, diluis potest ſolutio aquæ fontanæ, quo mi- nus acris & filtratior aptior evadat.

62 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

3. Aliter, Sal Basilianum.

Re. Materiam in tincturæ præparatione residuam, (e. gr. in tinctura

Basilij,) affunde ∇ m mellis corrosivam, ac extrahe Θ , s. a. Hinc abstrahē ∇ m mellis, edulcorāque cum aquā fontan. per destillationem iteratam abstrāctā. Tandem clarifica

cum V. Thold. in Halograph.

Dosis gran. 5. 6. 7.

4. Vitriolum $\mathcal{P}$ ex cementato.

Re. Calc. $\mathcal{P}$ (cementatam cum Sulphure, ut suprà,) extrahe Θ , ut moris per ∇ calidam, filtra & crystallisa, s. a. Croll.

5. Vitriolum $\mathcal{P}$ ex soluto.

Re. Limat. Solve in $\textcircled{o}$ Vittiolis rub. p. i. ∇ & font. p. ij. filtra calidè, & crystallisa. s. a. Tholdius.

N. Simili modo & per alios liquores acres crystalli $\mathcal{P}$ exhiberi possunt, de quibus in Crocorum preparationibus, quippe nihil aliud sunt quam ipsem Crocus, quem ipsum vel sola exiccatione ad ignem referunt.

VII. LIQVATIO.

$\mathcal{P}$ per se minimè liqueficit, verum si in crocum [calcinatione humida,] redigatur, aliquo modo liquabilis evadit; unde Liquor seu Balsamus, medicamentum in vulneribus aptissimum.

C A P. XII.

De Cupro.

Cuprum, alterum Metallum, ex signobiliaribus duriusculis est, constans (secundum Theophrastum) ex Sulphure purpureo, Sale rubro, ac $\mathcal{P}$ rio citrino.

Dicitur Venus, quod cum Veneri Cœlesti in Macrocosmo, cùmque generativis partibus in Microcosmo sympathiam obtineat. Dicitur &c. Aes, Germanicè Kupffer.

Vices. Praterquam quod partes generativas peculiariter confortare creditur, variis abundare facultatibus astimatur, adeò ut sint qui dicere non reverantur, nullum metallorum salubriorum spirare aniram, quam Cuprum. Et facili contritione in calcem reducitur, hinc Majorib[us], ac pricipiè Hippocratis Beguin.

prater reliqua frequentissimo in usu fuit. Nos relicto Cupro crudo, preparationes libabimus, qua sunt.

I. PURIFICATIO.

Purificatur à sordibus superficiis, si imponatur hor. 7. 8. 9. &c. in ∇ Vitrioli mixta cum Acet. destil.

II. CALCINATIO:

unde Crocus.

1. Reverberatoria. Fit more communi, limaturam scil. cremando.

N. Lamina Veneris reverberantur calore fornaci sigulina in asustum, quod rem spirare aniram, quam Cuprum. Et facili contritione in calcem reducitur.

2. Im-

CAPUT XII.

63

2. Immersiva.

Solutio fit in liquore acri.

E. gr.

V., ♂ Sulphuris, ♂ Vitrioli, & simil.

Sic:

Dissolve ♀ m in **V**, ac precipita per Vm tepidam infusam, vel per particulam ♂is, Cæve iniectam. Beginn.

3. Vaporosa: unde Erugo, seu viride aris.

Suspendantur laminae ♀is, ut vaporí Vini & racemorum obiectæ sint, sic adhærescat Crocus pede lepotino abstergendus.

4. Illinitio.

Illine laminas aris liquore acido seu acri.

N. 1. Quinimò sola V simplex, tamillo ♂is, vel **O**, vel **M** impregna-ta, eruginem extrahit.

N. 2. Paracelsus solvit salia (**O**m **O**m, & simil.) in vesica, atque solutum liquorem laminis illinit, lib. de mort. rever. natural.

5. Cementatoria.

Fit cum ♂e, Sulphure, &c.

¶. Laminas ♀is, F. S. S. S. cum ♂præparat calcina pavlatum ac leviter igniendo. Postea ignitas in aquam injice, atque à nigredine bene elue, iterumque F. S. S. S. calcina ac elue ut priùs. Tandem coque ac repone, ut subsideat crocus, quem edulcora V a.

Vires. Inseruit Chirurgie, ingreditur Emplastrum Oppodeldoch. Gluckrath.

N. Eodem modo cementatur quoque cum Sulphure, hor. 3, vel 4, inque as-sistam reducitur Officinarum, calcinatur itidem & limatura Veneris cū **H**, simili modo quo ♂ad exhibendum Vitriolum calcinare docimus.

III. DESTILLATIO.

Destillationibus iisdem Venus sub-jici potest, quibus ♂: Vnde & V, Spiritum, Olea, Mannā, &c. exhibere aptum natum est; imprimis tamen de-stillationi subjicitur Vitriolum Vene-ris, cuius spiritus adeò famosus est, ut peculiari nomine Acetosus esurinus Paracelso nuncupetur: Virésque quæ spiritui Vitrioli vulgaris adscribuntur, huic efficaciūs competunt.

IV. EXTRACTIO.

1. Tinctura Basiliana.

¶. Virid. aris q. v. solve in bonâ quantitate **X** filtra. Hinc abstrahē ad siccitatem (aliàs crystallisabitur) nancise risque viride aris purifica-tissimum, extrahe f. 2. Tincturam Smaragdinam, cum succo ex race-mis immaturis espresso, donec ni-hil amplius coloris exhibeat.

N. Remanet corpus, quod reservetur ad Salis Veneris confectionem. Thol-dius.

2. Alia seu flores aris.

¶. Erug. q. v. extrahe cum **X**, decanta & abstrahē ad siccitatem, edulcora optimè aquâ calidâ.

Vires. Mundificatrum sumnum est in vulneribus, unde & Emplastrum Oppodeldoch ingredi solet. VVirszius in Chirurgia,

N. S.

64 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

N. Simili modo fit & Θ m φ is per Crystallisationem.

3. Alia Balsamus φ is dicta.

R. Lamin. φ , affunde Δ Terebinthin, digere, & colorabitur colore viridi.

Vsus eius est in Chirurgia.

4. Alia.

R. Limat. vel lamin. φ fb. iij. vel iv. irora $\mathbb{X}$ siccescat lente, idque repte multoies. Hinc affunde ∇ calidam, decanta ac filtra per chartam, (& remanebit in charta terra flava, alij usui reservanda.) Filtraturam coagula l. Δ . ad mellis consistentiam.

R. Huius Tinctorae quantitatem satis magnam, inde cucurbita, atque $\mathbb{X}$ o leviter imposito, da ignem lenem, & quando fervescere incipit, tolle $\mathbb{X}$ movéque bacillo, ut refideat, idque repete, donec amplius non fervescat. Hinc firma & anneate firmiter $\mathbb{X}$ m, (luto, & simil.) destillaque ex arena in recept. capacis. Δ gradatim exhibito, sic probabit primò spiritus albus acidus paulatim flavescens, & rubescens cum nebula: urge, donec nihil amplius ascendat, (est opus unius diei) Destillatum rectifica in cucurbita oblongi colli ad siccitatem, igne moderato, ne quid flavi & rubri ascendet. Ex restante materiâ extrahe s. a. tinctorâ cum ∇ rectificato. Hanc destilla, & quia ascendit quoque tinctora, cohoba, donec figatur: hinc coagula ad consist. mellis.

N. Ex materiâ seu terrâ illa remanenti, ulterius calcinata, extrahi potest Θ .

Vires. Tinclur. præstantissimum medicamentum est in Epilepsia, aliisque morbis plurimis, cum liquore convenienti exhibitum.

Alia, Manna dicta.

Manna simili modo patari potest ex Minerâ φ is, &c. Sicut Manna σ , ex minera σ .

V. SALIFICATIO.

1. Sal:

Sal φ is Θ tum ex viridi aëris elixiviari potest beneficio $\mathbb{X}$ nimirum $\mathbb{X}$ o aliquantulum abstracto, residuum frigori exponitur, sic congeulantur Crystalli.

2. Aliter secundum Thold. ex Basil.

R. Residuam materiam ex quatinqua Basiliana extracta est, excica, & affunde ∇ m mellis, ut extraheatur Sal: abstrahe tandem ∇ m mellis, & digere cum ∇ .

Vires. Sal φ calfacit intensius quam reliqua Metallorum salia, corroborat ventriculum, cruditatésque imibi emendat, proinde flatibus, aliisque affectibus inde oriundis, v. gr. colica, & simil. medetur; uerum frigidum calfacit, eius suffocationem sanat, menstrua promovet, rerum quoque morbis succurrat.

Dosis gran. iij. ad viij.

3. Aliter.

Calcina limaturam φ is cum Δ (eodem scil. modo, quo supra σ m calcinare docuimus) hinc elixivia sal

sal coquendo cum ∇ fontana: aquâ | Vires. In servire poterit loco $\oplus i$, ac
hac evaporatâ relinquitur sal, seu | proinde eadem inde Medicamenta para-
 $\oplus m$ φ is. | ri possunt, que in $\oplus o$ dedimus.

C A P .   X I I I .

De Plumbo.

AD tertiam progredimur Metal-
lorum Classem, quæ Metalla
ignobilia minùs dura continet,
Plumbum scil. ac Stannum.

Preparationes sunt.

1. Purificatio. 2. Calcinatio. 3. Sub-
limatio. 4. Distillatio. 5. Extractio,
quibus addi possunt Mercurificatio,
Salificatio & Liquatio.

Plumbum Metallum est vilissi-
mum, constans ex Hg re indigeto, Sa-
le aluminoso, ac Zn io, naturam Gia -
lem emulante.

Dicitur Saturnus, quia tum ma-
crocosmico, tum microcosmico Sa-
turno, id est, lieni consecratum sta-
tutur. Græcè $\mu\alpha\nu\kappa\sigma\theta$. German.
Bley.

Vires. Refrigerat, adstringit, incras-
sat, &c. libidinem reprimit, ulcera car-
nibus implet, cicatrice obducit, excre-
scens liberat, ulceribus Chironis,
qua vocant, malignis, cancrosis & putre-
diosis, tum per se, tum quibusdam aliis
permistum, convenit.

I. P V R G A T I O .

Fundatur Hg , dumque fluit, injice
aliquid ceræ, vel axungiæ aurigarum
(VWagenfchmier) ut efflagret, hinc ef-
funde in aquam (calidam.)

II. C A L C I N A T I O .

1. Incineratoria.

Funditur plumbum, auctóque
igne ut olla candeat, continuâ agi-
tatione reducitur in cinerem, seu
calcem cinereum.

2. Reverberatoria.

Vnde Minium Officinarum.

Calx illa Hg i continuâ agitatione
reverberatur ulterius, ut rubescat.

N. In reverberatione cave ne iterum
fluat, alioquin in plumbum de novo con-
vertetur.

3. Cementatoria.

Vnde Plumbum ultum Offic.

Fiat S.S.S. ex Hg bracteis & Hg re.
pulverisato, utatürque hac ratione
 Hg : post ustionem sèpius abluitur &
resicetur. Et hoc est plumbum
ultum Officinatum, quod lavari po-
test, ut Cadmia. Dioscorid.

4. Immerstria.

Etsi Hg us beneficio cuiuslibet li-
quoris acidi calcinari possit, quales
sunt, VR , $\text{R}\ominus i$, $\text{O}is$, $\oplus i$, X , & si-
mil. attamen solo ferè X in Offici-
nis contenti rarissimè reliquis uti-
muntur.

Vnde

1. Saccharum sive Sal Hg .

2. Calcis Hg , vel minij, q. v. affun-

64 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

de X , stent aliquandiu, extrahatürque s. a. decantatos liquores filtra, humiditatémque abstrahendo coagula : sic habes Sal H_i , quod iteratis solutionibus ac coagulationibus, (primò in X , dein quoque in ∇ ,) purificari, & tandem ad crystal lisandum reponi poterit, rejectis in operatione fecibus.

N. 1. Quidam à Sale illo H_i X aliquoties (3) cohobando abstrahunt, hinc affundunt V , cohobantque itidem vicibus tribus.

N. 2. Simili modo & ex H_i granulato sal elici potest, quod præstat priori.

N. 3. Si X acuaveris $\text{r}-\text{u}$ D_i , vel D_i , facilius negotium perficitur.

N. 4. Sal H_i crystallisatum si in cellam reposueris, liquefiet paulatim, atque hac ratione o H_i per deliquium acquiri potest.

N. 5. Fit ex hoc Sale & Balsamus H_i , quem vide in Litskaryrio.

Aliiter.

¶. Laminas aliquot H_i tenuissimas, suspende partim in cucurbita supra X , partim quoque ipsi X immerge. Hinc destilla cum cohobiis: destillatum hoc, cum eo, quod in fundo remansit, filtra, addendoque cerussam, que laminis adhæret, dige te aliquandiu: tandem lenissimo calore abstrahe aliquotam X partem, residuumque repone ad crystallisandum s. a. crystallos collectos purifica solvendo, cogulando. Kestler. lib. I. cap. 17.

2. Magisterium H_i .
Solutioni H_i instilla o D_i p. i. & præcipitabitur.

Vires. Saccharum & Magisterium (utriusque enim eadem ratio est,) intra corpus sumptum frigiditate suâ libidinem extinguit.

Dosis, gran. iiiij. v. vij.

Extrinsecus, arcte libidinem, si umbilicus & priapus eo inungantur. (N. Si vicissim mederi velis, utere Balneo Laconico, & inunge umbilico o nucis muschatae destillatum.) Mira quoque præstat in ulceribus corrosivis, malignis, cancrofis, impetiginebus, ambustis ac inflammationibus. Dissolvit tumores duros & scirrhosos, applicatur commode contusionibus, confertque inflammationibus rubedinique oculorum, in ∇ roscarum & euphrasiae, vel ciliis quoque impositum. Croll. Beg. Sennert. in Instit.

N. Sal H_i cum D_i ana, in Crystallos concrescit asthmaticis proficiens, vide c. 23. sub titulo D_i Saturnisati.

3. Aliud Magisterium H_i , Lac H_i dictum.

¶. Solve laminas H_i in r . D_i rectificat. vel V , (ex D_i & O ana) decanta: solutioni affunde V rectificat. vel aquam saltam, (i. e. aquam in qua sal solutum) & præcipitatur Saturnus instar nivis, præcipitatum edulcora & exicca.

4. Calcinatio Vaporosa: unde Ceruſa.

Suspendantur lamellæ x H_i supra H_i ut vapores ab aceto elevati circum

C A P V T   X I I I .

65

cuineant. Sic adhærescat paulatim
Cerusa, quam derade, &c.

N. Sublimationem in Mercurifica-
tione videre licet.

III. D E S T I L L A T I O :

Vnde

1. ☉ Saturni ardens.

2. ☉ flavum.

3. ☉ rubrum.

¶. Sacchar. Saturni (vel potius
Saturni per deliq.) destilla per
retortam vitream lutatam in excipul.
capacis. juncturis bene clausis, Δ
gradatim adhibito, donec rubrae gut-
tae cadant, nihilque amplius extil-
let.

N. Destillatus hic liquor quatuor di-
versa menstrua exhibere aptus est. Spi-
ritum scil. ardensem, ☉ flavum, phle-
gma, & ☉ rubrum: quorum separatio fit
per retortam vitream in NB vel cinere,
receptaculis scil. pro diversitate liquoris
extillantis, mutatis.

Cognoscitur autem diversitas liquoris,
ardens prodit sine ullis venuulis in col-
lo retorta apparentibus, oleum flavum, cum
venulis obliquis, ceu vinnum ardens: phle-
gma cum venulis rectis relinquitur oleum
rubicundum in fundo: phlegma separa-
tur ab oleo flavo, seorsimque suscipien-
dum est.

Vires. ☉ sudorificus est, hinc pro-
dest in Peſte, Melancholiā Hypoch. Fe-
bris ardentibus, Lue venerea, & simil.

Dosis, gut. ij. iiij. Tentzel.

N. 1. Venereum appetitum infringit.
N. 2. oleum flavum & aliquot dige-
sum rubescit.

N. 3. Cum spiritu & phlegmate sol-

vuntur & precipitantur perla, ad tintu-
ram inde conficiendam. Vide tinturam
Perlaram.

Cum oleo flavescente fit solutio ☉ Vi-
de de ☉.

Oleum rubicundum mundificat ac
sanat vulnera, si illinatur.

¶ mundificat itidem vulnera.

Vide Beguin. lib. 2. cap. 4. Hartman.
in Croll. Sennert, Institut. Kesler. lib. 4.
cap. 57.

4. Oleum Saturni balsamicum.

¶. Balsamum Saturni Terebinthina-
tum, destilla per ☉, igne nudo gra-
datim adhibito. Primo stillat V.
Terebinthina, tandem Oleū Saturni
balsamicum; suscipe seorsim.

Vires. Maximarum est virium in
cancrosis, esthiomenis, & cateris malignis
ulceribus.

IV. E X T R A C T I O .

Vnde

1. Sulphur Saturni, seu Oleum super-
natans.

¶. Mannae Saturni, circula ali-
quandiu cum V. rectificatis. abstrahē
gradatim: sic ascendet tandem &
Oleum Saturni, supernatans.

N. Si Oleum hoc cum V. denō cir-
cules, tandem fragrantissimo imbuctur
odore.

Vires. Maximarum est virium in
affectibus pulmonum, phthisi, &c. Dn.
D. Paulus Keller.

2. Tinctura.

¶. Crystall. Saturni cum X fact. ex-
trahe cum Oleo iuniperi, ac tubescet
Oleum abstrahē, si placet, & servā, vel
digere cum V., iterumque abstrahē.

68 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

N. Remanet materia post extractio-
nem sali extrahendo idonea.

3. Alia.

R. Crystallor. H (cum X factor,
& edulcorator.) q. v. extrahe cum
V, filtra, digerendo defeca, (subsi-
dient enim feces,) abstrahe tandem
V, & remanet tinctura in fundo ru-
bra. Kestler. lib. 4. cap. 70.

Dosis, g. ij. ij.

4. Alia Tinctura Saturni elabora-
tior.

R. Sal Saturni crystallisat. q.v. affun-
de V pluvial. saepius (8.) destilla-
tam, solvēque quoad poteris, & de-
canta. Decantatos liquores destilla-
in M ad siccitatem. Hinc affunde
Om mellis, circula per mensim, ac
destilla cum cohobis, multoties re-
petitis. Tandem abstrahe mellis
Om, remanentique Essentiae, adde
O ex H i extractum, & cum V
fatto, pet mensim unum ac alte-
rum circula. Hinc V abstrahe, rema-
nebitque Magisterium seu Tinctura
H rubicundissima.

N. Hic inferere placet que Etzlerus de-
H habet in Isagoge sua: Ex plumbō, in-
quit, conficiuntur medicamenta faci-
entia ad longevitatem: Calcinetur plum-
bum per rapidi attactionem, & per men-
struum debitum extrahatur tinctura:
Hac postmodum abstracto menstruo per
debitam calcinationem & circulationem
convertitur in lapidem rubicundum, pel-
lucidum.

Vsus. Prastantissima est Medicina

in Mania, Melancholia, Quartana,
Phthisi: Lienem aperit: in Melancholia
Hypochondriaca apprimè conveiens
est.

5. Alia Tinctura, Manna Saturni
dicta.

R. Plumbum laminat. q.v. extrahe
tincturam cum O u Saturni essen-
tificato, filtra & abstrahe.

V. MERCVRIFICATIO.

Vnde

1. ♀ius Saturni.

R. ⊖ Saturni, q.v. O *, p.d.ad e-
min. 2. digit. digere in cinere ♂
14 Dein destilla, & tandem auctioni
Δ sublima. Flores tere optimè cum
X éléque, ac habebis ♀ m curren-
tem Saturni. Kestler. lib. 1. c. 29.

2. Aliter.

R. Calc. Saturni (per V ex ⊕ &
⊖,) optimè edulcorat. Crystall. ⊖
purif. ana, sublima per cucurbitam
tubulatam: flores tere cum ⊕

N. Antequām affundatur V, dige-
renda est limatura, H ♂ (14) cum
lixivio, ex * ⊖ ⊕ ⊕ ⊕ in V vel X
quo lixivio dein evaporato, H terendus
est supra Porphyr. Kestler. lib. 4. c. 82.

3. Aliter.

Fiat lixivium ex ciner. clavell. lb.
1. ciner. farment. vitis. lb. iv. ⊕, lb. 1.
filic. ult. lb. ii. cum X. In hoc lixivio
solve H limat. & quando lixivium
lactescit, injice Borrac. 1 (scil. respe-
ctu Saturni injecti) vt solvatur: dein
destilla gradatim, & extillabit tan-
dem in receptaculum ♀ currens,

SALI

C A P V T X I V .

69

S A L I F I C A T I O .

Sal Saturni verum.

¶. Materiam que remansit post extractionem cum O_2 iuniperi peractam, sitca optime, ut oleofitas penitus consumatur: extrahe $\ominus$ cum X , [sic extrahitur quod ante extractionem impediebatur, quo minus resolvi posset] abstrahē X , ac repone ad crystallisandum, Crystall-

los clarifica abstrahendo W , & serva.

Basilius in Test. & hinc Tholdius.

Vires. Refrigeraat vehementer & exicit, proinde semen extinguit.

Dosis, g. 4.

Extrinsecus medetur oculorum rubedini, ulceribusque totius corporis.

N. Si Oleum seu Liquorem expertis per deliquium, id ex sale habere poteris.

C A P . X I V .

De Stanno.

Stannum est Metallum molle, album, splendens cum livore quodam, constans ex Zn io puriore (in genere ignobiliorum,) molliore fugacioré quam Metalla duriora, fixiore verò quam plumbum; & ante re albo minus maturo.

Dicitur Hermeticis Iupiter, quod Iovi macrocosmico sympathicè conveniat, & proinde Iovi microcosmico, id est, Epati: nonnullis, plumbum album. Germ. Zinn, *VVeisbley*.

Vires. Praterquam quod Epati convenit, utri morbis peculiariter quoque dicatur.

I. P U R G A T I O .

Funditur ad ignem, atque interfundendum superinjicitur aliquid sevi, ceras, vel mellis, ut comburatur. Hinc effunde in ∇ m calidam.

N. Purgari quoque potest per sublimationem, vide infra.

II. C A L C I N A T I O .

a. Insinerationis,

2. Reverberationis.

Fiunt eodem modo, quo H calcinare docuimus.

3. Immersionis.

Fit itidem immersendo liquoribus acidis ac corrosivis, ut in H : usitatissimè tamen per X .

Vnde

1. Sal Zn is.

Vide Saccharum seu Sal hi , ad cuius modum ut patari & crystallari, ita & cum V exaltari poterit.

N. 1. *Nisi Zn optimè fuerit reverberatus nihil efficeris.*

N. 2. *Simili modo & ex floribus Sal conficere licet.*

Vires. Prastantissimum ac presentissimum est remedium in uteri suffocationibus, quas ad miraculum compescit, tam intrinsecus quam extrinsecus adhibitum. Commendatur itidem extrinsecus ad omnia ulcera fœtidas, fistulas, cancrum, & alia esthiomena.

Dosis, g. ij. iiij. iiiij. &c. repetitis vicibus.

68 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

2. *Magisterium.*

Fit quoque simili modo per præcipitationem.

N. Paravi quondam *Magisterium* Zis , solvendo scil. reverberatum in X præcipitandoque per $\text{O}m\text{O}i$, verum cum alia vice, idem ex calce Zis , à *Stamariis* empta meditarer, nihil effici. Precipitatio autem subsecuta est instillando urinam.

Vires. Eadem sunt cum priori.

Calcinatio Vaporosa.

Similiter quoque ut in Ho dictum peragi potest.

III. DESTILLATIO.

Destillationi quoque eidem obedit, cum Ho , vnde lectorem cōmittimus.

Hinc

1. Z . *Diaphoreticus Beguni.*

2. Z . optimè limati vel calcinati, Zij . Zati , Ziiij . Misc. & destilla per retortam, ex arena, vel igne nudo gradatim adhibito, idque in excipulum V semiplenum, & præcipitabitur pulvis, quem lava, exicca & serva.

N. 1. Cum incipit destillare, ignem suppressum adhipe, ut calor sit moderatus.

N. 2. Pulveris huius origo potius Zi adscribenda est quam Zi .

N. 3. Aqua residua $\text{O}n\text{O}i$ philosophico imprægnata, destillationi subjici poterit, ut inde habeatur $\text{O}n\text{O}i$ philosophicus, modo supra in $\text{O}n\text{O}i$ descripto.

Dosis, g. 4. 5. 6. Beg.

2. *Sulphur Zis, seu O supernatans.*

Elici potest ex Manna Zis : modum vide in Saturno.

N. Eādem ratione quoque fragrans reddi poterit.

IV. SVBLIMATIO.

2. Calc. $\text{Z}[e.g. per \text{V}]$ sublima per ollas cucurbitæ tubulatae impositas, ad modum quo flores $\text{O}ij$ parantur. Nimurum calx illa per vices injicitur, tubulique foramen ab injectione obturatur.

N. 1. Paratum interest, an calcem vel limaturam Zis receperis.

N. 2. Flores bi nihil aliud sunt quam Z depuratum.

Reliquæ Operationes perfici queunt ad modos, in plumbō datos.

V. EXTRACTIO:

Vnde

Tinctura Basiliana.

2. Laminas Zis , cementa cum pumice (ternā calcinatione restinctiori in Vino,) calcinato, subtilissimeque pulverisato, in H ibulo benē luttato & clauso, $\text{O}P(s)$ per gradus Δ . Deinde derade pulverem de laminis, eique extrahe s. a. tincturam cum X . Postmodum abstrahere X , & habes tincturam Zi . Tholdins.

VI. SALIFICATIO.

Vnde

Sal vitrum.

2. Residuum, ex quo beneficio X tinctura prior Basil. extracta est, affunde, V m mellis, stentque per aliquo

quot ♂. Sic elicitur Sal, quod ab-
stractā postmodum vā mellis, fit
conspicuum. Tholdius.

Vires. Conducit ad Epilepsiam, Me-

lancholiam, Vertiginem: Catarrhos
exiccat, pricipue qui ad oculos destil-
lant.

Dosis, g. 6. ad 3j. vel ij.

C A P . X V .

De Mercurio.

MEtallis subjungimus Mineralia
Metallis finitima, quae si Semi-
Metalla appellare libet, non magni-
refert. Suntque ♀, ♂, Ⓜ.

Mercurius nihil aliud est, quam li-
quot mineralis, seu metallicus vola-
tilis, metallis & prae aliis Oi avidè
adhærescens.

Dicitur Argentum vivum, Hy-
drargyros. Arabicè Zaibar, vel Zi-
bach. Barbarè, Azock, Azoth. Germ.
Queck silber.

Est nativus (*de quo hic,*) & artifi-
cialis, è metallis extractus, qui &
Mercurius corporum dicitur.

Natius eti nonnunquam per se
ipsa natura operatrice, separatus in-
veniatur: plerunque tamen ex terra
minerali, quam cinnabarin vocant,
vi ignis evocatur. Vide cap. seq.

Deletus.

Mercurius non æquè bonus om-
nis existit, sed variat, tum ratione ma-
tricis, seu loci natalis; tum ratione
inquinamentorum, quibus nonnun-
quam per se in terra conspurcatus
est; nonnunquam & à malevolis adul-
teratus venditur.

Natali loco censetur optimus, qui
eruitur è mineris vicinis auro vel ar-

gento, & hinc præfertur Hispanicus
& Vngaricus.

Inquinamentorum ratione præ-
valet, qui minùs scatet commixtio-
ne arsenicali, antimoniali, saturninâ,
cadmiosâ, quibus nonnunquam in
terra cuniculis venenosus redditur.
Hinc & qui minùs falsariâ artificis
manu adulteratus est: adulterate
enim eum adeò exactè nōrunt, (plum-
bi scil. & ♀ii beneficio Bisimuthi-
que commixtione,) ut quoque simul
per corium transire æquè ea queant,
adéoque difficile sit fucum cognoscere.
Eapropter nequà incautus de-
cipiatis, non ère erit, hæc bonitatis
signa observare.

1. Mercurius censetur bonus, qui
per retortam propulsus nihil recre-
menti relinquit.

2. Qui in cochleari argenteo eva-
porationi super prunas expositus in-
culam cochleari relinquit flavam,
aut albantem, non nigram aut
fuscam.

Vires. Internè mundificat sanguinem
ab inquinamento, pricipue venereo: Fu-
gat lumbricos, difficilem promouet pariū,
&c. Externè inunctus, sanat scabiem
omnis generis, fugas pedicularios, resolvit
duros

duros tumores. De collo suspensus, preservat à peste, & (us nonnulli volunt,) ab incantatione, fascinationeque. Imò quoad ejus preparata, nulla res in Officinis est, si ḡ excipias, ex quā major medicamentorum supellex elici possit, quam ex ḡ io. Suppediat enim purgantia, sudorifera, mundificantia vulnera, acrimoniam, (principiè in Gonorrhœa,) lenientia, ut parebit in formis medicamentorum indeparatis.

*U*sus ḡ iij crudii internus & externus est. Intrinsecus tamen rarius adhibetur, extrinsecus sepius. Modus applicandi intrinsecus est in pilulis, e. g. Barbarossa. Quinimò cum certo quodam succopulveris ac exhiberi potest.

N. Si ḡ m, (sive crudum, sive preparatum,) exhibere intrinsecus volueris, convenientius in pilulis exhibetur, quam in aliâ aliquâ medicamenti forma, undentes scil. quibus noxiis est tangat.

*U*sus externus est in unguentis, (in quibus penitus disparates) in Emplastris, (qua in scabie complicaturis saltē articulorum adhibentur.)

Preparationes. ḡ iij sunt:

1. Purgatio. 2. Calcinatio & Praecipitatio. 3. Sublimatio. 4. Destillatio.
5. Extractio. 6. Liquatio. 7. Salificatione.

I. PURGATIO.

Purgatur ḡ. 1. Expressione, per coarium, quā fecibus crassis in corio remanentibus ḡ transit.

N. Et metallas, si bene admixta sint, simul transiunt.

2. Lotione.

Lavetur autem vel per F simpli-citer, aut cum $\ominus$ mixtum, vel per lixivium calcis vivæ, & cinerum clavellatorum, vel etiam per lixivium saponariorum, sepius nimirum cum his agitando, & vicissim à fôrdibus cluendo.

Quinimò purgatur quoque agitatione forti cum V in vitro obturato: separatur enim nigredo ad latera,

3. Destillatione.

Nimirum destillatur in arena per retortam igne sat forti, idque per se, id est, sine additione, vel addito sale iiscalce vivâ, & simil. Optimè verò purgatur amalgamando cum metallis perfectis, ac postmodum per retortam, à corpore admixto separando.

N. 1. Sequestrari quoque potest ḡ purissimus, per reductionem ex Q_ro .

N. 2. Purgations quo sepius iteraveris, eò puriorem ḡ m colliges.

II. CALCINATIO, & PRAECIPITATIO.

Calcinatio ḡ iij communiter præcipitatio dici solet, voce tamen minus accuratâ, & nimis strictâ, quippe quæ solam secessionem ad fundum fontat: nihilominus tamen morem hunc sequar, calcinationemque præcipitationis voce exprimam, adeoque ḡ calcinatus nomine præcipitati veniet, qui vel sine Metallis, vel cum Metallis.

C A P V T X V .

73

Est itaque sine Met.

1. *Precipitatio ♀ ij per se.*

¶. ♀ puriss. 3ij vel q. v. injice in phiolam, (peculiatariter in hunc usum factam, inferne scil. latam, superne compressam , intus rostro angustissimi orificio in ventrem usque producto ,) ut tantummodo fundus operiatur : phiolæ exactè ad æquilibrium in arenam collocatae , [ut ♀ æquali crassitie ubique fundum tegat,] subdatur Δ primò latus, post fortior, donec ♀ in pulvorem rubicundissimum instar cinnabaris conversus sit : hunc ablue ∇ is cordialibus, vel V.

N. Labor est mulierum dierum (30.)

Vires. Sudores valde movet, luem ♀ sexies vel septies exhibitus penitus eradicat, Febres omnes tollit. Lumbricos eliminat.

Dosis à g. iiiij. ad vij.

N. 1. Vtoplurimum vomitum quoque movet sat violentum.

2. Praestantior erit precipitatus, si fiat cum $\frac{1}{4}$. Ois, vel Cæ.

Sennert. Institut. Hartman, in Croll. Tentzel. Béguin.

3. Potest quoque precipitari eadem ratione & amalgama Ois & Cæ, de quibus Crollius. Precipitari aliquando, inquit, amalgamata Ois & Cæ, seorsim per duos annos, & quamvis pulverem rubicundum nanciseret, tamen nondum erat debitè fixus, nec in usum Medicum commode adhiberi poterat, sine ulteriori preparatione. Hac Crollius.

Verum mehercle, quia precipitatus

per se exhibetur, quid vetet quo minus præcipitatus hic Ois, & risve exhiberi possit, non video.

2. *Precipitatio per silices.*

¶. ♀ puti 3ij. aut ad summum iiij. Silicum magnitud. fabat. lb. ij.

Detine in Δe arenæ, [aliquoties circumvolvendo, ac ♀m lateribus adhærentem detrudendo,] donec ♀ planè fuerit præcipitatus, & silicibus adhærescat: Hinc ♀m à silicibus concusse separa, ac serva.

Vires ac Dosis convenit cum praecedenti.

Hartmann. in Croll. Kesler, lib. i. centur. 50.

3. *♀ fixatus. Panacea.*

¶. ♀ viv. purg. 3iiij. ♪ cittin. 3ij. * 3ib. Misc. exactè, donec nihil ♀ appareat. Postea sublima, sublimatum semper de novo cum fecibus tritum sublima iterum, tandem augē Δ, ut candescat: Id quod in fundo remanet fixum, medicina est secreta.

Vires. Omnes humores noxiros excusat, perque diaphoresin expellit.

Dosis. 3b. 3j. 3b.

4. *Precipitatus per ♪.*

¶. ♀ ij. purgat. lb. b. affunde ♪ per camp. lb. i. digere per dies (2.) in arena, ac destilla postea per Oim vitream, cum cohobiis tribus. Quartâ vice, si liber aliquid recentis ♪ affunde, Δmque in fine auge, ut incandescat: sic massam habes al-

K K K.

74 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

bam, quam postquam aquâ calidâ abluta fuerit, tere, inque phiola saltem gossypio obtutatâ Δ i arenæ vehementissimo per $\textcircled{O}$ (octo) committe, ut si quid vivi supersit $\textcircled{X}ij$, sublimetur. Hunc denique $\textcircled{X}m$ fixum trinâ desuper $\textcircled{V}$ incensione ulterius correctum serva.

N. Eodem modo poterit quoque $\textcircled{X}$ præcipitatum $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$.

Vires. Purgat omnes vitiosos humores, resolvit catarrhos, contra infirmitates ex humorum purendine remedium est, quo in morbis defloratis vix experiri licet praesentius: hinc utile est in Hydrope, Podagra, Lue venerea, Venenis, Peste, Febribus, Vaceribus malignis, Scabie.

Dosis, à $\textcircled{G}$. ij. ad vij.

Croll. Sennert. in Institut. Begnini. Vntzer. de $\textcircled{X}$.

5. $\textcircled{X}$ Præcipit. per $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$ rubic.

R. $\textcircled{X}$ purific. q. v. digere cum $\textcircled{O}m$ $\textcircled{D}i$ rubicundo, donec sub formâ liquidâ penitus $\textcircled{X}$ lateat: Abstrahe $\textcircled{O}m$ per $\textcircled{O}m$ in arena, & restitabit præcipitatus in fundo.

N. Ex hoc sit vitrum $\textcircled{X}ij$, quod vide infra.

Hartmann. Disput. Chymico-Med. 7. th. 127.

6. $\textcircled{X}$ Præcipit. per $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$.
 $\textcircled{X}ius Corallatus.$

R. $\textcircled{X}$ purific. $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$, optimè rectific. ana $\textcircled{Z}iiij.$ digere, ut solvatur penitus $\textcircled{X}$. Hinc abstrahe $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$ in

arenâ per phiolam longi colli,] $\textcircled{X}$ io relicto trito affunde denuò tantundem novi $\textcircled{O}m \textcircled{D}i$, ac abstrahit, idque vel tertiatâ vice, videbis in fundo $\textcircled{X}m$ corallatum elegantem, quem Δ l. paululum igniendo calcina.

Dulcis est, & sine corrosiva facultate.

Vsus idem est qui Corallini, & quidem felicior. Croll. Harm. in Croll.

7. $\textcircled{X}$ Præcipitatus per $\textcircled{V}$ ovorum.

R. $\textcircled{X}$ purific. q. v. affunde $\textcircled{V}$ destillatam ex ovis ad duritatem coctis, & præcipitabitur in pulverem. Huic pulveri affunde sapientia $\textcircled{V}$ eandem, destillatam scil. à putaminibus ovoidum calcinatis, cohobaque igne cinerum, donec $\textcircled{X}$ sit conversus in pulverem rubrum & dulcem.

N. Paracelsus vocat Balsamum.

Vires. Curat ulcera colligvescia, etiam que astimantur incurabilia, sanat vulnera & ulcera externa. Vntzer.

8. Præcipitatus per Tinctorum Smiridis, Præcipitatus miraculosus dictus.

Calcina Smiridem Δ violento, donec visescat, & lateribus $\textcircled{F}$ buli adhærescat, [aliquot horarum spatio fieri,] Extrahe dein Tinctorum per $\textcircled{V}$, (vel $\textcircled{V}$ opt.) decanta & abstrahit ad oleositatem.

R. Hujus Tinctoræ $\textcircled{Z}ij$. $\textcircled{X}ij$ $\textcircled{Z}iiij$. confunde, & præcipitabitur $\textcircled{X}$ in momento: $\textcircled{X}m$ hunc. Δ in $\textcircled{F}$ bulo candefac per horâ, postea edulcora.

Vires

Vires. Purgat leniter. $\text{æ} \text{v} \text{v} \text{v}$ $\text{v} \text{v} \text{v}$ $\text{v} \text{v} \text{v}$
Dosis, gran. 3. 4.

N. X ins hic purgat tantummodo per inferiora, si horis duabus igniatur; sin vero horis quinque vel sex, evadit fixus ac diaphoreticus.

2. Aptior erit Smiris ad Tinctoriam eliciendam, si aliquoties in ∇ antea extinguitur.

Beg. Glucky. Keil. lib. 3. c. 42.

De solutione V communi.

9. Præcipitatus communis.

X . X puris. p. i. V p. ij. solue ac præcipita, affundendo scil. ∇ am salam, vel abstrahendo V per destillationem cum cohobiis tribus. Præcipitatum edulcora iteratis ablutionibus, vel reverbera ut à spiritibus liberetur.

Vires. Purgat per inferiora & superiora.

Dosis, à g . 6. ad 12.

Beg. Hartm. in pract.

C O R R E C T I O S E V rectificatio præcipitati.

1. Dissolve præcipitat. bulliendo in X acri per hor. 6. &c. [vt totus dissolvatur,] dissolutioni superfunde

V vel O , & præcipitabitur de-

nud, ablue igitur & secca.

Dosis. g . 4. 5. 6. Vnizer.

2. Digere præcipitat. per diem cum spiritu O i, hinc abstrahere Δ forti, (alij cohobant aliquoties,) su-

per X m affunde V ad eminent, di-

git, 2. digere (2) O , decantaque,

alium V denud affunde, idque ter-
tia vice repeate. Sennert. Instit.

Vires. Purgat per inferiora.

N. Alij abstrahunt V , & cohobant aliquoties.

3. Imbibe præcipitatum commu-
nem, [flauum vel album ∇ a ro-
rum aliquoties ablutum,] cum V
opt: ac camphora ana, vicissimque
 V l. Δ evoca.

Vires. Purgat per inferiora, præcipue
materiam febrilem. Utile quoque est in
Peste, morbisque Epidemias.

N. Ante Paroxysmum cum Tseria-
ca exhibetur.

Dosis, à g . 3. ad 6. Hartm. in Croll.

10. X Præcipitatus incarnatus.

4. X z j. solve in V z ij. solutio-
ni adde ∇ calidæ z iiij. ac infunde po-
stea urinam sani hominis recentem,
& præcipitabitur X incarnatus ∇ a
cluendus. Hart. in Croll.

Vires. Solum secessum mouet.

Dosis, à gran. vi. ad x.

11. X Præcipitatus luteus.

Fit, si loco vrinæ, solutioni priori
instillaveris O z , p. d. sic præcipi-
tabitur X luteus, quem similiter lo-
tione edulcora. Hartm. in Croll.

Vires. Vires & Dosis eandem cum
priori obinet.

12. Alij X Præcipitatus O laesus
fixus, dulcificatus.

5. X purific. solve in V [ex O
lb. ij. & O p. i.] abstrahere & cohoba
vice tertia: Hinc affunde O m vi-
trioli rectificat. destillaque cohoban-

76 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

do, (6) postea affunde V , cohobaque itidem aliquoties (decies) præcipitatum edulcora ∇ is cordialibus, ac serva. Kesler. lib. 1. c. 2.

13. *Precipitatio $\mathbb{X}$ y egregia.*

Fac F ex O , ib iij. P , ib. 1. O non calcinat. $\text{Zx} \cdot \text{Zv}$. In hac F solve $\mathbb{X}$ i purgat. quantum ∇ solvere potis est, [alioquin non libenter sit præcipitatio,] solutioni affunde ∇ fontan. frigid. Zij . iiij. stent aliquot horas extra Δ , ut præcipitetur $\mathbb{X}$: post affunde multum ∇ a frigid. atque repone ad subsidendum, præcipitatum edulcora, iterata ablutione, ac digere in vitro lati orificij, sive XX l. Δ . ad siccitatem. Exiccato huic præcipitato affunde denud $\mathbb{X}$ acerr. p. iiiij. digere in MB per diem unum ac alterum in cucurb. probè obturata, tandemque ut ante in vitro lati orificij exicca. Hartmann. in Croll. Sennert. Institut.

Dosis, gran. 1. ad v. vel Zj .

De Precipitatis cum Metallis.

1. *Precipitatus Claris.*

Zj. 1. O puri & in granula redacti ZB . solve in W ex Z [sine *] facta.

Zj. 2. Vitr. Zij hyacinth. ZB . solve in F .

Zj. 3. Xij purgat. Zijij . solve simili ter in F .

Solutiones omnes confunde, abstrahéque ∇ per XX : hinc novam R affunde, sibiisque identidem evoca, idque tantisper, donec præcipitatus

in ignita fertea lamina nullum penitus fumum de se emittat. Postea præcipitatum totum calcina sub tegula, ut R aq. reg. St. omnes dissipentur. Tandem ab eodem V sexies destilla, atque denud $\mathbb{X}$ m sub tegula lentè igniendo calcina.

Vires. *Summum est remedium mudi- dicativum sanguinis actorius corporis in lue venerea. Magnum quoque fert solamen in Hydrope, pellit aquam per urinam, & exiccat fontem. Prodest quoque in caduco, colica, quartano: ulceribus malignis ac cancerosis subvenit, & simil. Hartm. in Croll.*

2. *Precipitatus Claris regulinus,*
seu diaphoreticus.

$\text{Zj. 1. Regul. Zj. solv. in Aqua fort. vel R.}$

$\text{Zj. 2. O fin. Zij. solve in R.}$

$\text{Zj. 3. Xij purgat. Ziv. solve itidem in F.}$

Confunde & abstrahē ad siccitatē in arena. Hinc edulcora aquā, & spiritum Y aliquoties (septies) de super cohoba, subinde novum spiritum affundendo. Tandem edulcora denud, ac V terna vice inde destilla, ad siccitatē pulveris flavi.

Vires. *Prestantissimum est sudorificum in omnibus morbis, qui diaphoresin requirunt.*

Dosis, gran. 3. 4.

N. Ut regulus e felicius solvatur, imbibet aliquoties eius pulvrem R , hinc solve.

3. *Hercules Bovij.*

Huic

C A P V T X V.

77

Huic finitus est Hercules [potius aurum vita,] Bovij, qui nihil est aliud quam præcipitatus Olatis, cum vitro & ii conjunctus.

Nimirum:

1. O. purific. 3j. X. purific. 3iv. utrumque solvit leotsum in . Solutionem utramque confusam destillat (Δ graduali, & in fine, aucto) per retortam: præcipitatum quod in fundo remansit, ut & sublimatum, quod parietibus, vel collo retortæ adhæret, solvit iterum in R novâ, & destillat, idque repetit tantisper, donec tota materia in præcipitatum convertatur. Postea calcinat supra ferrum ignitum ad figendos spiritus corrosivos, & denique edulcorat.

Vires. Ex mente Bovij omnibus aliis catharicorum speciebus antecellit: Est que domitor vermium, Luis ♀, Petechiarum, Pestis, Quartana, & aliorum incurabiliū morborum.

Dosis, à g. ij. ad vij. vel viij. cum Saccharo rosato, & in ovo, vel bedio, vel in pilulis, in primis si coniungatur cū Scammonio, & humectetur ∇ vite, qua desuper comburatur. Tentzel. fct. 3. panchymag. Mercurial.

4. Aurum vite, Hartmann.

1. R. O purgat. 3. solve in R 3ij. servando solutionem in calido.

2. R. Mercurij crud. purific. 3vj. solve in R commun. fb. i. utramque solutionem mixtam, [quā mixtione apparebunt omnia nigerrima,] ex arena per X. l. Δ gradatim aucto,

destilla, donec quæ in fundo, rubescant, & cucurbita tandem subtus candeat: Exemptum dein pulverem sub capula in catillo, subinde cum ferreo baculo calcina, donec ab R probè evanuerint: Ablue postea ∇ a dulci omnem falsedinem, & extremò R correctum ab eodem sèpius per cohobia destilla.

Vsus eius egregius est in Peste, ut & aliis morbis quam plurimis.

N. Fit R ad hoc opus.

3. Aqua fortis ex O, ① & O ana factæ, 3iv. * 3j. Misc. & destilla per alemb. ex arena.

5. Aurum vite aliud.

1. X. purific. 3v. O puriss. laminat, 3. F. amalgama quod abluatur $\ddagger$, donec omnis nigredo ablata sit.

Postea impone in Qm, & affunde R, [ex O p. ij. & ① p. i.] digerèque, [in cineribus vel arena,] ut solvatur X, & O in fundo sub forma pulveris remaneat: dein destilla auctendo in fine Δm, ut fundus retortæ incandescat, omnésque spiritus corrosivi prodeant. Vasis refrigeratis, tere materiam, abstractamque R iterum affiundendo cohoba, & invenies in fundo pulverem rubicundum, quem collige, abjiciendo quod ad latera retortæ forte fuerit sublimatum. Hinc candefac laminam ferrream, cui optimè candescendi insperge pulverem illum Mercurialem, non modò ut optimè excettur, sed & ut id quod volatile restat,

78 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

evaporet. Hinc aufer, & reserua in vase clauso.

Vires. Purgat per secessum lentem sine omni etiam vomitu, nisi scil. ventriculus, impuritatibus refertus sit. Summum arcanum est in Hydrope, Lue gallicâ, & omnibus cutaneis affectibus, atque defluxionibus, ut & ubi corpus sciat puitosis humiditatibus.

Dosis, à g. iij. ad viij. cum Terebintho, pauxillo, aut extraēto aliquo. Hartman. in pract. p. 12. Confer. Sennert. en Institut.

6. Præcipitatus viridis seu Venereus.

¶. Mercurij purificat. ʒiiij. solve in V commun. in eādem V solve & Q̄is ʒb. conjunge solutiones ac abstrahe in arena, urgendo in fine Δm, ut maxima pars spirituum tollatur. Præcipitatum exice ac digere cum X̄ in MB ac P: ultimō fac bullire, ut purissima pars Mercurij in X̄ solvatur. Hinc decanta & abstrahē, atque siccā sine lotione.

Vires. Est specificum in Gouorrhœa virulentâ, quam nimiam tollit, insufficiētē promovet, ideoque singulis diebus continuandus eius usus est, donec omnis fluxus sedatus sit.

Dosis, à g. ij. ad viij. Harmann. in Croll.

N. Signum boni præcipitari est, si aurum fortiter cum eodem fricatum, non dealbetur, ut soles ex contactu Mercurij.

Huc
7. Vitrum Mercurij ēnare.

¶. Q̄ præcipit. [per O vitrioli rubic.] ʒij. & calcinat. & * ana ʒj. Misc. & sublima. Sic ascendit *, relictis in fundo Mercurio & C̄a instar auri purissimi; inde H̄bulo, & da ignem fusionis, ut in vitrum simul abeant. Vid. Disp. Chym. Med. Hartm. 7. th. 127.

8. Vitrum ex Q̄ vita, Succinum ʒ ii.

¶. Q̄m vitæ, abstrahē per Om partes minūs fixas, reliquum fundatur igne fortii in vitrum, quod transparens opacum, vel si diutius in igne contineatur, Hyacinthinum evadit.

N. 1. Dicitur aliis succinum ʒ ij, quia nihil aliud esse videtur quam vitrum ʒ ij, non Q̄ ij.

2. Si abstractio partium mīnūs fixarum fortius urgetur, extillat viciissim li- quor instar butyri ʒ iialis.

III. SVBLIMATIO.

1. Mercurius sublimatus Offi- cinarum.

¶. Q̄ in V solut. vitri. exiccat. ⊖ decretip. ana, Misc. exacte & sublima ex encurbita humili. Glackrath. in Beguin.

2. Alter optimus pro Q̄ dulci confiēndo.

¶. Q̄ purific. vitriol. rubific. ⊖ decrepit. ana lb 1. ⊖ ʒiiij. Misc. exacte, aspergendo modicum X̄, sublima- que ut dictum.

Iam denuo.

¶. Q̄ ʒi ti illius lb 1. ⊖ decrep. ʒxij. vitriol. rubific. ʒiiij. M. sublima.

450

Iterum.

N. X O illius, lb. 1. $\ominus$ decrepit.
3xij. M. sublima.

N. Puriorum Mercurium O si
desideras, reitera adhuc sublimationem,
sed sine additione. Beg. Vmzer.

3. O Regulinus.

B. X purificat.

Regul. Zij , ana lb. 6.

Vitrioli rubific. Zijiiij .

$\ominus$ ful. Zvij .

Milc. & sublima ex sublimatorio
vitreo, desuper fundendo V : subli-
matum misce cum O , ac sublima de-
nuo, idque vice tertia.

Vires. Infusare commodè potest
Mercurio dulci, aliisque Medicamentis,
ex X O preparandis.

4. X dulcis vulgaris: Draco
mitigatus.

B. X O Zvij . X crud. purific.
 Zvj . Misce, exacte in mortario lapideo,
vel super porphyritem, donec Mer-
curius vivus amplius conspiciri ne-
queat. Hinc sublima calore arenæ in
Phiola leniter saltem obturata, &
sublimabitur totus ferè Mercurius,
adhærescetque lateribus Phiolæ, re-
manentibus in fundo fecibus, quas
una cum nigricante materiâ collo
phiola adhærente, rejice. Hinc sub-
lima denuo, idque vice tertia, reje-
ctis semper fecibus, ut dictum.

N. 1. Si purum insipidumque secun-
da sublimatione obtinueris, acquiesce,
multa enim sublimatione infringitur vis
purgatrix.

N. 2. Alij addunt quoque Colchotar.

N. 3. Optimum Mercurium dulcēm
conficies ex X O to regulino, & Mer-
curio ex O io.

Hartman. in Croll.

Vires. Omnes humores noxios sine
perturbatione blandè expurgat, unde vel
infantibus exhiberi poterit.

Dosis: Dari quidem potest ad ZB .
Verum ut è citius operationes suas per-
ficiat, nec diu in corpore delitescat, acui
solet purgantibus aliis fortionibus, e.g.
Diagrid. Trochise. Alhand. & simil.
Datürque cum iisdem à gran. viij. ad
xv. & plur.

Hartmann. in Croll. Sennert. in Insti-
tut. Temzel.

5. Alius.

B. Mercurij in O u Vitrioli soluti
& edulcorati.

Mercurij crudi, ana.

Sublima aliquoties, ut dulcis fiat.

Vires. Lente purgat per inferiora.

Dosis, à g . vij . ad xij .

N. 1. Eodem modo dulcescit & Mer-
curius precipitatus luteus, si per se subli-
metur, dulcificatusque leniter alvū movet.

Dosis, g . viij.

2. **De usu:** Ex omnibus hisce Mercu-
riis dulcibus potest pari ∇ a utilissima
ad inflammationem, fistulas & ulceras
malignas, non tantum detergenda, sed
etiam cicatrifica, precipue in Lue ve-
nereâ, valet etiam ad scabiem, sine noxa
penitus curandam.

Nimirum:

Projicitur X recens, in aquam bal-
lien

80 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

lientem, relinquiturque aliquandiu, hinc filtratur, in filtratura tb. 1. dissolvitur bulliendo Mercurij dulcis, q.s. colatur & servatur Fallopius vocat ∇ m aluminis. Hartm. in Croll.

6. *Mercurius* $\underline{\text{O}}\text{-tus}$ *rubeus* non *corrosivus*, *Arcanum Corallinum*.

℞. Mercurij optimè purgati, tb. 1.
 O i, optimè purificat.
 O i, ad rubet. calcinat. ana
 tb. ij.

Pulverifentur & misceantur optimè, subinde irrorando & incorporando cum $\mathbb{X}$ acerrimo, donec dispareat penitus Mercurius. Hinc sublima ex arena, in cucurbita luta, cum capitello, & exit primùm phlegma, dein auctiori Δ , viginti quatuor horas continuato, sublimabitur; sublimatum proximè à materia rubeum, paulò altius flavum. Utrumque rubeum ac flavum, cum O tb. 1. & O leniter calcinati, tb. 1. misce. impastaque cum phlegmate $\mathbb{X}$, sublimaque denuò ut priùs, (horis duodecim,) & ascendit iterum sublimatum rubicundum ac flavum, collige singula seorsim, rubicundum elue ∇ is cordialibus, ac efflagrate desuper sine $\mathbb{V}$; flavum calcina igne mediocri, ut rubescat, hinc elue similiter ac corrigere cum $\mathbb{V}$ desuper accenso.

N. Feces nigricantes cum Mercurio in capitellum ascendentibus abjiciuntur in singulis sublimationibus.

Vires. Purgat, per inferiora precipue,

magnūmque secretum in Hydrope, morbo Gallico, Podagra, Scabie, Ulceribus, Cancer, &c. Crollius.

7. *Modus compendiosior, Landarium Mercuriale, sive Metallicum.*

℞. Salis extracti ex $\mathbb{Q}$ o ∇ is, (sx

O & O ana fact.) $\mathfrak{z}$ vj.

$\mathbb{X}$ purific. $\mathfrak{z}$ ij.

O purific. $\mathfrak{z}$ ij.

Pulverisa ac misce optimè impastando cum $\mathbb{X}$, sublimaque, vt dictum, sic ascendit pars quædam alba, quædam lutea, quædam crocea, quædam rubicundissima, collige croceam ac rubicundam, abiectis cæteris, sublimaque denuò per se ex arena igne sat forti, ac omnia rubefient: hinc elue ac corrigere, $\mathbb{V}$ desuper ascendendo.

Vires. Easdem habet cum precedenti. Hartm. in Croll.

8. *Mamma Mercurij, seu Mercurius dulcis* O laris.

℞. Mercurij dulcis vulgaris, q. v. tantisper sublimationibus iteratis eleva, donec in fixos abierit Crystallos, postmodum in liquorem solvito.

℞. Huius part. ij. O calcin. p. 1. Misc. ac digere per mensim, cohoba, donec in cucurbita instar ceræ fluat.

Vires. Ad summum Medicinae gradum Mercurium ita redactus, est & in Epilepsia, & morbis Venereis admiranda virtutis. Temz.

N. E-

N. Egomet Mercurium dulcem ter
sublimatum, miscui quondam cum Ca
foliata, sublimationemque adhuc quartam
vice iteravi, quibus peraltis sublimatio-
nibus, restantem materiam igni subjeci-
fusorio, uero quid Ca restaret colligerem,
verum sine commodo, quippe C cum Q
penitus fuit sublimata, vis autem illius
sublimati sudorifera potius fuit, quam
dieletoria.

Ad Q Ca pertinet quoque:

9. Cinnabaris Officinarum arti-
ficialis.

$\text{N}.$ A is commun. $\frac{3}{4}$ ij. vel $\frac{1}{2}$ ij. Huic
liquefacto infunde Mercurij vivi lb.
1. spatulâ ligneâ benè agitando in-
corpora, donec Mercurius à A e plan-
nè consumptus videatur. Hinc mas-
sam refrigeratam tere super marmo-
re, atque sublima, ex sublimatorio
lutato; igne primò leni, dein au-
to, &c. Primò ascendit fumus citri-
nus, paulatim tubescens. Quando
itaque fumus nigrorubeus ascende-
re incipit, urge igne violentissimo
horas quatuor vel quinque, & subli-
mabitur cinnabaritis, adhæscetque
lateribus, quam exime, rejectis feci-
bus in fundo & capitello.

Paracelsus in Chirurg. lib. 1. manual.
pag. 702. Brendel.

Alius.

$\text{N}.$ A $\frac{3}{4}$ ij. Q $\frac{3}{4}$ ij. M. ac A ali-
quantulum efflagrate sine, ut pulvis
remaneat niger: hinc sublima semel
ac iterum, ut cinnabarum nanciscaris
rubeam.

IV. DESTILLATIO.

1. O Antimonij Mercuriale, scia Bu-
tyrum Antimonij: Liquor gum-
mosus.

$\text{N}.$ Antimonij puriss. Q Ca ana,
Misc. exactè in mortario lapideo, &
destillentur per Retortam vitream
ex arena Δ primò mediocri: sic li-
quor seu butyrum Antimonij instat
glacie egreditur, qui si concrescat
in collo, ne id obstruat, admove cantè
carbonem, ut liquefacat. Finita destil-
latione liquoris, auge Δ , dāque
ignem suppressionis, (id est, supra
m.,) & sublimabitur cinnabaritis
Antimonij, (de qua vide suo loco,
in sublimatione Antimonij:) Liquo-
rem egressum rectifica per retortam
vitream.

$\text{N}.$ 1. Praefat hoc Oleum Cinnabari suum
ante rectificationem impregnare. Nimi-
rum, Cinnabarim tritam additum O-
leo, stentque in digestione (hor. 24.)
viro clauso in cinere, sic fieri unitio, hinc
rectifica per O m.

$\text{N}.$ 2. Felicior procedet destillatio Δ ,
aperto, sed sensim & successivè aucto. Item
si Dm cum materia ante destillationem
in cellam per triduum reposueris.

$\text{N}.$ 3. Alij. Sr. Reguli O Q Ca ana,
singula seorsim trita miscent, &
ut concretionem in collo precaseant, ad
liquefandum in cella reponunt, Liquo-
remque deinde destillant.

$\text{N}.$ 4. Begnimus eodem modo ex Q
 Ca p. ij. A limat p. i. Oleum elicit,
unde pulvis sit precipitatus, quem vocas
 Q diaphoreticum. Vide in A .

LII.

82 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Vires. *Vitis* huius Olei glacialis per se est externus solum : in gangrena & phaceli, in quibus si pars mortua illinitio ne huius Olei circumlinatur, non serpit ulterius putredo, sed iisque felicius peragitur. Simili ratione Carbunculus pestilentialis oleo hoc circumlitus paulatim emoriendo excutitur, adeoque aptus redditur, qui postmodum Emplastris aliis obediatur.

Ex hoc *Soo* fit & MERCURIVS VITÆ, & BEZOARDICVM MINERALE.

I.

Mercurius vitæ.

Soo præcedenti sive Butyro ij , infunde aquam, ac statim pulvis albus præcipitabitur, qui abluatur donec nullam amplius acrimoniam sapiat, deinde exicetur.

N. 1. Candidior ac purior erit. 1. Si ad distillationem butyri, loco ij crudi, regulum eius receperis. 2. Si per *Om* illud rectificaveris.

N. 2. Appellatur & Pulvis Angelicus, Pulvis Algoreth, Aquila alba.

Vires. Totius corporis, & precipue prima regionis humores noxios, per secessum ac vomitum expurgat, *Vitis*que insignis est in Pestie, Capitis morbis, Lue venerea, Ulceribus malignis, Febribus, Arthritide, Hydrope, ubi & plurimum sine vomitu operatur.

Dosis, à gran. ij . ad. iiiij . Macerare quoque licet gran. ij . ad iiiij . in haustu vini, etnique filtratum exhibere.

Sunt qui infusionem Mercurij vi-

tæ in promptu habent.

Nimirum:

1. *Vitæ* ij .

Vini generos. xxvij .

Dosis ij .

N. 1. *Vitis* purgatrix huius *Vitæ* ut & vitri ij nunquam exhanritur.

N. 2. Triduanum ejus sepe præcidentiam ani periculosa excitatissima comperium est : cævendus itaque nimius eius usus.

Croll. Senn. in Institut. Beguin. (qui 1. *Vitæ* ij . p. 1. *Vitæ* ij) Sala in Ternar. Emet. Kest. 1. c. 26. Tentzel.

Quia autem hic Mercurius vitæ sat violenter operations suas, ac in primis per vomitum perficere solet, solliciti fuere Medici de hac violentiâ certis modis corrigendâ, dèque vi ejus vomitoria mitigandâ.

Hinc

1. *Vitæ* correctus

Vitæ in phiola Δ arenæ foveatur, donec rubore inceperit, postmodum *Vitis* sapius ab eo abstrahatur.

Vires. Purgat sat commodè per alvum, impuritatæisque quascunque educit.

Dosis, iiij . s . 6.

2. *Vitæ* Catharticus.

1. *Vitæ* cum Sale commun. aliquoties diutiúsq; teratur, & salredo posse per *Vitis* commun. abluatur; sic solam vim per secessum purgandi obtinet. Hartm. Senn. Tentzel, Agricola.

2. D o ad Δ fuso adde Arg. vitæ, sensim injiciendo & agitando ; post refrigerationem, Mercurium in fundo in

do instar Reguli invenies, quem e-
dulcora.

Alij hanc Correctionem paulo
aliter absolvunt.

Vnde

3. Laxativum minerale.

Fit, si $\textcircled{O}$ fusi ad Δ . $\frac{2}{3}$ ij. Mercurij
vitæ, $\frac{2}{3}$ lb. circiter, vel $\frac{2}{3}$ j. paulatim in-
jeceris: & postea omnem sal sedimen-
tum abluetis. Pulveri huic exiccato
denuo adde $\ominus$ is commun. duplum,
& tere diligenter in marmore per
horas duodecim. Tum rursum aquâ
dulci elue.

Dosis, à $\tilde{g}$. vj. ad xij.

N. In ijsce primò 3. 1. arque cooperi-
stam, donec fumus cesserit; pôst perge in-
ciendo, $\frac{2}{3}$ j. $\mathcal{O}$ c.

II.

Bezoardicum minerale.

1. $\textcircled{O}$ Diaphoreticum Crollij, seu Bezoard-
icum Minerale simplex, seu Offi-
cinarum.

$\textcircled{R}$. Butyr. $\frac{2}{3}$ ij rectificat. e. gr. $\frac{2}{3}$ iv.
affunde guttam $\textcircled{O}$ $\textcircled{O}$ i rectific.
 $\frac{2}{3}$ iv. (alij $\textcircled{W}$,) abstrahē deinde $\textcircled{O}$,
 $\textcircled{O}$ i, iterumque affunde $\textcircled{O}$ $\textcircled{O}$ novi,
 $\frac{2}{3}$ j. idque tertiatâ vice reperatur. Præ-
cipitus hic postea teratur, ablu-
tur & igniatur.

N. Crollius butyrum hoc facit ex $\textcircled{O}$ ij
p. iiij. & Merc. $\textcircled{U}$ ti, (nempe $\textcircled{U}$ parati per
 $\textcircled{O}$ m & $\textcircled{O}$ m,) p. i. sed sufficit proportio
anatica.

Vires. Magnum est Alekiterium, sa-
luberrimumque remedium Bezoardi-
cum, quod sudores provocando magnos ef-

fectus monstrat in omnibus pestilentiali-
bus & venenatis affectionibus.

Dosis, à $\tilde{g}$. vj. ad xij. vel ultra.

Quercet. in Pharmacop. restit. Croll.
Sennert. Institut. Kestler. i. c. 70. Hartm.
in pract. ut & in Croll.

De Controversia : Utrum Medica-
menta ex butyro $\textcircled{O}$ ij facta sint Mer-
curialia, an Antimonialia ? legat qui
velit Temzelium in Exeg. titul. de Be-
zoard. Salam in Ternar. Bezoardicor.

Probabilius autem videtur, natu-
ræ id esse antimonialis.

2. Bezoardicum Glare compositum,

$\textcircled{R}$. Bezoard. mineral. solar. $\frac{2}{3}$ j.

Sal. Rut.

Guajac. an. $\frac{2}{3}$ ij.

Solut. Corall. rubr. $\frac{2}{3}$ ib.

Misc. optimè per horam in mor-
tario vitro.

Hinc addes subinde.

Spir. $\textcircled{A}$. $\frac{2}{3}$ lb.

Tinctur. f. extract. Croc. Or. $\frac{2}{3}$ lb.

Oleum Caryophyll.

Oleum Succin.

Cinamom. ana $\frac{2}{3}$ j.

Lap. Bez. Or. $\frac{2}{3}$ lb. vel $\frac{2}{3}$ j. si placet.

Stent in cinere tepido, clauso vi-
tro, $\textcircled{O}$ $\textcircled{P}$ 3.

N. 1. Bezoardicum minerale solare
ad datam compositionem fit.

1. $\textcircled{R}$. Butyr. Antimonium lb. $\textcircled{S}$. $\textcircled{O}$
factit. preparat (vel $\textcircled{O}$ Antimonium.
 $\frac{2}{3}$ j. F. solutio in Phiola oblongi colli,
 Δ arenæ mediocri, (ut leniter bul-
liat,) sic rubescet solutio. Hanc $\textcircled{U}$ ta
affundendo ∇ calidæ lb. aliquot, &

84 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

✓bitur $\frac{1}{2}$ albus, quem decantato huius Reipubl. meritissimi, qui & sensim liquore flavescente edulcorata hoc inter Chymica sua extare voluit.

✓bitur $\frac{1}{2}$ albus, quem decantato huius Reipubl. meritissimi, qui &

sensim liquore flavescente edulcorata hoc inter Chymica sua extare vo-

luit.

3. Bezoardicum Solare Crol-
lianum.

¶. Butyri $\frac{1}{2}$ ij. lb. S. solve affun-
dendo sensim Δ $\textcircled{1}$.

¶. $\odot$ fin. $\frac{1}{2}$ lb. solve in $\mathcal{V}$.

Veramque hanc solutionem clara-
tam confunde, abstrahēque men-
struum gradatim, abstractum iterum
affunde, cui adde Δ nov. $\frac{1}{2}$ j. ab-
strahe, idque repere aliquoties.

Calx hæc dulcoranda & ignienda
est.

Vires. Vires hujus Bezoardici sim-
mis Collis effere laudibus in Lue vene-
reâ, Peſte, Podagra, Hydrope, Febris,
obſtruct. Lienis.

Dosis, à $\tilde{g}$. 3. ad 8.

N. Hoc Bezoardicum licet suis haud
careat viribus, attamen ob corporeita-
tem, quam $\odot$ adhuc obtinet, eo preſtan-
tius censetur, quod sequitur. Videlic.

4. Bezoardicum Solare verum.

Fit eodem ferè modo.

Nimirum:

Si loco $\odot$ illius corporei, substi-
tuatur $\odot$ in spiritualem substantiam
exaltatus, de qua exaltatione vide in
 $\odot$ lis Volatilisatione, vel Tinctura $\odot$.

Nempe:

¶. 1. $\odot$ illius spiritualis $\frac{1}{2}$ lb. solve
in $\mathcal{V}$.

2. Solve in eadem butyri $\frac{1}{2}$ ij re-
ctific. $\frac{1}{2}$ iv. (vel ut alij vj.) utramque
solutionem confunde, abstrahe men-
struum

N. 1. Solutio Corallorum.

¶. * purificati, [id est, sublimati,
1. à tantundem $\ominus$ decrepitati. 2. si
ne $\ominus$, per se,] Corall. rubr. pulv. ana-
 $\frac{1}{2}$ lb. Mifc. & Δ denuò: sic relinque-
tur in fundo Δ torij Calx Corallo-
rum, quam pone supra tabulâ vitrâ
ad liqueſcendum. Residuum quod
in ſolutione ſupererit, denuò cum
* purificato ſubmitre ſublimationi
& ſolutioni, donec tota Corallorum
Subtantia ſit ſoluta.

N. 2. Tinctura Croci fit cum vii, qui iterum abſtrahitur ad conſistentiam
mellis.

Vires. Sudores valide ciet, adeoque
confert in Apoplexia, Paralysi, Arthritis,
Podagra, Tremore artuum.

Dosis, à $\tilde{g}$. iij. ad viij.

Ex communicatione Affinis mei
colendi, Dn. Iohannis Graseri,
Chymici induſtrij & Pharmacopœi

struum per Om , distillationibus sa-
pè repetitis: Postea per calcinatio-
nem sub regula (Germ. unter einem
Muffel) reduc in Ferum violaceum,
lenis, vel in purpureum, si inten-
sior calcinatio instauratur.

Vires. *Vires easdem obsinet, quas
prius, sed efficaciores.*

N. 1. Hartman in Croll. Sennert. in

Institut.

n. Autum (per Om Bezoard-
dicum,) spirituale redditum, iunge
cum butyro ij , in $\text{u} \text{O}$, vel R
soluto, repetitis distillationibus uni-
entur ac figentur: abstrah tandem,
& habebis interueniente calcinatio-
ne Bezoardicum solare purpurei
coloris magnarum virtutum.

Dosis eadem que priorum, à gran. ij.
ad x.

N. 2. Tentzelius solutionem illam $\odot$
oleiformem edulcorat, superfundendo &
abstrahendo aliquoties acetum forte. Po-
stea exerabit Tincturam, Menstruo Ba-
silij affuso, digerendo per mensem, &c.

Hinc

n. Tincturæ huius à menstruo se-
paratae, p. 1. Butyr. ij , in $\text{u} \text{O}$
solut. p. vij. vel viii. Misce ac unit
cohobando, ultimò calcinat.

5. Bezoardicum Lunare 1.

*. Butyri ij , in $\text{u} \text{O}$ solut.
 iiiij .

Tinctur. C viridiusculæ iiij .

Iunge, ac destillando aliquoties
ad siccitatem fige.

Vires. Bezoardicum hoc viridiſcu-

lum utilissimum est, ad capitis affectus
preferum ad Erysipelas capitis mulier-
cularum.

Dosis, à g . vj. ad xij.

Tinctura C sit.

Cm solendo in F , hanc rursus
abstrahendo, & Tincturam per V i
extraheundo, vide suo loco.

6. Bezoard. Lunare 2.

n. Extracti Coerulei C , (ex C
cum u e calcinata per Om urine
extracti) soluti in F , p. i.

Butyri ij , itidem in F soluti,
p. x.

Iunge, ac destillando vel circulan-
do uni.

Habes Bezoardicum Lunare ejus-
dem, vel etiam majoris virtutis.

7. Bezoardicum Lunare 3.

n. Extracti seu Tincturae C ,
(mediante X extractæ ex C a in F
soluta, & instillatione ol. R , p.d.præ-
cipitatâ.)

Et Butyr. ij , procede ut supra.

8. Bezoard. Lunare 4.

Præstantissimum fit Bezoardicum
Care, si C a cum $\text{u} \text{O}$ in Om
redacta cum butyro ij , l. a. in pul-
verem fuerit fixata.

9. Bezoardicum Venereum.

Ex squamma æris elicetur Tinctu-
ra cum butyro ij rectificato, dein
figitur per $\text{Om} \text{O}$, ut in prioribus
dictum.

10. Bezoardicum O iale.

Ex croco O per reverberationem
extrahe cum butyro ij Tincturam,

dein fige per om̄m ♂i, more usitato.

Vires. Est specificum in omnibus su-
xionibus ventris, præsertim ab Epate ori-
ginem capientibus.

Scheunemann. in Hydromant.

11. Bezoardicum Aiale.

Reguli ♂ij sine ♂ facti 3ij. huic
fuso, (in F bulo,) adde Iovis Angli-
ci puriss. similiter fusi, ad 3ij. ut fiat
de novo Regulus, postea læviga, &
ad finē diligenter ♀ A ti, 3v. De-
stillat ex O , Butyrūmque inde destil-
latum cum O u. ♂i, ternis destilla-
tionibus fige postea calcina, igni-
tūmque in V extingue, & exicca, fit
pulvis Gryseus.

Vires. Potentissimè movet sudores: In-
super ad obstrunctiones Epatis Polychre-
stion contempnendura est.

Dosis, à $\text{g}.$ ij. ad vij. vel viiij.

12. Bezoardicum Nīnum.

Cum Butyro ♂ij rectificat. ex-
trahe Tincturam ex vitro N i, atque
cum O u. ♂i, dicto modo fige.

Vires. Prodest in affectibus Lienis.

Dosis, ad $\text{g}.$ vij.

N. Vitrum N i fieri potest ex minio
& silicibus.

13. Bezoardicum Mercuriale.

Fit eodem modo quo Bezoardi-
cum Saturni, ex vitro scil. ♀ij vitæ
& butyro ♂ij.

De omnibus hisce Bezoardicis legi-
potest Harim. in Croll. Tentz. in Exeg.

Nos ad destillata revertimur, è quibus

2. O seu Oleum ♀ij album dia-
phoreticum.

2. ♀ A t. tenuiter pulverisati, p.i.
Argillæ rubr. p. iij. Misc. & fac cum
 V communi globulos in umbra ex-
iccandos, destilla dein ex O vitrea,
per A m Δ e suppressionis, (gradatim
tamen) horis duabus adhibito,
prodit elegans O , quem serva.

N. Si quid ♀ij sublimetur, cum re-
centi argilla misce, & procede ut antea.

Vires. Diaphoreticus est. Dof. $\text{g}.$ i. 2.

3. vide spiritum sequentem.

Rhenan. chymotech. l. i.

3. O seu O ♀ij rubrum.

4. ♀ A t. tenuiter pulverisati. Li-
matur. ♂ ana, Misc. ac resolve per
deliquium in Oleum flavum, quod
diligenter collige. Residuo (quod non
solutum,) affunde V in comm. ac ex-
trahe O : Sal purificatum & coagu-
latum denud O iunge, sierteque aurei
vel crocei coloris. Destilla in X , ex
cucurbita humili per X brevis ro-
sti, primè exibit phlegma, quod se-
orsim colligatur; auctiori deinde Δ
ascendit rubedo, quæ partim in exci-
pulum (quod mutatuin sit,) destil-
labit, partim in X & rostro butyri
instar adhærescat: Virge Δ m, donec
nil amplius ascenda, tunc cessa.

Phlegma destillatum unà cum ru-
bedine ad spondilia cucurbitæ ele-
vatâ, reddé capiti suo mortuo, reite-
ráque destillationem per X eundem,
vix incandescente X bico, (imò
vel à vaporibus,) liquefacit rubedo
in

in $\mathbb{X}$ hærens, extillabitque rubicundissimum in Excipulum: postquam rubedo hæc extillaverit, mutato Excipulo suscipe phlegma subsequens, ac postea rubedinem aliquam igne auctiori, ut antè collige, idque repetet viciibus, quot opus fuerit.

Vires. *Vtriusque huius spiritus magnus est usus, imprimis vero rubei: expediunt per sudorem quodcumque in corpore noxiū fūerit, aliisque Medicamentis difficulter cedit. In Lue Gallicā pustula huius usū sponte cadunt, tubercula minuantur, dolores sopiuntur, ulcera fætida manantia exiccantur & consolidantur.*

Dosis, g. j. ij. &c. in ∇ Theriacali, mixtura simpl. Δ u Guaiaci, Decocto, & simil.

Hartmann. in pract.

4. $\circ\circ$ Mercurij diaphoreticum dulce.

Ex. $\mathbb{X}$ t. q. v. solve in $\mathbb{X}$ digere ac abstrahē $\mathbb{X}$ ad siccitatem, residuum in $\mathcal{O}$ digere cum ∇ rectificatis, donec fiat crassus liquot. Hinc destilla ex $\mathbb{X}$: Δ forti, & prodibit liquor instar lactis. Lacteum hunc liqorem reaſſunde materiæ in fundo relictæ, destillaque denuō. Sic extillat $\circ\circ$ album ac fragrans sine corrosione. Kesler. lib. 2. c. 30. lib. 4. c. 35. vide etiam Liquores Mercurij.

N. Alij contenti sunt sola digestione ac destillatione cum ∇ per alia. Kesler. lib. 2. c. 29. lib. 4. c. 34.

Vires. Curat Ulcera maligna, cancroſa, preserim Renum & Vesica.

Uſus, tam interius, quam exterius eſt.

5. Oleum fragrans. Astrum dictum

Ex. Mercurij septies sublimati, totiesque per $\mathbb{H}$ revivificati, q. v. solve in Δ calore mediocri: dein abstrahē Δ in $\mathcal{O}$, edulcora optimè coquendo in $\mathbb{X}$, ut corrosivus sapor eluatur: postmodum abstrahē quoque $\mathbb{X}$, & denuō elue, affundendo ∇ in pluviam stillatitiam: hinc excaca, & digere aliquandiu cum ∇ rectificatis. ana. Postea pelle simul per $\mathcal{O}$, Δ initio leni, dein fortiori: corpus residuum serva pro conficiendo inde sale: Extillato verò deme ∇ in $\mathbb{M}$. Et remanebit in fundo $\circ\circ$ Mercurij fragrantissimum, quod est astrum Mercurij. Basilius.

Vires. Diaphoreticum est & peculiare curativum Luis Venerea: easdemque vires obtinet, quas $\mathbb{O}$ ex corpore residuo paratum. Vide infra.

6. Aliud Oleum $\mathfrak{Q}$ diaphoreticum fragrans.

Ex. $\mathfrak{Q}$ $\mathcal{O}$ ti, p. i. $\mathbb{X}$ fixi, (in liquorem, p. d. redacti & mundificati,) p. iiij. solve p. d. Liquore imbuatur charta bibula: Charta sic perfusa matracio vitro includatur cum suo $\mathbb{X}$ & recipiente: destillando liquor Mercurialem Δ arenæ elice. Hunc si rectificaveris, dulcissimum odorisque fragrantissimi ac gratissimi, moschum redolentis, nanciscris oleum.

Vires.

38 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Vires. Aptissimum est in sudoribus ciendis. lepsia, morbo Gallico, &c. Quorum radicem per sudorem expellat.

Quercetan. in Tetradi. In descriptione Panaceae Sialis.

Dosis, ℥. 3. 4.

2. Alia.

¶. Vitri Mercurij (quod succinum sibi vocatur,) extrahe cum ℥ decantata & abstrahere.

Vires. Sudorem movet.

Dosis, ℥. ij. iiij.

N. Ut vitrum illud, non est nisi vitrum Sib. : Ita Extractio hec non nisi Antimonij censenda erit.

3. Oleum Mercurij Antimonialis. Tinctura.

¶. Mercurij ex Antimonio fact. part. 1. ℥. ℥ rubr. rectificatis, p. iiiij. abstrahere leniter, ut ℥ cum Mercurio maneant, dein augē Δ, & sublimabitur aliqua Mercurij pars. Sublimatum redde Mercurio in fundo, tantundemque novi ℥. ℥ adde, abstrahēque & sublima, idque vice tertia : tandem tere, & affunde triplam V rectificatis. circula, sic fieri separatio, & Mercurius in ℥ abibit supernatans. Hinc separa ℥ idque circula ℥ viginti, cum ℥ acerimo. Sic ℥ recipiet ponderositatem, fundūmque petet, & quod noxiū in ℥ erat ℥ immixtum manet.

Vires. Basilius maximis encomiis ℥ hoc celebrat, vimque ei attribuit corroborandi Cerebrum, curandi Apoplexiā, imo loco Panacea habet.

VI. LIQUATI O.

1. Vnde Liquor.

¶. ℥. ℥ q.v. digere in phiola vi- trea

1. Sulphur seu Tinctura Mercurij, Aquila caelestis.

¶. Part. [cum Θ & ℥ eleuat.] q.v. affunde ℥ stent per septimanas aliquot, ut extrahatur flavedo, si a Decantatos liquores destilla ad siccitatem, & habebis pulverem rubrum, qui verum Mercurii siccitatem.

Vires. Paracelsus maxima huic attribuit praeconia, in curanda Podagriā, Epilepsia, morbo Gallico, &c.

treo calore mediocri, ♂ (40.) hinc solve per deliquum.

Vires. Curat Vlceras ac Vulnera maligna, si instilletur.

2. Alius Liquor Mercurii precipitati.

¶. ♂ per V precipitat. q. v. affunde V opt. digere, & cum acer factus fuerit, decanta. Hinc affunde alium, donec acrimonia sublata, & calx attenuata sit. Tunc affunde X digere, decanta, affunde novum X idque toties, donec totus pulvis in X abiatur: abstrahē X pulvērēmque repone in cellam ad liquefandum, cum aquā Chelidōniae.

N. Quod si X calci huic insufficiens fuerit, denuo calcina.

3. Alius.

¶. ♂ 1*l.* q. v. solve in V, (ex ①, p. iij. & *, p. i. destillata) digere vase clauso, postea destilla: residuum tere, rursusque aquam affunde, idque tantisper reitera, donec omne sublimatum in fundo fixum remaneat. Fixum hoc sublimatum per 8*m* unam ac alteram leviter reverbera, dein tere, digere cum V, abstrahēque cohobando, donec in 8*i* formam abeat. Vntzer.

Vires. Confert Podagricis, lue Venereā infēcēis, Cancro, Fistulis, & omnibus Vlceribus sordidis, putridis atque inveratis, siue intrinsecus, siue extrinsecus adhibeatur.

N. Sic quoque figitur per X, siūmque per V dicto modo in mucosam

pinguedinem abit: que si ex arena gradatim destillatur, igne fortissimo laetentur, bannorem sudat, ligere lumen ac destilla, accipiesque 80 candidum & suave.

Vires. Vsus ejus tum internus est ad Reines exulceratos atque calculum, tum externus ad vlceras.

4. Alius, Oleum ♀ ii diaphoreticum dulce.

¶. ♀, puris, q. v. tere & solve, p. d. super tabulis ferreis stanno obductis. Liquori affundatur V, fiat destillatio, cohobiis toties repetitis, donec V acescere incipiat. Tandem abstrahē leniter V, manebitque in fundo Oleum Mercurii dulce. Hartman. in pract.

Dosis, à g. ij. ad vij.

N. Alii pellunt igne fortiori ex arena, nanciscunturque lacteum liquorem, qui rectificatus per 6 mevadit fragrantissimus sine corrosione. Vide supra in destillatis.

5. Liquor ♀ Iovialis.

¶. X crud. 4*l.* ana 3*ij.* F. 3*aa*. Huic adde Mercurii aliquoties sublimati 3*iv.* Trita solvantur per deliq. Liquorem digere cum V per mensem. Postea abstrahē V*m* de lenissimo in M*p*, ne Oleum simul ascendat. F. cohobatio quater vel quinquies. Ultimò remanēbit in fundo Ol. ♀ 4*ale*.

Vires. Potest adhiberi intrinsecus & extrinsecus.

Dosis, g. ij. ad vij.

VII. SALIFICATIO.

Vires. Summum est & efficacissimum arcana in extirpanda Lue venerea etiam adicata & inveterata. sanguinem mundificat, adeoque omnis generis ulceribus sine & cum malignitate conjunctis medetur, scabiei confert, impigines sanat.

Dosis, g. i. ad ij. vel iiij.

g. Corpus ex præparatione ^{oo}i fragrantis residuum (vide supra) affunde idem illud ^{oo} fragrans, degereque, & extraheatur sal ^o. Extractioni decantata, affunde V quantitatem bonam, deum abstrahere V in cinere, & ascendet post V & ^{oo} ^o ^o iii reliquo sale in fundo. Thold. ex Basili.

C A P. XVI.

De Cinnabari.

Cinnabatis duorum generum Officinis in usu est, factitia scilicet & nativa, sive mineralis. Factitiam descripsimus in sublimatione Mercurii. Nativa est terra mineralis lapidescens, tubicunda, constans ex Sulphure & ^o viuo cum terrestri materia instar lapidis, compactis.

Germ. Zinober.

N. Dioscoridi dicitur Minium: quippe ex Mino Mercurium vivum elicere, affirmat. Nec obstat, quod contrarium verboenius dicat, nimis saam Cinnabarinum à Mino diversissimam esse. Et enim quid Dioscoridis Cinnabaris fuerit, nondum certò constat. Sunt enim qui sanguinem Draconis intelligant, alii Minium Officinarum ex plurimo factum.

Reperitur in diversis Europæ locis, in Vngaria, Germaniaque locis variis; Prope Alsheimum Palatinatus, &c. Modusque ^om inde eligendi, vel rusticis non ignotus est. cipia.

Ollam cinnabari implent, eamque ollæ alteri, interpositâ pertusâ laminâ ferreâ, ore converso impunnt, lutisque circumlito, vi ignis circularis Mercurium vivum ex olla superiori in inferiorem defluere faciunt, ad modum quo destillatio per descensum dicta perficitur.

Eligenda quæ gravida Mercurio & Sulphure præstantioribus, adeoque Vngarica, utpote quæ naturæ Solaris.

Vires. Vsus ejus internus, preterquam quod Anriepilepticis nonnunquam permixta deprehenditur, quod sciām, nullus est. Exrinsecus autem adhiberi potest ad sanandam Luem venereum, scabiēmque aliam, (insuffimenti, &c.)

P RÆPAR.

Precipitatus Diaphoreticus Hartmanni.

1. Cinnabaris solvatur in sua principijs.

2. Prin

C A P V T X V I .

91

2. Principia illa purificata denud
coniungantur , reducanturque in
pulverem.

*Processum Hartmannus satis proli-
xum exhibet , in fine Commentariorum
in Croll.*

Hunc brevioribus sic habe.

Solve sensim Cinnabarinum , (Vn-
garicam ,) in magna quantitate Θ
 Θ is, supra γ ana, Δ fortissimo co-
hobati : (coloris hic erit rubicun-
dissimi , (Solutionem à Δ e combu-
stibili supernatante, ut & à fecibus
residentibus separatam destilla ex
cucurbita in $\dots$ & extillabit men-
struum, principis Cinnabarinis in cu-
curbita reliktis , quæ hac operatione
apta reddita separationi : Abstracto
igitur menstruo, Δ que aucto , Mer-
curius albissimus ascendens lateri-
bus cucurbitæ adhæresceret, manen-
tibus in fundo Sulphure & Θ . Col-
lige Mercurium dictum seorsim ,
purificaque quam optimè ; videli-
cet.

1. Solvetur γ ebulliendo in $\mathbb{X}$,
hinc solutio à fecibus suis decupe-
lata committatur destillationi , aut
 $\mathbb{X}$ abstrahatur.

2. Procede eadem ratione cum
Mercurio remanente, adhibeque loco
 $\mathbb{X}$ pluviam vel rorem maialem stil-
latit. idque 3. vel 4. donec nimirum
 $\mathbb{X}$ planè albissimus remanserit. Hunc
digere cum V rectificatis. per men-
sem.

Interea separa reliqua principia , ad ignitionem valis, Vm hanc fer-

(Sulp. & Θ) & clarifica. Nimirum Θ
elixivietur, s. a. affusa ∇ pluvia stil-
latit. calidâ, depuratûmque digere-
tur cum V , tandem V ad apparen-
tiā cuticula supernatantis abstra-
cto sinatur coagulari.

Sulph. Itidem aliquoties cum ∇ stil-
latit. calida, lotum & exiccatum,
simili modo cum V digere, eun-
démque postea abstrahere.

Posteaquam itaque Mercurius, in
 V sufficienter fuerit digestus & so-
lutus , (rubescit enim totum illud
compositum eleganter ,) destilla ex
 Θ in Excip. capaciss. Δ $\dots$ gradua-
tim adhibito , elicéque primò V ,
hinc urge , & prodibit Δ Mercurij,
(hinc inde sese extendens & subli-
mans instar Crystalli.) Peracta de-
stillatione , relinque per $\mathcal{Z}$ viginti
quatuor. Sic solvetur Δ Mercurij
Crystallisatus in V . Separato
tandem V in M , remanet Δ
Mercurij in fundo cineracei colo-
ris.

Habitis his principiis , ad conju-
ctionem progredere.

Solve Cinnab. Vngaric. 3 vi. Δ .
 Θ is cum γ acuato ut suprà , seque-
stratisque fecibus solutionem de-
cantatam destilla ad olcositatem :
hinc affunde recentem Δm , vicis-
sime destilla, idque fac 5. vel 6.
vicibus. Postea digere in M $\mathcal{Z}$ $\mathcal{Z}$
(4) Tandem abstrahere Δ l. $\dots$ do-
nec Δ albantes prodite incep-
rint , tunc mutaro Excip. cape eos
simul cum ∇ , urgéque Δm , usque

M m m 2

va. In huius vae 3vj. solve ⊖ suprà facti ȝij. ac circula aliquandiu in MB. Postea imprægna ȝis ȝȝ viala, in qua ⊖ solutum, idque per vi-
ces, (semper affundendo ȝȝ.) do-
nec ⊖ is ȝj. cum ȝe fuerit copulata
(ex pondere id cognoscere licet;) ac ex ambobus factus sit viscosus
quidam liquor. Huius ȝȝ. adde ȝij.
Mercurij suprà præparati, inque
Phiola H. el. digere in Athanore,
prudenter adhibitis Δ gradibus, do-

nec omnia in pulverem rubicundum
fuerint versa, id fieri mensib. trib. vel
quatuor. Pulverem hunc corrige
cum V, & serva.

Vires. Est Medicina universalis,
in quolibet morbo exhibita, balsamum
internum ad expellendum inro hospiti-
tantem hostem, vel per vomitum, vel per
atrum, vel per sudores mirificè adju-
vans.

Dosis, g. 1. vel 2.

C A P. XVII.

De Antimonio.

Antimonium est corpus minera-
le, naturæ Metallica finitimum.
Constans 1. ex ȝe minerali,
partim putissimo naturæ solaris, cō-
que in tubidine fundato, partim
combustibili, (instar alterius ȝis.)

2. Ex copioso Mercurio metalli-
co indigesto, fuliginoso, (coagula-
to tamen, magisque cocto, quām
est Hydrargyrum,) participante de
natura Natura.

Et 3. ex substantia quadam ter-
reftri & salina perpaucâ.

N. Quod in Officinæ prostat, lique-
factione ex minera est fusum, inque for-
mas pyramidales uplurimum effusum.
Minera quoque et si interdum prostet ve-
nalis, autem rara est.

Dicitur Hebraicè Zadahah. Græ-
cè ȝipus, ȝibi Arabicè Aitmud seu
Atmad. Latinè Stibium, Antimo-

nium. Germanicè Spiegelglas, Ravu-
spiegelglas. Barbaricè, Antistini, Alcosol
Othi. Ænigmaticè Lupus, quod scilicet
omnia Metalla præter solum Solem
absumat. Protheus, quod omnes co-
lores Vulcani beneficio induat. Ra-
dix metallorum, quod omnibus me-
tallis q. adjaceat, vel quod nonnullis
minera statuatur metallorum. Sa-
turnus Philosophorum à devoran-
do, tum quod hi, id est, Plumbi na-
turam redoleat, tum quoque quod
lapidem Philosophorum inde para-
re somnient. Magnesia hi, eadem
ratione.

Deletus.

Variis in Regionibus eruitur ȝ.
Nostraque Germania eius ubertatem
passum præbet. Maximè tamen
lauda

laudatur Vnga ricum & Transylvanum, utpote quod Ae puriori dotatum, aurique minera imbutum est, stiis id splendoribus & longioribus, obscuraque rubidine, (quae bonitatem eius arguit, ob Ae abundantiam) reperitur. Huius nimirum meminit Paracelsus sub titulo rubentis Leonis, & Basilius Monachus in Curru triumphal. sub Orientalis nomine. Et hoc maximè ad Medicamentorum elaborationes eligendum est.

Artifices insuper variis modis bonitatem Antimonij explorant. Quidam Chartæ luteo colore in Pharmacopoliis tinete, dentéque apti tunc levigatae id affricant, certitudinisque notam, rubram lituram, inductio ne post se relietam statuunt: Alii fortissimo aceti Ou drachmas aliquor, bene pulverisati Antimonij imbibunt, inque lamella ferrea vel figurina ad lentum ignem, ne G fluat, evapores sinunt: quid si post evaporationem pulvis Antimonij rubens relinquatur, ulterius de eius certitudine non dubitant. vide Basile. Antimonij Philippi Molberi, qui se Hammerum vocat.

Vires. De viribus Antimonij audimus Quercetan. in tetradi. cap. 31. In Antimonio, inquit, sunt sexcentæ proprietates, varie ac præstantes, ut preparantes, expurgantes, vomitiones concitantes. O id genus alia, ut nunquam sat laudari queat hoc Medicamentum. Crudo attribuerunt Veteres vim adstringendi, exicandi, meatus corporis obstru-

endi, excrescentias carnis absundendi, cicatrices obducendi, oculorum ulceras & fôrdes mundificandi, unde & ad Collyria in primis commendatur.

P R A P A R A T .

Præparationes quibus T subjicitur, sunt. 1. Calcinatio. 2. Sublimatio. 3. Destillatio. 4. Liquatio. 5. Extraictio. 6. Infusio. 7. Salificatio. 8. Mercurificatio.

Calcinatio est tum sicca, tum humida.

1. CALCINATIO SICCA.

Vnde

1. Vitra, 2. Croci, 3. Diaphoretica,
4. Reguli.

I. VITRA ANTIMONII.

1. Vitrum Antimonij Hyacinthinum.

$\text{E}.$ O pulver. calcinetur in vase figulino ampio ac lato non vitreato, continuo scil. materiam rudiculam movendo, ne concrescat; quod si præter spem evenerit, denuo pulvrisare oportet. Deducendus est hic labor, Δ que augendus, vel in tantum, ut vas paulatim igniat, materiaque cinereum seu griseum acquitat colorem, nec funum (a quo diligenter cavendum,) amplius emitat.

N. Ex hac calce si diaphoreticum lardabile, ac singulare pestis preservativum. Si ulterius in F igniatur, ut ex albescente colore fiat pulvis ad flavedinem inclivis.

94 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Dosis ȝ. viij. infusa in vino. Datur cum succo calendulae.

Calx illa in X bene & satis fusa, (quod immisso itylo ferreo experiri licet,) effundatur in tabulam lapideam, vel pelvim æneam, ut in vitrum abeat. Vitrum si adhuc nigrum ac opacum fuerit, reiteranda est fusio, donec pellucidum ac hyacinthinum colorem nanciscatur, in qua fusione aliquid Antimonij crudi Matthiolus admiscet. Vide Basilium in Currus triumphali Antimony.

N. 1. Calcinationem maturandi gravitati licet $\ominus$ dimidium (vel ana) addere, id quod post absolutam calcinacionem aqua ferente, imo & X insuper a fuso abluerendum.

2. Fusionem ut promoveas, Borracem addere potes, nempe ad lib. i. Borrac. Z . nee est quod inde periculum metuas: Etenim posthabito, quod Borrax exhalat, constat quod Borrax sine noxa intrò ad Z . B . exhibetur.

3. Tempus vitrificandi eligunt non nulli, quo O & C in W vel X (signis aqueis) existunt.

4. Accenseri potest vitrificationi & illa operatio, quā Z levi opera ignis, vitri formam, licet absque perspicuitate induit. Z io scil. in X bulo liquato intinguntur ferrei baculi, decutiturque quicquid adhaerit. argue hac ratione totum Z extrahitur. Extractum & contusum de nū liquatur, extrahiturque ut ante, idque roties, donec Z optimè pulverisatum rubicundo-purpureum colorem acquirat.

Dosis & usus cum simplici vitro communis est.

Rectius tamen Z -u A is, O i, vel proprio aceto aliquoties cohobatum, ut evanescere purpureo colore, albicanum prodat, exhibetur. Valde enim eius vis emetica hac correctione emendatur, ut solam per aluum deturbandi vim postea obtineat. Verum febrium curativum.

Dosis ȝ. ij. ad v. in ∇ centaur. min. vel simili. Molth.

2. Vitrum ex Minera.

Re. Mineræ Antim. opt. O puriss. an. calcinentur optimè ac fundantur in vitrum. Basil.

3. Vitrum Antimony flavum.

Fit ex Regulo. Vide suo loco.

4. Vitrum Antimony rubeum.

N.B. Si vitrum antimonij miscueris cum A citrino, ac fuderis in vitrum, hoc ipsum rubescit. Alij fundunt cum O : præstat ab hoc abstinuisse.

Vitrificari quoq; potest Antim. crudum, si antimonij p. i. cum Borracis p. i. mixta, in X bene & satis fluant, & deinde effundantur, sic habetur vitrum rubeum. Basil. in C. triumph.

5. Vitrum album.

Re. Antimonij, p. i. Borracis, p. iv. funde aliquandiu, sic assumit primò colorem citrinum, postea album. Effunde, ut in vitrum abeat. Basil.

Vires. Vitrum Antimony humoros crassos, viscidosque ejicit, in ventriculo vicin-

C A P V T X V I .

95

vicinisque locis superfluos, idque per vomitum ac per alvum. Resistit quoque venenis in peste, præcipue si cum P propinetur, quippe hac ratione & suadet ciet: utile quoque est in febribus puridis ac malignis, Hydrope, &c.

Vsus & Dosis. Datur à $\text{g}.$ ij. ad iv. infusione à $\text{g}.$ iij. ad vij. Vide de hac infusione infra.

6. Vitrum Antimonii Diaphoreticum.

Vitrum $\text{g}ij$ Diaphoreticum evadit, si pulveratum sèpè maceretur, cum X sèpè fundatur. Libav. lib. 2. Alch. tract. t.c. 23.

7. Vitrum Regulinum.

Calcina Regulum pulverisatum, (continuò agitando, ne fundatur,) donec fumus cesset: hinc funde & effunde, & in vitrum evadet quam elegansissimum.

N. Si Olem addideris, citrinescat vitrum.

Hujus major dosis exhiberi potest quam præcedentium.

8. Vitrum Antimonii Solare, O transparens.

$\text{g}.$ O puriss. $\text{z}\beta.$ P Vngar. zvij Funde ad Δ , ac effunde (cavendo in Regulum abeat) mixturam pulverisatam calcina per se (ut calcinatur P in præparat. vitri,) donec non amplius fumiget. Deinde funde fortis. Δ , effundéque in pelvim, ut abeat in vitrum transparens rubicundum.

N. Invenies in fundo P buli O dimidi à parte diminutum.

Hartm. in Croll. Kesl. 3. c. 30.
Ex hoc fit infusio cum V , quam Tincturam vocant.

9. Aliud ex Regulo.

$\text{g}.$ O opt. $\text{z}\beta.$ Regul. zvij . Fundantur, pulverisentur ac calcinetur sine fusione, donec fumus cesset. Dein liquecant Δ fortiss. effundanturque ut vitrescat.

N. Huic calcinationi finitima est calcinatio Antimonii crudi, cum C. C. usito. Nimirum levigantur simul epimè P & C. C. usum, proportione analiticâ. Hinc commituntur igni, ut calcinentur.

Vites. Sudores prolicit.

Dosis à gran. iiij. ad v. vel vij. Quoniam Vitra $\text{g}ii$. violentius ut plurimū operationes suas perficere, adeoque corpus anxie affligerent, diversæ institutæ sunt correctiones, quibus violentia ea aliquo modo infringi mitigari queat; id:que,

2. Corrigitur vitrum Antimonii.

Corrett. 1.

$\text{g}.$ Vitrum antimonii teratur subtiliter, aliquotiesque affundatur X atque iterum exicetur. Hinc fit Eletrarium Antimoniale, seu Pilulae potiùs Antimoniales Crollii. Videlicet.

Corrett. 2.

$\text{g}.$ Vitrum P , digeratur aliquan- diu in O ; extractioni decantatae, affunde ∇ commun. ac residuebit P sine violentia vomitum ac fecellum ciens.

Dosis $\text{g} ij. iij. ad vij. Clavis. D.$
D. Petrus de Spina.

Co^t

96 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Correct. 3.

℞. Vitrum ⌈, q. v. solve in Oleo
℞, per deliq. solutioni instilla ⌈.
℞, ac concrescent illicet Crystalli
exiccandi.

Dosis, ℥. iiij. iv.

Correct. 4. Vitrum ⌈ purgans.

℞. Vitri ⌈. pulv. ℥vj. ⌈ vel ⌈
℞, (vel Sulphuris per camp.) ℥vj.
Msc. exacte ac exicca lento Δ. Re-
petatur id septies, vel ultrà, semper
Δ. ⌈ ℥vj. admiscendo.

N. 1. Præstantior sit hic pulvis,
si in extracto Mastich. [ex Mastich.
& V.] per ⌈ 3. maceretur, ac
V postmodum desuper accendatur, pe-
nitusque exhaleat. Pulvis residuum l.
Δ. cinerum in patella virga horis 12.
exicetur.

Vires. Purgat per inferiora.

Dosis, à g. iij. ad v.

N. 2. Si pulveris huic ℥vj. vel pul-
veris prioris non macerati ℥vj. in Ele-
ctuario Antimonii Crolliano, vitro ibi-
dem substituantur, præstantius id ipsum
evadet.

N. 3. Fiant & inde Pilula An-
timoniales ad Febres. Hartm. Vid.
lib. 2.

Correct. 5.

5. Fit per separationem Sulphuris
oocalis. Vide in infusione V bened.
Brendelii.

Correct. 6. ⌈ ⌈ purgans.

℞. Vitrum ⌈ pulv. q. v. affunde
in ⌈ non rectific. ad eminent.
duorum digitorum. Digerantur ali-
quandiu calore leni; sic fit Extractio.
nigropunicea.

Vires. Purgat per inferiora.

Dosis gutt. 6. 7. 8. 9. 10.

Hartmann. in Croll.

N. Eodem modo corrigi potest per
m Sulphur. vel ⌈ proprium.

II. CROCI Metallorum.

1. Crocus Metallorum vulgaris.

℞. ℥ii Elesti, ① puti an. sigilla-
tim trita atque exacte mixta inflam-
mentur in ⌈, vel mortario æneo,
remanebit materia ob colorem he-
pati haud dissimilem, Hepat ℥ii di-
cta. Hæc edulcorata V calidâ, di-
citur Crocus Metallorum.

N. Si Væ, in qua Hepar ℥ii edul-
coratum, acerum instillari, precipitem
dabis Crocum subiliorem, seu vt alio
placeat, Sulphur auratum.

N. 2. Inflammatio (quam & deto-
nationem vocant) fieri commodius po-
terit, si materiam paulatim ac per vices
injecteris, primâque vice vel carbone vivo,
vel ferro ignito materiam incenderis.

N. 3. Ex V, edulcorationibus illis
impregnata, si aliquantulum evapora-
verit, Crystallos ①, vel lapidem Pru-
nelle ⌈alem colligere potes, cujas usus
idem qui lapidis Prismella ditti: Exhibe
itidem insigne causticum.

N. 4. Sunt qui ① ⌈ ac ⌈ inclusa,
crucibulo comburunt, relieto solo for-
mine, Combusta conjiciunt in V cali-
dam, ut impregnentur. Hinc decantant,
atque insperso ⌈ precipitant. Sic Cro-
cum Metallorum nanciscantur subti-
lem, magis fixum, quem ulterius in V
macerant.

2. Cro

2. *Crocus Metallorum Rulandi.*

Crocus Metallorum Rulandi quisnam sit, & quomodo conficiatur, variè agitatur. 1. *Quercetanus* ferè in ea opinione est, *Crocum illum Rulandi non esse diversum à Croco Metallorum vulgari.* *Hartmannus* ab hoc non nisi levi discretimine distat, quod in præparatione situm est: nempe $\textcircled{D}$ fluenti & ab Δ remoto, sine inflammatione admiscer $\mathfrak{T}$ spatulâ ferreâ continuò agitando, donec omnia probè sint mixta, quæ tandem accedit.

N. Si qua inflammatio acciderit, subsiste, iustam $\textcircled{D}$ refrigerationem expectans.

2. *Tenzelius* in suâ Exegesi ex Librio hunc prefert, quem & *Mylius* in Basilia Chym. pro sincero habet.

¶. $\mathfrak{T}ij$, Θis , $\textcircled{D}ian$.

Minutissimè seorsim trita indantur catino, luto probè munito, (foramine tamen parvulo, in mediâ summitate, spirituum arsenicalium exhalandorum gratiâ, relicto:) inque furnum anemium collocentur, Δe follium, si libet, adhibito, donec omnia sufficienter fluant, tamdiu continuando, quamdiu fumus per foramen prorumpere non desinit. Quando verò desinit, Δm probè ad $\frac{1}{4}$ horæ adauge, dein exime ubi $\mathfrak{T}$ formâ vitri cinnabarini in fundo à salib. supereminentibus instar Reguli à scotis sequestratum, sese malleo facilè detruncandum, atque

terendum dabit. vide *Hartm. Disput. Chymico-Medicas.*

N. Eiusdem cum superiori est usus, nisi quòd deorsum colluviem vitiisorum humorum disturbare potissimum solet.

3. *Brendelius* Vitrum antimonij pro Croco Metallorum Rulandi venditat.

4. Alij Regulum, quippe qui nonnunquam, vel sponte suâ in præparatione vitri $\mathfrak{T}$ in globulos parvosabit. Sit ut sit: quodlibet horum haud citra magnam utilitatem in usum Medicum vocari aptum est.

Vires. *Veriusque Croci* idem esse pererit usus. *Nimirum* in doloribus capitis ab impuritate ventriculi, (quæ non raro concitantur,) *Epilepsia*, *pleuride*, *Melancholia Hypochondriaca*, *Febriculum* continuis, (ac precipue *Vngarica diæta*,) tum intermittemib. In Pestie, præservatione ab *Arthritide*, coagulatione sanguinis, &c. In quibus omnibus cum convenienti ∇a exhibitus purgat per vomitum, ac nonnunquam per secessum.

Vsus præterea ejus insignis est in Clysterib. *Nimirum* $3\beta.$ vel $3j.$ ebullire finitu, in aqua convenienti vel vino: Coletura admiscetur brodia vel decocto simplicium mollientium, optimèque Medicamentum in colica exhibet.

Dosis, à g. iij . ad 3β . Ego vix vij . gr. transendo.

III. DIAPHORETICA.

1. $\mathfrak{T}$ *Diaphoreticum vulgare.*
¶. $\mathfrak{T}ij$ opt. $\textcircled{D}$ pur. ana: exactè mixt.

N n n

ta calcinentur detonatione, [ut in Croco Metallorum vulg. dictum,] tēnā, seu donec amplius detonationem recusat, (post singulas detonationes materiam edulcorare oportet, edulcoratāmque & exiccatam denudū cum ① an. miscere.) Tandem Antimonium diaphoreticum candissimum exicca pro usu.

N. ∇ illa edulcoratoria si evaporet, reddit Lapid. Prunella Antimoniale, in ①.

Modus compendiosior.

¶. i. Antimonium crud. ① pur. an. Immitte in ✚ cui aliud ✚ inversum in fundo perforatum imponatur, luto inferiori ✚ annexum : ignem da circularem, quod materia accensa paulatim calcinetur, fumumque per foramen expiret; ignem per horam continua, quā præter lapsā, materiam pulverisatam ∇ calidā edulcora.

¶. ii. Materia huius edulcoratae part. ij. ① puri p. i. vel ana. impone crucibulis, ut in priori operatione: sic Antimonium diaphoreticum præparavi aliquoties sine ullā molestiā sudorem movens.

Alij ① non abluunt, sed massam tritam cum pondere ① i. ut antē miscent: alijs addunt ፩ vel ፪ is $\frac{1}{4}$ miscent.

Basilius circulat insuper hoc Anti. diaphoret. cum V, quem dein desuper incidit, &c. dein reverberat, atque pulvrem restitantem per de- liq. resolvit.

Vires. Antimonii hoc diaphoreticum resistit corruptioni, mūdificat sanguinem, cōducit adversus omnes obstrunctiones licet inveteratas, Hepatis, Lienis, Mesenterij, aliarūmque partium internarum: adversus retentionem mensium, cachexiam virginum, Hydropem, Melanchol. hypochondriacam, Luem Vener. ulceram internam, quam externam, Scabiem: præserit confert & in febrib. malignis. Exanthematib. & variolis, rumpit interna apostemata, verū non subiō, sed paulatim operations suas exerit.

Dosis, a g. x. ad xxv.

2. Flores ፩ fixi, seu ፩ diaphoreticum.

Fit si ፩ diaphoreticum præcedens, in ∇ hortis aliquot coquatur, decoctūmque filtretur, sic præcipitabitur nempè pulvis subtilissimus ad fundum, (maximè si X inspersetis) virtute priorem superans.

Hic pulvis Basilio Valentino in Curru suo triumph. dicitur Flores ፩ fixi, seu pulvis albū ፩, quem commendat ad interiora apostemata, ut & in Lue venerea, in qua cum spiritu Guajaci exhiberi poterit.

Præterea in iisdem affectibus, quibus convenit præcedens diaphoreticum, pulvis hic majori cum utilitate exhiberti aptus est.

Dosis. g. xv. nam dosis vel quinques Valentini singulis diebus exhibet.

3. ፩ Diaphoreticum ፩ risatum.
Flores ፩ ፩ sati, F. F.

¶. ፩. Diaphoret. vulgar. Sal. ፩ an. ៥iiij. M.

an. 3ij. M. fluant in tigillo hor. 4. dein
tere, ac dissolve per deliq.

Hinc

¶. Olei huius 3ij. spir. 3j. in-
stillata guttatum, & præcipitabitur pul-
vis, quem sicca & serva.

Dosis, a g. v. ad x.

IV. REGVL I.

1. Regulus Antimonij simplex.

1.

¶. Di ac Fe ana, calcinentur seu
fluant in P vi ignis.

¶. Materiæ huius calcinatae, ac
Antimonij, ana, misce ac committe
iterum in P igni fortissimo, quo in-
star aquæ fluant.

Funde postea in calicem fusorium
vel mortarium æneum sevo illitum,
idque movendo, Reguli separatio-
nem & subfidentiam promove. O-
mnibus refrigeratis Regulum à Sco-
riis separa.

2.

¶. Antimonij ele $\ddot{\text{o}}$ t lb. iiij. Fe i, lb. iv.
Fundatur Antimonium, & postea adjiciatur paulatim Fe lib. circiter, lin-
quatur in fluxu per tempus. Dein fac
Regulum, separaque Scorias. Regu-
lum purifica, iterum fundendo, &
dum fluit, reliquum Fe addendo.

3.

¶. Calcem Antimonij cinereum
per se factam, (vide in præparatio-
ne vitti Antim.) fluat ad Δ X inté-
grâ, dein removeatur ab igne, & re-
ponatur ut refrigerescat. Agiturque
refrigescendo, ut Regulus deorsum

vergat ad fundum secedens.

N. 1. Alij admiscendo carbonem pul-
verisato majorem Reguli quantitatem
sibi pollicentur.

N. 2. Ex Scoriis fit Fe auratum. Vi-
de suo loco.

N. 3. Regulus quomodo fixetur, vi-
de de floribus Antimony, vel in destil-
latione O Reguli.

N. 4. Tempus fusionis optimum cen-
setur, & crescente, præsertim O in S
constituto, atque insuper sereno Cælo.
Experiencia enim docuit tunc temporis
majore felicitate Stellæ fusionem suc-
dere.

2. Regulus O alta.

¶. O . 3iv. circiter, appone igni
donec incipiat liquefcere. Huic ad-
de Antimonij 3vij. auge ignem ut
fluant. Postea inieci O M. & cum
cessaverit strepitus, funde in vaginam
fusoriam, Germ. (Gressponckel,) vel in
mortarium, sic O & Regulus simul
uniti in fundo coalescent.

Fit & si in secunda fluxione, O is
limaturam vel frusta injeceris.

N. 1. Regulus hic si aliquoies fun-
datur, (in quibus fusionibus semper ali-
quid O vel etiam Fe in jecendum,) O
a scoriis separetur, tandem stellam
contrahit, imo vel multis stellis ac si
terra aquis circumdata esset, Regulum
signatum vidi.

N. 2. Plures regulum preparandi modos
habet Sen. in Inst. l. 5. p. 3. f. 3. c. 19.

N. 3. Ex scoriis fieri potest vitrum.
Sala.

N. 4. Si Regulum in O sol-
veris, solutionemque aliquoies macera-

100 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

veris ac destillaveris, tandemque infusaveris, optimum habebis carbaticum etiam etiā natūrā blandè noxia expellens.

Dosis gran. ij. iiiij.

Tentzel. de Tnū ♂.

Vide sis etiam Tincturam ex Regulo ♂ & Cuprum.

3. Regulus Iovialis.

Fieri potest, si Regulum sine ♂ factum, denuō ad ignem fuderis, du durantēque fusione ♀ adjecetis.

4. Regulus Olarii.

¶. ○ part. i. Antimonium p. iv. vel vij. fundantur & effundantur, ut moris in Regulum, à scoriis separandum. Scorias adjecto Antimonio crudo, funde iterum, superinjiciendo cùm fluxerint patum de scobe ♂, ac effundendo denuō, ut Regulus subsideat. Sic potes vice tertiā procedere, vel donec nihil amplius Reguli apparcat.

N. Similiter fit ♂ Regulus Caroli.

5. Diaphoreticum Regulinum, seu Cerusa Antimonialis, & exinde Cerusa Antimonialis diaphoretica.

¶. Reguli p. i. Di Crystall. p. iiiij. [alij an.] fluant super carbones per ♀ m, dein edulcora, separando Reguli grumos, qui in fundo colliguntur. Pulvis l. Δ. exiccatus dicitur cerusa Antimonialis. Hunc pulvereum si denuō cum Di calcinaveris, vel sine fusione ad citrinum colorem reverberaveris, planè fit diaphoreticus, diciturque cerusa diaphoretica.

Vires. Cerusa. Intrinsecus maximā

cum utilitate assumi potest in curatione ulcerum inveteratorum, scabierum aut pustularum pertinacum, continuis 3. 4. aut pluribus septimanis, quotidie scil. assumendo. Diversimodè operari consuetit. Nam in quibusdam duabus vel tribus primis diebus nauseam aliquam producere solet, cum crebra expunctione, reliquo tempore insensibiliter operatur: Aliis alvum laxat moderatè, aliis sudorem ciet, aliis prorsus insensibiliter & non nisi in fine tandem manifestas operationes edit. Extrinsecus desiccatur, strigisque moderatè, abstergit & aperit.

Dosis intrò à 3. ad 3. 4. aut 5. hor. ante prandium.

Cerussa Antimonij diaphoretica citra nauseam easdem operationes, & quidem majori cum fructu operatur.

Dosis eadem. Vide Salam in Anat. Antimonij.

6. Cerussa Antimonij Solaris.

¶. Regul. Antimonij 3j. ○ purg. 3j. Di 3ij. calcinentur in Tbulō line fusione. Sic Regulus abit in pulverem citrinum, ○ verd pondere imminutus invenietur. Pulverem edulcoratum, si libet, denuō calcina.

Vires. Sudorem ciet.

N. Curiositas humana adinvenit quoque calcinationem per calorem Solis Calefis, quem magicum appellant.

Nimirum:

Concentrentur radij Solares in Antimonium pulveris beneficio speculi incensorij sic brevi tempore fumus ex Antimonium ascendet, Antimoniumque album evader.

N. i.

N. 1. Pondus Antimonij post calcinationem auctum potius quam immunitum deprehenditur.

N. 2. Flores Antimonij bac ratione faciliter calcinantur quam Antimonium crudum.

CALCINATIO HUMIDA:

Vnde

P R E C I P I T A T A .

1. Antimoniam Rubrum fixum.

R. stent aliquandiu in digestione, donec calx in fundo alba appareat. Postea abstrahit V per destillationem, (vel decantationem,) vel etiam affundendo ∇ , præcipitata, calcemque elue ∇ tepidâ, donec $\cap \text{V}$ non amplius sentiantur. Pulverem siccatum reverbera in P clauso, hor. 6. (3. Basil.) siéisque rubeus.

N. Reverberatio hac minori molestiâ in fornace sigulârâ absolvit poterit.

Vires. Felicissime purgat aquâ deorsum quam sursum, idque non tam natura sua, quam humoris biliosi circa ventriculum stabulantis; quinimò in nonnullis per diaphoresin operatur.

Dosis, g. ij.iiij.iv. & plura.

Basilius decantat solutionem F , decantatam destillat ad siccitatem pulveris, cui affundit ∇ pluviam: digeritque ut fiat extractio rubicunda: hanc iterum filtratam destillat ad siccitatem: Ex pulvere tubeo remanente extrahit cum X tinturam rubicundam, abjectis fecibus albis, X iterum abstrahit, pulveremque relictum reverberat f° 3. postremò

extrahit tinturam cum V , fecibus itidem rejectis, tandem abstrahit V ad siccitatem.

Vires. Summarum est virium in resolvendo crux coagulato, in rumpendis Apostematisibua, in curanda Lue venerea. Basili.

2. Præcipitatum vitrum.

Solvatur vitrum Antimonij in R seu in F , vel in oleum S is, aut in O u (1), dein menstrui abstractione fiat præcipitatio.

N. 1. Ex præcipitatio illo Antimonium antequam reverberetur, exirabi possunt A r & F Antimonij, de quibus suis locis. Sala de Antimonium.

N. 2. Si Antimonio grossè confuso affuderis R , & reposueris aliquandiu, extrahetur A r Antimonij, partim supernans, partim frustula Antimonij obducens. Hoc A r in lixivio L solvitur, se imibi decoquatur.

3. Præcepitatum Antimonij dia-phoreticum.

R. Croc. Metall. 3ij. impone de-stillatorio vitro oblongi colli, quod calenti ∇ immergatur, hinc affunde sensim O m (1) 3xij. moveque saepius ne Antimonium fundo adhæreat, conserua id calidum, donec $\cap \text{O}$ non amplius laborete, & Antimonium redactum sit in pulverem album. Dein vase clauso exacte, digere in MB septiman. 4. aut 5. ac tandem separa O . (1) in L , pulveremque spatulâ lignâ agitando, exicca ad Δ , donec nullus amplius fumus exhalet. Hinc ablue & relue ∇ is cordialib.

Nnn 3

102 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Dosis, à ȝ. iv. ad xij. Sala de ♂.

4. Præcipitatus Regulus ♂.
ȝ. Flor. Regul. ♂ (cum * sublimat. & edulcoratos) solve in R, (ex O & * destillat.) digere ac tandem per iteratas cohobationes præcipita. Præcipitatum ablue & reverbera, vt R separentur, continuo spatulâ ferreâ agitando, donec acquirat colorem flavum. Quercetan. in Tetr.

II. SVBLIMATIO:

Vnde

FLORES ET CINNABARIS.

1. Flores Antimonij Crudi, vel minera Antimonials.

ȝ. ♂ crudi triti, q.v. pone in cucurbitam fictilem, qua in ȝ. m ponatur satis profundè. Cucurbitæ adapta alembicum cæcum vel rostratum cum excipulo, aut si mavis connecte ollas aliquot (Num. iij. vj. vel plures,) sese invicem excipientes: Ignem gradatim admove, ne si nimium fortis, nec debilis nimis. Si enim fortior sit, funditur Antimonium, nec sublimatur; sin vero debilior, non ascendunt flores. Si rectè Am rexeris, colliges triplices flores, albos, flavos & rubros. Sen. Inſtit. Phlegma antimonij in appositum excipulum colligi poterit.

N. 1. Felicius ac compendiosius proceditur.

Primo, si cucurbita tubulum seu canalem in latere habeat, per quem ♂ trium paulatim & per vices, (singulis ho-

ris parum,) in cucurbitam (gradatim ignitam) injiciatur. Liquescit enim statim ♂, abitque ferè penitus in flores.

Secundo, si cucurbita oblique fornaci imponatur, ut tubulus perpendiculariter ascenda.

Tertio, si in anemio sublimatio insti-tuatur, ac Antimonij ȝy. ȝ. & ȝy. admisceantur. Alij adjacent carbones contusos, elicuntque Ar, remanente in fundo materiâ cærnea, in qua ♀ Antimonij.

Quarto, alembici vertex foraminulo sit pervius. Et hoc bene notandum est, nisi sine frustrari velis.

N. 2. Parari possunt & flores Antimonij per Om binis rostris ante scil. & retro connexam, quorum rostrorum antico apponitur excipulum amplum, per posticum autem inflatur venus, vapores seu flores ab ♂ elevatos, in excipulum deducens. Kest. 1. cent. 31.

N. 3. Non abs re foret si excipulum foramen haberet canalémue, quo acidum phlegma in aliud excipulum supponitum deflueret. Quinimò excipulum nisi pervium fuerit, foramine flatibus egressuris idoneo, incassum laborabitur.

2. Flores Reguli.

Ex Regulo eodem modo quo ex ♂ crudo flores elevati poterunt.

3. Flores cum additamento, s. compositi.

Ex ♂ crudo, regulo & vitro.

ȝ. Antimonij, * an. misceantur exactè, & sublimentur per ȝ. m.

N. Suf

N. Sufficit alembicus sine ollis; ele-
vanturque flores rubei qui ∇ a calida
edulcorati abescunt.

Vices. Vomitum movent, mitius ta-
men quam simplices flores.

Dosis, g. iv. ad vij.

N. 1. Restituit horum florum usus Ma-
niacos, Melancholicos, Quartanarios,
vid. Epist. tract. 1. observ. Horfisi annexas.

N. 2. Si $\mathfrak{L}$ ij dulcis gr. xij. gr. ij.
horum flor. addideris, foriiterque simul
contriveris ferè sine vomitu per secessum
serosa & biliosa educunt.

N. 3. Eodem modo sunt, & flores ex
Reguli & *, vel ex vitri Antimonij &
*, equal. partib.

N. 4. Quod in summitate cucurbi-
ta inventitur, adde fecibus in fundo re-
siliis, additòque pauxillo * sublimatio-
nen repepe, habebis flores flavos.

4. Alter, Sulphur Antimonij secundum
Basilium.

¶. Antimonij opt. fl. 1. * 3ij. sublima : sublimato admisce anti-
monij 3v. sublima iterum: hinc e-
dulcorata, & habebis Sulphur combu-
stibile. Basil. in Cur. Tr. p. 117.

N. Sunt quilocco * ¶.

5. Flores Antimonij $\oplus$ lati.

¶. Florum antimonij rubeor. 3iv.
Flor. Sulphur.) sublimatorū ad perfe-
ctam albedinem) 3ij. Colchotar. 3xij.
mixta sublimetur ter, & habebis flores
cubicundissimos. Quercet. in Tetrad.

N. Basilius non addit sulphur.

6. Flores Reguli spiritu ♂ ac ♀ is.
impregnati.

¶. Reguli stellat, atque * [à ♂
ter sublimat.] an. sublima bis tēve,
hinc edulora & exicca, tandem de-
nud à colchotare tertio eleva.

Vires. Purgant blandè, conferunt
que ad omnes Febres intermittentes.

Dosis, aliquot g. Querc. in Tetr.

N. Flores hi cum * sublimati, &
nondum ab eodem edulcorati resolvun-
tur in liquorem magnarum virium in
vulneribus. Basil.

De usu flotum antimonij in ge-
nere notare expedit, quod sc. quo-
nam violentos vomitus ferè proti-
tent, optimā correctione opus habe-
ant, sine qua non facile ac tutum erit,
eos in vsum Medicum vocari.

Sunt nihilominus qui exhibent g. ij. iiij. iv.

Sit igitur

Correctio florum Antimonij.

¶. Fl. Antimonij alb. 3ij. $\ominus$ Tartari
ou * imprægnati 3iib. Liquescant
vi Δ in massam rubram. Affunde
massæ huic tritæ V (∇ vita,) aro-
matisatum, additis Salis vel Magi-
sterij Perlaturum ac Corallor. an. 3ij.
Digerantur calore cinerum ♂ 2.
postea abstrahatur V ad siccitatem,
remanebit in fundo Antimon. optimè
depuratum, servetur in vitro clauso,
quia in aëre resolvetur.

Vires. Opitulantur morbis, ab atra
bile oriendis, per alvum, per superiora,
per insensibilem transpirationem noxia co-
piosè expurgantes.

$\ominus$ Tartari * imprægnatur hoc modo.

¶. $\ominus$ $\mathfrak{L}$ i frequenti solutione ac
coagu

coagulatione summè depuratum solve in X . Hinc abstrahe humiditatem lento igne, novumque X affundendo, iterum solve ac abstrahe. Operationes solutionis ac abstractio-
nis repetendo, donec X extillet acci-
dite suā non amplius spoliatum,
(quod octavā vel nonā imbibitione
ac destillatione fieri) Exicetur post-
modum; sic habes $\ominus$ V i impræ-
gnatum.

N. Hujus usus quoque est in Magi-
sterio P i purgante.

V aromatisatus, seu ∇ vita
aromatizata.

2. Galang.

Galliae mosch.

Garyophyllor.

Cinamom.

Macer. an. $\frac{2}{3}\beta$.

Croc. $\frac{2}{3}iiij.$

Ex mediocriter tritis fit extra-
ctio cum V optimè rectificato, do-
nec amplius non tingatur. Tinctura
decantata est V aromatisatus.

Vide de his Crollium.

Correct. 2.

Circulentur per mensem cum V
mellito, sic omnem deponunt vio-
lentiam, retinebuntque solam dejici-
endi facultatem.

Dosis, à $\tilde{g}$. v. ad viij. vel ad summum x.

V mellitus.

V affudatur melli, stet aliquandiu,
postea destillentur: In fine augeatur
 Δ , ut O quoque mellis transeat, &
jungatur V .

Correct. 3.

Exponantur flores in scutella vi-
trea, chartā supernè duntaxat testa,
mediocri calori (fornaci) per men-
sem unum ac alterum, quotidiè bis
(ne non agitati nigescat) agitando:
Flores manent quidem rubei, sed ta-
men bene porosi & leves, P re fœti-
do ad papryum elevato.

Vires. Movent sedes dumtaxat sine
vomitū, idque satis benignae.

Dosis, à $\tilde{g}$. v. ad viij. vel x.

Correct. 4.

Mitiores etiam fiunt, si aliquan-
diu cum $\ominus$ conterantur, & postea
iterum ∇ dulci dulcorentur.

7. Flores Antimonij diaphoretici.

8. Flores P , irriga O P is, & cal-
cina in H clauso Δ carbonum.

Sala in anat. Antimonij, s. 3.

N. Alij affundunt O m P i, quo
iterum abstracto edulcorant ac calcinant,
ut materia igniatur.

8. Flores fixi.

Flores Cheiri Paracelso.

9. Flores Antimonij, fige subli-
mationibus toties iteratis, donec
nihil amplius sublimetur.

N. 1. Flores relicta in fundo mate-
rie, demò in singulis sublimationibus
sempre admiscendi fiunt.

N. 2. Hi flores in cella per deliquium
in O solvuntur, quod ∇ destillatā
quinquies etiendum.

9. Cinnabaris Antimonij.

Fit, si post butyri Antimonialis
destillationem Δ fortis & suppres-
sionis.

sionis quoque, (i.e. super $\frac{1}{2}$ m) horis aliquot detur. Quippe cinnabatis Antimonij hac ratione collo Δ adhærescit, quam collectam sublimatione unâ ac alterâ purificate poteris.

N. 1. Si desideras potius cinnabarum, quam butyrum Antimonij, da statim Δ fortē.

N. 2. Ex hac paratur $\ddagger$ diaphoreticus, qui in Epilepsia præstantissimus. Vide lib. 2.

III. DESTILLATIO:

Vnde

ACETA, OLEA, SPIRITVS, &c.

1. Acetum Antimonij.

¶. Mineram Antimonij, tere ac elice $\ddagger$ per Om , proleatum funde super mineram novam, digere G (2. 3.) hinc destilla iterum per Om , idque repete, donec quantitatem cupitam acquisiveris.

N. Parum $\ddagger$ fundit, adeoque labor sat radiosus est.

Aliter.

¶. Miner. $\ddagger$ lœvigat. affunde ∇ pluvial. destillat. ad eminent. digit aliquot, digere vase H. cl. in fimo e quino, donec incipient fermentari ac spumam ejicere: Dein abstrahē ∇ m, augendo Δ m in fine, sublimatum redde capiti suo mortuo, & re-affusa ∇ , qua abstracta erit, fiat cohobatio toties reiteranda, donec prodeat liquor acidus, instar $\ddagger$.

Vires. Inservit Tinctura Antimonij extrahenda, refrigerat efficaciter sangu-

nem, infebri præcipue malignâ & Vngaricâ, si cum Lap. Prunella & ∇ destillata convenienter miscetur: curat inflammationem ex pulvere nitrario ortam cum saccharo H .

N. 1. $\ddagger$ hoc $\ddagger$ melius evadet, si ad alcohol novo minere $\ddagger$ id affuderis ad emin. dig. 3. circulaverisque (G 12) sic tingetur rubro colore magisque acesceret, tum effunde & abstrahē per NB. sic $\ddagger$ $\ddagger$ exhibet clarum, & rubedinem post se relinquēt in fundo.

N. 2. Acuari potest hoc $\ddagger$ suomet Sale.

Nimirum

¶. Aceti antimonij $\text{Z}iiij.$ $\ominus$ antimonij $\text{Z}j.$ solve ac destilla per E .

Dici poterit $\ddagger$ antimonij alkalisatum, sive radicatum.

N. Feliciter forsan proceſſeris, si Sal $\ddagger$ in Acet. solveris, atque ex argilla, & solutione hac massam & exinde globulos formaveris, eosque per Retortam, ut $\ominus$ O is solet, destillaveris.

I. O Antimonij per se.

¶. $\ddagger$ quantitatem satis magnam, pone in putrefactionem, dein educ Vm , quam vicissim affundendo, putrefactionem ac postea destillationem reitera, idque toties donec exurgat tandem O , seu liquor oleaginous.

N. Nancisceris potius Acetum quam liquorem oleaginem.

Vires. Dissolvens est egregium. Porter. in Pharmacopœa.

3. Aliter.

○○○

℞. Miner. antimonij, q. v. misce
cum : : , m & pelle per ℥m.

4. ℥ Saccharatum.

℞. Antim. ℥. S. Sacchar. cand. ʒij. M.
opt. & destillentur per ℥m in : : .
F. Oleum.

Beguinus.

℞. Antimonij, sacchari candi, ana
ʒiiij. O ust. ʒi.

Vtile est aa externos & internos mor-
bos.

N. Ex hoc Oleo sunt Pilula febri-
les ad quartanam, quas vide l. 2.

5. ℥ Anim. Saccharatum Sen-
nerti.

℞. Antimonij ℥. ij. Sulph. ʒiiij. M.
pone in Δ circularem ut liquefcant,
atque ita Δ per hor. 4. vel 5. con-
tinua: dein augē Δ, ut Sulph. accen-
datur & exhalet; hinc pulverifa Anti-
affundēque X digeranturque ♂ P
8. dein destillentur, donec guttae ru-
bræ ascendere incipient, tunc muta
recipiens.

℞. Sulph. relictum in fundo ℥. i.
sacchar. cand. ʒv. V opt. ʒix. Destilla
per Retortam, (in receptaculum in
quo sit ℥, quod primō extillāit.) Δ
forti, donec nihil Olei vel vaporis
amplius appareat. V in B. abstrahē
ad remanentiam quartæ partis.

Vid. Sennert. Institut.

N. 1. Melius sit hoc ℥, si digeratur
aliquandiu cum V novo, fecibis que per
colauram separatis, à colatura V per
de ill. abstrahatur.

N. 2. In eliciendo Oleo saccharato lente

procedere memineris, ne nimiā ebullitio-
ne fine optato frustreris.

N. 3. Si cum V vita aliquā, vel V
rosarum, in qua moschua vel ambra solu-
ta sint, additā V cinam. digeratur, at-
que aliquot cohobiis cohobetur, moveat al-
rum sine vomitu ac molestia, milēque
Medicamentum exhibet in Hydrope.

Dosis g. ij. ad vi.

6. Oleum Antimonij Sacchara-
tum Quercetani.

Antidotus Panaretos.

℞. Miner. Antim ad albed calcinatae,
lb. S. sacchar. cand in formam syru-
pi cum circulato minore (V opt.)
transmutati ℥. i. Misc. Digerantur
♂ P (4. vel 5.) in B, dein per gra-
dus Δ destillentur.

Elicitur primō circulatum mi-
nus, secundō liquor albus, tertīo fla-
vus, quartō rubicundissimus, instar
sanguinis, dulcisque Balsamus; col-
lige singula scōrsum, vel separa ab in-
vicem.

Vires. Liquor albus opitulatur can-
crois ulceribus & externis morbis.

Liquor flavus idoneus est vacuatiō-
ni per alrum & vomitum.

Liquor rubicundus ternis aut quater-
nis cohobationibus rectificatus & ablatus
Δ cordiali, admirandas præstat cū atio-
nes in Lepra, Morpha, Apoplexia, Epilepsia,
Peste. in V appropriatis exhibitus.

Dosis, à g. ij. ad vi. Querc. in Terv.

N. Eodem modo & ex Croc. Metall.
& Sacchar. ana, cum V digestu, Oleum
præparari potest.

Dosis

Dosis, g. iiiij. v. vij. viij.
7. Oleum Antimonii Saccharatum Basili.

8. Vitri. ℥. lævigat. affunde agrestam, digere aliquot ℥, dein (abstracta agresta ad siccitatem,) admisces sacchar. cand. æquali pond. cum modico ™, destilla per ™ gradatim, tandem Δ fortiss. prodibit ॐ rubicundum, cum ℤ exaltandum.

Vires. Prodest adversus Epilepsiam.
Dosis, gut. aliquot. Basilius in curr. triumph.

8. Ol. seu Liquor ℥ mellitus.

9. Vitri crud. pulv. lb. i. Mel. opt. lb. iiiij. Bulliant simul, moveanturque spatulâ, usque dum substantia aquosa mellis evaporaverit, & remanerit materia quedam nigra, instar picis, quæ digitis friari queat. Hanc destilla per ™ Δ nudo gradatim, in excit. amplum, hor. 24. & prodibit liquor imprægnatus facultatibus antimonii, cum aliquot floribus à li- quore separandis.

Vires. Liquor iste est corrosivus & penetrans, summopere mundificans, præsternit in ulceribus, absunit enim excrescentias, &c. Adversus gangreas præstantissimum quoque existit remedium. Vti eo possumus aut solo, aut commixto melli rosato, unguentis, pulveribus, &c. Salia de ℥.

N. Liquor hic ℥ Philosophicus vi- ces supplere poterit, in preparatione Tinctura Antimonii Ɇwīq̄a di- Elae.

9. Aliud Magist. ℥il.

10. Antimoniu optat. lb. 3. O ust 3iiij. Bol. arm. lb. 3. ⊕ lb. 3. omnia seorsim trita misceantur, destillenturque Δ nudo. Sc prodibit primò phlegma, secundò albicans, tertio rubescens. Siquà collo adhæreat glaciei instar, admove catè ferrum candens, ut solvatur. Rectifica per ™: In rectificato hoc ॐ solve foliatum: Solutioni post modum affundes ℤ, circulabisque septim 6. circiter, & subsidebunt feces, à quibus decanta ℤ, cui si affuderis Δ destillatam, præcipitabitur ℥ albus, edulcorandus & reservandus; dicitur Magisterium Antimonii.

Vires. Purget suaviter per vomitum.
Dosis, g. iiij. Kesl. 1.c. 68.

11. Pulvis ille correttus cum ॐ, evadit sudorificus: Vide infra Tincturam ex Regulo ℥, No. 13.

10. Oleum Antimonii glaciale, ex Antimonio ℥ 3. to.

Vide in destillat. ℤii.

11. Aliud Oleum Antimonii glaciale, seu Butyrū Antimonii, & exinde Antidotus πολύχενς & Antimonii.

12. Reguli ℥ stellat. lb. i. ℥. t. lb. i. M. exacte destilla per ™, (vide in destillatione ℤii), ॐ glaciale destillatum rectifica vnā ac alterā destillatione, feces semper reijcendo. Hinc affunde Δ in hydromelitis vinosi, cohobaque, ut tandem crebris istis cohobationibus ॐ illud dulcescat. Tandem abstrahē ℤ ad consistentiam Olei.

Vires. Oleum hoc exquisitissimum, ac pretiosissimum est Remedium, multis curandis aggraudinibus, iisque gravissimis apissimum. Quin & dominator est febrium tertianarum, quotidianarum, ac in primis quartanarum. Blande enim vomitum multis concitat, aliis alvi solutionem circa vomitum, eamque vim habet, ut radices & seminaria mali prorsus eruncer & elevat.

N. & hydromelitis vinosi separatus, si vitriolica aciditate (& i.) impragnetur, summum est diaphoreticum, & longe ab aliis vulgaribus aliud.

Dosis cocti. vel 1. per se, vel in liquore conveniente. Querci. in Tetr.

12. Aliud Oleum Antimonii Crystallinum ex floribus.

&. Flores antimonii alb. & is, (ex & ad flaved. calcinato, & &, an. lb. iiiij. argillæ lb. v. vel vij.) dephlegmata, an. M. & destilla in MB, sic tantum prodit phlegma, & que cum floribus coeunt. Affunde novam F, atque denud evoca, idque repete, donec flores nihil spirituum amplius retinere queant. Tunc destilla per Om̄ p̄m̄ primò excipiendo seorsim humiditatem aqueam, dein mutato Excipulo Oleum albicans, ac ponderosum, instat butyti antimonii, relictio inutili.

Vires. Idem ferè est cum butyro Antimonii: Infervit solutioni Ois, & est basis precipitati purgantiis, ut & vomitorii. Hartm. in Croll. p. 224. Sennert. Instit. l. 5. p. 3. f. 3. c. 17.

Nimirum.

Rectificatur oleum hoc per Rectortam: hinc duplex inde paratur præcipitatum, alterum à vixi nato, alterum nato solum purgans: prius fit, oleum id instillando in V & m̄ pluv. pulveremque grimoniæ suâ lotionis beneficio liberando: postea fit, oleum id cum an. ol. & p. d. mixtum (& 2) reponendo, & hinc similiter flores edulcorando.

Dosis, à g. j. ad iiij.

13. Oleum Antimonii compositum ad Vulnera.

&. Antimonii. Sulp. an p. ij * vel & p. j. & p. iiiij. destilla Δ fortium tribus cohobis, quod sub limatum erit, semper & reddendo.

Vires. Mundificat optimè vulnera inveterata. Basil.

14. Aliud Oleum.

Fit ejusdem qualitatis & si cum & imbiberis, ac poltea destillaveris. Tentzelius.

15. Aliud, Balsamus Antimonii dictum.

&. &. lb. ii. & & lb. & 3iiij. Fluant in & fortii, effundanturque in tabulam lapideam.

&. Massam hanc, & & 3iiij. misce, & effunde & m terebinth. ad eminent. 4. digit. Digere vase clauso & aliquot, sic & Terebinth. rubro colore tingetur. Postea adde siliques contusos ad spissitudinem aliquam, destillaque per Oi m.

N.B.

N.B. Vbi guttae flavae apparere incipiunt, muta receptaculum, & auge Δ, atque extillabit οο rubrum. Sennert.

Vires. *Magnarum est virium in diuturnis ulceribus.*

N. Vide etiam *Balsamum Antimonii seu Reguli. In Tincturis ex Regulo.*

16. *Balsamus Vulnerarius Basilis.*

℞ opt. lb. 1. ⊖ comm. vel ℥ fb. 5. Argill. fb. vj. M. & destilla Δ fort. per Οm, & prodibit tandem οο quod dephlegma ad remanentiam Φveris rubei; hunc solve per deliq.

Vires. *Summarum est virium, & arcanum summum in vulneribus interteratis. Basil. in C. Triumph. Vide etiam Balsamum Reguli in tincturis.*

N. 1. *Keslerus.*

℞. *Antimonii ℥, (vel ⊖,) ana. O ust. fb. 5. destillatque sine argilla.*

Alii.

℞. *Solum Δ & ℥, (sine O & argilla,) vel ⑩. Vide Basil. in repetit. lapid.*

Alii.

℞. *Antimonii, part. 1. ⊖ p.t. Bol. armen. p. ij.*

N. 2. *Processus est plurium (;) diecum, instituendaque est destillatio per gradus.*

N. 3. οο hoc precipitari potest cum ℥. *Pracipitatum elotum exhibetur à g. ij. ad vj.*

17. Δ ex Regulo.

1. Figatur Regulus, [quod fieri

poteſt multoties iteratis ſublimationibus, ſive in ovo Philosophico id fiat, ſive in cucurbita, quotidie ſcil. id quod ſublimatum eſt ad fundum detrudendo.)

2. Regulus fixus ponatur aliquandois (§ 6.) in cellam ut ſolvatur, Oleum illud filtra & coagula ad ſpiftitudinem. Hinc repone iterum ad liqueſcendum, filtra & coagula, ac ſolve iterum, ac cum triplo Tripolæ mixtum destilla per Οm. Sic primò prodiſt Δ albus, dein tubeus: rectifica.

Vires. *In febribus omnibus intermittentibus, ut ℌ in quartana, virium eſt ſummarum, mundificat ſanguinem per diaforeſis, atterit calculum Renum & Vesica, materiam Podagrām diſcutit, dolores vel extrinſecū applicatum lenit.*

Dofit., à g. iij. ad v.

18. *Aqua Antepileptica ex Croco Metall. Quercet.*

℞. Croc. Metall. miſce cum cruta panis pulverifata, ac elice ∇m per cornutam ad Δm ſatis magnum.

Vires. *Hanc pluriſ facit Quercetanus in Epileptia, quam reliquas ſuas Antepilepticas omnes ē vegetabilium familiā deſumptas.*

Ego huic labore Δ ac Ο. 3. integras fruſtra impendi. Primò exiuit phlegma, ſecundò Δ nebulosi prodierunt, tertio ſtrix ſeu Oleum rubicundum, omnia autem in parvā quantitate.

19. ∇ Stimmi ♀ rea. Clyſſue alias.

○○○ 3

110 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

R. Antimonium elect. D pur A | N. 1. In utriusque $\nabla\&$ destillatione
pur. an. (lb. 1.) propellantur per colligi possunt flores, qui à Sulph. per
 O_m in ventris capacitatem superiori sublimationem liberati, in usum venire
quoque possunt.

ac capaciss. rostro firmiter annexum,
in quo infusa sit aliquota $\nabla\&$ pars :
Injice materiam sensim per vices, tu-
bulumque propediem obtura, videbis
materiam injectam paulo post incendi
receptaculumque nebulosis vaporibus
repleri, quibus sensim $\nabla\&$ illi com-
mixtis receptaculum pellacidum redi-
ditur, quo apparente, injice iterum,
&c. ∇m spiritibus destillatis im-
prægnatam filtra, vel si placeat, &
adustionem sapiat, à phlegmate in MB
libera.

Vires. Crassum F reamque muci-
laginem ubique locorum delitescat in
corpore attenuat, ac per emunctoria
conuenientia expurgat, per alvum sci-
licet, per $\square\text{m}$, per sudorem, per sa-
livationem : Vnde utilissimum Medic-
camentum audit in obstr. Epatis, Lie-
nis, Mesenterii, vteri, in affectu
Hypochondriaco, Colico, & simil. pra-
fertim si cum Crystallis $\mathcal{T}$ acuat. Mis-
cetur cum ∇ font. vel aliquo liquore con-
venienti, ad gratam aciditatem, bibi-
turque pro libitu.

20. Aqua Stimmi F rea.

Fit eodem modo ex Antimonio F
& D an. quibus si aliquid F is ad-
miscetur, melius destillatio procedit.

Vires. Prodest itidem in obstructio-
nibus, maxime autem expellit per sudor-
em materiam in habitu corporis delites-
centem.

N. 2. Ex Q o fit Antimonium dia-
phoreticum, si semel ac iterum cum D
ana, calcinetur & dulcoretur, vel ex eodæ
 F rauratu extrahitur, si cum lixivio
forti coquatur. Vide Sulph. Antimonii.

IV. LIQUATIO.

Liquor seu Balsamus ex scoris
Reguli.

R. Scorias Reguli, (sive simplicis,
sive compositi,) expone aéri humi-
do; sic solventur propter Salia Tart.
& D admista.

Vires. In Chirurgia usus est insignis,
praesertim in fistulis & ulceribus fastidis.

2. Liquor ex Sale vitri Anti-
monii.

Fit si id in albumine ovi ad duri-
tatem cocti, vel Raphano, vel Bryonia
excavata in cella resolvatur.

Vires. Liquor hic assumpcio intrin-
secus Podagricas defluxiones, & Parox-
ismos efficaciter compescit : In Chirur-
gia, vulnera, fistulas, absque mordacitate
tamen, à putredine conservat & sanat.

Dosis $\vartheta\text{B}.$ ad $\vartheta\text{j}.$

V. EXTRACTIO.

Unde
SVLPHVRA & TINCTVRÆ.

SVLPHVRA sunt Extracta cras-
fiora.

TINCTVRÆ sunt Extracta ma-
gis elaborata.

De

C A P V T X V I I .

II_I

D E S V L P H V R I B V S .

Sulphura hæc extahuntur ut plu-
timū cum lixivio forti , vel etiam
cum **X**.

Lixivium forte ad Extract.

1. **R**. **¶** **¶** & **⊖** ust.an. F. li-
xivium filtratione clarificandum.

2. **R**. **E** clavell. **¶** & **E**. comm.
F. lixiv.

3. **R**. **¶** ib. **▽**. lb.xv. F. lixiv.

1. Sulph. ex Minera Antimonij, vel
Antim. crudo.

R. Mineræ Antim. lb. iij. v. &c. vel in
defectu mineræ.

R. **♂** crud. tere minutiss. & su-
perfunde lixiv. forte, (ex **¶** & **▽**)
digere **♂** 6. vel 7. ut fiat Extractio:
Extractionem filtra, & leniter bulli-
endo reduc in **♂** verem rubeum.
Hartm. in præt. Kestl. 2. c. 18.

N. Si experiri volueris, an aliquid **♀** **♂**
superst. in materia, transfunde nonnihil
extractionis in vas aliud, instillaque
♂ sic præcipitabitur Sulph. ad fundum.

Vires. In servit extrahende tintura,
purgat itidem supra & infra.

Dosis, g. ij. iiiij. v.

2. Aliter.

R. Antim. pulver. q. s. coque in li-
xivio forti, præcipitaque **▽** pluviali
(imprægnata **X**) hinc edulcora.

Vires. Tutius agit per vomitum, quam
crocus Metallorum.

Dosis, g. ij. iiiij. v. Beguin. & Quer-
cetan.

3. Sulph. ex **♂**. calcinato.

R. Antimo nij. **♀** i. an. mixta lique-

scant ad **Δ**. postea effunde in ollam
plenam **▽** calidā , stentque per **ρm**,
dein decanta ac præcipita. Sulph. in-
stillatione **†** i, vel sola coctione ad-
hibita.

N. 1. Alii fundunt solum Antimo-
nium, idque fusum effundunt dicto modo
in **X** acerrimum, vel **ρm** **○** acutatum,
decantant, præcipitatumque **†** erem
colligunt.

N. 2. Nisi me felicior fueris, nihil
efficies.

Alii.

R. **♂** p. 1. fundunt, fusoque inji-
ciunt antimonii p. ij. atque dicto mo-
do effundunt in **X**.

4. Aliter.

R. Antimonii p. ij. scor. **♂** Germ.
Hammerischlag,) p. 1. & Sulph. an.M.
& injice sensim luper **○** & Tart. ad
Δ fluentia, hinc fluant simul optimè,
dein extrahe **♀** r coquendo in lixivio
forti, præcipitaque instillatione **X**.

Vires. Purgat per alrum.

Dosis, g. iiij. v. vij. viij. viij.

5. **♀** ex Croco Metallorum.

Fit eodem modo : Hepar scil. an-
timonii coquatur in lixivio forti , vel
solâ **▽** , (ut in edulcoratione Croci
Metallorum.

6. **♀** r ex scoriis Reguli: **♀** r ana-
rum Antimonii.

R. Scorias à Regulo separatas ,
easque coque in lixivium, trajicéque
per chartam, colatura insperge **†**,
& præcipitabitur **♀** auratum anti-
monii, quod decantato lixivio edul-
corandum.

Vires.

112 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Vires. Moveret vomitum, ac inter-
dum secessum.

Dosis, g. vij.

7. $\text{\textordfrown}$ rex Regulo Antimonij
 $\text{\textordfrown}$ Alii.

Fiat Hepar ex Regulo $\text{\textordfrown}$ Alii. & ①
Hoc Hepat sine ablutione coque in
lixivio forti, ut abstrahatur $\text{\textordfrown}$ r,
de-
canta & præcipita instillatione $\text{\textordfrown}$.
Quercet. in Tetradi.

8. Aliud.

2. $\text{\textordfrown}$ crud. per $\text{\textordfrown}$ præcipita-
tum & edulcoratum, coque bullien-
do in lixivio $\text{\textordfrown}$ i, decantaque : lixi-
vium tinctum evaporet, sic remanebit
in fundo $\text{\textordfrown}$ r antimonij cum $\text{\textordfrown}$ $\text{\textordfrown}$ i,
sublima illud $\text{\textordfrown}$ r addito sabulo, &
sublimabitur $\text{\textordfrown}$ r antimonij putum.
Sala de $\text{\textordfrown}$.

9. $\text{\textordfrown}$ rex Cinnabari Antimonij,
 $\text{\textordfrown}$ r Antimonij verum.

Cinnabaris antimonij pulverisat.
coquatur ebulliendo in lixivio for-
tissimo, (ex cineribus clavell. & $\text{\textordfrown}$
an. vel ex $\text{\textordfrown}$ $\text{\textordfrown}$ i & $\text{\textordfrown}$, $\text{\textordfrown}$ x,) per $\text{\textordfrown}$.
3. vel. 4. Decantetur dein lixivium à
 $\text{\textordfrown}$ vivo, qui currat in fundo, filtre-
turque, hinc reponatur, ut Sulph sub-
sideat coloris rubei, quod à lixivio se-
paratum eduleotetur saepius ∇ a com-
mun. calidâ ; dein leni calore exic-
etur, habes Sulph, antimonij genui-
num.

Hinc paratur.

Panacea Sulph. Antimonij veri.

1. $\text{\textordfrown}$ Sulph. iam descripti,
Regul. antimonij, an. $\text{\textordfrown}$ j.

$\text{\textordfrown}$ Sulph. per C. vel $\text{\textordfrown}$ $\text{\textordfrown}$ recti-
ficatis. $\text{\textordfrown}$ iiij.

Digere per aliquot $\text{\textordfrown}$ (8) in loco
calido, deinde destilla ex $\text{\textordfrown}$ per $\text{\textordfrown}$
vitream, ter ad minimum cohoban-
do ; urge postremo Δ e quarti gra-
dus $\text{\textordfrown}$. 12. & erit totaliter fixum,
quod exime, & cum ∇ rosar. lava &
exicea.

N. Praestat materiam $\text{\textordfrown}$ f. attâ ex-
emptam sub tegula $\text{\textordfrown}$ 5. 6. reverberare.

2. $\text{\textordfrown}$. Hujus pulver. $\text{\textordfrown}$.

Mag. vel $\text{\textordfrown}$. Corall. $\text{\textordfrown}$ ij. M.
exactè.

Vires. Est instar panaceæ : habet ni-
mirum in se vim diaphoreticam, ac san-
guinem mundificandi, ideoque quibuslibet
morbis per sudorem sanabilibus inserv-
ire potest, præcipue Lni venerea, fædi-
tatiique cuius. Repetenda est Dosis saepius
in quibuslibet morbis, præsertim vero in
Epidemias, & malignitatem aliquam se-
cum vehebentibus.

Dosis, a gr. x. ad xv. & xx.

Hartmann. in Croll. in præst. Agri-
cola de $\text{\textordfrown}$.

DE TINCTVRIS.

De Tinctoris $\text{\textordfrown}$ ij notare in genere
expedit, quod monente Basilio, $\text{\textordfrown}$ in
priori extractione adhibitum, $\text{\textordfrown}$
purgantes figat, (ita ut per $\text{\textordfrown}$ m su-
dores & ptyalismum duntaxat ope-
rentur, etiam si postmodum per $\text{\textordfrown}$
extrahantur,) & econtra $\text{\textordfrown}$ vim in
eadem dielectoriā augeat. Basil.

Tinctura antimonij nihil aliud est
quam portio aliqua antimonij, ido-
neo

neo menstruo soluta & exaltata, eāque potissimum sub colore rubeo.

Absolvitur Tinctura preparatio plerunque duabus Operationibus: Extractione scil. & Exaltatione. Hæc ferè non nisi V perficitur, illa potissimum X quod plerunque acuitur aliquo v acido.

1. Tinctura ex Antim. crudo.

$\text{v}.$ 1. g pulv. extrahe Tincturam rubicundam s. a. cum v O -i Philosoph. digerendo in E bus, hinc decanta, decantatis Tincturis confunde, abstrahéque v m O -i in M l. Δ , donec guttæ flavescent.

2. Tincturæ in fundo remanenti affunde W rectificatum, extrahéque V l. Δ , M , donec itidem guttæ flavescent. Tunc mutato recipiente, igne fortiori propelle Tincturam.

Vires. Balsamum mirum est, quo uti possumus ad vulnera curanda, tam interna, quam externa: movet sudorem, non nunquam etiam secessum & vomitum: emendat Symptoma veneni, Lepra. Faber Monsp.

Alij pro menstruo utuntur F , ex O - $\oplus$ & O plumos,

2. Alia Balsamus vita Basiliy.

$\text{v}.$ 2. O crud. q. v. extrahe Tincturam rubic. cum X radicato, digerendo per M m, filtraturam digere iterum per M n, & nigrescat. Abstrahé X : ad siccitatem, edulcora & circula cum V opt. ad eminent. 3. vel 4. digit. per M m unum ac alterum, vase

clauso: decanta, dein & destilla ex E , & prodibit V imprægnatus Tincturæ antimonij: circula O 10. circiter, & subsidebit Tinctura, quam per Tritorium à V separa.

N. Candesac primum O : hinc injice in X .

Vires. Summarum est virium munificat sanguinem, curat Morphaem, scabiem, exhilarat spiritus.

3. Aliter.

$\text{v}.$ Antim. crudi q. v. extrahe Tincturam rubic. cum H antimonii, digerendo aliquandiu, decanta, abstrahéque H , & pelle Tincturam per X ex v .

Vires. Summè prodest in Morphae, Lue Ven. &c. Basil.

4. Alia, Manna Antimonij, dicta.

$\text{v}.$ Antimonij pulveris, extrahe Tincturam cum v antimonij es-santificato: filtra ac abstrahé. Hinc digere cum V , ac abstrahé.

v antimonij essentificatus præparetur ex Magnesia, acuatürque nativo suo sale.

Integrum equidem adscriptum Processum, verū cùm id forsitan Dn. D. Paulo Keller, cui illum acceptum reffero, ingratum foret, descriptionem quam de-siccamque vel Tyroli Chymie satis perspicuam, equi bonique consule:

Ex Antim. calcinato:

5. Tinctura ex vitro Antimonij, Magisterium Antimonij Sale: O vitri.

Antimonij Basiliy.

P P P

114 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

R. Vitr. $\frac{1}{2}$ ℥. lœvigate, affunde $\frac{1}{2}$ acerimum, vel acuatum $\frac{1}{2}$ m. $\ominus$, (alias incassum laboraveris,) ad eminent. 2. aut 3. digit. digere in $\frac{1}{2}$ calore, qui manu absque adustione tolerari possit $\frac{1}{2}$ ℥ (30. circiter) quotidiè semel aut bis agitando, &c. Tinctum liquorem decanta & abstrahere $\frac{1}{2}$ ad coagulationem usque subfuscum & acrem, (ad siccitatem $\frac{1}{2}$ Heris, Basilius.) Hæc exposita Δ ri dissolvitur in liquorem, qui vitreo vase probè obturato servetur, ne liquefaciat & evaporet. *Sala, Thold. in Halograph.*

Huic affunde ∇ ac extrahe iterum, decanta à fecibus, tandemque ∇ abstrahere, dicitur Alexiterium antimoniale. *Basilio in Curr. Triumph. qui $\frac{1}{2}$ erem ante ∇ affusionem edulcorat ∇ destillatae iteratis abstracti- nibus.*

N. Hæc Tinctura quandoquidem dif- ficulter retineri queat, quin liquefaciat, pa- ratur exinde Bezoardicum, quod.

$\eta.$ $\frac{1}{2}$ huius antimonialis, ad mel- lis consistentiam inspissati $\frac{1}{2}$ ij. C. C. ust. preparat. $\frac{1}{2}$ j. M. exactè & exicca- lente.

Vires. *Vtrumque conductit ad obstru- eliones omnes inveteratas, Hepatis, Lie- nis, Pulmonum, &c. Item adversus men- sium retentionem, Leucophlegmatum virgatum, & tertiam uramque, Hydro- pem, Phthisin, Asthma, Pleuresin, Cache- xiam, Melanch. Hypochondriacum;* Itemque ad ulcera, tam externa, quam interna, Scabies quascunque & pruri- ges, Lucem ven. Febres pestilentiales,

continuas, puridas, &c. Morbillos, va- riolas: noxia expurgat per sudorem, $\square$ m. salivationem: usus eius continuari potest. *Basil. Tenzel.*

Dosis Tinctura à $\frac{1}{2}$ ij. ad ix. in vino malvat. vel alio liquore. Bezoardici, à $\frac{1}{2}$ ij. ad xy. &c.

Acetum ad hoc opus idoneum, huc refer ex destillatione $\frac{1}{2}$. Eodem modo eadem Tinctura parari potest si loco $\frac{1}{2}$ sumatur ∇ ex Θ $\ominus$ Ψ à tb. 1. $\ast$ $\frac{1}{2}$ iiiij. $\frac{1}{2}$ tb. iiij. quæ digesta Ψ aut per Ω in, ut ∇ Ψ solet. Li- quor rectificatur super æquale pon- dus Θ is. *Kesler. i. c. 30.*

N. Pulvis ille, ante affusionem ∇ al- bumini ovorum coctorum impositus, in li- quorem convertitur vulneribus recenti- bus & inveteratis malignisque sanandis utilissimus. *Basilius.*

6. Alia Tinctura $\frac{1}{2}$ vitri, ex minera facta.

Extrahe primò cum $\frac{1}{2}$ proprio, decanta ac abstrahere.

Extrahe secundò cum ∇ opt. decanta (rejectis fecibus,) ac cir- cula.

N. Si Tincturam hanc per $\square$ unum ac alterum circulatam Ψ veris, con- queris Ω seu Essentiam Antimonij omni- um fere morborum Panaceaam, ex qua lapis ignis.

Dosis gutt. viij. *Basil.*

7. Alia ex vitro $\frac{1}{2}$ δ α .

R. Vitri antimonij Solaris, q.v. af- funde

C A P V T XVII.

115

funde V rectificatis. ad eminent. digitorum 4. digere in vase clauso, & extrahetur Tinctura rubicundissima, quam serva, & adhibe sine abstractione.

Vires. Movet sudorem citra vomitum ac nauseam, mundificat sanguinem ab omnibus impuritatibus & feculentis reis. Salem microcosmicum resolutum (ex quo hydrops) coagulat, & phlegmata noxia ex corpore exterminat. Podagricos juvat, præsertim si cum arcano Filicis fuerit propinata. Dolores artuum ex Lue Vener. tollit, ut & ipsam Luem Ven. cum decollis convenientibus curat ulceraria. In Peste & aliis morbis Epidemias magnum exhibet solamen.

Dosis à 3j. ad 3ij. vel plures.

N. 1. Post Extractionem que S fieri ferè potest, remanentia denuò fundi potest in corpus Solare album. Hartman. in Croll. Kestl. 2. c. 30.

N. 2. Quandoquidem vis dejectoria X vi refranatur, non abs reforei, primò banc Tincturam cum X (ut in præcedenti preparatione) extrahere.

8. Alia, ex vitro Antimonii solari.

8. Vitri antimonii part. ii. $\odot$ per S purgat. p. i. fundantur simul, dein extraheatur Tinctura cum X radicato, quo iterum abstracto, circuletur Tinctura cum V per S (8) abstrahere vicissim V , ac si placet auctiori Δ Tincturam per O m proppelle depressorem, eamque scorsim collige.

Vires. Medicina Diaphoretica est.

longè excellentissima. Purgat etiam satis promptè si Basilio credimus, addito Extracto Rhaba. b. Hartm. Tentzel.

9. Tinctura ex Croco Metallorum Bickeri.

8. Croc. Metall. q. v. extrahe Tincturam s. a. cum X acerrimo, decanta tinctos liquores, & abstrahere X ad spissitudinem mellis.

Vires. Purgat & movet sudorem vehementer.

Dosis, à g . vj. ad xij.

N. Ex remanente Antimonio, ex quo Tinctura scil. prolecta est, sit $\ominus$ Antimonii dulce. (vide suo loco.) Hoc Tinctura admixtum, efficaciorem eam reddit. Bicker. in Epist. Clariss. Horst. inde hujus observ. l. 1. f. 1.

10. Alia.

8. Hepar antimonii, (i. e. Crocum Metallorum à O suo nondum edulcoratum,) calcina per S is aliquot, (12) & evadit albus, dein expone in cella ut in liquorem abeat. Ex hoc liquore extrahe Tincturam cum V opt. rectificat. decanta & abstrahere V .

N. O Partim sponte in cella conglobatur, partim quoque in extractione subsidebit, ubique ergo separa.

Vires. Vires & Dosis eadem cum præcedenti.

N. Tinctura hec est Viri Experiensissimi ac benè de Rep. Chymicâ merui, Dn. VVeis, Pharmacopæi apud VVormatienses spectatissimi.

11. Tinctura ex S F sato.

P P P. 2

116 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

¶. Antimonium crud. ¶, an. misce & calcina in anemio donec ¶ penitus combustus sit, clue dein ¶ in calidâ, ac extrahe ex Antimonio remanente Tincturam s. a. cum V: abstrahē V, & remanet Tinctura ♀ in fundo. Basil.

N. V abstractus cum Tinctura non potest iterum misceri, sed supernatae semper.

12. Rubinus Antimonii ♀ alis.

¶. Antimonium elect. ¶ i. an. fundantur simul.

Dein

¶. Hujus massa 3ij. (potius Reguli) ♀ ii opt. purgat. 3ij. 00 G. 3ij M. diligenter, digeranturque i calore, donec siccellant: Dein extrahe s. a. Tincturam rubicundissimam cum V: decanta & abstrahē V ad consistentiam mellis: sic habebis materiam, qua frigori exposita inducescit in lapidem instar rubini. Clavis.

13. Tinctura ex Regulo ♂ aut ♀, Antidoros Pantagogos.

¶. Calcem Reguli ♂, ant ♀, sole digerendo aliquot ♂ cum 2u ♀, tandemque destilla Δ fortis. & prodit 00 crassum, cui rectificato affunde V opt. circula, destilla cum cohobiis tribus, semper feces reiiciendo. Tandem liquor servetur accuratissime.

Vires. Repurgat sanguinem, appetitum excitat, viscera corroborat, eradicit cæcexiam, melanchol. hypochondr. Iterum, hydropem, idque leniter purgando.

Dosis; gutta 1. ac altera. Quercetan. in Teirad.

Potest etiam in præcipitatum, & calcem albam, rubram, imò etiam flavam redigi.

Cujus, Dosis gr. iiij. iiiij.

14. Alia, Balsamus Reguli, & exinde Tinctura.

¶. Regul. pulver. q. v. digere in MB. cum 2u Terebinth. & rubefact, decanta, abstrahēque affunden- do V. (vide Basil. ¶) dein solve in V, digere & abstrahē.

Vires. Optimum est remedium in affectionibus pulmonum, phthisi, asthmate, ussi, si frequenter adhibeatur.

Dosis, g. iiij. iiiij.

15. Tinctura ex Antimonio calcinato cum lap. prunella.

¶. Lap prunell. ad porositatem usque per ¶ depurati, Antimonii, an. M. & committe igni reverberatio ♂ (.) ut ¶bulum semper sit ignitum. Ex antimonio hoc edulcorato extrahe Tincturam s. a. per X, hinc decanta, & abstrahē X. Tincturam remanentem exalta, ut moris, per V Kesler.

Vires. Purgat per secessum, (potius per sudorem.)

Dosis; g. q. iiij. iiiij.

N. V in extractione cum X resi- dua, si dulcoretur, fistis omnes alvi fluxus.

Dosis, g. viij. x.

16. Tinctura ex Antim. rubeo fixo.

¶. Antimonii rubei fixi, (vide in calcin.) q. v. extrahe Tincturam tub. dige

digerendo cum **X**, decanta & abstrahere ad siccitatem. Postea extrahe cum **V** similiter procedendo uti cum **F**.

N. Basilius reverberat materiam antequam secundam extractionem cum **V** scil. aggrediatur.

Vires. Summarum est virium in resolvendo cruento, in rumpendo apostematis, in curanda Lue Ven. &c.

Dosis, g. iiiij. iiiij. Basil. in Curr. Triumph. Baco de ♀. qui vel pro Panacea ferè venditat.

17. Tinctura ex floribus Antimonii, Lilium Paracelsi.

¶. Antimonii * an. propellantur per Om. vt nil nisi feces remaneant. Ex floribus his optime edulcoratis, & in reverberatorio aliquandiu vale clauso per colores ad rubedinem reverberatis, extrahe Tincturam s. a. cum **V** rectific. cùmque rufus tandem abstrahere ad consistentiam olei.

Vires. Medicamentum est restaurativum totius corporis, solâ humorum correctione agens, mundificat corpus hominis supra omnia arcana: mille insuper in obstructionibus Epatis, Hydrope, Morphae, Lepra in morbis Lienis, uti Scorbuto, & simil. moveret menses, & si Basilio credimus, purgat leniter per alvum, cum extr. Rhabarb. ac tincturâ Corallorum.

Dosis, g. iiij. iiiij. v. vij. viij. Paracelsi. l. 2. magna Chirurg. Basil. in Curr. triumph. (vocat Elixil. Antimonii,) Hartm. in disp. Chymico-Medic. 7. thes. 129. Querc. poser. Sala in Ana.

¶. (qui quoque flores rubeos obscuros cum **X** sublimatos aquæ efficace scenset, ut & flores reverberatione ad eundem colorē redactos.

18. Alter, Arcanum Antimonii Basilii.

¶. Flores illos edulcoratos (etiam nondum reverberatos) affunde in rectif. circula, donec bene uniantur; dein propelle simul, ac affunde **V** circulaque, subsidentibus febis separatis Tincturam, si liber, adhuc semel rectifica.

Vires. Confortat ventriculum, noxios humores consumendo, appetitum excitat, tollit melanch. hypochondr. suffocationem uteri, colicam, & simil.

Dosis, gutta 1. ac altera. Basil.

19. Alia, Basil.

¶. Flor. antimonii rub. q. v. extrahe digerendo cum **V**, ac abstrahere.

Vires. Purgat leniter, tollit febres tertianas & quartanas.

20. Alia, ex floribus :
Antidotus Confira & Quercetam.

¶. Flores antimonii, (nimis qui ex antimonio Ungarico per se ad albedin. calcinato, cum * sublimati sint & edulcorati,) q. v. extrahe cum **X** philosophico Tincturam rubic. s. a. tempore sat longo. Decantatos liquores tintos destilla ad siccitatem. Ex pulvere edulcorato extrahe iterum Tincturam pellucidam cum **V** vitiæ Coralliorum (& Co-

118 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

rall. inflammab.) tandemque propelle fortissimo igne per Omm Oo rubrum cum ipsa vita, relerva citra separationem.

Vires. Est verum vita Balsamum, nunquam satis laudandum. Exhibitetur cum appropriatis, in Epilepsia, Apoplexia, Paralyse, Pestiferis morbis, Lepra, Morphaea, mundificat totum sanguinem.

Dosis gutta aliquot. Quercet. in Tetr. X Philosophicum pro hoc Opere, vide de X .

21. Tinctura ex floribus Antimonii
     $\text{O} \text{latiss.}$
    Antidotus Lysipyretos.

re. Flor. O Glator. rubicundiss. Extrahe cum Lu $\text{G}i$ Q is, deinde cum vero $\text{H}i$ æthereo Lu .

Vires. Vera est Antidotus contra febres omnis generis, uti G pestiferas.

Dosis, gutt. iiiij. v. in liquore convenienti. Quercet. in Tetr.

22. Tinctura ex floribus Reguli.
    Antidotus narxeng O .

re. Flores Reguli rub. q. v. reverbera vase clauso vitro O 3. 4. continuos. Dein extrahe Tincturam f. a. cum X radicato. Decantatos liquoreres libera à suo menstruo per destillationem. Postea nova fiat extractio cum V : tandem denud V ad siccitatem usque abstrahatur.

Vires. Totā sanguinis massam emundat, Morphaam, Lepram, Scrophulas, Iuem Ven. personat, instaurat G auget nativum calorem, visciditates ventriculi absunt, ac corpus omnibus ex-

crementis expedit. Colicis est aptissima Medicina, necnon prefocationibus matricis, si Reguli O loco, Regulus A ad parandos flores substituatur. Quercetan. in Tetrads.

23. Alia ex floribus Reguli O præcipitatis.
    Antidotus Isochrytos.

re. Præcipitatos fl. Regul. O ad flaved. reverberatos, extrahe Tincturam cum X Philosophorum f. a. reliquis quibusdam fecibus albis in fundo: Menstruo per E separato remanebit in fundo G levissimus rubei coloris, quem reverbera G . 2. aut 3. Dein affunde Lu Iunip. digere. Sic ferè totus G convertetur in Tincturam rubicundissimam.

Vires. Admirandarum virtutum est, adeoque ipsi auro potabili aquiparanda. Apostemata interna omnia aperit atque curat, sanguinem concretum dissolvit, corruptumque purificat, ad Lepram, Scrophulas, L. Ven. Pestem, infinitosque alios morbos magnum remedium exhibet.

Dosis gut. vij. viij. viij. ix. x. Quercet. in Tetrads.

24. Tinctura ex Ol. Antimonii Saccharato.

re. Oo illius q. v. affunde X ad eminent. 3. aut 4. digitor. digere ac tandem abstrahere, sic relinquitur Tinctura in fundo rubicundissima. Glückrabt.

N. Kesler. 2. c. 4. extrahit cum V , cùmque vicissim abstrahit.

Vires. Purgat per inferiora.

Dosis:

Dosis, g. iiiij.

25. Tinctura ex Aurib. Antimonij.

q. v. extrahe s. a. cum V non usque ad eò forti. (Alcohol non extrahit) Decanta & destilla cohabitationibus tuis repetitis per X Tandem propelle per Om vitreum ex A , addito quoque igne suppressionis, ac probit in forma rubicundissima O antimonij dulce; abstrah V per M ac remanet in fundo Destillatorij liquor suavissimus.

Vires. Confortativum est summum, movet sudorem, preservat à Podagra.

Dosis, g. i. ad iiiij. Hartm. in Pract. N. Operatio hac quia experit non successit, aliud eligere menstruum suadeo, vel acuere X addito Ou O , aut O , & simil.

26. Alter.

q. v. Aurex O . (secundi modi,) q.v. extrahe s. a. cum Ou O , quo iterum abstracto, digere cum V , eumque denuò vicissim abstrah.

Vires. Sudorem ciendo contracturam artuum in primis ex colica causatam, feliciter curat.

27. Tinctura ex $\text{Aure Antimonij Aurato.}$

Extrahe cum V , decanta & abstrah ad consistentiam mellis.

Vires. Sudorem provocat, purgatque in primis per alvum absque molestia, non primo sed tertio demum die.

Dosis, g. iiiij.

28. Tinctura ex $\text{Aure Reguli Thalas, Antidotis Soterios Querc.}$

Ex Aure dicto edulcorato extrahe Tincturam s. a. cum vitriolica hydromelitis vinosi aciditate, alkalisata scil. proprio Θ e, (i.e. cum X ex melle H & dein acuato cum suo Sale,) abstrah menstruum, & circula ad aliquot O cum flagrante Juniperi Ou . Deinceps per Om crebris cohabitationibus destillabis, & Om Juniperi, si placet, separabis, ut restet in fundo Destillatorij liquor suavissimus.

Vires. Omnium affectuum Pulmonum æquè salutaris Medicina ac Balsamus utilis in Phthisi, Dyspnæa, Asthmate, Pleuresi, Peripneumonia, &c. In summa saluberrima est Medicina quamplurimis gravissimisque morbis proligandis apta.

Dosis, à gutt. iiij. ad vij. vel plures. Querc. in Tetr.

29. Tinctura ex $\text{Q. Antimonij cum O. Antidotus Soterios Querc.}$

q. v. O per O purgat. p. i. Q antimonij p. vij. F. $\ddot{\text{a}}$ $\ddot{\text{a}}$. Ex hoc $\ddot{\text{a}}$ $\ddot{\text{a}}$ abluto & purgato extrahe Tincturam pellucidissimam instar rubini s. a. variis cohabitationibus cum circulato minore Paracelsi eam exercebis, circulatumque postea, si voles separabis, ut Tinctura restet sola.

Vires. Pretiosissimum est donum Dei adversus Pestem, Lepram, Morphaem, & id genus alias morbos gravissimos.

Dosis, gut. iiij. iiiij. v. ex theriacali. Quercet. in Tetradi.

120 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

30. Tinctura ex Θ seu Crystallis
Antimonij.

$\text{R. } \Theta$ seu Crystallos antimonij viridiutculos, superfunde ∇ in frigidam copiosam, & præcipitabitur $\text{\textcircled{S}}$ albus, qui reverberatione evadit citrinus, ac dein tubeus. Ex hoc extrahe s. a. Tincturam rubicundam eum $\text{\textcircled{X}}$. Hoc iterum abstracto, reiteretur solutio cum V , quem quoque vicissim tandem abstrahe. Thold. in Halograph.

31. Tinctura magisteriata. Lapis
 Δ is Basili.

$\text{R. Tincturae antimonij, (ex vitro}$
quod è minera factum,) lib. i. Θ is antimonij $\frac{3}{2}$ ij. Milce, ac fac coire citculando cum V . (per $\text{\textcircled{X}}$ ad minimum,) dein abstrahe in M V ad siccitatem, & postea fortissimo Δ , elice per O m $\text{\textcircled{O}}$ rubicundum, $\text{\textcircled{O}}$ hoc rectifica iterum in M , ut quarta pars exhaleret.

$\text{R. Huius } \text{\textcircled{O}}$ i rectificati,
 $\frac{3}{2}$ ii antimonialis præcipitati,
(scil. per $\text{\textcircled{O}}$ in Θ i Δ is,) an.

Digere in vase H. clauso aliquantiu, sic solvetur primùm præcipitatum, dein unientur omnia, & exhibebunt $\text{\textcircled{S}}$ erem tubeum fixum & fusilem.

Vires. Tinctura hac equipollit viribus O . Basil. in C. Triumph.

N. $\frac{3}{2}$ ij preparationem habes infrā.

VI. INFUSIO.

1. Infusio Θ crudi.

2. Antimonij crud. laevigati $\frac{3}{2}$ lb.
 ∇ $\text{\textcircled{S}}$ a, vel Vini $\frac{3}{2}$ ij. $\frac{3}{2}$ ij. macerentur per noctem, colenturque.

Vires. Colatura illa purgat suprà & infra. Poter. in Pharmac.

2. Infusio Vitri Antimonij, Germ. Spey-
wasser. Hartm.

$\text{R. Vitr. } \text{\textcircled{O}} \frac{3}{2}$ j. vel $\frac{3}{2}$ ij. vini generos.
lib. iij. vel iiij. vitro benè firmaturque cooperculo, aliquantiu insolentur, donec nempe liquor citrinum colorem induat, postea filtretur li-
quor, & vicissim in vitro benè clau-
so asservetur.

Vires. Datur ad vomitiones cien-
das, magno cum fructu, præstîm in iis
morbis, qui non aliter quam vomitionib-
us curari possunt & volunt, quales sunt
omnes tuffes, pleuritides, anginas, anore-
xie, ructus, atque infiniti alijs in prima
regione ventris hospitantes. Vide & in
Vitro $\text{\textcircled{O}}$.

Dosis à $\frac{3}{2}$ j. ad $\frac{3}{2}$ v. Hartm. in Croll.
N. Sunt qui frustum vitri. $\text{\textcircled{O}}$. pondere
 $\frac{3}{2}$ ij. ad $\frac{3}{2}$ lb. sine pulverisatione in Cerevi-
sie vel Vini haustu aliquot $\text{\textcircled{S}}$ as, prout
scil. operationem magis vel minus effica-
cem experunt, macerant, decantauimque
(iquorem propinat.

N. 2. Admirandum est in infusione
Vitri Antimonij, non exauriri eius vim
emeritcam, sed pene in infinitum vitrum
id posse infundi, ut nihil planè virium vel
admodum paucillum decadat. Quin
imò, quod idem, siquà imbecillus reddi-
tum sit, novâ fusione pristinas vires recu-
peret.

3. Alia

3. *Alia Infusio vitri ♂. quam pro Aquâ Benedictâ Rulandi habet Brendelius.*

¶. Vitr. ♂. (per se sine addit. facti.) 3j.

Vini generos. vel malvar. lib. i. vel ad summum ibis.

Macerentur in loco non admodum calido , donec cutim contrahat vinum. (Hæc cutis nihil aliud est, quæm residua portio ♀ is oocalis, à qua oritur illa vehementis vomitio, relicta à calcinatione antimonijs,) cœte ea per filtrua ab infusione separata & abjecta , longè mitius quæm antehac , operationes suas exercet aqua benedicta. *Brendel. in Chymia.*

4. *Infusio Croci Metallorum, Aqua Benedicta Querc.*

¶. Croc. Metall. Vngar. 3j.

*Aq. card. bened. lib. iiij. vel liij.
Cinam. 3ß.*

Macera per biduum aut triduum dein transcola, & serva usui.

Dosis 3ß. aut amplius.

5. *Aqua benedicta Rulandi.*

Rulandus ∇ suam benedictam ita describit : Crocus noster Metallo- rum maceratur per $\varnothing$ m, vel urgente necessitate ebulliat à lenti magnitudine ad pisi quantitatem in ∇ vel Vino , vel Cerevisia , vel ∇ mulsa, vel denique in liquore morbo convenienter , de quo capitur post infusionem ab 3ß. ad 3ij. colatum dein ceps bibitur frigidè vel calidè.

Verum quis ille Crocus Metallo- rum Rulandinus sit, ambigitur, de quo vide in Croc. Metallorum.

Si ut sit , sufficere tibi potest illa Quercetani , vel si mavis.

¶. Croc. Metall. (sive vulgaris ille sit , sive Hartmanni,) gran. iiij. ad 3ß

Vini generos. vel Vini malv. vel Hydromel. vel Cerevis. vel conve- nientis liquoris ab 3ß. ad 3ij.

Macerentur & necessitate urgente bulliant , coalenturque per chartam.

Vires. ∇ a benedicta uiriisque usus proficuus est in dolore capitis , ab impuri- tate ventriculi , (sapè enim si accidere affolet) in Epilepsia, Pleuride, Melan- ob. Hypochondriac. Febribus, Pestis Ar- chitride, coagulatione Sanguinis, &c. In quibus omnibus cum liquore appropria- to exhibeatur.

Vsus præterea ejus insignis est in Clysteribus.

Nimirum :

3ß. ad 3j. ebullit in ∇ conuenienti vel Vino : Colatura admiscetur Iuri vel Decocto simplicium mollientium. Optimum Medicamentum est in Colica.

Huc

6. ∇ Ophtalmica ex Croco Metall. Vide l. 2.

7. Syrupus Vomitiuus. V. l. 2. c. 64.

8. Vinum Hippocraticum purgati- vum. V. l. 2. c. 84.

9. Oxyssaccharum Vomitiuum , V. lib. 2. c. 84.

Q99.

122 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

10. *Spiritus Vita aureus Rulandi.*

N. De hoc Θ. u. varia Medicorum opiniones: Quercetanus è familia Metallica desumptum illum existimat, in Pharm. rest. c. 17. Alij nihil aliud esse opinantur quam Infusum Trochisorum Alhandal, quod vide in Colocynth. Tentzelius Spiritum Vita aureum à rubro diversum facit, aureum constitutus. Infusum Troch. Alhandal: Rubeum vero ex terra sancta (Antimonij) paratum autumat.

VII. SALIFICATIO:

1. *Sal Antimonij.*

¶. Antim. Ex quo Tinctura prolecta est, (sive ex Croco metalli, sive ex vitro,) calcinetur in fornace figulina & 4. donec in Θ. penitus vertatur. Ex Θ. e. hoc extrahe Θ. cum ✕ decantaque. Hinc abstrahe ✕ & clarifica, solutione ac coagulatione, ut moris, iterata.

N. 1. Nisi Antim. primâ vice probè calcinatum futurit, adhuc semel uiri poterit.

N. Eadem calcinatio absolvit potest, si Antim. cum ♀ ana misceatur & comburatur, donec ♀ r penitus efflagrabit.

N. 3. Quinimò ✕ Antimonij super Antim. fusum Sal subdulce elicit.

Vites. Equipollent viribus Θ. ex ♂ mandificat sanguinem, expurgat corpus ab omnibus impunitatibus, curat Luem Ven. prodest in Podagra, rumpit Apostemata, fugat Febres, extrinsecus mandificat ulcera maligna.

Dosis gr. 4. Thold. in Halogr. vide etiam observ. Horst. l. i. in Epist.

3. Aliter.

¶. Reguli pulv. præcipita per se, in sublimatorio semper quod sublimatum est, materiae quæ in fundo est, reddendo. Regulus ita in Φ. rem rubeum converius ponatur in cellam ad liquescendum; liquorem dephlegma aliquantulum, ac reponere ad crystallandum, Crystallos purifica.

N. Hi Crystalli cum triplo tripola per ♂. m. destillati, exhibent primò ♂. m. albin, dein rubeum, quem rectifica in MB vel B.

Vites. Prodest bic in febrib⁹, precipue qana, atterit calculum vesicae, promovet ♂. m., preservat à Podagra, extrinsecus illitus, mundificat ulcera maligna. Basil.

3. Aliter.

¶. ♂. Θ. rectificatis, funde super mineram antimonij, stent in digestione septimanas aliquot, (6) sic solvetur Antim. in massam rubram teterimi factoris. Hanc indito Θ., pelle que igne nudo in receptaculum sat amplum, (uti sit in Θ. atque ♂. Θ.) sic prodibit primum ♂. Θ., hinc ♂. Θ. antimonij rubeo colore. Receptaculum tandem vesicæ probè occlusum reponere in cellam & (14) sic concrescit Crystallo rubicundi, quos exime & sicca.

N. 1. Aquam residuum rectifica, & habebis ♂. Θ., ut amē.

N. 2. Ex Crystallis his fieri potest ♂., ut ex Sale communi.

Vites. Crystalli hi obstrunctiones referant à viscosa ac tartarea mucilagine suborta, purgantque per alrum. Hinc usus

*usus precipui in affectu hypochondriaco,
tertiana, pleuresi, & simil.*

Dosis gr. 4. 5. Agricola.

VIII. MERCVRIFICATIO.

 Antimonij.

*R. Sal volat. * ⊖ i. an. 3j.
M. & affunde aceratum, digere
vase H. cl. per m, dein destilla in
Ee ad siccitatem : Siccis his salibus
adde Tripolæ triplum, elicéque m
per m Δ fortii.*

*R. Ergo Regul. lavigat. 3vij. af-
funde tuum destillatum, dige-
re s 2. dein abstrahē I. Δ phle-
gma, restantique materiae admisce
quadruplum limatur. ♂, destillaque
Δ fortissimo ex in excipulum
Δ semiplenum, ac videbis m in
vna semiplenum, ac videbis m in
fundō currentem. Basilius in Curru
nij, de quo Job. Agricol.*

Triumph.

*Ex hoc fit seu Butyrum ♂, de
quo in o.*

*N. Alium modum exhibet Basilius
in repet. Lap. Phil.*

Nimirum.

*Antimon. macerat aliquandiu in
Spir. i imprægnato *. Hinc subli-
mat, sublimatūmque in fartagine fer-
reā agitat ad acquirendum m.*

Alius modus.

*R. Δ. pluviae destillatae cum *
affunde antimonio crudo pulvéri-
sato, digere per ♂ (8.) Hinc decanta
& evaporare finito, habebisque e-
rem albicantem dulcem, qui ad Δ m
fusus m exhibit nobilissimum, ni-
hilque aliud est quam ius antimo-
nij, de quo Job. Agricol.*

C A P . X V I I I .

De Recrementis Metallicis Naturalibus.

MEtallinorum corporum enoda-
tionem excipit Anatomia Re-
crementorum Metallicorum.

Duplicis hæc sunt fortis ; Natura-
lia & Artificialia.

Naturalia voco, quæ Naturā ope-
ratrice dum in gremio terræ Metalla
generabantur, ex materiā ad gene-
rationem eorum inidoneā, exti-
runt.

Talia sunt:

Cobaltum, Chalcitis, Misy, So-
ry, & Marcasita seu Bismuthum.

I. Cobaltum.

Cobaltum, cadmia nativa, fossi-
lis, metallica, est minerale terreum
colore ferè nigrum, æris vel argenti
particeps. Germanicè. Kobold, Mu-
ckenpulver, (quia Muscæ eius gustu
perimuntur.)

Foditur copiosè haud procul Gos-
lariā.

Vires. *Uicauistica & erodendi pollet*
*tantā, ut fossorum manus & pedes exul-
ceret : adeoque inter Venena recensetur,*
quippe intus haustum animalia quaque
perimit.

2. Chalcitis.

Chalcitis est minetale simile æri, friabile, nec lapidosum, Sory tenuius, Misy verò crassius, tracta temporis ex Sory factum.

3. Misy.

Misy est minetale, colore aurum imitans, aureisquo scintillis dum frangitur, splendens, natum super chalcitum & ex chalciti, non secus ac ærugo nascitur super æs & ex ære.

N. Misy est efflorescencia chalcitis.

4. Sory.

Sory est minetale lapidosum, & vehementius compactum, crassissimum, friatum scintillas miseras emittens.

N. Chalcitis, Misy & Sory mineralia sunt, inter se origine & viribus coniunctissima. Nimirum, ex Sory fit Chalcitis, ex hac Misy. Videatur Matthiolus in Dioscoridem, qui inter recentiores primus quid illa sint, demonstravit. Verum adhuc dum Officinæ nostræ atibus in usum non veniunt, qua Chalcitis loco Colchotar Theriaca immiscunt, cum tandem genuinum Misy, adeoque & genuinam Chalcitum, monente eodem Matthiolo, Ducatus Brunsuicensis suppedinet.

Vires. Adurunt & Escharas efficiunt, attamen & nomib[ile] quoque adstringunt. Differunt tamen inter se tenuitate & crassitudine, Sory partium est crassorum, & proin minus penetrat, Chalcitis tenuiorum, Misy tenuissimarum.

5. Marcasita s. Bismuthum.

Marcasita est resistentia Metalli-

cum, in generatione metalli ex portione aliquâ, ad generationem Metalli inepta productum, inque corpus minerale albicans, durum ac fragile mutatum. Germanice *Wismuth-Marcasith*.

N. Differt à Cachymia, quod illa ex parte volatiliori constet, qua primò scilicet Metalla generabantur, sequentia fuit, bac ex portione magis fixâ atque ultimo segregata.

Vires. Recremento hi respondent. Vetus rarissimus est, & non nisi exterminus.

PRÆPARATIONES ET PRÆPARATA.

I. CALCINATIO:

Vnde

Magisterium Marcaſita.

¶. Marcasita pulvretis q. v. solve in **V**, [ex **⊕** & **⊖** an. fact] præcipita cum **V**, præcipitatum edulcora & exicca. *Beguinus.*

Vites. Confert. ad cutis vitia, lichenes scil. impetigines, scabritum manuum, & simil.

II. DESTILLATIO & SUBLIMATIO.

Vnde

Oleum sive Liquor, Sal & Flores Marcaſitarum.

¶. Marcasitæ crudæ (qualis ex fodinis eritur,) q. v. c. gr. tb. x. pulverisa, macerataque cum Vino albo generoso q. s. **ρ** (3) hinc deple, atque novum vinum affundendo, iterum macera, toties id repetendo, donec mens.

C A P V T X V I I I .

125

mens. 10. affuderis : Decantationes omnes tandem affunde Marcasitis , ac destilla ad siccitatem : hinc obtura rostrum alembici , daque Δm fortiorē , & sublimabuntur Flores argentei.

(N. Liquor sit , si Flores argenteos per deliquium in cella solveris.)

Destillatum potò lento calore coque , vel si Δm appetis , destilla ad remanentiam meniturā i. reponēque aliquandiu. Hinc coque iterum ad medietatem circiter , reponēque ad crystallisandum.

N. Crystallisationem promovere potes imponendo stramina.

Vires. Vtrumque & Sal magnum sunt virium in ulceribus cancrofis , fistulis , aliisque affectibus malignis. Paracels. 5. de Essentia Metalorum.

Aqua Marcasite.

g. Miner. Magnesia , i. e. Bismuthi crudi ignem non experti q. v. distilla per Om , & nanciscetis ∇m albam , quam vel tertią vice rectificatam serva.

Vires. Perhibetur extrahere animam auri , reliquo corpore albo. Revivisicare item dicitur herbam quamcumque aridam , si radice ei imposita maceretur. Quinimo si cum ∇ destillata herba cu-juscumque confundatur , atque cum modico salis eiusdem herba maceretur , formam herba eiusdem apparere ajunt. Eadem ∇ cum proprio sale (ex Qo) alcalifata dicitur Om ad miraculum usque resolvere. Eides sit penes exper-tum.

N. Aqua Marcasita clauso vase as-servata , novilunio dicitur augeri , pleni-lunio è contra imminentia Andr.

Orbelius in Lumine suo
Chymico.

C A P . X I X .

De Recrementis Metallorum Artificialibus.

R Ecrementa Metallorum artifia-
lia voco , quae separantur à Me-tallis , dum in fornace funduntur & purgantur.

Suntque:

1. Cadmia , 2. Diphryges , 3. Lithargy-
rium , 4. Molybdæna , 5. Plumbago ,
6. Tutia , 7. Pompholyx & Spodium.

CADMIA.

Cadmia { Nativæ { metallica , v. Cobaltum.
metalli expersæ , v. Lapis calaminaris.
Factitia , de qua bīc.

Cadmia factitia est corpus den-sum , ex fuligine æris , dum in forna-ce conficitur concretum , adhaerens lateribus camenisque fornacum , vel

Q. 9. 3

126 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

etiam in partem infimam delabens.

Dicitur *Kadusia*, Arabicè *Climia* vel *Chlimia*.

Triplicis id sit generis, nominibus à re quam repræsentare videtur de sumptis.

Bottitem appellant, quæ *Vua* speciem refert: *Ostracitem*, quæ testis similis est: *Placitem* quæ crustis.

Bottitis reperitur in fornaci partē mediā: *Ostracitis* in infimā: *Placitis* in editiore.

N. 1. Sunt qui *Capnitum* & *Calamitem* addunt.

Capnitum, quæ in ipso fornacum ore reperitur, tenuissima, exusta & nimia tenuitate similis favilla. Verum hac à *Pompholyge* vix vel parum differre videtur.

Calamitem vocant, à figura calami, quam à pertica ferrea acquirit. Nimirum decuitur hac à ferrea perticis, quibus *Cadmia* dum as fusum iis agitatur, adhaerescit.

N. 2. *Quin* & *Cadmia* paratur ex *Pyrite* *Lapide* in fornace usq.

Optima est *Bottitis*, densa, modicè gravis, & in levitatem magis declinans, racemosā facie, quæ fracta cinerulenta est. *Diosc.*

Vires. Leniter desiccat, abstergit, ulceribus humidis & putrescentibus consert, eademque ad cicatricem ducit.

Adhibetur autem *Bottitis* & *Placitis* in primis in affectionibus oculorum, reliqua in ulceribus aliis,

PRÆPARAT.

1. *Tutia* (*porius Cadmia*) preparata Officinarum.

Igniatur & extinguatur *Cadmia* in V roscatum, idque ternā vice, hinc lavetur ut *Pompholyx*.

2. *Collyrium album Galen.* v. Dispens.

N. Praefat in *Collyrio* hoc, ut & in aliis, loco *Cadmia* adhibere *Pompholyx* gem seu *Tutiam*. Nec audiendi sunt, qui *Cadmiam* & *Tutiam* confundunt, *Tutiamque* faciunt, quæ *Tutia* minus legitimè, relictus autem *Cadmia* species est.

3. *Vnguentum de Tutia Nicolai*, V. D.

4. *Emplastrum de Lapide calamari*. V. D.

I L

DIPHYGES.

Diphryges est genus recrementi metallici, quod subsidet, dum æs in fornace fusum V frigidâ perfunditur.

Vires. Mistam habet facultatem, continet enim in se quiddam & mediocriter adstringens & mediocriter acre: quamobrem ulcerum rebellium optimum Medicamentum est.

Vsus in Officina est rarissimi.

III.

LITHARGYRIVM.

Lithargyros, *Lithargyrum* Officinis, spumosum exrementum est è purificatione argenti, quæ per plumbum fit, residuum,

Duo eius genera communiter statuuntur, videlicet *Lithargyrum* argenteum, quod coloris albi, & aureum,

reum, quod flavi coloris existit. Venerum non nisi coctione differunt, autemque magis coctum est quam argenteum. Germ. Gleet.

N. Nihil est aliud quam H_2 .

Vires. Siccatur & refrigerat moderatissime, adstringit, reprimit, occludit, causa explet, exterget, sarcoticum est.

P R A E P A R A T I O N E S .

Præparations easdem cum H_2 , pro re natâ tamen suscipit. Vnde Medicamenta quoque eadem suppedicat, quorum tamen præcipua sunt.

1. Sal Lithargyri, Alumen H_2
Paracelso.

Paratur beneficio X , non secus ac Sal H_2 : decantatur solutio, filtratur ac inspissatur.

Vires. Ex præcedentibus collige, & si libet respice ad Sal H_2 : Interne exhiberi quoque poterit in diarrhoeis, dysenteriis, reliquisque morbis resolutis. Intestina losa ac ulcerata sanat ac consolida, sanguinem affuantem refrigerat.

Dosis $3\text{b}.$ cum Theriacâ, vel alio Eleuthero sudorifico sive anodyno.

2. Magisterium.

Præcipiretur solutio cum $\text{O}_2 \text{H}_2$.

3. O_2 . Lithargyri rubrum.

4. Sal Lithargyr. $\ominus$ decrepitat. an. M. ac destilla per $\text{O}_2 \text{m}$.

Vires. Curat vulnera oculorum, O_2 nigrum inspergitur vulneribus.

4. Extraatio seu Tinctura Lithargyri Terebinthinata, alias Balsamus Lithargyri Terebinthi-

natus.

5. Sal Lithargyr. 3jij . $\ominus$ Terebinth. 3iv . macera in E ibus calidis, & rubescet.

Vires. Mirarum existit virtutum in Chirurgia, convenit ulceribus interatis, ut O tumoribus: curat vulnera, eadēque ab accidentibus præservat, præcipue si addatur Camphora $3\text{b}.$ succurrit itidem fistulis, concro, morphais & aliis.

5. Balsamus seu Unguentum.

6. H_2 Sale Lithargyrij imprægnatum, misce cum O_2 (præstat in mortario plumbeo,) sic coagulatur in Linimentum.

Vires. Confert inflammationibus, ambustis, podagraque calida & simil.

N. Eodem modo fit & balsamus H_2 , ex H_2 sale H_2 imprægnato, & O_2 olivarum.

6. Liquor.

7. Sal vel Magisterium Lithargyrij, solve per deliquium.

I V.

MOLYBDÆNA SEV PLUMBAGO

Molybdæna f. Plumbago duplex Dioscoridi est: Nativa & Factitia.

Illa nihil aliud esse videtur, quam Lapis f. Minera plumbi, seu potius Minera plumbi & argenti simul.

Factitia est species Lithargyrij, videlicet est illud recrementum quod in argenti, aurique purificatione cum plumbo, minerave plumbi instituta, fornacis folio concreum & pertusum adhaerescit.

Vires.

128 PHARMACOP. M^ED. CHYM. LIB. III.

Vites. Similem Lithargyro vim pos-
sedit, ad frigidum paululum recedens,
sed nec abſtergētis facultatis est par-
ceps.

N. Ut rāge ceterimē funduntur.

V.
TVLIA, SEV POMPHOLYX ET
SPODIUM.

Pompholyx est favilla tenuissima
& volatilis, quæ dum æ in fornaci-
bus perficitur, supernæ earum parti
adhæret. Arabicè Tutia, Latinè
Bulla. Offic. Nil, vel Nihili album.
Germ. *VV*eiss nicht, *Angen* nicht.

N. Coit ibidem in glomusculos velle-
rum similes, contactaque farina modo di-
ſpergitur. Eodem modo & Cadmia, vi-
ignis violenti, in favillam seu turiam re-
digi potest. Vide Diſc.

Spodium est favilla eadem ob gra-
vitatem in pavimentum decidens.
Græcè σπόδιον & σπόδος. Latinè
Spodium Græcorum. Offic. Nil vel
nibili gryseum Germanicè. Gravv
nicht.

N. Dicitur Spodium Græcorum, ad
differentiam Spodij Arabum, quod ni-
hil aliud esse, ait Avicenna l.2. canon.
vrat. 2. c. 617. quād radix alcanna
combusta, cuius vīra facit refrigerare
& exsiccare, stypticum ēſſe, confortare.

2. Vnguentum Nihili ad oculos.

3. Aliud ad Oculos. V. August.

4. Diapompholygos Nicolai. Nihili dictum.

De Tutia,

N. Hic recipienda cadmia.

cor, conferre tremori cordis & syncope
ex cholera suborta, &c. Hoc igitur cum
nobis deſit, Officina noſtrates, Ebū u-
ſum eius loco vendunt, ceu viribus fi-
milibus præditum.

Vires. Pompholyx Medicamento-
rum propè omnium, que cura morſum
deſiccant, (ſi lota fuerit,) praſtantif-
fum est: quamobrem ad ulceræ cancro-
ſa idonea exiſtit, ut & ad alia omnia ma-
ligna. Inditur Collyrii, que ad oculorum
imponuntur fluxiones, queaque bullas ſeu
puſtulas in eis natas curant.

Spodium Græcorum vti ſpecie à
Pompholyge non diſſert, ita & vi-
ribus inter ſe conuenient.

N. Legitima hac Pompholyx ac Spo-
dium raro in Officinis noſtratis in ex-
tant: unde ejus loco Cadmia uii ſolent,
verum opera preium est, de legitimiſ
comparandis eſſe ſollicitum.

P R A E P A R.

1. Tutia lota.

2. Pompholygis q. v. inde linteo-
lo modicè raro, agitaque in ∇ lim-
pida, ut tenuior ac utilior tutia pars
aqua immisceatur, & nil in linteolo
remaneat, præterquā quod inutile
eft. Hinc residere permittitur, ac ar-
qua decantatur.

V. Auguſt.

3. Aliud ad Oculos. V. Auguſt.

CARVY

C A P .   X X .

De Salibus in genere.

SAlia nihil aliud esse quam corpora mineralia in ∇ solubilia, ac denuo in salinam crystallinamque formam coagulabilia, libro primo dictum est: hic loci ulteriore eorum enodationem aggredientes, quatenus ea mediam provinciam subeant, refereamus.

Salia quae medico usui inserviunt, adeoque præparatis inde parandis materiæ suppetere apta sunt, triplicis quidem sunt generis, pro triplici scil. mundi regno, minerali, vegetabili, animali: attamen hic loci primariò non nisi de mineralibus agere convenient, iisque nativis solis, ad quorum normam tamen & artificialia, sive è mineralibus, sive vegetabilibus, sive animalibus elixiviata illa fuerint, facile dirigi poterunt.

De horum Salium origine sic sentio: Macrocosmus non minus ac reliqua duo mundi regna suâ sustentatur vivitque nutritione. In hac redundat peritoma salinum, respondens saluginosis excrementis, in animalium urina, sudore, catarrho, & simil. deprehensis. Dictum peritoma macrocosmicum salinum, in globo hoc inferiore congregatum, variam pro varietate matricum inducit speciem, non secus ac excrementum illud salinum in animalibus differens evadit.

Hinc
Commune,
Gemmæ,
Nitri,
Alumen,
Ammoniacum,
Vitriolum,
Quibus & Arsenicum addere licet,
quod tamen inter Salia & $\text{\texttt{A}}$ ra ambigit.

Eligenda sunt Salia hæc in genere celebriora quæque loco natali, tum puriora, nitidiora, & si natura ferat crystallina.

P R A E P A R A T I O N E S
Præparationes quibus Salia subjiciuntur, sunt. 1. Purificatio. 2. Calcinatio. 3. Destillatio. 4. Sublimatio. 5. Fixatio. 6. Liquatio.

I. P U R I F I C A T I O .

Salia, quia plerunque heterogeneis scarent, minùsque syncera suppetunt, depurati opus habent. Depurationis huius modus pro varietate salium varius quoque institui potest. Potissima tamen ratio salium purificandorum consistit in solutione, soluti filtratione, filtrati exhalatione, adeoque salis concretione vel crystallisatione.

Solvuntur Salia non nisi in liquore aquo, (non sulphureo aut pingui, & proinde nec in ∇ rectificatis.) Liquor hic, nisi specialis accessus.

Rrr

monitio, adhibetur vulgariter ▽ fontana; in quā sal quodlibet, maxime si tepeſiat, diſſoluitur; diſſolutum per chartam trajicitur, ut ſecibus in charta reliktis ſyncerum tranſeat: Hoc poſtmodūm, humiditate ad ſic citatem uſque abſtractā, condenſatur, vel f. a. cum aliquota liquoris portione crystalliſatur.

II. CALCINATIO.

Calcinantur Salia per ignitionem, idque vel fine, vel cum fuſione: & interdum accedente ſubinde materia ſervili, de quibus ſpeciatim in ſingulis.

III. DESTILLATIO.

Saliūm deſtillatio, quia ut pluri- mūm □u fixiori grava sunt, per □m peragitur, eamque vel ſimpli- cem, vel tubulatam: vitream, vel ter- renam; idque igne tum arenæ, tum nudo, pto fixitate ſcil. maiore vel minoři liquoris eliciendi adhibito.

Per □mtubulatam deſtillatio hoc modo peragitur.

Ad manus habere decet □m ter- ream fortem, quæ in ſuperiore ven- tris ſui medietate tubulum habeat foramine pervium, quo materia per vices injici, quodque poſt injectam materiam obturari firmiter poſſit. □m hanc (ſilubet loricatam) luto in fornace deſtillatoriā obſirma, ut tubulus emineat, fumariis tamen uno ac altero reliktis. Hinc roſtro ap- pone receptaculum capaciſſimum,

(quia □ cum impetu irruentes am-

plum requirunt ſpatium,) iunctu- ris firmiter luto firmatis. Luto lento exiccato accende primò lentum ignem, hinc fortiorem ut □ incan- descat. Tum injice materiam paulati- per tubulum, foramenque vel luto vel bacillo ſtupha humida ci- cumdato obtura, donec □ illi im- petuoſi coagulati [aquæ in recepta- culo immixti] fint, receptaculumque clarescat. Hinc iterum injice, obtutaque ut dictum.

Vide de his figuram appofitam.

N. 1. Commodum erit aliquotam aque partem receptaculo infundere, cui ſeſilicet impetuoſi illi □ immiſceri, adeoque con- densari poſſint.

N. 2. Salia ſimpliciora circa fluxum ſeu fuſionem deſtillari volunt, quare ne inter deſtillandum vi caloris fundantur, duplum, triplum, &c. vel arena, vel fa- rine laterum, vel argillæ ſicca, humidæ ve commiſceri ſoleat, quorum beneficio fu- ſio illa praecaveatur.

IV. SVBLIMATIO.

Sublimatio nonniſi Salis am- moniaco peculiariſter ac præcipue com- petit, ut & arſenico. Flores enim □

C A P V T   X X L

131

communis uno & eodem destillatio-
nis actu acquiruntur.

V. F I X A T I O .

Fixantur Salia diversimodè, de
quo speciatim.

VI. L I Q V A T I O .

Liquari possunt Salia, si vel aëri
humido exponantur, vel vesice suil-
lae, bovillæve insuta, aquæ calidæ
immigrantur.

Formæ Medicamentorum, seu

P. R. S E P A R A T A

Salina sunt

1. Crystalli seu Sal purificatum.

N. Crystalli Salis. si simpliciter pre-
scribantur, nihil aliud denotant, quam
Sal crystallisatione purificatum; sic
conficiuntur Crystalli $\textcircled{1}$, &c.

Excipe Crystallos $\textcircled{1}$ dulces, de qui-
bus in Θ . cap. sequenti.

2. Sal calcinatum.

3. De. / Phlegma. Aqua.
stillatum, < Spiritus.

unde Oleum.

4. Sublimatum. Flores.

5. Fixatum.

6. Liquor-Balsamus.

C A P .   X X I .

De Sale communi.

SAL communе nihil aliud est quam
Salsugo ∇ æ salsæ, [marinæ scil.
vel fontanæ,] quæ salsugo humidi-
tatis aqueæ evaporatione inspissata
remanet.

Dicitur, Basilio Monacho, nobis-
lissimum ac optimum Aroma. Græ-
cè $\alpha\lambda\sigma$. Arabicè Melich, Melha, Ger-
man. Saltz, Kuchensaltz.

Duplex Salis hujus genus occur-
rit, marinum scil. & fontanum utri-
usque diversæ sunt species.

Primas autem Sal Marinum sibi
vendicat, ac præcipue Hispanicum,
in cuius tamen defectu satius est sal
fontanum, quod ad manus est, in
præparationibus nostris recipere,
quam aliud salis genus cum sumptu
acquirere.

Inter Fontana tamen maxima quo-

que diuersitas est, reliquæque lau-
dem præterire videntur Hallense ac
lunæburgense, quibus tamen haud
multum cedit, quod in Patriâ meâ
Vfflenia VWestphalorum paratur.

Vires. Calfacit, exiccat, abstergit,
dissolvit, purgat, astringit leniter, con-
sumit superfluitates, penetrat, digerit,
aperit, incidit, Venerem stimulat, pu-
tredini venenisque resistit.

Hinc convenit, internè in cruditi-
bus ventriculi, appetitu prostrato, obstru-
ctionibus alvi & urinæ, colicis dolori-
bus, &c.

Externe, in ulceribus purædinis ac
serpentibus mundicandis, in tumoribus
simplicibus & pestilemialibus discutien-
dis, in combustionum iutu $\sigma\tau\pi\tau\pi\sigma\tau$ extra-
hendâ, in pruriu & seabit exiccadâ,
in suggillationibus, sanguineque extra-

Rrr 2

132 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

vasato resolvendo ac discontiendo, in dolore dentium, colico, cephalico, arthritico, & simil. mitigando, in oculorum pterygio absumento.

N. Ad Salis huius communis naturalis accedunt salia artificialia ex vegetabilibus ac animalibus incineratis scilicet elicta, unde & iisdem ferè preparatiibus subjici queunt.

PRÆPARATIONES
Principia sunt.

1. Purificatio.
2. Calcinatio.
3. Destillatio.
4. Sublimatio.

I. PURIFICATIO.

Purificatio $\ominus$ fit modo vulgari solvendo in ∇ , ac crystallisando.

N. Si solutio hac ac crystallisatio aliquoties repetatur, tandem $\ominus$ dulcescit.

II. CALCINATIO.

1. Decrepitoria.

Sal calore irritatum crepitare solet. Quare ne crepitando vas destillatorium disruptum, operæ pretium nonnunquam erit, idem decrepitare, i.e. ad Δm calcinare, donec amplius non crepet.

2. Fusoria.

Funditur sal in H_2bulo , sine aliquo artificio, Δe saltem satis forti exhibito.

Aliter cum Ψ .

Ψ . Θ is, Ψ an. misce, ac in anemio calcina igne violento ut concrescat. Hinc extrahe sal cum ∇ commun. ac coagula.

Vires. Basilius $\ominus$ hac ratione cum Ψ ter calcinatum, singulis vicibus cum

nova Ψ anaticè mixtum, adhibet in Tinctura & conficienda, Vide de C.

III. DESTILLATIO.

Destillatio Θ is exhibet acidam ∇ , plegma, sal volatile & spiritum.

Nimirum:

Ψ . Θ destilla per se ex Θ : primò proibit ∇ acida seu Θ -lata; secundò phlegma cum quo sal quoque ammoniacus seu volatilis sublimatur. Cessa à destillat. ac repone Θ in loco humido ad attrahendam ∇m (vel aliquotā $\nabla \alpha$ parte irriga,) dein destilla rursum, sic exit Θ acidus. Hoc repete toties, donec totum Θ in Δm conversum sit, quem in MB rectifica.

1. Spiritus Salis, sive Oleum Θ vulgare.

Ψ . Salis commun. lb. ii. impasta vel malaxa cum argilla figurinae bolive armeni. lb. iii. ad v. & ultrà; inde forma orbiculos, quos ad duritatem exiccatos, impone Θ α terre, luto obductæ, vix ad medietatem implendo: iungatur Recip. satis capax, & servatis Δ gradibus, donec phlegma egressum sit, ultimò pelle forti Δ continuando eundem, donec Θ albi prodierint, Δm hunc rectifica, phlegma, vel in MB abstrahendo, vel si mavis evaporando.

N. 1. Si terram sigillatam loco argilla sumperis, præstantiorem elicies spiritum: Quinimò sal cum triplo arena vel farina laterum, vice argille misceri potest.

N. 2. Quandoquidem in primâ de-

stilla

stillatione salis portio minima in Δ -m re-solvitur, nonnulli Θ in ∇ communi co-quunt, & Θ inde extractum, ut prius de-stillant.

Alij Θ extractum cum Δ -u illo priori miscent, aliquandiu digestunt, & deinde cum bolo & sim. $\mathfrak{G}$ ando, totam salis substantiam in Δ -m transire faciunt. Croll. Sennert. in Inst. l. 5. p. 3. c. 5. Beguin. Agricola.

N. 3. Impastatur Sal ne fluat, quippe si fluxerit vix Δ -scendet.

N. 4. Alij:

$\mathfrak{B}$. O ust. part. ij. Θ p. iij. $\mathfrak{G}$ ántque: verùm Δ -m Θ purum hac ratione acquiri non videtur verisimile, imò in examine constat, eiusmodi Δ - vim suam ab O potius obtinere quam à Θ .

Vires. Diureticus est & Lithontripticus, tartareámque mucilaginem potenter resolvit; unde utiliter adhiberi solet in obstrunctionibus, Epatis, Lienis, &c., in Hydrope, Ittero. Extinguit sciam mirabiliter, absunt corrodendo & sine dolore, quicquid in vulneribus aut affectionibus aliis putredine corruptum est. Mixtum cum Θ Terebinth. Cere, Camomill. Verbas. & sim. dolores podagricos sedat, topbos discutit, &c. Sanat quoque membrorum contracturam ac ariduram.

N. Ad eundem modum eliciumur & ex salibus artificialibus vegetabilium, quorum vires licet ex plantis suis aliquo modo conjecturari possint, (e.g. ex sale absynthiis elicetur Δ -stomachicus, &c.) Attamen Δ - vegetabilium, ingenerare omnes sunt acidi, instar Θ is com. incident, resolvunt, &c.

2. Δ - Salis compositus.

$\mathfrak{B}$. (I) puriss. & Θ . decrepit. (vel fusi) an. M. cum dupla vel tripla quantitate, [alij quadrupla,] argillæ sicæ, & exinde more solito Δ nudo Δ -m provoca.

$\mathfrak{B}$. Huius Δ - ff. 1. Θ is fusi $\mathfrak{z}iiij.$ digere aliquandiu, ut nimirum Θ adiectum solvi possit, & protinus per Ω m destilla. Augebis hac ratione Δ -m & fortiorem reddes, quem eodem planè modo, cum novo Θ fuso, cādem quantitate sumpto, pro libitu toties augebis, quoties placuerit. Abstrahe ab hoc Δ -u phlegma, & deinceps eundem rectifica per Ω m. Vntzer. Agricol.

Vircs. Maximarum est virium in Hydrope, intrinsecus & extrinsecus adhibitus: confert itidem in fistulosis vulneribus.

3. Sp̄ritus Θ . viridis.

$\mathfrak{B}$. Fragmenta laterum, indantur ollæ, ignianturque in fornace calcaria; ollæ huic alia superposita sit olla, sale aliquatenus adimpta, quod ubi vi caloris liquefactum fuerit, pertunde fundum ollæ superioris, ut sal fusum in ignita defluat laterum fragmenta, cūmque iisdem misceatur. Ex his igitur $\mathfrak{G}$ erit Δ per Ω m ut moris. Sennert. Institut.

N. Idem perfici potest, si sale in cella liquefacto fragmenta laterum ignita imbuamur.

4. Spiritus ⊖ corollatus.

℞. Sal. comm. ℥. iiij. vel iiiij.

Corallor. tenuis. tritor. ℥. i. M.

lœuigando super porphyr. postea igne destilla vehementissimo in excipulum capacis. & in salis accipies vnde cum ⊖ corallorum.

N. Addere potes & fabulum, ut fusio impediatur.

Vires. In affectibus cordis, palpitatione sc. & sim. maximarum est virium.

Dosis ℥. B.

5. Spiritus Salis dulcis.

℞. ⊖ Osis optimè dephlegmati ℥ opt. an M. & lentur ter vel quater, sic unientur inseparabiliter & dulcescent.

N. 1. Eandem dulcedinē consequi poteris, si vel ℥, vel ⅔ ℥, vel feces vires ab initio glationis cum ⊖ commiscueris.

N. 2. Exiuntur quoque ⊖ vi corrodente, ac velut maturescit, dulcescitur, sed dephlegmatus vase firmissimè clauso trimestri spatio in Ebus continuo atque aequali calore tenentibus [qualis est ⊖ astivus] digeruntur.

Vires. Egregium præservativum est in peste, arcet enim omnem putredinem. Ventriculum cum visceribus reliquis in optimâ conservat dispositione.

Solvit corallia, &c. quinimod & ⊖ tincturam extrahit. Vide ∇ temperatam Baly in ℥. 1. 4. class. 2.

Uſus. Cum saccharo cando in formam Eleuthary misceri, singulisque diebus jejuno ventriculo assumi poteris,

Hartmann praet. loc. de pest. Senn. in Inst. Tentz. Glückstadt, &c.

6. Aliter.

℞. Sal fusum, solve in ∇ pluvia destillata; filtra, inspissa, ac repone ad crystallifandum: Crystallos hos exemptos, vicibusque aliquot, (10) uti dictum solutos & crystallisatos, (sic dulcescent) imbiue cum ℥, formaque globulos cum argilla, destillaque ut moris.

Vires. Præter virtutes jam descriptas, insigne exhibet menstruum ex robore omnibus tincturæ extrahere idoneum: insuper Herniam carnosam consumit, si quotidie ter illuminatur, manéque ac vesperi ejus gut. x. assumantur. Agricola.

7. ⊖ dulcis compositus.

℞. ⊖ compositi ac Alcohol Vini, an. M. ac uni circulando, cohabandóque.

Vires. Adeò resistit sibi, ut Hydro-pici usu illius aliquandiu à sibi liberi redditur, prodest etiam Ethercias, Lumbros potenter expellit, extrinsecus lenis podagram, si cautè illuminatur; immo, quicquid de Ol. spirituive ⊖ apud Paracelsum alijsque modernos Authores legitur, id ipsum huic potissimum adscriendum est.

Dosis ȝ. vij. ad ℥. B. in vino, vel alio liquore. Hartmann. in Croll. Tentzel. Vntzer.

8. Chryſtalli ⊖ dulces, seu spiritus ⊖ coagulatus.

F. ⊖ terrea, ampla & fortis, quæ in superiori ventris capacitatem fistulam

lam habeat in medium $\textcircled{O}$ & corpus p. i. aliquot $\textcircled{Z}$ as in $\textcircled{H}$ sub tegula reponde desinenter. Huic $\textcircled{O}$ & impone $\textcircled{Z}$ commun. vel quod melius Hispan. seu marini, lib. iiiij. vel iiij. Receptaculumque adapta capacissimum, cui si liber ∇m infundere licet; addē Δ per gradus, donec $\textcircled{Z}$ fluat, tum per fistulam guttula una vel altera $\nabla \textcircled{a}$ frigidæ immittatur, ut (fistula orificio statim obstruto,) in Retorta spirituum copia mediante humiditate elevetur, in qua receptaculum propellatur: continua hoc ipsum, donec $\textcircled{Z}$ in ∇m ferè sit redactum. Dephlegmetur dein $\textcircled{Z}$ atum, evaporetque humiditas; reliquum exponatur ad crystallandum, s. a. sic crystalli colligi possunt Sacchari dulcedinem referentes, solubilésque per deliquium.

Vires. Sudorificum est, Hydropicorumque sciam aque efficaciter ac Δ illi salis dulcis compositus arcet; quippe nihil aliud est quam ∇ Salis coagulatus, unde quoque essentialē humiditatem, que multum in Hydropicis exhaustur, maximopere adjuvat, ventriculūmque ac viscera reliqua confortat, malignitatem in peste, post mortalib[us]que febribus potenter discutit.

Dosis gr. 5.6.7. ad 20.

N. 1. Si ad $\textcircled{Z}$ exiccat lib. j. addideris carbonum pulverisat. lib. ij. optimè que misceris, ex lib. j. $\textcircled{Z}$ accipies Spiritus lib. j. Hartm. in Croll. Kesler. 4. cent. 79. Agricola.

N. 2. Crystalli hi cum $\textcircled{O}$ impragnati nobilissimum exhibent confortativum. Etique si Crystallorum p. 6. cum $\textcircled{O}$ foliat

p. i. aliquot $\textcircled{Z}$ as in $\textcircled{H}$ sub tegula reverbantur. Agricola.

N. 3. Keslerus docet & follem adhibere, cuius rei gratia Retortam habere duplē tubulum oportet, alterum frigida immittende, alterum folli intromittendo inferuentem.

6. Flores $\textcircled{Z}$ is.

Quemadmodum in succini distillatione flores, salis volatilis titulo elevantur, parietib[us]que ac collo Retorte adhærescent: ita & $\textcircled{Z}$ atione ∇ oleive salis, tandem Δ is vehementiā flores ascendunt, quos collige.

Vsus horum varius est, ad crassum phlegmaincidendum, corrupe[re]sque humor[es] à putredine vindicandos.

N. 1. Sunt qui cum $\textcircled{*}$ sublimant; verū decipiuntur, si flores salis simplices inde sibi imaginantur.

N. 2. Fiunt etiam flores salis, si in reificatione Δ ac olei Salis id quod restatum fuerit, fortiori Δ sublimes.

N. 3. Si $\textcircled{Z}$ latio facta sit cum $\textcircled{O}$, $\textcircled{Z}$ aëri aliquandiu expositum, ac iterum $\textcircled{Z}$ ationi subjectum, plus olei ac florū suppeditabit, potest hoc aliquoties repeti.

10. Alius ∇ seu $\textcircled{O}$ $\textcircled{Z}$. & inde Crystalli dulces.

$\textcircled{Z}$ marini crebris solutionibus, [in ∇ pluvial. vel fontis destillata] filtrationibus & coagulationibus $\textcircled{O}$ primè purificati, lib. vj. adjice dissolventris $\textcircled{Z}$ ati & melliflui ex vegetabili

336 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

bili & animali parati, (i. e. $\text{H}\ddot{\text{i}}$ ex melle facti,) q. s. præmissa digestione destilla gradatim ac cautè, ex O terrea vel vitrea, luto probè munita, in receptaculum capacis. Sic elicies O aquos sulphureos ac O latos, dulces acidösque, qui firmissimè sali reconditi inhærent, [gradatim ac cautè O atio hæc peragenda est. Oportet enim vas incandescat, purpureo tamen non claro colore, ne scil. O fluat, & in hoc gradu immorari decet O 8.] post O nebulosos, [in quibus primu[m] Ens metallorum resolutum est,] exhaustos, tandem ad collum recipiens sublimabitur ∇ foliata instar nivis albissima, vel etiam flava, [qui O aut A r philosophorum nuncupatur.] O m destillatum, ut & ∇ in conjunge, abstrahéque phlegma solummodo insipidum B calore lentis. reliquum reponere ad crystallandum s. a. Et hoc repete, donec nulli amplius crystalli concrescant, & id quod extillat aciditatem sapiat. Tunc ab opere desistendum, & infundo cucurbitæ quaerendum verum O is O vitriolatum.

Vires. Crystalli hi eti[s] sapore dulces, admiranda tamen sunt virtutis, adeò ut vel per se forsan, vel cum oleo suo debitâ proportione permixti, verum sint Solis menstruum ac dissolvens, quod proprietates eius ac virtutes vitales vegetantés que locupletat O exacuit.

11. O O O is rubrum.

$\text{y}.$ Sal fusum $\text{H}\ddot{\text{o}}$ sufficienter im-

prægnatum misce cum silicibus grossè contulis, & destilla ex O per O m, prodibit primò O flavus, postea O rubrum.

N. Imprægnatio illa sit us moris,
Nimirum.

O fuso superfunde X , & abstrahē per O m: iterum superfunde novum X , & rursus abstrahē; hoc toties repetendo, donec materia optimè sit putrefacta & nigra.

IV. EXTRACTIO:

Vnde

Tinctura Salis.

$\text{y}.$ Salis calcinati q. v. solve in ∇ still. & coagula, idque repete tantisper, donec Sal purum sine fecibus dulce reddatur.

Hinc

$\text{y}.$ Huius p. ij. O usti part. i. destilla Δ e nudo paulatim, donec O omnes propulsi sint, O m hunc rectifica vi- cibus aliquot (4) Dein ex O Sal cum ∇ destillata elicito, idque optimè solutionibus ac coagulatio- nibus purificatum, calcina in phiala ad tubedinem, (fit spatio $\square$.) Huic demum superfunde O m priorem, digere, & elicies Tincturam rubicundam, quæ nec recusat per O m pro- pelli.

Vires. Sudorificum ac diureticum est insigne, tartarea[m] mucilagine incidit, putredini omnigena resistit, corroborat itaque Balsamum nativum, adeoque usus precipui est in peste, febribus, hydrope, calculo, (atterit nimirum,) obstru- ctione

C A P V T   X X I I .

137

Eione Epatis, Lienis, &c. Quinimò & dest in cutis pruritus, doloribus articulari-
sanguinem mudiſcat, unde maximè pro- cias, & ſimil.
Dofis à 3j. ad 3j.

C A P .   X X I I .

De Sale foſſili, ſeu Sale Gemmæ & Indo.

SAl Gemmæ ſalis communis genus ſeit, quod in fodinis lapidum frangitur, ſpecieque Crystallorum ſplendens eruitur, unde gemmae à gemmis ob colorem nuncupatur, dicitur aliaſ Sal foſſile. Germ. Steinfalz.

Vires. Hoc etiſeaſdem vires cum ſale communi obtineat, ſubſtituique eidem queat, rarioriſ tamē uſus eſt in praxi. Medica: crebrioriſ in Chymica, ubi in ſolutionibus Metallorum ſali communi antecellit. Commendatur tamē peculia- riter Foreſti experientiā ad ſtercora dura eliquanda, adeoque ad colica tormina ar- cenda intus & extus, lib. 21. 5.

P R E P A R A T A .

Omnes preeparations ſubite ap- tum eſt, quas ♂. Attamen preecipua quæ ex illo in uſum veniunt,

Sunt

1. Spiritus Salis gemma, Spiritus & fuſibilis ♀ ialis.

Fit eodem modo, quo ♂. Niſitum, & miſcetur cum triplo ar- gilla vel ſabuli, &c. ♀ atürque per Retortam igne nudo.

2. Balsamius Salis gemma, ſeu Liquor.

℞. & lb. ij. fluat ad Δ, & poſtea ſolvatur in V pluv. deſtill. Filtretur coaguleturque. Has operationes li- quefactionis, ſcil. ſolutionis, filtrationis & coagulationis tantisper re- pete, donec & ad ſummarum ſubtili- tatem fuerit perductum: quod inde cognoscitur, quando eius particula ad candalam admota, ſtatiu liqueſcit.

Vires. Arcanum ſummum eſt in ru- pturis, intus & extus adhibitum.

Intra corpus dantur quotidie gutta aliquot (3.4.5.) cum Extract. confolida.

Extus fiat illitus, Hartm. in pract.

N. Mentiō quoque apud Veteres ſit Salis Indi, de quo ambigitur quid proprie- ſit. Sunt niſitum, qui contendunt non eſſe Salis genus, ſed Saccharum, ſali no- mine inſignitum (ob ſimilitudinem quam cum ſale habeat.) Verumenim vero re- diuſ ſentire videntur, qui id peculiare genus ſalis foſſili faciunt, eiūſque loco, cum raro vel nunquam in noſtras regio- nes tranportetur, Sal gemmeum recipi- unt. E.g. in Pilulis de Lapide Lazuli, & ſimil.

C A P. XXIII.

De Sale Nitri.

SAl Nitrum est Sal sulphureum, seu ολόγιον, salso-amaram, ex terra pingui excoctum.

N. Etsi prater Nitrum antiquorum, quod plane nobis incognitum est, triplex dari possit. **Nimirum 1.** Quod ex terra extrahitur. **2.** Quod muris lapideis adhærescit. **Et 3.** quod scopulis seu rupibus adnascitur: Attamen Officinæ nostræ, non nisi unicum usitatum est. Primum videlicet, idque excoquitur ex terris deferris ac pinguis, sive pinguedo illa à terra Archæo sit immissa, sive aliunde introducta. Introducitur enim e.g. urinis atque excrementis animalium ac columbarum.

Chymicus dicitur Cerberus Chymicus, Sal infernalis, Sal Φœtus, Hermes, Baurach, Algali, Sal Anderonæ, Anatron, Cabalatar, &c. Basilio, Serpens terrenus. German. Salpeter, Saliner.

Eligendum nitrum est crystallinum, purum. Tantò autem purius censeretur, quantò minus salis communis particeps fuerit: participatio nem hanc experiri licet ολόγονο.

Nimirum:

Mitte **D** in carbonem ignitum, si omne avolaverit, purum iudicatur, & è contra; sin aliquid remanserit, quantum remansit, tantum de sale communi participate aestimatur.

Vites. De Nitrí qualitatibus primis

hanc parum controvertitur: Sunt enim qui calidum, sunt & qui frigidum id aestimant.

Ceteras Nitri vires quod attinet, vim habet putredini resistendi, sitim ac astum compescendi, Tartaream fabarum incidendi, coagulatos sanguinis grumos resolvendi, dolores mitigandi, (id quod precipue lapidi Prunella adscribitur.)

Hinc

Vsus eius tam internus quam externus vulgatissimus est.

Internè solvit in potulentis ac precipue in **V** fontan. (3), vel 3*lb.* in mensur. 1.) exhibeturque in febribus ardentibus putridis, precipue in febri illa **V**ngarica dicta, in pleuresi, peripneumonia, in calculo rerum & vesica, in obstructionibus epatis ac mesarei.

N. Vbi alius nimis laxa fuerit, eius usus non ita proficuum erit.

Externe communissimus eius usus est in inflammatione faciem, & anginæ (ubi in gargarismis solni solerit:) in topicis anodynis ac refrigeratiis, ubi precipue solvit in liquore appropriato, & imponitur cum linteo: in combustionibus, ubi simili modo applicatur.

Dosis eadem qua lapidis Prunella.

P R E P A R A T I O N E S

precipua sunt.

1. Purificatio. 2. Calcinatio ac Fixatio. 3. Destillatio. 4. Extracatio.

I. PP

I. P V R I F I C A T I O :

Vnde

Nitrum Crystallisatum, seu Crystalli
Nitri.

Nitrum crystallisatum quando
simpliciter præscribitur, nihil aliud
intelligi solet, quam Nitrum sine
calcinatione, solâ solutione ac cry-
stallisatione purificatum. Solvitur
autem in ∇ communi, crystallisa-
turque s. a. ut moris.

II. C A L C I N A T I O :

Vnde

1. Lapis Prunelle, Nitrum tabulatum,
seu preparatum, fixum: anodynum seu
crystallum minerale.

¶. $\textcircled{1}$ puri q. v. fundatur in X
bulo, superinjice aliquid A puri
(melius est flor A) quod vbi defla-
graverit, iterum aliquid A is immi-
te, idque repete, donec super $\text{D}\tilde{\text{s}}$.
injecteris $\text{z}\beta$. ad zj . & Dl planè pu-
rum fiat, tum effunde; & hic est lapis
prunellæ vulgaris.

Nitrum hoc modo præparatum si
quas impuritates contraxit, purifica-
ti potest solutione & crystallisatio-
ne, ut suprà dictum.

N. Praetat ∇ m rosarum pro solvente
adhibere.

Vires. Vires ac Dosis eadem qua Ni-
tri, imo que suprà de Nitro dicta sunt,
de lapide hoc prunelle potissimum intelligi
debent.

N. Dosis, Hærm. in practic. misce-
tus Dl preparati zj . cum mensur. 1.
Liquoris, seu ∇ , pro potufebribitan-

tium. Ego vix $\text{D}\tilde{\text{i}}$ iij. transcendendo, nimi-
rum aliquantulum debilitat ventri-
culum, unde & alvi fluxus conciare
nonnunquam affolet, alias à $\text{z}\beta$. ad zj .
propinari sine noxa potest, precipue au-
tem cum Saccharo, quo amaror miti-
gatur. Vide Senn. Instit. Beguin. l. 2.c.
11. Querc. in Pharmac. rest. &
Alexicac. &c.

2. Nitrum fixum, aliud.

¶. Dl pur. lb. iiij. P . lb. iiiij. M.
& cementa X s. vel 6. dein extrahe
 Dl , affundendo ∇ m calidam, fil-
trando & filtraturam inspissando.

3. Aliud.

¶. Dl q. v. perfunde ∇ m A ,
destillaque sensim, tandem adde
 Δ m auctiorem ut fluat. Labores
hos repete aliquoties, (s. ad mini-
mum,) semper novum ∇ m affun-
dendo.

N. 1. Alii pro ∇ u A substituunt
 ∇ m A .

N. 2. Nonnulli Nitrum levigatum im-
paſtant cum albumine ovi, exiccāntque
ad Δ m, tandem augent Δ m, ut Ni-
trum fluat, hinc effundunt,

Vires. Metalla reddit malleabilita.

4. Crystallum minerale sacchara-
tum.

Fit, si Crystallo minerali in ∇ ro-
sarum soluto, Sacchari an. miscea-
tur; idque fit propterea, ne scil. ur-
inosus sapor molestiam pariat. Fel.
 VV u tzins 4. Chirurg. c. 4. pro arcane
habet in hemorrhagia vulnerum.

5. Nitrum perlatum.

¶. Dl X solut. part. iiij. vel iiiij. sal.
perlata. itidem in X solut. p. ij. vel an-

140 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

conjunge, coagulaque euaporando, ream,] pone in fornacem, ut tubulus emineat, receptaculo adaptato capacissimo exacte $\text{Q}\alpha$ annexo.

Hinc candefac $\text{O}m$, ac injice $\ominus$ per vices, tubulumque statim obtura. Sic $\curvearrowleft$ in receptaculum irruet, ac subsidebit.

N. 1. Subsidentia hac facilis ac celerius fieri, si receptaculo ∇ infundatur, vel lineum frigidam humectatum imponatur.

N. 2. Si quis flores in destillatione elevatos seorsim colligere velit, habet quo X umfigere poterit.

Vide & Crystallos $\ominus$ dulces.

Vires. Reprimit ac sedat effervescenciam $\curvearrowleft$ Salis microcosmici, discutiendo ac resolvendo malignos, crudos, nitrosos, tartaricosque vapores, viscera restringit, calorem p. n. infringit, moveat insuper & sudorem, unde usus ejus insignis in colica, pleuresi, prunella, febribus aliis, principiis malignis.

Dosis g . 6. vel 7. in ∇ aliqua convenienti.

N. Si cui lubet nitrum vel lapidem Prunella tingere, solvat tinturam roscarum, violarum, Santali, fl. Tunica, & sim. in appropriata aqua, in qua nitrum sit solutum, reponaturque ad crystallisationem. Eodem modo & Saccharum crystallinum tingi potest.

III. DESTILLATIO:

Vnde

1. Spiritus Nitr.

$\curvearrowleft$ C eodem modo rectissime paratur, quo $\curvearrowleft$ $\text{O}is$, nimirum $\ominus$, cum triplo aut quadruplo boli, argillae siccæ, cum vel sine formatione globulorum miscetur, pérque retortam destillatur.

N. Loco argilli recipi potest.

2. Modus alius.

g . $\text{O}m$ in superiore ventris capacitatem tubulatam [præstat habere fer-

3. Alius modus Kesleri.

g . Aluminis usci, & D , an. M. ac destilla per $\text{O}m$. i. cent. 56.

4. Alius ejusdem cum F .

g . O puri, q. pl. impone O α tubularæ cum receptaculo capacijs. aliquotâ patre ∇ adimplero, da

Δm

Δm ut fluat, $\textcircled{O}$ postea fluenti superinjice per tubulum parum $\textcircled{S}$ is puri, claudéque orificium, &c. hanc injectionem $\textcircled{A}$ is repete, donec $\textcircled{O}$ consumptum sit, sic prodibit liquor seu $\textcircled{O}$, instar butyri $\textcircled{G}$ ii: $\textcircled{O}$ m hunc $\textcircled{O}$, diphlegma ac rectifica, &c. Materia in $\textcircled{O}$ relicta suppeditat $\textcircled{O}$ fixum.

5. Spiritus $\textcircled{O}$ Bezoardici.

Est $\textcircled{O}$ $\textcircled{O}$, in præparatione Bezoardici mineralis butyro affusus, ac iterum destillatione in arena abstratus.

N. Hic si celeriter urgeatur, extillat rubicundus, commodùmque menstruum præbat $\textcircled{O}$ soluendo ac volatilisando. Vide de $\textcircled{O}$.

6. Aqua caustica, seu aqua fortes.

Aquarum fortium, vt & regiarum quas dicunt, magna passim est varietas. Fiant pro diueritate scoporū è salibus mineralibus, ad scopum facientibus, $\textcircled{O}$, $\textcircled{O}$, $\textcircled{*}$, $\textcircled{O}$, & simil. Nos breuitatis studio vnicā ac alterā descriptione contenti, remittimus tytones ad Authores fuisse de his tractantes, vt sunt Beguimus lib. i. c. 3, Sennertus Inst. lib. 5, part. 3, sect. 2. c. 6. Libav. l. 2. Alchym. tr. 2. c. 27. &c.

7. Aqua fortis communis.

R. $\textcircled{O}$ i exiccati, lb. ij.

$\textcircled{O}$ fb. j.

Tere simul, & misce.

Destilla per $\textcircled{O}$ m loricatam, Δe aperto per gradus: est operatio horarum 12.

N. Geber. Lib. Invent. cap. vltimo, adit etiam $\textcircled{O}$ s. O, destillaque: in destillata hac $\textcircled{F}$. solvit $\textcircled{O}$. $\textcircled{*}$ ad $\textcircled{R}$ acquirendam.

Vires. Solvit $\textcircled{C}$ & $\textcircled{F}$.

8. Aqua Regia, Stygia, Chrysulca Basilij.

$\textcircled{B}$ $\textcircled{O}$ part. ij.

$\textcircled{*}$ part. ij.

Silic. contul. p. iiiij. circiter.

Destilla per $\textcircled{O}$ m ignitam tubulatam. Vide in $\textcircled{G}$. destillationem ∇ & stimm. $\textcircled{Q}$ rea.

Vires. Solvit $\textcircled{O}$ tūmque per $\textcircled{W}$ secum transportat. Basil. in clavib. Tenizel.

N. Cū statissimus facillimisque modus destillandi modernis est per cacabum seu ollam ferream, cui cū alembico terreum imponunt capitellum cum rostro, destillantque igne aperto in receptaculum capacissimum.

9. Eadem $\textcircled{R}$, alio modo destillata.

$\textcircled{B}$. $\textcircled{O}$ per se q. v. & cum tribus partibus silicium contulorum misce, destillaque igne libero per $\textcircled{O}$ m. Sic habes ∇ m nitri: postea habeas $\textcircled{E}$ è quibus per ∇ m calidam extractum sit sal, vt omnis acredo lixivij auferatur, hos $\textcircled{E}$ misce cum Sale Armoniaco, fit autem Salis Armoniaci tantum, quantum antea erat $\textcircled{O}$. destillaque Δ liberoper $\textcircled{O}$ m, Sic habebis $\textcircled{R}$.

N. Si velas rursum ex $\textcircled{B}$. vel $\textcircled{E}$ knu per alembicationem destillare, fit clarior & lucidior. Tenizel.

IV. EXTRACTIO:

Vnde
Tinctura Nitri.
Tinctura $\textcircled{D}$ ad eundem fieri po-

test modum quo Θ is.Vires. *Ir signe est corroborativum, ac diaphoreticum.*

CAPUT XXIV.

De Alumine.

A Luminis genera usitatoria Officinæ quinque nobis exhibent.

1. Rupeum [Gallis *Alun de Roche.*] 2. Plumeum seu plomosum; vide Amiantus. 3. Scissile, [quod glibarum instar, & plomosum oblongum vocatur.] 4. Zuccarinum sive Saccarinum (ex O rupeo, albumine ovorum, & aqua rosacea.) 5. Alumen catinum.

Verum ut in omnibus locis ubi Aluminis simpliciter mentio fit, ita & in his nostris præparationibus, rupeum recipere fas est: quod nihil aliud scilicet est, quam *salsugo terræ mineralis naturæ Saturninæ*, constans ex spiritu acido ac sale terrestri caustico.

Triplicis autem id originis est: vel enim 1. per se in venis suis inventur: vel 2. ex ∇ is mineralibus excoquitur: vel 3. ex terra & lapidibus aliisve mineralibus extrahitur.

Dicitur autem Rupeum, quia ex Rupe seu saxis confici solet. Item, Glaciale, quia glaciei conforme est. Græcè *sunthesia*. Arabicè *Sceb*, s. *Seb*. German. *Alam*.

N. 1. *Mentio apud Dioscorid. fit quoque Aluminis rotundi & liquidi, verum*

cum nostratis minimè ea usitata sint, omisimus: nec audiendi sunt, qui liquidum Alumen faciunt materiam alumini rupei. *Vide Matthiol.*

N. 2. *Alumen catinum, propriè alumini genus non est, sed Sal ex $\text{\textpi}$ bus lignorum quorundam extractum, oprimēque reverberatum. Germanicè *VVeid-Asche*. Huc referri potest & Alumen fecum, quod paratur ex fecibus vini iustis & albefactis.*

N. 3. *Modum alumen rupeum consciendi, si quis scire cupit, consultat Matthiol. Libav. in Alchym. &c.*

Vires. *Exiccat, adstringit, incrassat, &c.*

Vsus O crudipracipius externus est, quamvis ab Empiricis & internè pro febrifugo exhiberi soleat,] ac in primis in angina & columella laxata, putredine gingivarum, tumoribus pedum & dematosis, &c.

PRAEPARATIONES ET
PRAEPARATA.

1. Crystallisatio seu Purificatio. 2. Calcinatio seu Utio. 3. Salificatio. 4. Destillatio. 5. Subtiliatio.

1. PURIFICATIO seu CRYSTAL-
LISATIO.

Aluminis purificatio fit more vul-
gati,

gari, scil. solvendo, in ∇ pluv. calida, evaporandoque donec cuticula in superficie appareat: hinc reponitur ad crystallisandum.

N. 1. Hanc purificationem si bis ter ve repetiveris, miteſcerat acerbitas O.

N. 2. Libazius solvit in $\square$ procedit que dicto modo; verum qui hac ratione O. purum nancisci sperat, fallitur, quippe Sal $\square$ a Omini ſeſe immiſciuit.

II. CALCINATIO ſen VSTIO.

Vſtio aluminis quoque tonsoribus notissima eſt.

Nimirum:

O coquitur ad Δm , ut phlegma & Ω exhalent, terraque mollis po roſa remaneat.

N. Hac terra idem eſt cum $\textcircled{Q}$ ex actione Ω residuo.

Vires. Vſtatiſſimum eſt Alumen uſtum in vulnerum excrescentiis carnoſis conſumendis, in putredine arcenda, &c.

III. SALIFICATIO.

¶. O uſtum, [vel $\textcircled{Q}$ aluminis] co que in ∇ , trajice per chartam; filtration evaporet, & habebis Sal fixum Ominis.

IV. DESTILLATIO.

Vnde

1. Phlegma ac Spiritus.

¶. O. puri q.v. destilla per $\textcircled{O}m$ in $\textcircled{A}$ ac elicies initio 1. Δ phlegma. Igne poſtea fortiori, Ω prodibit al biffimus.

2. Ω dulcis O.

¶. Ω O. rectifica aliquoties cum

∇ , & dulcis atque jucundus evadit. Vires. Vſus eius internus diureticus eſt, pellit calculum, obſtructions Lienis aperit, aſtūs in febribus compescit.

Externus eius uſus admodum proficuus eſt, in vitiis oris, inflammationibus ni mirum, Aphibis, & ſimil. curandis.

Dofis $\tilde{g}$. 4. vel 5. in vino vel alio li quore conveniente.

Phlegma adhibetur ad vulnera mun diſicanda, adſtrigenda, &c.

3. Magisterium, ſen Ω Ois Ma gisteriatus.

¶. O. puri q.v. impone in vefcam, [bubulam, ſuillāmve,] ac immerge in ∇ calentem, donec O in liquorem penitus convertatur.

Liquorem illum filtraturā depuratum destilla in $\textcircled{E}$ ibus, ex cucurbita humili ad ſiccitatem: ſolve de nuō, modo quo dictum, in liquorem, & destilla. Eousque ſolutionem & actionem repete, donec tota O ſub ſtantia per $\textcircled{X}$ tranſcenderit.

Vſus. Sypticum eſt nobile, quod vix cedit Effentia ferri, boli, ſterniola, &c.

4. Saccharum O.

¶. O. purificari q. v. destilla ut eliciatur phlegma, quod affunde iterum $\textcircled{Q}$, & poſtquam $\textcircled{Z}$ 24. ſterint denuō abſtrahe, idque vicibus aliquot (5. vel 6.) tandem phlegmate reſervato, ſolve $\textcircled{Q}$ per d. Liquor di geratur $\textcircled{S}$ (12.) coaguleturque in $\textcircled{A}$ ad ſiccitatem: ſic præparatum habebis Saccharum O.

Vites. Celebraſtur in peccoris morbis, preſer

presentim ex minerarum balitu contra-
His, qualibus Metallurgi frequenter af-

figuntur; Odontalgiam sedes, gingiva
impositum.

Dosis à gr. v. ad viij.

C A P. XXV.

De Sale Ammoniaco.

SAl * nativum à majoribus descri-
ptum sub arenis Lybicas concre-
scet. Verum nostratisbus monisti
artificiale cognitum est. Quod nihil
aliud, quam sal amarum factitum
compositum, volatile, coctum ex S ,
sale fuligininis, $\ominus$ commun. vel S , &
simil. Vide si placet modos conficiendi,
apud Libav. in Alchym. & hinc apud
Vntzer. intr. de Sale.

Dicitur & Sal armoniacum, Sal
solare, Aquila cœlestis, alba S ialis
fuligo, Sal S ialis philosophorum,
Lapis Adir. Audix. Anacab. Alacab.
Aliocab. Allocaph. Alcob. Alfol. Al-
fatide. Alinziadir. Alistiles. Alumon-
odig. Amizadir. Anoxadic. Azanec.
Butrum. Hisazium. Lixandram. Mi-
fadis. Nestudar. Nusiadal. Nysæ. O-
bac. Raal. Salmiak. Tursies. German.
Salmiak.

Eligatur candidum ac purum, vel
nisi latis nitidum fuerit, purificari
potest. Præstantius habetur * Vene-
tianum & Antverpiatum, ex quibus
tamen posterius priori cedit.

Vires. Interne vim habet diaphore-
ticam, præcipue in febris, maxime in
febre quartana, resistit putredini, &c.

Dosis ad vB .

Externe adhibetur in Gangrena car-

ne puridâ absumentâ, in Angina curan-
da (in Garganismis). Quinimo Barbiton-
sores aquam suam cœruleam inde confi-
ciunt ad albuginem oculorum tollendam.

Nimirum:

* in pelvi ænea ∇ m affundunt,
additóque modico P simul optimè
agitant. Vide l. 2. c. 49.

PRÆPARATIONES.

1. Purificatio, unde * Crystalli-
satum. 2. Calcinatio. 3. Sublimatio;
unde Flores. 4. Destillatio. 5. Li-
quatio.

I. CRYSTALLISATIO.

* crystallisatum, nihil aliud est,
quam * modo vulgari purificatum,
i. e. in ∇ solutum, & post evapora-
tionem aliquam crystallisatum;
ideoq; usus eius cum priori idem est.

II. SVBLIMATIO.

Flores *.

* trit. limaturæ chalyb. an. q.v.
mixta diligenter ex cucurbita in
sublima; sic relictis in fundo fecibus
ascendit * purum, aliquotâ portiuncula O is imprægnatum.

* hujus, $\ominus$ fusi, an. M. subli-
mâque denud, sublimationem de no-
vo lepties repete, semper Q rejicien-
do, & parem O is fusi quantitatem
singulis vicibus admiscendo.

Non-

Nonnulli contenti sunt postero-
ribus saltem sublimationibus (sc. cum
⊖ circa ♂ peractis) * depurasse.
Verum quia ♂ vim aperitivam *
insigniter acuit, operæ pretium erit,
nec priorem illam sublimationem
intermittere.

Vires. Flores hi ut operosiores, ita ♂
effeli u prestantiores censentur, quam *
solù crystallisatione purificatum, ideoque
felicius illorum loco adhiberi possunt in
quartaria. Tollunt quoque perfectè crudi-
tates ventriculi, si in vino absynthiaco
vel decocto sassafras per aliquot ♂ comi-
nuos propinetur, siudorque a sumpto Me-
dicamentorum procuretur.

Dosis 3. vel 4. in d ad 3. & ultra.
Sennert. in Institut. Hartmann. in pra-
etica, loco de crudis. ventriculi. Temzel.
in Exeg.

III. CALCINATIO & FI- XATIO.

Figitur cum Ψ, si anaticè (vel Ψ
½) cum eadē mixtum Δe fortissi-
mo subito adhibito, addito quoque
folle fundatur, postmodumque aqua
eluatur.

Vsus eius præcipuus est, pro liquore
inde confiendo.

IV. DESTILLATIO.

Vnde
Spiritus *.
B. * p. i. Erum p. iv. M. atque
destilla ex: per XX, sic prodit
* quem rectifica è cucurbita altiori.

2. Aliter.

Solve * in ∇ calida, eaque pota-
to lateres ignitos, ut ∇ millam * co-
impregnata penitus imbibant. Hinc
destilla per Om igne arenae, vel
igne aperto.

3. Aliter.

B. * sublimati q. v. asperge V re-
ctificat. vt humectetur, hinc digere
vase clauso in MB, ut resolvarur. So-
lutiones decantā è cucurbita oblonga
in M, ♀ a ad dimidiū: ∇ ♀ tam-
puras affunde & ♀ a: tandem Δ au-
ctiore omnes spiritus per XX propelle
rectifica.

Vires. Est diaphoretica, incisiva,
diuretica.

Dosis gr. 3.

Ioh. Rhenan. Chymiatech. l. 1.

4. Aliter.

B. * q. v. misce cum argilla, ac
exinde fac globulos, ♀ laque per
Om, ut moris. Clar. Dn. D. Helv. Dieterich.

Vires. Hic * i Δ effusis solutioni-
bus Metallicis cum V factis, indeque
per XX abstrahit, secum alias corrosivas
aquas transportat. Idemque in 4 tana &
obstructionibus felicissimo cum successu
exhiberi poterit: solvit iidem calculum.

Dosis à gr. 3. ad 6. vel 10.

Extrinsicus anaticè cum V mixtus
& plumaceo, u loco dolenti podagrico ali-
quoties illitus dolores ad miraculum re-
stinguit, præcipue si in eo tantillum Cam-
phore fuerit solutum. Senn. Inst. Hartm.
prex. loc. de Arthrit. Temzel. in Exeg.

Tet

V. LIQUATI^O:

*Vnde
Liquor seu Oleum **, per deliq-

* putif. q. v. impote albumi-
nibus ovorum coctorum, ac reponit
ut solvatur per deliquum. Kestler. I.
cap. 19.

C A P. XXVI.

De Vitriolo.

Vitriolum est Sal minerale metal-
lis proximum, ac præcipue Cupro, &c. Græcè Χαλκαριον, Arabicè
Calcantum, Calcant, Alcalcadiis,
Latine, Atramentum sutorium, Vi-
triolum. German. Vitriol, Kupffer-
vvasser.

Varia sunt eius genera, pro natu-
râ minera, quam in se continent, dif-
ferentia. Præcipua autem quorum
hoc tempore est exsiccatio, sunt 1.
Cæruleum, Sapphiri instar, compa-
ctum, ut Saccharum candum, tactu
siccum, Hungaricum vocant, vel Cy-
prium. 2. Subvitide, herbacei coloris,
magis granulatum, grumosumque
instar ⊖ commun. paulum unctuo-
sum, manuique tangentis adhaerens,
quale Goslariense, Sueicum, &c. 3.
Album, in formam parvolorum pa-
num effictum, tactu siccum.

Ex his itaque generibus, (nisi pe-
culiariter monitus sis) secundum e-
lige, & ex hoc quod plus de ♀ quam
de ♂ participat, nimurum quod cul-
tro affricatum rubeo colore inficit,
cavendo tamen Vitriolum minutu-
lum subcæruleum, pallidulum & a-
quosum manusque tangentis madefac-
iens, quod passim venale prostat.

Vires. Vitrioli usus tantopere fructuo-
sus existit, ut Paracelso (in Naturis)
ac Phedroni tercia pars Medicina ha-
beatur; si totam Officinam in eo latita-
re perhibeat. Quercetanus in Tetradi. Ga-
lene, calcificat, siccatur, adstringit vehementer,
constipat, vomitum ciet, lumbicos
fugat. Extrinsecus Errhinum exhibet
naribus inditum.

PRÆPARATIONES
sunt

1. Purificatio. 2. Calcinatio. 3. De-
stillatio. 4. Sublimatio. 5. Præcipita-
tio. 6. Salificatio. 7. Extractio.

I. PURIFICATIO.

Purificatur ⊖ m à fecibus, tum su-
perficiatis, tum exactius inhærenti-
bus. Illud sit solâ solutione, filtratio-
ne ac crystallisatione: Hoc interve-
niente insuper digestione.

Hinc

1. Vitriolum album vomi-
tivum.

Solve ⊖ m album in ∇, filtra &
evapora, donec quasi crusta superna-
tans apparcat; postea ponas in locum
frigidum, & crescent crystalli,
quos posthabitis fecibus quæ subsi-
dient, exime: ∇ m iterum evaporare
sines, reponesque ut antea. Hic la-
bor

bore penitus tertio reiteretur, coagulando scil. & dissolvendo: ultimo ter eodem modo procedatur cum □ rosaram. Crystalli tandem supra calorem lenem exiccati, redigantur in $\text{\textcircled{E}}$ eternum album.

Vires. Est tene vomitivum, operaturque feliciter in febribus, affeilibus ventriculi, catarrhis, tumbricis, peste, epilepsia, &c.

Dosis à 3j ad 3j. in Vino, Iuscule, vel alio Liquore.

N. □ centaurij, vim eius emeticam maximè promovet. Croll. Beguin.

2. Vitriolum Hemetico-purgans.

¶. Vitriolum Roman. [vel quodvis aliud ex tribus illis supra commemoratis,] q.v. pulverisatum in loco calido radiisve solariis in $\text{\textcircled{E}}$ eternum album exicca. Postea solve in □ centauri min. filtra, & in loco frigido ad crystallandam reponit: Crystallos exiccatos (servato tamen colore ceruleo) serva in vitro probè occluso.

Vires. Purgat per vomitum & feces, eximum existens in febribus pestilentibus Medicamentum.

Dosis à gr. 20. ad 31. & plar. In liquore vel □ appropriata. Sala de Vitriolo. Glückrabi in Beguin.

Purgatio defecatoria,

Solve Vitriolum in □ vel rore mali, [filtrato, vel quod melius, destill.] solutum colla, colatum colloca in digestionem, [per mensem.] sic ad superficiem & fundum rejicit feces, quas separa. Iterum ponatur in dige-

stionem tamdiu, donec nullas feces amplius rejiciat.

In servit multis preparationibus.

II. CALCINATIO:

1. Vitrioli calcinatio aperta, unde Colebotar.

¶ calcina, i. e. coque & combure in vase terreo, donec omni humiditate privatam, rubescat.

N. Vitriolum Calcinatione hac ultra dimidiam partem pondere imminkitur.

2. Calcinatio Vitrioli clausa.

Vitriolum crebris solutionibus & coagulationibus optimè depuratum lenique calore exiccatum, pone in Matracium firmum sigillo Herm. munitum. Matraciū hoc in $\text{\textcircled{E}}$ calidis colloca, qui Solis astivi calorem non superent: stet ita donec per flavedinem in rubedinem instar sanguinis converatur. Labor est 20. & circiter. Beguin.

N. Vitriolum rara stratificatione sternendum est, ne stratum illud eraffiti e cultelli in dorso densius sit. [Germ. dicerent, nicht dicker als ein Messerruck dicke,] plus ergo Matracia, nisi incassum labore volueris, habere expedie.

In servit variis preparationibus.

III. DESTILLATIO.

Vnde

Destillata aquosiora.

¶. Ros Vitrioli.

¶. Vitriolum crudum, elice forem calore $\text{\textcircled{N}}$ ferventis in cucurbita non aded altâ adhibita.

Vires. Valet ad ardentes capitum dol-

res, mitigat sanguinem adustum, & corrobora viscera. Sala.

Dosis 3ij. continuatis.

2. Aqua $\oplus$ i secunda.

Post extillationem roris transferetur ex cunctam cum testirante $\oplus$ o ad vm , & destilla, quoad $\mathfrak{g}$ ari potest.

Vires. Conducit ad purgandos renes, lenit corrosiones internas, vm & sudorem proritat. Inflammationem plagarum corrodentium aliquantulum calefacta sedat, lenit & mitigat dolorem, & ad consolidationem confert; (infusa gutta una ac altera Ol. P , ut mordacior fiat) scabiem sicciam mundificat, & carnem solidiorem efficit. Sala.

3. Phlegma $\oplus$ i acidum.

n G icæt q. v. destilla ex E bus per X cohabaque aliquoties, (vm) supra v , ultimâ vice fortius urgendo.

N. ∇ a illa suavem acquirit odorem si post ultimam $\mathfrak{g}$ ationem aliquandiu calore moderato circuletur.

Vires. Est arcanum ad capitis dolorem & epilepsiam. Hartm. in Croll.

4. Spiritus $\oplus$ i volatilis.

n D i defecat, & exiccati q. v. destilla gradatim per vm Δ nudo, ut simul post phlegma subsequatur vm , quantum fieri potest omnes. Liquori egresso adde part. ij. ∇ æ pluvialis destillat. & in M , nova destillatio instituatur; tunc subtilissimus vm Vitrioli cum ∇ elevatur, celiendo acidissimo oleo in fundo.

N. i. Si voluptate vm $\oplus$ i volatilis parum obtineatur, aufer Excipulum,

dum instrumenta adhuc calente, statimque in M aqua ferventis, probè adapato alembico recipiente parvo, caute colloca. Videbis statim volatilem vm in Excipulum transfere, quem seorsim collectum, diligenter serva. Ex 6. vel 8. lb. Vitrioli vix 3ij. ad summum zB . acquiri potest.

N. 2. Hec est illa volatilitas Vitrioli Theophrastus passim, pricipue autem part. 3. de morb. armen. tr. 2. commentat ad Epilepsia curationem. Hartmann. in Croll.

Vires. vm ille ∇ æ pluvialis imminutus summe penetrans est, & in febre Vnguistica, aut que ardentiis febribus efficacissime operari solet.

Alij $\mathfrak{g}$ ationem hanc ex cuncta loricata perficiunt, octies plus minus cohobando.

Alij ad nonum usque Alembicum fortius mo Δ pellunt scilicet alembico altero alteri exacte imposito, ut in sublimatione flor G ihieri soleat, quâtatione penetrantissimus elicetur Vitrioli vm , ad fugandam epilepsiam praestans. Hartm. in Croll. Senn. Inst. T. nizel.

Alij addunt Vitriolo optimè purificato V m, ut fiat pasta elie, utique per vm . i. V . 2. Vitrioli phlegma, vm Vitrioli. Tandem separant V m in M a Vitrioli phlegmate: & vm Vitrioli per E dephlegmant: vel phlegma cum vm ab oleo fixiori per vm pröliunt: postea in E dephlegmant. Senn. Inst. T. nizel. Vide & s. g.

5. Spir-

5. *Spiritus Vitrioli; vulgari modo de-*
stillatus.

¶. vitrioli ad rubedinem calcinati, (vel ex actione toris & varæ secundæ residui) tib. vj vel q.v. destilla. Δe nudo ex $\textcircled{O}$ benè lutata. in Recipiens capacissimum, commissuris exactè clavis, adhibitòque Δ gradatim. Post tres ferè $\textcircled{Z}$ 6. vel 7. $\textcircled{O}$ albi nebulosique sublequentur. His apparentibus continuandus erit Δ paulatim augendus, donec nulli amplius $\textcircled{O}$ egrediantur, quod cognoscetis, si Receptaculum pellucidum appareat. $\textcircled{O}$ m dephelegma in MB, donec guttae acidæ extillate incipiunt. postea rectifica eundem per $\textcircled{O}$ m vitream in Erete, sic exibit $\textcircled{O}$ elatus, in $\textcircled{O}$ verò manet $\textcircled{O}$ rubicum dum & acer.

N. Si citra iacturam aliquam spirituum (ut in calcinatione forte evanescunt), ut & citra corrosivi olei admixtionem, (quo alias vix $\textcircled{O}$ plane liberari poteri: destillationem expetis, procedere monet Dn. D. Brendelius (in Chymia sua, ubi & rationibus id inculcare conatur,) modo qui sequitur.

¶. Vitrioli opt. crud. q.v (lb. xij.) inde $\textcircled{O}$ æ, Excipulo capacissimo firmiter connexæ, ita tamen ut foramen in commissura relictum sit, spiritibus volatilebus ac impetuosis exitum concedens,) destilla ut moris, lente, donec impetuosi illi $\textcircled{O}$ fuerint egredi, (id quod cognoscetis, si collum decantaque, & affunde novum $\textcircled{Z}$:

refrigescat;) dein obtura firmiter foramen illud, ac auge Δm, pellièque $\textcircled{Z}$ 12. (non ultra, alias $\textcircled{O}$ m inquinabis oleo corrosivo graviori.) Hinc dephelegma ac rectifica, & habes $\textcircled{O}$ m Vitrioli optimum.

N. *Spiritus in calcinatione evanescentes vix ac ne vix quidem opere, dicto modo, adhibite equivalent. Idcōque nisi $\textcircled{O}$ m quoque volatilem expetis, vulgaris mox satisfacere potest. In quo notatum, ne nimium initio calcines, nec nimium Δm in destillatione urgeas. Etenim ut in omni ferè $\textcircled{O}$ atione, ita in hac paulatim crassius, &c. propellitur.*

Aly addunt ①: aliquid, s. d. $\textcircled{O}$ num hoc potius F, quam $\textcircled{O}$ Vitrioli nomen meretur.

Vires. $\textcircled{O}$ Vitrioli est diureticus, dia-phoreticus, incident, attenuans, outredans resistent, &c. Hinc nullus in febribus ardentibus obstruet. Epatis, l. i. nis & Materij, appetitu prostrato, &c. Quinim cum liquore vel vino mistus, lenit Odontalgiam (gingivitis impositus) potest & eius illitus in tinea capitis alijsque generibus scabici & pruriens cum $\textcircled{O}$ chelidon. mixtus.

Dosis a $\textcircled{Z}$ 5. ad $\textcircled{D}\beta$ vel ad $\textcircled{D}j$. in liquore, vel adhibetur in posibus quant. suff. ad aciditatem gr. atam.

6. *Spiritus Vitrioli dulcis, seu $\textcircled{O}$ Vitrioli dulce.*

¶. Vitrioli benè calcin. tib. iiij. superfunde $\textcircled{X}$ ut bene supernaret; digere

Tet 3

150 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

idque quinques vel sexies, semper
et aliquot digerendo. Aceta illa im-
prægnata destilla, donec cum Di-
tetigerit. Θ andi ordo. Tunc inde in
Vm adjectis fabuli puri manipulis
duobus, & liquor Θ i emanans dul-
cem referet saporem. Tentzel. Kesler.
3. cent. 27.

Vires. Prodest in calculo, tartareis
morbis, catarrhis, &c.

Dosis Θ j. in liqueure conveniente.

7. Alter.

8. Θ m Vitrioli vulgar. (rectificati,)
ib. j.

Θ i Vitrioli [ex quo Θ sit extra-
ctum] $\frac{3}{4}$ ij.

Destilla per Θ m vitream in .
in receptac. satis capax; sic prodi-
 Θ m subdulcis, quem si dulciorem
eupis, circula cum V & 4. aut 5. dein
abstrahere V , sic habes Θ m Vitrioli
dulcem.

N. Dulcescit etiam sola circulatione
cum suo phlegmate, vel si aliquoties a sco-
riis $\mathcal{T}$ (semper novas scorias sumendo.)
Getnr.

8. Spiritus Θ i Philosophicus, usigo
Cohob Θ y.

9. ∇ , quâ Θ vita edulcoratus
est, evaporat leniter M , donec appa-
re incipiat liquor flavus & acidus.
Liquor hic est Spir. Θ i philosophi-
cus, qui per Θ m à terrestri materia
rectificari potest.

Vires. Potioris est virtutis, quam qui
vulgarimodo consenserit. Medetur Febr-
ibus, Luem & mitigat, Lienem & Me-

saraicas solvit, ventriculum debilitatum,
& a phlegmate crasso infarctum confor-
mat. In melancholia hypochondriaca, E-
pilepsia, omnibusque affectibus capitis
mire prodest. Extrahuntur & eius mini-
sterio Tinctura mineralium, corallia &
perla dissolvuntur. [Idem exatus Θ m
 Θ , solvit Θ m.

Dosis $\text{g}.$ 3. 4. ad 8. in haustulo vini vel
liquore convenienti. Hartman. in Croll.
Kesl. l.c. 26.

9. Spiritus Vitrioli $\square$ satus, alias
Liquor Diana.

10. Vitrioli Vngarici ad albed. calcin.
p. ij.

$\square$ i ad nigred. calcin. p. 1.
Pulverisata invicem misce, & V
paulisper conspersa, destilla per cu-
curbitam (X impósito) forti Δ e,
cohoqué : deinde rectifica, liquo-
rem egressum in v , leotrum capien-
do & Vm , & liquorem reliquum.

Vires. Egregias vires exhibet ad su-
dandum in omnibus internis obstruc-
tionibus, in sanguine grumoso, contra sca-
biem, ad mundificandam & levigandam
cutim.

Dosis à 3j. ad $\frac{3}{4}$ lb. cum brodio, aut cum
paucillo vini Hispanici. Daturque per 3.
auroras continuas si libet. Tentzel.

10. Spiritus vel ∇ aperiens
Penoti.

11. Vitrioli Vng. ad rub. calc. ib. iiiij.
Silicum è fluviis collect. & o-
ptim. calcin. ib. v.
 $\square$ i ad albed. calcin. ib. j.
Mixta, inque tenuissimum $\mathcal{E}$ rem-
tusa

C A P V T   X X V I

151

tusa liquecant in cella aliquantum in liquorem, quem de illa ex $\Delta\epsilon$ per XX , cohobaque ter, $\mathfrak{S}$ acum liquorem singulis vicibus Θ o in $\mathfrak{T}$ erem redacto, affundendo. Extremo per $\Delta\epsilon$ aperito pelle, sic initio lento $\Delta\epsilon$ primum phlegma extillat, postea vero $\Delta\epsilon$ acidus austiori $\Delta\epsilon$ elicitur. Ex Θ o calcinato Θ m extrahe, & cum eo ablatu prius phlegmate per B. $\Delta\epsilon$ m acidum digere. Tandem cum argilla in pastillos redige, atque ex Θ $\Delta\epsilon$ nudo gradibus tamen observatis, $\Delta\epsilon$ m alkalizatum provoca.

Vires. *Vsus eius insignis est in obstruct.*
Epatis, Lienis, Mefenteris.

Dosis à $\mathfrak{D}j.$ ad 3β . vel iij . in vino vel alio liquore convenienti. Hartm. in pract. loc. de obstruct. Epat. Sennere. Instit.

11. *Spiritus Θ i mellisatus.*

η . Θ i in Sole albificati lb. ii. melis cum favo, lb. i. Misc. exacte ac destilla ut moris.

Vires. *Lenit dolores Podagricos: si ad sit inflammatio, misceatur cum $\mathfrak{T}$ o, aliis cum vino. Med. dest.*

12. *Spiritus Vitrioli diaboreticus.*

η . $\Delta\epsilon$ vulg. $\mathfrak{Z}vj.$ Θ $\mathfrak{T}$ i C.C. ust. an. $3^{\frac{1}{2}}$ M. in mortario vitro, digerantur aliquantulum, dein destilla ex $\mathfrak{C}$ in recept. cap. cisis. donec omnis humiditas ex illarit. $\mathfrak{S}$ ato liquori adde V an. reseruáque in vase bene obturato.

Vires. *Purificat san. $\mathfrak{S}$ inem, abigitque scabiem ac pruritum, & trit obstru-*

tiones, sudorem provocat in peste, venenis, hydrope, iteritiis, contraduris, &c. Efficax quoque est in mundificandis pulmonibus.

Dosis à $\mathfrak{D}j.$ ad 3β . Continuari potest eius usus ad libitum sine periculo. Salain Anat. Vitrioli.

*SPIRITVS VITRIOLI AN-
TEPILEPTICI.*14. *Spiritus Vitrioli Antepilepticus
puerorum Hartmann.*

η . Vitrioli Vngaric. depuratis. lb. iiiij. adde $\mathfrak{Z}$ puerorum sanorum recenter collect. lb. viij. Digere vase clauso aliquandiu in $\Delta\epsilon$, postea ex eodem vase destilla ad siccitatem duplex phlegma, quorum primum insigne est paregoricum ad dolores podagricos, aliósque suaviter demulcendos, alterum est insigne ophthalmicum, ad quavis oculorum vitia utilissimum. Θ pulverifac. ex Θ valida terrea, $\Delta\epsilon$ nudo, sed tamen ab initio valde lente in excipulum capax urge, prodeuntibus confessim spiritibus liquor promanat pretiosissimus, sulphurei odoris, & austriuscui saporis, qui per m semel atque iterum rectificatur atque reservatur.

Vires. *Omnem puerorum Epilepsiam radicibus tollit.*

Nimirum:

η . $\mathfrak{D}j.$ ∇ radic. Pœon. & flor. Til. an. $3^{\frac{1}{2}}$ M. de hac mixtione exhibe in paroxysmo [prius membris contractis & revulsis, reductis,] cochl. β . &

152 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

& paulo post recollectis sensibus de-nuò aliquid exhibe, atque ita etiam tertio, idque repete, non omissis interea quæ cerebrum confortant, sc. magist. perlar. corall. cranij humani, & simil. Hartm. in Croll. Senn. in Instit.

N. Fit quoque O_o efficax contra Epilepsiam.

Si Sal $\square_\text{x}$ in Sp. O_i dissolutum per O_m $\mathfrak{G}$ erur.

14. *Spiritus antiepilepticus
Basilij.*

B_z . Virid. tris. q.v. superfuso X_c calido extrahe, & decanta: Liquorem per X_c abstrahere. Reliquum in ∇ pluviali solve, filtra, coagula ad tertiam partis remanentiam: reponere in loco frigido ad crystallandum, Crystallos toties collige, quoties ∇ a ultius coagulata & reposita illos dabit.

B_z . Hos Crystallos destilla ex O_m fortiter, & prodibit ∇ subviridis, quando incipit subnigra apparere, cessa: ∇ mque illam subviridem deinde per O_m destilla, & extillabit clarissima.

V sis eius non modò in Epilepsia sed in calculo de nobilis perhibetur.

Dosis D_j . in ∇ appropriata, Paon. Foenic. &c. Tenzel. in Exeg. s. i.

15. *Spiritus Vitrioli antiepilepticus
Quercetani.*

*Spiritus Vitrioli viridis dictus,
in Tetrade.*

1. B_z . O_m : destilla, ut habeas seorsim phlegma ac O_m , eaque in quantitate sufficienti.

In phlegmate macerentur (in M_B 4. vel 5.) semina Hypetic, & Paeonia. flor. Lil. Convall. Tilia, Calend. Rorismar. Hypetic. Rosar. aliquid Ebor. C.C. cranij humani, visci querini pro libitu, Fque expressio quæ $\mathfrak{G}$ erur. $\mathfrak{G}$ ato eo imbuë vitrioli recent. lib. 1. vel ij. $\mathfrak{G}$ aque in M_B , ac cohoba quater vel quinquies: tandem adjice O_m vitrioli reservatum, $\mathfrak{G}$ aque ex cucurbita per serpentinas in M_B ser-vente.

Si bene operatus fueris (inquit Quercet.) solus O_m cum virore elicitur penetrantissimus.

Dosis gut. 15. vel 16.

16. *Spiritus Vitrioli antiepilepti-cus Paracelsi.*

B_z . O_m Vngaric. vel Roman. elice phlegma, cohobaque toties super Q_z , donec eo penitus imbuatur. Tunc admisce V opt. rectif. digere O_m unum ac alterum vase clauso, hinc destilla, Δ nudo gradatim aucto, donec O_m prodierint omnes. Extillato Liquori (à fecibus segregato) adde $\frac{1}{4}$ ∇ theriacal. Camphorata, denique bis vel ter destilla.

Vires. Exhibetur in paroxysmo & ante paroxysmum.

Dosis D_b . cum liquore convenienti. Vide Querc. in Terr.

17. *Spiritus Vitrioli Antiepilepticus
compositus.*

Videatur l. 2. s. 2. Elix. Crollij.

18. *Spiritus Vitrioli coagulans.*

B_z . Ter^m sigillatam Strigens. af-funde.

funde Sp. vitrioli, stent in loco calido: ubi refixerint, simul coagula-
buntur, inque calido iterum solven-
tur, &c. Hunc $\text{O}m$ coagulatum,
si placet, inde $\text{O}m$ vitrea, & destilla
ex O & G abit Liquor minus aci-
dus quam O vitrioli, cohoba vice
tertiâ, & nil nisi phlegma extillabit,
ad eoque O vitrioli in O manebit,
conunctus cum terra sigillata, qui
in loco humido iterum liquefcit.

N. Alij $\text{O}m$ vitrioli cum Θ e pro-
prio digerunt, & hac ratione coagulatio-
nem conantur.

19. Aliter cum Crystal. $\text{O}i.$

$\text{R}.$ O Crystall, phlegm. vitrioli
an. $\frac{3}{4}$ vj. solve, ac filtra, abstrahéque
 G ando ad siccitatem; dein affunde
abstractum hoc phlegma $\text{O}o$ adjun-
gendo Sp. vitrioli lb. $\text{f}.$ abstrahéque
in O , tum phlegma, tum $\text{O}m$ nitri
in forma vaporum rubicundorum
egredientem, donec rubedo cefset;
postea repone G atorium cum resti-
tante Sp. vitrioli frigido, & coagu-
labitur.

N. Quia O & Vitriolum nexus non
ad eo amicabilis uniuntur, bujus usum mul-
ti suadeo.

D E O L E I S .

Olea hic aqueos, non pingues li-
quores denotant, adeoque à spiritib.
non nisi crassitie differunt.

Sunt.

1. Oleum dulce.

$\text{R}.$ Vitriolum purificatum, solve in
Oleo Tartari p. d. ac abstrahe. Materia

relictam solve cum $\text{O}u\Theta$ is, atque
redige in massam cum cremore Tar-
tati, [vel cum Saccharo cando, alió-
ve Sacchari genere] Hinc pellatur
per $\text{O}m$.

Vires. *Diaphoreticum est insigne,*
pollèisque vi leniter adstringendi.

Dosis à gut. 1. ad 3.

N. 1. Parum Olei suppeditat.
N. 2. Ex Metallis seu crudis, seu in
calcere redactis eadē ratione per $\text{O}m$ Θ ,
ac cremorem Tartari Olea elici possant.
Ex communicatione Experient. D. D
Dieteric.

2. Oleum Vitrioli rubicund.

$\text{R}.$ Vitrioli ad flaved. calcin. p. 1.
Silic. grossé contusor. p. ij.

$\text{V}.$ q. f. ut f. pulcis instar.
Destilla per $\text{O}m$, sic rubicundum
Oleum prodit. Glückyadt.

*V*sus ejus positus est in Metallurgia,
quam in Medicina. Poterit tamen &
intrinsecus exhiberi. Vide supra Spirit.
Penoti.

3. Aliud rubicundum.

$\text{R}.$ Colchotar. part. iiii.
Vini alb. generos. p. ij.

Fac ebullire ad siccitatem usque,
postea tere, & ex O Δ aperto destilla
primo phlegma, postea applica
receptac. capaciss. ac iuncturis benè
munitis propelle forti Δ Oleum,
instar sanguinis, rubicundissimum,
Glückrada.

4. Aliud.

Vitrioli calc. q. f. destilla cum Lithar-
v. u. u.

154 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

gyr. & prodit $\textcircled{O}$ vitrioli rubicundū, quod Podagricis prodest.

5. Aliud ex Terra Vitrioli.

¶. Feces seu ∇m subflavam $\textcircled{O} i$ siccata [vide infra] destilla per $\textcircled{O} m$ Δ reverberij, $\textcircled{O}$ dabit rubicundum, penetrantissimum.

Vires. Dosis gutt. 6. ad 10. ad plena-
roque affectus capitis perutile est.

N. Gutt. 15. ad 22. (annosaribus
quibusdam) vomitus expeditum. Tenz.

6. Aliud Oleum, ex $\textcircled{O} r$ re $\textcircled{O} li$.

¶. Sulph. $\textcircled{O} i$ (dulc.) misce cum di-
midia parte Sal. $\textcircled{H} i$. Destilla per $\textcircled{O} m$
 Δ mque ultimò adde suppressionis,
& prodibit Oleum rubrum.

N. 1. Hunc Oleo si instillaris $\textcircled{X}$, pre-
cipitabitur $\textcircled{O}$ spadicei coloris, quem
edulcorat ∇ frigida, hinc scica & serva.

N. 2. Praetansius erit, si flores ex
 $\textcircled{O} r$ re Vitrioli elevatos receperis.

Vires. Prodest sed efficacius in iisdem
affectibus, in quibus Sulph. Vide suo loco.

Ex hoc Praecipitato fit Essentia
seu Tinctura.

IV. SVBLIMATIO:

Vnde

1. Flores ex ∇ Vitrioli, Substan-
tia cupra Vitrioli.

¶. Terra vitrioli nigrae, [ex qua
 $\textcircled{O}$ extractum,] vel ∇ Vitri. ochreae
q. v. misce cum $\textcircled{*}$ an, Sublima initio
 Δ lento, dein majori, donec nul-
lum amplius fumum ascendere vi-
deas. Sublimato affunde ∇m com.
collocaque in M tepido $\textcircled{S}$. 24. un-
de subtilis $\textcircled{O}$ in fundo consideret, ite-

ratis ablutionibus edulcorandus.

N. 1. Hic $\textcircled{O}$ igni fusionis subiectus,
combaritur pacem, partim in bonum
cuprum funditur. Vide Basili. in repert.
Lap. Ph.

N. Eodem modo & ∇ $\textcircled{O} i$ tra-
nsatur, unde Sulphur combustibile $\textcircled{O} i$.
Kefl. L. 1. c. 44.

Virtus substantia bujus cupree est,
mundare plagas putridas, incannare &
cicatrices inducere. Sals de $\textcircled{O} i$.

2. Flores ex Sulphure Vitrioli.

¶. Sulphur vitrioli (dulce) sublima
sine additamento ex sublimatorio hu-
mili, paulatim id injiciendo, alem-
bico scil. ablato, & rursus deposito.

3. Flores ex Vitriolo crudo.

Fiunt eodem modo, cum, $\textcircled{*}$.

V. PRÆCIPITATIO:

Vnde

1. ∇ Vitrioli ochrea.

¶. Vitrioli put. q. v. solve in ∇
font. stetque aliquandiu: sic vel spon-
te suā subsidebit Terra Vitrioli instar
ochræ.

2. Sulphur Vitrioli dulce.

¶. Vitrioli puti q. v. solve in ∇
calidā, solutioni affunde guttatum
 $\textcircled{O} i$, [alij lixivium ex $\textcircled{F} i$. clau-
vell.] & præcipitabitur Sulphur vi-
trioli quod edulcoratum exicca.

Vires. Conseru affectibus pulmonum,
mundificat plagas putridas, cicaricesq;
inducit. Hartmann Croll. Sala in Vitrioli.
tr. Tetz. Kefl. 4. c. 69. 3. c. 10.

3. Sulphur Vitrioli purgans.

¶. Vitrioli opt. q. v. affunde phlegma
vitrioli, vel, ∇ . destillat, ad eminent.
digit.

Sal Vitrioli.

digit. 4. stent in digestione, & subsi-
debit ∇ , filtra, inque filtraturam in-
stillat oo M i p. d. & præcipitabitur
Sulph. vitrioli; decanta Liquorem &
edulcora Sulph. ∇ tepida, atque exi-
ca. Kefl.

Dosis à g . 5. ad 10.

Eodem modo sit & Sulph. vitrioli
 σ purgans; illud sc. solvendo in
phlegmata vitrioli, defæcando &
præcipitando cum Ol. M i. Kefl. 1.
c. 28.

4. M r Vitrioli fixum seu Jiale.

$\text{p}.$ Limatur. σ puriss. sine omni
 M ere, p. 1.

Vitrioli Ungaric. cærol. aut vitrio-
li Q is, p. ij.

Trita misce, & imbibe indendo
in vitrum cum $\times$, ut supernatet di-
git. 1. Coque & coagula ad siccita-
tem Δ xx , in fine ad candescen-
tiam usque urgeatur. Huic M eri af-
fundere aliud $\times$ ad eminent. 4. digit.
ac extrahe colorem s. a. In hoc tin-
cto X delitescit M r vitrioli combus-
tibile, [quod evaporatione & dul-
coratione experiri poteris.] Instilla
 oo M p.d. sic M r vitrioli ilicò præci-
pitabitur & fitetur. Edulcora ∇
com. Hartm. in Croll. Tenzel.

Ex hoc M r vitrioli sunt Anody-
na, Laudani nomine insignita.

Præcipitabitur & M spadicci colo-
ris, si oo ex M re vitrioli dulci de-
stillato X instillaris. Vide oo ex M re
Vitrioli.

VI. SALIFICATIO:

Vnde

Vitriolum Ungar. cærol. in M bu-
lo calcina, donec in M erem obſcurè
purpureum abeat. Huic ita calcina-
to, affunde ∇ com. sensim agitando
ne in fundo conglobetur, donec ∇
[quæ calida evadit, ac si calci vivæ
superfusa fuisset,] refrigescat. Stent
ita 24. g . postea filtra per chartam,
fiatque exhalatio super Δ lentum,
donec sal in fundo reperiatur siccum,
& coloris quoddammodo incarnati.
Hoc pulverisando in albedinem ver-
titur.

Idem Sal potest extrahi ex M o vi-
trioli in M at. M residuo.

N. 1. Si M m calcinatum non fue-
rit nigropurpureum, sed tantum instar
Boli Armeni, nihil extrahes prater
 M eiusdem coloris, ut fuit antea.

N. 2. ∇ residua (corpus examine
vulgo) maxime est virtutis in Diarrhoea
& Dysenteria.

Vires. Sal vomitorium hoc ad cælum
usque evabit, in Epilepsia aliisque cere-
bri Symptomatis ex corruptis &
acribus è ventriculo sursum actis vapo-
ribus oris. Item in Pleuresi, Febris
bus pestilentialibus, Lipothymia, à
replectione humorum corruptorum, &
effervescentiâ bili circa orificium ven-
triculi: in Epate, Liene & Renibus
obstructis.

Item Sal naribus inspiratum sternu-
rationem egregie eicit, circa vim cere-
brum serofis suis excrementis expediens.

Dosis à Db . ad zb . vel Di .

156 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Sala in Tern. Emetolog. Quere. in Tetrad. & in Pharm. rest. cap. de vomitivis. Senn. Inst. Beguin.

N. Sal Vitrioli ex solo Do, ex quo flores Sulph. elevati sunt, à gr. 6. ad 10. exhibitus (in Δ fænic. vel vino,) conciliat facillimè vomitum, interdum & sedes, & sudores. Hartm. in Croll.

VII. EXTRACTIO:

Vnde
Tinctura seu Essentia simplices, & Extracta.

1. Extractum Vitrioli Narcoticum,
anodynum.

¶. Vitrioli pulveris, ac lento calore ad albedinem usque exiccati, fib. affunde V opt. rectificat. 3xx. [N. Nulla humiditas prater V accedit, usque sit siccissimum, alioquin incussum laborabis.] Sepelito in sumum equinum per mensim. Decanta postea à fecib. absque perturbatione, & destilla in M ad residentiam usque liquoris flavi, Oleo § ato nō absumilis. Tunc cessa, & quod prolectum est, serva. Liquorem restituentem bene occlusum quoque in usum reponere, qui pretiosum Extractum est.

Vires. Extracti illius usus est narcoticus & anodynum, nec potentia opio cedit, sine periculo tamen reprimis & coagulat vapores subtile venenosos, Epilepsiam causantes, idque specificē.

Dosis agut. 6. ad 8. & 12. cum Liquore conven. Sala in Vitrioli.

2. Essentia Sulphuris Vitrioli.
¶. Pulverem spadicei coloris, (vide

Oleū ex Sulph. Vitrioli) digere cum V in loco calido (vase clavlo) & P 8. sic dulcissima Essentia Sulph. vitrioli tandem supernabat in forma Olei, quam à V separa per tritorium, & serva.

Vires. Hac dulcissima Sulph. Vitrioli Essentia equipollit viribus suis Tinctura & mirabiles effectus facit in Δ Melisse, noxios humores totius corporis expellit per insensilem transpirationem, venerem stimulat, uterum roboret, eiusque motus inordinatos sistit. & in utroque sanguine prolificam vim seminis ad liberarum generationem operatur. In Δ Petroselini idem penè præstat, sed insuper Hydroper curat.

Vsus autem istius Essentia aliquandiu continuandus.

Dosis g. 1. usque ad 4. Hartm. pract. loco de Lepra, Temzel. de Sulph. Vitrioli. Kest. 4.c. 69.

2. Alia Tinctura, Manna Vitrioli dicta.

¶. Vitrioli putificati q. v. extrahe Tincturam, digerendo cum u. Vitrioli subtilissimo Essentificato, i. e. proprio Sale alcalisato, filtra, coagula, & habes Mannam seu Tincturam vitrioli flavam.

N. Hanc Tincturam, si cum V circulaveris Oleum supernabat, quod per X § atum, ac iterum cum V circulatum fragrantissimum evadit.

Vires. Nec minores vires habet, nec minorem laudem meretur, quam Essentia Sulphuris precedens.

4. Tim-

4. Tinctoria.

v. Vittoli vitidiusc. quant. satis magnam , educ phlegma ac m per E cum educto Liquore, ex Q° extrahe s.a. (vel etiam in loco frigido, sèpè tamen commovendo,) Tinctoriam viridiuscum , quam cautè decantatam destilla ad mellis consistentiam , atque aëri frig. ut in Crystallos concrescat, expone.

N. Si membrum ad extractionem requisitam deficiat, S atione id abstrahet ad extractionem continuandam.

v. Crystall proximè præcedentium tb. iij. vel iv. &c. circula cum V opt. rectific. vase H. C. Deinde destilla per X ex S . Hinc cohoba. Insper affundendo m Vitriol. S àq; per O^{m} gradatim c 4. ut extillet post m & Oleū rubicundum. V abstrahet in MB ; m Vitrioli. in E ere, & restat Oleum seu Tinctoria rubicundissima.

Vires. Admirandarum est virium adversus omnes aegritudines, in crassiore materia sedem habentes. Quercetan. in Tetradi.

5. Tinctoria Magisteriata, seu in Magisterium Vitrioli. redacta.

v. Tinctoriam præcedentem coniunge cum proprio suo m Vitrioli, (qui inde abstractus,) digere aliquamdiu, sic dulcescer. Quercet.

Vires. Remedium est nunquam satis laudandum, idque præcipue, si O philosophicè solutum, adieictum fuerit; prodest enim adversus Epilepsias, astralesque

omnes affectus, Apoplexiā, Paralysin, Vertiginem, Maniam, Extasim, Syncopen, Cachexiam, Hydrope, Calculum.
Dosis g. una ac altera. Querc. in Tetradi.

6. Eadem Tinctoria, Alter.

v. m Vitriol. (ex Q° o illo reverberato extractum ac) opt. depuratū, q. v. affunde m Vitriol. (in præparatio- ne Tinctoria reservatum,) ad eminent. 2. digit. digere ac destilla, hinc novum m affunde, digere, destilla, idque repeate, donec pars volatilis superet fixam, possitque prædictum S sublimari. Hoc S Vitrioli sublim. imbibet ac incera cum Oleo seu Tinctoria illa, digeretur in Athannore per gradus, ut uniantur, & per colores ad purpleum tandem deveniant. Est opus aliquot mensium.

Vires. Ex Elixys seu Medicina universalis, summè penetrans ac fixa, ad curationem deploratissimorum morborum sufficiens.

Dosis g. 1. ac alterum. Quercet. in Tetradi.

Mediane hoc Vitriol. lapide, reducitur S in suam primam substantiam, unde tandem cernitur Medicina universalissima. Vide ibidem in Tetradi.

7. Magisterium Vitrioli.

v. Vitriol. opt. q.v. Et ut more usitato, m cum Oleo per O^{m} simul rectificetur. Cum phlegmate (vel V S at.) S ex Q° extraheatur, phlegma S ando à S separate, cum aliquot cohobiis & digestionib.

158 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

Hinc

8. Θ is p. ij. ω vel $\textcircled{oo}$ Θ i p. i.
Atque in phiola in $\textcircled{M}$ ponatur, ut
aquositas exhalet, idque tantisper
repete, donec Sal tantum $\textcircled{oo}$ ei imbi-
berit, quanti ponderis ptuند fuit.
Hinc in phiola Hermetice clausa 8.

σ digeratur, tandemque in $\textcircled{E}$ col-
locetur 14. σ ρ ad coagulandum.

Sen. Inst.

8. Magisterium ex Tinctura &
Spiritu Θ i.

8. Θ m in se calcinatum, extrahe-
tincturam affundendo $\textcircled{X}$ optimum:

$\textcircled{X}$ tinctum decanta, $\textcircled{g}$ aque ad sicc-
itatem, & manebit in fundo $\textcircled{F}$ ru-
bicundus, quem pone in $\textcircled{O}$ m, adhi-
bito receptaculo grandi, dando Δ
per grad. decentes egredior ω
flavus, postea rubicundus: continua-
tur Δ in eodem gradu, donec appa-
reant ω albi, tunc cessandum. His
spiritib. imbue ∇ m in $\textcircled{O}$ restitan-
tem, (potius Θ ex ∇) digerendo,
imbuendo, donec ω & anima pro-
prio corpori sint restituti. Hæc tar-
dem in vase H. clauso digere quadra-
gint. σ ρ , donec figatur.

C A P. XXVII.

De Arsenico.

R Estant è mineralib. secundariis
mineralia sulphurea ac inflam-
mabilia.

Hæc sunt ex peritomate macro-
cosmico pingui, respondentे in Phy-
tologiâ, Oleis, Relinis, Gummatis;
in Zoologiâ pinguedini axungiaque
abundanti, excrementisve pingue-
dinem referentib. v. gr. aurium.

Sumque.

1. Arsenicum, 2. Sulphur, 3. Am-
bra, 4. Succinum, 5. Sperma Ceti, 6.
Asphaltum, 7. Naphtha, 8. Petro-
leum, 9. carbo Petræ, 10. Gagates.

Arsenicum.

Arsenicum fuligo sive succus est
mineralis, pinguis, inflammabilis.

Dicitur & Auripigmentum, Græ-
cè Αρενικόν, ορεγνίκον Arabicè Har-
net & Zatnich. Germ. weiss Ratten-
pulver.

Genera eius tria recensentur, al-
bum videlicet, (Arsenicum in specie
sic dictum, seu arsenicum Crystallinum,) Citrinum seu Flavum, (Ri-
sigallum Auripigmentum,) & tertio Rubeum, Sandaracha.

Ex his album in Medicina usitatissi-
sum est, fulvum raro, rubrum
rarissime. Eligatur album Crystalli-
num, ponderosum, durum, purum,
ad lacteum colorem tendens.

N. Arsenicum Crystallinum fallitum
est, si quis sublimando ex auripigmenti
scobo & sale anaticè mixtis. Auripi-
gmentum & Sandaracha nativa sunt,
nec differunt, nisi quid Sandaracha auripi-
mentosum magis in terris exculta.

Vires. Inter Venenos loco haud ultima
Arsenicum recensentur: nec immixtio,
quippe preter summam acrimoniam, tan-

tè quoque malignitate vita nostra Balsamo infestum est, ut non modò intus assumptionem, sed & extrinsecus adhibetur, horrenda Symptomata introducat.

Qualia sunt:

Convulsiones, manuum ac pedum stupiditates, sudores frigidi, palpitations, deliquia cordis, vomitiones, corrusiones ac tormina, sitis, æstus, &c. (Exempla vido sis apud Salam in Ternar. Bezeardie. c. 27. apud Schenck. & alios.

Vetumenimvero nec facultibus caret utilibus quas intrinsecus in curandâ peste, reliquaque venenatis affectib. ut & in sebie maligna, cancrosa, &c. conferre potis est, modò quâ decet ratione præparetur.

Extrinsecus adhibetur ad partem quamvis pilis denudandam, non nunquam & cauteriis amuletisque admiscetur.

Auripigmenti & Sandaracha Vires eadem fere sunt, nisi quod in Arsenico paulum sint mitigatores, idque ob sal in preparatione eius accedens.

N. Sandaracha Arabum est Gummi Juniperi.

PRÆPARAT.

Præparationis scopus ed dirigen-
dus est, ut acrimoniâ mitigatâ dulces-
cat, aurâque maligna & volatilis se-
paretur. Huic scopo media destina-
ta reperimas, sublimationem, fixa-
tionem, & liquationem.

SVBLIMATIO:

Vnde

1. *Arsenicum dulce.*
2. 100 crystall. q. v. sublima per se,
deinde in 10 opt horar. 2. spatio
decoque, [sic enim suâ nigredine &
fatinâ quadam levi atque corrosivâ
spoliatur.] Postea cum squamma
æris, (Kupferschlag,) iterum su-
blimâ [quæ venenum illius crassius
atque nigrus retinebit.] Tandem bis
ac ter cum Sale commun. præpara-
to sublima; postea perfectè dulcore-
tur.

N. Illius perfectio ex eo cognosce-
tur, quando Metallis injectum, candore
rem illis conciliat & induit perfectissi-
mum, qui remanet etiam in iis, post-
quam ignita fuerint: Cum tamen 100
crudum eadem nigrefaciat, atque fu-
mo quodam inferto, quem oculus &
olfactus non sine noxa & incommode
sentire possunt, contaminet & inficiat.

Vires. Tantum abest quod assumen-
tibus noceat, ut quoque benignè & sine
ulla perturbatione ea venena exparget,
qua aliis Catarticis nullatenus cedant.

Vsus. Dari potest illius sublimati
substantia, in infusione. ad pondus 5. 6.
7. 8. granorum. Quercetanus in A-
lexicac.

Potest & per deliquum in 100 redi-
gi ulceribus utile.

Aliter.

1. *Rubinus Arsenici diaphoreticus.*
2. 100 q. v. sublima bis vel ter in
sempérque separa 100em sub-
tilissimum, qui in cucurbita instar
farinæ volatilis adbareret. Est enim
oxoi venenum, partem Crystalli-
nam

160 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

nam misce exacte cum flor. Sulphur. an. & sublima.

Vires. Est specificum in affectibus pulmonum ex crassis catarrhis. Datur quoque ad sudorem ciendum, in morbis malignis & venenatis.

Extrinsicus si adhibeatur, curat omnia ulcerata maligna curauit difficultia.

Dosis à gr. 5. ad 8.

N. 20 bac ratione preparatum ad 2j. secundum Tentzelium exhiberi potest. Tentzel. in Exeg. Querc.

Eodem modo potest parari & Rubinus ex auripigmento, aequali dosi, & ad similes affectus adhibendus.

Arsenicum sublimatum.

22. 20, 20 tost. colchotar, limatur 20, an. M. sublimaque, dando 2m per gradus, quod sublimatum est, cum novis specieb. misce, & ut prius sublima, idque ter repeate.

FIXATIO, seu CALCINATIO:

Vnde

1. 20 fixum, & exinde Oleum.

22. 20 Crystall. [vel 20 illius sublimati,] 20 purific. an. [alij 22. 20. part. 1 20, part. ij. Alij 20. 20 an.] M. ac iniice per vices in 20 bulu ver-saq; spatulâ, [cavendo fumum,] donec cesset Ebullitio. Postquam cuncta injeceris, da 2m fortiss. per 2. 4. 6. [alij 20 integrum] Tandem edulcora, Sal 20 calidâ 20 separando, remanebitque in fundo 20 albissimus 20 fixi.

N. 1. Felicins hac calcinatio procedit inter duo 20 bula luto connexa, cum

spiraculo ad fumi egressum.

N. 2. Müllerus tertia vice calcinationem illam cum 20 ana reperit, Puluerem singulis vicibus 20 dulcorando.

Vires. Inservit Oleo per deliquum preparando, us & 20 fixo sudorifero.

Eodem modo potes procedere cum Realgare argenti, Cadmiâ, & simil.

2. *Arsenicum fixum sudorife-*

rum.

22. Pulueris arsenici fixi, q.v. imbibatur Oleo 20, p. d. aliquoties (ter.) Denique dissolve materiam in aqua vita, ut extrahatur & separetur totus Sal, & restabit Puluis alb. & fixus, quem separa.

Vires. Sudorem movet, datur cum Theriacâ.

Dosis 2g. 3. 4. 5. Müllerus in miraculis Chymicis.

LIQUATIO:

1. *Oleum Auripigment. Anodium, Butyrum Aurip. Liquor Aurip.*

22. Pulueris Aripigment. fixi, q. v. dissolvatur in cella per deliq.

Vires. Conducit venenatis ulceribus in Lue Venerea, Cancro, Serpigne, ani fistulis, morsu canis rabid.

Vsus. Oleum Auripigment. illius, [vel Pulueris] tantum in 20 plantag. vel persic. solvitur, ut mixtura ipsa gustu lingue tolerari possit. Aquâ illa lavetur vulnus, s. ulcus.

N. Basilius in rep. L. Ph. addit 20 Tartari, & ad liquefandum exponit.

2. *Aliter.*

22. Butyri 20 2j.

Olei Myrrh. 2j. Msc.

N. Para

CAPUT XXVIII.

161

N. Paracelsus l. de mort. rer. nat. hanc $\textcircled{O}$ fusionem cum $\textcircled{D}$, liquefactio- némque subsequentem in cella, mortifi- cationem vocat, atque $\textcircled{O}$, Realga- ria &c. simili modo mortificari posse perhibet.

CAP. XXVIII.

De Sulphure.

Sulphur est Resina sive pinguedo terrae, Chalcantosâ aciditate grava.

Dicitur, Arabice Cibur vel Chy- bur, Crybit, Rabric, Albusao: Chymicis, Akiboth, Ahusal. An. Anerit. Anerick. Alchibith. Alcebris. Aphebriock. Kibrith. Kapili, Lamare, Tifasum, Tin, Vsfur. Græcè οσιον. Germanicè Sch- uufel.

Sulphur tum nativum, tum factum Officinis in usu est.

Nativum ex terra effoditur, pu- rum solidum, interdum scissile, ve- nitque nomine $\textcircled{A}$ ris vivi, seu $\Delta\pi\psi\pi$, i. e. Δm non experti.

Factitium vel ex vivo $\textcircled{A}$ re impuri- orie, pyritéve, vi Δ educitur, vel ex aquis $\textcircled{A}$ eis excoquitur.

$\textcircled{A}$ et caballinum, quod in Officinis dicitur, feces sunt è coctione sulphuris vivi impurioris relictæ, & in urceos admixtis nonnunquam squama- mis $\textcircled{C}$ transfusæ.

N. 1. Adrescunt quoque inter- dum q. stiria Sulphurea camino, ubi $\textcircled{O}$ ex sua venâ excoquitur, quo ni- hil alius sunt quam $\textcircled{A}$ ris flores ex $\textcircled{O}$ dum excoquitur, elevati. Horum copi- am exhibet Succia sat magnam.

N. 2. Exhibet Chymia & Artifici- alia Sulphuris genera ex $\textcircled{A}$, $\textcircled{B}$, &c. Hec quidem longè reliquis præstant, verum quia rara & chara sunt, rarissime Chy- micis preparationibus vulgaribus subjici solent.

Deleitus.

Eligatur $\textcircled{A}$ purissimum, colore virescens, facile inflammabile, lucu- lenter ardens, sumumque magis cœ- ruleum halans.

Vires. Calidum & siccum est, peccato- ri dicatum; aperit, incidit; purificans, veneno, venenatorumque animalium morsibus resistit, provocat sudorem, &c. Hinc conduce in Phœsi, Tussi, Asth- mate, Peste, pestilentialibusque febribus. Exirsecus discurrit tumores duros, sanat lichenes daros, pruritum, &c.

PRÆPARATIONES.

1. Sublimatio: 2. Præcipitatio:
3. Destillatio. 4. Infusio & Extra-
ctio. 5. Liquatio.

I. SVBLIMATIO:

Vnde

Flores Sulphuris.

Flores $\textcircled{A}$ is nihil aliud sunt quam Sulphur à terrestribus Excrementis per sublimationem purificatum.

Xxx

N. Nonnunquam tamen & aliis impregnantur.

Sublimatio Sulph. fit in arena, calore mediocri gradatim adhibito, ex cucurbita terrea, cui X vitreus sine luto imponitur, ut auferti sc. ac post exemptos flores iterum reponi possit.

N. 1. Orificium cucurbitæ interea temporis, quo flores eximuntur, probè tegatur, ne aeris irruptione Sulph. [quod facile accidit] incendatur. Cuius rei gratia non abs re foret, duos in promptu habere alembicos, quorum alter alterius vicem sine mora subire possit.

N. 2. Alembicus ante impositionem ad Δ maledicat, quippe secia facile diffilicit.

N. 3. Rostro XXI recipiens apponi potest, ad liquorem acidum, qui primo egreditur excipiendum. Liquore egresso rostrum chari obturare licet.

1. Flores Sulph. simplices.

2. Sulph. grossè (si libet) contusi, q. v. impone cucurbitæ terreae, vel vice unâ, vel per vices, ac paulatim. Sublimaque in Δ , ut dictum, igne moderato. Primo exit aciditas, quam Excipulo excipe ac serva (de quâ infra,) secundo, sublimantur flores flavi, &c.

N. 1. Alij admiscent, Sulph. lbs. 1. farina laterum lbs. 8. Alij à terra sigillata sublimationem instaurant, vel à bolo.

N. 2. Si Sulph. sortitò accenderetur, farinâ vel cinere injecto extingui siam ma poterit.

N. 3. Cavendum ne Δ nimium

incendatur, adeoque non exceedat calorem, qui alembico manum imponere permettit.

2. Flores Sulph. Θ -lati.

2. Sulph. flavi. lbs. 1 Θ fusi, & Θ calcinati, an. lbs. pulverisentur & misceantur. F. Sublimatio ut dictum, d'ando initio ignem lentum: post aliquot horas (3. vel 4.) phlegma incipiet stillare, & durabit per horas 4. vel 5.

N. 1. Δ augendus est sensim magnis carbonibus, ut tandem Catinus in quo arena continetur, rubeat.

N. 2. Calor si sit nimis excessivus, non flavo sed nigro colore Sulph. ascendit.

N. 3. Alij B . Sulphuris, Θ calcinati, & Θ tisana, que ponderum diversitas neminem turbet, modò Δ m'ritè adhibeat. Additamenta enim quò pauciora fuerint, èd Δ sufficit mirior.

Quercetanus non nisi colchotar anatice addit, omisso Θ .

N. 4. Flores cum novo additamento Θ & Θ , ut ante sublimari posse, idq; vel vice tertia, quippe quò sapientia flores elevantur, èd plus temerariis acquirunt puriorésque evadunt, non tamen sine imminutione quantitatue.

Vires. Resistunt purredini, carent sudorem, exiccant, &c. Hinc profundit in peste, pestilentialibusque febribus, sive curaudi, sive preservandi gratia adhibere libeat. Exhibentur quoque utiliter catarrhos, pulmoniacis, tussiemibus & simil.

Dosis

Dosis robusto ʒj. juveni ʒb. in præseruatione autem non excedimus 9 ʒ. Exhibemusque commode cum Extracto Enule campane.

3. Flores Sulphur. gummati seu myrrati.

℞. Flor. sulphur. composit. ut ante, lib. 3.

Colchorat. ʒvj.

⊖ fusi ʒv.

Myrrh. Alexandr.

Thur. an. ʒiiij.

Aloës succorr. ʒiv.

Mastich. ʒiiij.

Croc. ʒb.

Omnia trita simul, atque benè mixta sublima l. Δ. post horas aliquot exime flores, rursus alembicum impone Δm continuando per hor. aliquot (12.)

N. 1. Alij ℥. mox initio Sulphur. pulv. lib. 1. Vitrioli calc. ♂, ana ʒv. Aloës Thur. Myrrh. an. ʒiiij. Floresque cum novis speciebus 2. vel 3. vicibus sublimant. Senn. Inst.

N. 2. Felicium procedunt, qui floribus Sulphuris jam faltis, species solummodo admiscent. Vix enim quicquam citra combustionem ex gummatibus una cum Sulphur. ascendet.

N. 3. Imponenda est materia per vices, si enim nimis imposueris, comburitur materia sufficitq; 3. vel 4. digitorum crassities, singulis vicibus imposuisse.

Vires. Efficaciores sunt quam simplices, tum exiccardo, tum putredini resistendo.

4. Flores Sulphur. Saccharati.

℞. Fl. Sulphur. misc. atque sublima

cum Saccharo cando.

Vires. Majus auxilium conferunt ad asthma, aliisque affectiones pulmonum quam vulgares. Quercet. in Pharmac. rest.

5. Flores Sulphur. albi.

℞. ①. purificat. q. v. liquefacit in +, postea injice per vices ½ pulveris. [ui in Lapidis Brunella preparatio- ne,] idque tamdiu, donec ① in ipso igne coaguletur. Ignem postea augē, opercularoque + bulo etiam Δ suprà aceende, idque continua, ho- ris duabus.

℞. Ergo hujus ① fixi, p. 1.

Sulph. elect. p. ij.

Misce optimē & sublima Δ : x.

Vires. Laceti Sulphuris, viribus ac potestate equivalent. Sen. Inst. Tentzel.

6. Flores Sulphur. Corallati.

℞. Corall. lib. 1. Fl. Sulphur. ʒiv. tere minutissimē & misce: sublimaque ut dictum, ∇m profluentem seorsim primō collige, dein flores.

N. Sulphur sic secum trabere dicitur subtilissimam Coralliorum substantiam.

Vires. Habentur praestantiores quam vulgares Sulphuris flores. & si ex his Balsamus fiat Sulphuris optimus pulmo- num Balsamus perhibetur.

II. PRÆCIPITATIO;

Vnde

Lac Sulphuris.

Lac Sulphuris, Magisterium Sulphuri est, seu præcipitatum.

N. Aliis dicitur tremor Sulphuris, aliis Butyrum.

Paratur autem i.

¶. Fl. Sulphuris, p. 1.

Salis H_2O , p. iii.

Pone in vitro oris capaciss. (sive in olla fictili) in arenam collocato , affunde ∇ ad eminent. sex digitorum, ita tamen , ut quarta pars vitri sit vacua : hinc bulliant, ut Sulphur solvatur, [quod 5. vel 6. horis fieri,] spatulâ ligneâ continuâ agitando, donec ferè omne Sulphur solutum sit , li- quorque tubus appareat. Hinc filtra calidè per chartam Emporeticam, ac affunde confessim vinum austriusculum , [alij X_2 ,] lentè, celeri tamen lapsu , tamdiu donec colorem lacteum acquirat , qui ad fundum paulatim secedit , nomine lactis : Lac hoc ad fundum præcipitatum, effuso liquore collige , abue ∇ & exica : vel, si placet, antequam planè exicetur , misceatur cum ∇ ci- nam. vel alia appropriata , ut fiat in star pultis vel lactis , &c.

N. Si ∇ bulliendo evanescit , af- fundatur alia, sed fervida.

2. Modus compendiosior.

¶. Sulphur & Θ is H_2O liquefcant in H_2O per d. simul liquefactis affunde aliquid aquæ calidæ, mox affunde in patinam ∇ calidâ plenam, & statim filtrantur , affundaturque paulatim vinum : sic totus liquor albescet, atque lac ad fundum præcipitabitur.

N. Quercetanus dissolvit flores Sulp. in oleo H_2O , dissolutionique affundit H_2O præcipitaque, &c.

Vires. Balsamum est pulmonum ac

velut Δ consumens & exiccans. Exbi- betur igitur utiliter his qui molestantur Catarrhis, fluxu Capitis, Asthma, Phthisi, Tussi, Colicâ, &c. Promovet ex- pectorationem, intercipit defluxiones ad articulos, venenositates ventriculi ac intestinarum praecavet ac discessit.

Dosis. Tantum pulveris miscentur, ut vehiculum albicante colore tingatur, da- turque manè & vesperi cochl. 1. Vehicu- lum sit appropriatus liquor, Aquas, &c. Cinamomi, Melisse, V, &c.

N. Quercetanus exhibit 3j. pro ca- thartico.

III. DESTILLATIO:

Vnde

1. Spiritus f. Oleum Sulphuris per C. Habendum est vas vitreum latum paropsidis vel patinæ instar, è eius medio surgat meta, (tripus vel aliud aliquid metæ vices supplens,] supra metam concha vel H_2O bulum statuat Sulphure repletum. Desuper campana suspendatur vitrea, eâ di- stantiâ ne flamma illam attingat; sic fumus ex Sulphure accenso ascendens in campana condensabitur, condensatusque ex campanæ oris in suppo- sitam patinam decidet.

N. 1. Si conclave fuerit clausum, locisque ac tempore humidum, major olei quantitas colligitur.

N. 2. Utile est campanam initio madefacere.

Alius modus.

Idem Oleum per Retortam tubu- latam destillari potest.

Nimi-

Nimirum:

Retorta tubulata, vel quæ in posticâ parte tubulum habeat, in fortacem collocetur, eique recipiens ∇ æ mensurâ adimpletum, sine luto adaptetur. Postea ubi incaluit Retorta, frustula Sulph. partitis vicib. injiciantur, & post singula frustula ijecta tubulus claudatur: Spiritus postea seu Oleum in MB ab ∇ separetur, & rectificetur.

N. Si prorsus aërem denegaveris, si ne frustraberis, id quod mibi accidisse fuit, qui latescemus liquorem loco Spiritus obtinui, omnis aciditatis expertem.

Vires. Spiritus Sulphur. ut ferè nihil aliud est quam spiritus $\text{O} \ddot{\text{i}}$, ita & easdem cum ipso vires obtinet. Insuper est & contra Pestem, Asthma, &c. utilissimumque exrinsecus adhibetur in procidentia ani, stillius pauxillum cum ∇ , v.gr. plantaginis misceatur, & spongia hoc liquore madefacta locus affectus tangatur.

Vide Senn. Inst. Beguin. Gluckrath. Tentzel.

N. Residuis fecibus, si in copia collecta fuerint, Sal elixiviari poterit.

2. *Aqua acida, seu aciditas, vel Phlegma Sulphuris.*

Aqua acida Sulphuris appellari potest liquor ille acidus, qui in sublimatione florum, initio (patefactum) extillat.

Vires easdem cum spiritu precedente obtinet; verum quia minus efficax, raro in usum venit.

3. *Aqua seu Ens Balsami Sul-*

phuris.

4. Aquam acidam, quæ extillavit in sublimatione flor. Sulphur. $\text{O} \ddot{\text{i}}$ -tor. rectifica & conjunge in MB bullienti, cum ∇ acida quæ extillavit in sublimat. flor. Sulphur. resinatorum.

N. Hac ∇ (qualactei coloris) seorsim colligenda est, ne misceatur cum oleo subnigro quod subsequi solet.

Vfus idem qui florum, in peste, febribus, colica, obstructionibus ac aliis affectib. pulmonum. Croll.

4. *Ol. Sulph. Balsameum.*

Balsamo Sulphuris Sal tostum addde, atque per Retortam destilla. Sen. Inst.

5. *Oleum Sulph. Linatum.*

6. Sulph. citr. lib. 1. Imaceretur & solvatur in Ol. Lini, (lib. 1B) & fieri massa concreti sanguinis instar. Refrigerata materia destilletur per Retortam, & prodibit Oleum rubicum-dissimum.

N. Alij addunt $\text{O} \ddot{\text{i}}$ calcinat. lib. 1q. Mil.

Vires. Prodest ad ulcera, ac bубо-nes pestilentiales matrandos.

6. *Ol. Sulph. pestilentiale Finceli.*

7. Sulph. puri, furfur. tritic. an. M. ac destilla moderatè per arenam, donec cernas oleum. Postea clausis spiraculis serva eundem calorem, ne vase perfingantur.

Vires. Arcanum hoc in peste est ad sudandum.

Dosis ad 10. gutt. Tentzel.

7. *Ol. Sulphuris aureum.*

8. Sulph. lib. 1. pumic. lib. 6. misc. ac

166 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

destilla lento Δ. [N. ne des ignem inferius, sed supra Ⓛ ad latus,] sub fine auge ignem, & extillat oleum instar Ⓛ.

Vires. Exhibetur utilissime in Cachexiis obstructionibusque viscerum, præservat à peste. Clav. D. D. Joh. Tileman. P. Profess. Marpurg.

8. Ol. Sulphuris rub. um.

℞. Sulph. lb. i. ℥. lb. iiij. per Retortam pelle.

Vires. Itidem maxima est utilitatis tatis in bubonibus pestilentialibus, marilandis.

IV. INFUSIO:

Vnde

1. Balsamus Sulphuris Terebinthinae, seu Rubinus Sulphuris.

℞. Fl. Sulphuris Ⓛ. ʒiiij. Spir. Terebinth. ʒvj. viij. Digerantur in vase vitro, donec solvatur Sulphur, & spiritus Terebinthinae rubicundus reddatur. Hinc decanta, ac serva.

N. Quod si hunc Balsamum à suo solvente seu spiritu separare volueris, affunde Δ. & desilla: sic spiritus unā cum Δ extillabit, relicto Balsamo in fundo.

Vires. Excellentissimam Medicinam præbat contra Phthisin, quippe valet ad ulceræ pulmonum consolanda, præservat à peste, aliisque morbis contagiosis, inservit quoque Tinctura Sulphuris. Vide infra.

Dosis à g. 4. ad 7 scil. si à suo solvente separatus sit, vel ad g. 10. cum suo solvente. Querc. in Pharm. restit. Hartm. in Pratt. Sen. Inst. Beguin. &c.

2. Balsamus Sulphuris compositus, Balsamus vite.

℞. Flor. Sulph. lb. i. Myrrh. ʒiiij. Aloës succott. ʒij. croc. ʒij. pulnesta, ac digere cum Δ tu Terebinth. ad eminent. digit. 2. affuso, decanta.

Vires. Efficacius operatur quam simplex.

3. Balsamus Sulph. ad Externas, qui Rulando abscribuntur.

℞. Fl. Sulph. vel Sulph. pur. ʒj. Ol. rapar. expres. vel nucum, lb. 6.

Vini generosi, ʒij.

Macerentur Ⓛ 8. Δ e lente, aliquoties agitando. Postea coquuntur lente ad vini consumptionem. Tandem colas, & serva usui.

Vires. In variis morbis à Rulando Balsamus hic adhibitus est. Vide eius 1. Cent. 92.

4. Tinctura Sulph.

Postquam à Balsamo Δ Terebinth. separatus fuerit, [modum separandi habes in Balsamo] affunde V, & extrahe V in M, & habebis Tincturam; digere atque à fecib. subsidentib. decanta.

Vires. Prastantiores effectus habet quam Balsamus.

Dosis gutt. 3. 4. &c.

N. Extrahit quoque ex Sulph. crud. Tincturam curinam V optimè restitutus.

5. Effus.

C A P V T X X I X .

167

5. Essentia Sulph.

Miner. Sulph. q. v. affunde ∇ . rha, Aloë, aromatave infundatur. NB ex (ex O & O) solve, quoad poteris. trahitnr horum Tinctura, diciunturque Hinc abstrahre solutum ad siccitatem, edulcoratumque reverbera ad tubedinem saturatam. Hinc extrahe Tinct, cum V, digerique donec Est. Sulph. à V leparetur instar olei, sat alto ∇ forti: sublimatum expone fundumque petat.

Vires. Magnarum est virium ad sil. d. l.
arcendam putredinem. Dosis gutt. 6.

N. In hac Sulphuris Essentia si Myrra, Aloë, aromatave infundatur. NB ex Balsamus mortuorum.

Basili. in repet. Lap. Ph.

V. LIQUATIO.

Sublimatur Sulph. in sublimatorio

Est. Sulph. à V leparetur instar olei, sat alto ∇ forti: sublimatum expone liquationi in cella aliquandiu. Ba-

C A P . X X I X .

De Bitumine, ac Ambra Grysea.

Bituminis nomen generaliter de-
notat quodcumque minerale pin-
gue. Vnde & diversas sub se Spe-
cies comprehendit. Ambram scil. Suc-
cinum, Sperma ceti, tum quoque Bi-
tumen in specie sic dictum; Naph-
tham & Petroleum; Carbonem pe-
træ & Gagaten. De quibus sigilla-
tim brevibus.

De Ambro.

Ambarum, Ambra, sive Ambra
generaliter duo bituminis genera-
denotat, quorum unum, Ambra
nomen communiter retinet, & ad
differentiam alterius, Ambra gry-
sea dicitur. Alterum, Succini
nomen assumpsit, de quo loco se-
quenti.

N. 1. De Ambra nigra maxima
Authorum inter se dissensio. Sunt e-
ciam qui vere ambra native speciem

faciunt, qua reliquis imbecillior. Alij
factitiam statuunt, ex moscho, Zibet-
ta, ligno aloës, styrace & ladano. Alij
Gagaten, sub titulo ambræ nigra ven-
dunt. Alij succinum colore ad nigrum
vergens.

N. 2. Est & ambra subalbida, i. e.
Sperma Ceti.

Ambra Officinarum, bituminis
quoddam genus est, ex fontibus ac
alveis maris ad littus eructatum,
Germanicè *Volriechenind Amber*.

Optima censetur Grysea (seu co-
loris cinerei) à sordib. purgata, odo-
rata, levis, quæque acu perfoſſa suc-
cum pingue resudat. Improbatur
nigra, candida valde, utpote dubio
procul adulterata.

Factitia facilis cognitu est, odore
scil. (quo res ex quibus colecta est,
prodit) tum quoque colore, (quo
plerunque nigra est:) adde quodd ∇
impo

imposita citius mollescit, quam p. Ambr. grys. p. 1. Ol. amygd. d. nativa. p. ij. impasta, ac digere & aliquot,

Vires. Calfacit, siccatur, resolvit, cor cerebrumque roborat, spiritus vitales ac animales sulphuream suam ac suavi exhalatione suscitat restituere: Unde hanc rarus illius usus est in globulis illis fragrantibus ad infestum aerem corrigendum, spiritusque ab infectione tutandos, formatis; quo globulus inde Poma Ambræ vulgaris appellatur: de quibus l. 2.

P R A E P A R A T A.

1. Essentia Ambra.

p. ij. impasta, ac digere & aliquot, postea exprime: Expressioni affunde de V rectificatis. digere, ac destilla per arenam. Sic elevabitur cum V Essentia quoque Ambræ, relicto oleo amygdal. in fundo. Abstrahatur V leni calore, ad consistentiam olei.

Dosis, gutt. panca.

2. Species Diambræ. Vide in D.

3. Poma Ambræ, Vide lib. 2. c. 75.

C A P. XXX.

De Succino.

Succinum nihil aliud est quam Succus bituminosus, seu Resina terræ optimè digesta, exinde in mare traducta, atque ibidem precipue cōcreta.

N. Dum bituminosa illa substantia adhuc liquida est, varia se se involvere solent, ut musca, formica, &c.

Dicitur etiam Ambra citrina, Eletrum, Chrysoletrum: Glessum, Resina terre, (Paracelso.) Arabicæ, Carabæ, Germ. Agstein, Bernstein, Gentar.

Delectus.

Succini genera eti plura vulgo numerentur, album scil. flavum, & nigrum; attamen non nisi duo officinæ nostræ eo nomine veniunt. Album scil. & flavum seu Citrinum; nigrum enim non datur, nisi particulæ ad nigredinem aliqualem inclinantibus id nominis imponere velis. Vtrumq; quamvis laudibus suis haud

destitutum sit: Attamen præstat album, ut pote magis digestum. Eligendum id ipsum candidum, syncerum, suavè fragrans. Huic succedit flavidum, quod præstat pellucidum, quodque præ aliis attritu, suavem halat odorem; nigrius enim (quod non nulli succinum nigrum, alij ambram nigram faciunt,) vilius est. Flavum ad albedinem reduci potest hoc modo.

2. Succin. flav. e. gr. lib. 1. pone in cucurb. terream validam, superadde salis marini, vel (si eo cates,) salis gemmæ, aut salis commun. opt. lib. ij. superfunde aquæ pluvial. q. s. ad solvendum salem: quo soluto: insuper affunde recentem V fluvial. ebulliant superimposito XXX bico cæco, (ne V subito exhalare possit, non tamen firmiter cucurbitæ agglutinato:)

to:) ♂ P 14. vel donec coctione illâ
album evadat.

N. Ne ∇ deficiat, identidem alia fer-
vens superadiencia erit. Hartman. in
Croll.

Vires. Calfacit, exiccat, roborat, ad-
stringit leniter, capiti ac utero in primis
dicatum est. Hinc adhibetur utiliter in
Catarrhis, Epilepsia, Apoplexia, Letbar-
go, Vertigine, Suffocatione ac Inflatione
mariuste profluvio sanguinis ac seminis,
quod ad naturalem statum reducit: In
fluore albo mulierum. Caterium globuli
è succino ad oculorum defluxiones miro
successu auxiliari dicuntur, annexi occi-
pitio. Idem etiam collo gestati prepedi-
unt ne desillationes in guttur fecantur.
Baptist. Port. Matthiolus.

Uslus, Præcipue albè tam internus,
quam externus esse potest. Internè exhibi-
etur ad 3). usque.

P R A E P A R A T .

2. Præparatio. 2. Solutio seu Præ-
cipitatio. 3. Destillatio.

I. P R A E P A R A T I O .

Vnde

Succinum preparatum.

Præparatio Succini vulgari modo
fit cum ∇ appropriatâ lœvigando.

N. Quercetanus in Ph. ref. c. 26. mi-
scet Succ. pulv. cum ∇ hunc desuper ac-
cedit, continuâ agitando, & hoc 4. repe-
tit, tandem humiditatem Δ separat, re-
siduum Succinum pulverisat, & servat
pro usu.

Vires. Eadem que supra.

II. SOLVTIO & PRÆ- CIPITATIO.

Vnde

Magisterium, Extralatum,
Tinctura.

ϱ . Succini pulveris. q. v. affunde
 ∇ rectificatis. solve, decanta & ab-
strahit in MB, vel præcipita cum ∇
font. & remanebit in fundo Magi-
sterium.

N. 1. Paracelsus:

ϱ . Carab. q. v. affundit circula-
tū, digerit in E tribus ♂ P(6.) Hinc
abstrahit ac cohobat, idque toties,
donec in fundo o appareat, lib. 6. ar-
chip. p. 81.

N. 2. Dici quoque potest Tinctura, si
in forma liquidiuscula adhuc adseretur.

Vires. Magisterium hoc, ut nihil a-
liud est quam pars purior ac resina, à
crassioribus solâ solutione separata, ita
eadem cum succino, efficaciores rameis
operationes obtinet.

III. DESTILLATIO.

Destillatio exhibet Oleum, Phle-
gma, Spiritum ac Sal: perficiturque
vel sine liquore, vel cum liquore af-
fuso, per cuius virtutem scil. aliquan-
tulum digeratur ac solvatur.

N. Oleum non ascendiit, quamdiu a-
queum adfuerit vehiculum, ideoque si o-
leum expeatur, sine ∇ destillatio peragi
potest.

E. gr.

ϱ . Succin. grossè triti, q. v. e. g. ff.
ij. vel ff. iij. (possunt & silices contu-
si addi,) destilla per OM vitream,

Y y

170 PHARMACOP. MED. CHYM. LIB. III.

terreame, igne gradato & cautè adhibito : Extillabit primò phlegma, postea oleum subtilius, tandem crassius, Sálque volatile parietibus adhærescit. Hæc singula, si liber, seorsim suscipe.

N. 1. Alij digerunt primò Succinum cum aqua, (sic Crollius cum ∇ rosacea) hinc destillant. Verum, ut dixi, oleum non ascendit, prinsquam humiditas aquæ consumpta fuerit ; protrahitur itaque minimum labor citra utilitatem, qua sit alienuus momenti.

N. 2. Alij succinum optimè terunt, ut sit instar farinae, hanc miscent cum cinere optimè elixivato, destillantque igne adeo leni, ut intra momenta 20. vix guttula decidat. Sic elicunt oleum album penetransissimum, quod seorsim colligunt, mutato, cum flavum apparere inceperit, recipiente.

Hactenus olea ac spiritum confusim, destillando adeptus es : itaque destillatione seu rectificatione ulterius ea separare ac rectificare poteris.

3. Oleum omne, vel singula seorsim infunde in cucurbitam, cum s. q.

aqua, addendo nonnihil Θ is ac destilla per MB. vel per vesicam.

N. 1. Alij affundunt oleo rectificando $\times$, digerunt & destillant.

N. 2. Si oleum illud crassius unà cum super $\oplus$ restitanti rectificetur, oleum exsillat pr imo instar ∇ a līmpidissimum, quod suū sequitur, subflavo colore predium est.

Hinc extant PRÆPARATA
Officinalia.

1. Succinum præparatum: fit ex abbo, l. a. cum aqua.

2. Magisterium seu præcipitatum. vide supra Præcipitatio.

3. Phlegma. In destillatione collectum (sed raro).

4. Oleum succini albi:

1. rectificatum.

2. non rectificatum, seu fœtidum.

Oleum succini citrini.

5. Balsamus fit ex succini 1. Magisterio seu Extracto duriusculo.

2. Oleo. & 3. Θ . quæ excipiuntur Oleo nuciæ expr. præparato.

C A P. XXXL

De Spermate Ceti.

Est & aliud genus Bituminis, quod Sperma Ceti Officinae vocant, alijs Ambram subalbidam, alijs florem maris seu salis veterum interpretantur. Germ. VV alrotb.

N. Colligitur in mari, cui censum summa supernatat. Cujus autem originis sit, non-

dum inter se Authores convenient. Sunt enim qui esse semen volunt à Balena seu Ceto emissum : sed nullus : inventus enim in locis ubi ne balenarum quicquam deprehensum. Sunt ergo alijs qui florem salis à Veteribus descriptum, nominant, adeoque spumosum quid salis marini percibent;

bibent. Verum & hi hallucinantur, pri-
mum, quod cum veterum, flore salis, qui
rubor & liquidus describitur, minimè
conveniat. Secundò, quod sit contra vim
abstersionam & saltem, quam spuma
salis utique referret. Verisimiliter ergo
videtur, ut in reliquis Regnis duobus
vegetabilium scil. & animalium, excre-
menta suppetunt pingua: Ita & in Regno
Macrocosmico. Et hujus speciem esse
pinguedinem hanc furfrosam, produ-
ctam vel ex exhalatione terra sulphurea,
maris communicata, vel ex sulphureis
particulis marino sali immixtis, qua

agitantes fluctuum congregata, & in
pinguitudinem coacta sint.

Eligatur candidum, pingue, recens,
non rancidum, &c.

Vires. Humeat, resolvit, anodynū
est: proin vulgaris usū in coagulati san-
guinis resolutione à casu vel similierte
contracti. In torminibus colicis sedandis,
ut & in torminibus ventris infantum mi-
tigandis. In tussi tartarōque pulmonum
demulcendo.

Dosis à 3j. ad 3j. vel 3ij.

Extrinsecus sunt qui cicatricibus ex-
particulis marino sali immixtis, que
anibemat illinūt, ut carne eas repleant.

C A P . XXXII.

De Asphaltō, Naphtha & Petroleo.

Asphaltos { Vera, de quā hīc.
Substititia, Asphaltos
Officinarum, de quā l. 4. *Pissasphaltum.*
"Ασφαλτός, "Ασφαλέσιν est Bitu-
men, (sevum, resina,) Mactocosmi,
picis instar durum, &c. Supernatare
primum aquis conspicitur seu lacu-
bus; hinc ad littora propulsum con-
crescit, densatur, tenacissimumque
redditur.

Præfertur reliquis Iudaicum Bitu-
mem, quod mortui maris (ἀσφαλτί-
τος propterea dicti,) genitura. Germ.
Iudenpech.

Eius verd probatio est, ut purpu-
ra modo splendeat, (scil. in nigro)
sitque ponderosum, & validum odo-

rem vibret; nigrum autem & fodi-
dum, vitiosum est.

N. Quia rarissimum est, nostratisbus
ejus loco *Pissasphaltos* in usu est, quam
vide lib. 4.

Naphtha est colamen bituminis,
Babylonii, consistentiā liquidum,
ignis rapacissimum.

N. Nec etiam hac nostratisbus usitata,
sed loco ejus *Petroleum* usurpare solent.
Petroleum, Oleum Petrar, Germ.
Steinole. est liquamen (axungia Ma-
crocosmi,) pingue, liquidum, è pe-
tris & axis effluens.

Vires. Calfac. & sicc. tenuium par-
tium est, digerit, & resolvit, cerebro ac
nervoso generi confert.

Y y z

CAP V T XXXIII.

De Carbone Petra, & Gagate.

CArbo Petre, carbo fossilis, nisi folilibus excitentur, nec bituminis odorem spirent; Gagates vero igni admotus flagrat, odorēmque bituminis exhibet.

Dicitur Carbo, quod nonnullis, præcipue Anglis, ut & nonnullis Germania locis, fomitem ignis præbeat. Aliis terra ampelitis audit; ast malè.

De Usu ejus Medico nihil adhuc quod addam habeo; nullus tamen dubito, quin oleum inde elici possit, ad maturanda ulcera emolliendos que tumores aptissimum.

Gagates est genus terræ nigrae, lapideæ crustosæ, adeò bitumine prægnans, ut bitumen redoleat, & accensu picis ferè modo flagret, nigerrimumque emitat fumum.

Dicitur Gagates à Gagæ Fluvio Ciliciae, in cuius fauibus olim solum inveniebatur. Hodierno autem tempore etiam in Germania frequenter eruitur. Differt à carbonibus fossilibus, quod hi nec flammarum emittant,

nisi folilibus excitentur, nec bituminis odorem spirent; Gagates vero igni admotus flagrat, odorēmque bituminis exhibet.

N. Sunt, qui succinum nigrum vocant, cum succinum revera non sit, quippe crustosus gagates est, succinum leue. Alij Pissaphaltum; sed male: quippe hoc factitium quid est. Vide lib. 4.

Vires. Emollit, discutit, Colicum morbum sanare creditur, si in pollinem redactus sepius diebus continuis ad 3j. usque propinetur. Aëtius flagrantem in vino extinguit, idque cardiacus propinat.

P R E P A R A T A.

Oleum in cinere ex retorta vitrea paratur, ad modum olei succini, sed igne paulum vehementiori. Oleum hoc si liber poterit rectificari, additâ aquâ simpli.

Vires. Commendatur Epilepsicis, Maniacis, Paralyticis, Spasticis, Tetanicis, Arthriticis, ab utero fociatis, naribus illitum.

Et sic ad Finem perducta est Mineralogia.